

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิ
อิศรา อมันตกุล ระหว่างปี 2515 ถึง 2539 แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ภาพรวมของลักษณะของข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม ของมูลนิธิ
อิศราฯ ระหว่างปี 2515 ถึง 2539 ดังนี้

- 1.1 หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอ
- 1.2 ประเภทข่าว
- 1.3 การให้ความสำคัญข่าว
- 1.4 ขนาดความยาวข่าวโดยเฉลี่ย
- 1.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าวที่นำเสนอ
- 1.6 การใช้และการอ้างอิงแหล่งข่าว
- 1.7 องค์ประกอบที่ปรากฏในข่าว
- 1.8 ผลต่อเนื้อหาที่นำเสนอ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ลักษณะของแต่ละข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม รวมทั้งหมด 24 ข่าว
(วิเคราะห์เช่นเดียวกับตอนที่ 1 ในข้อ 1.2 ถึง 1.8)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์วิธีการทำข่าวและการนำเสนอข่าวศึกษาเฉพาะกรณี ทูจรีตใน
ธนาคารกรุงเทพ พณิชยการ (บีบีซี)

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ภาพรวมของลักษณะของข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม ของ
มูลนิธิอิศราฯ ระหว่างปี 2515 ถึง 2539

1.1 หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอ

หนังสือพิมพ์ที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศราฯ อมรินทร์กุล ระหว่างปี 2515 ถึง 2539 มีจำนวน 9 ฉบับ ดังนี้คือ มติชน ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด ประชาชาติธุรกิจ สยามรัฐ แนวหน้า เดลิโทม์ ประชาธิปไตย

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์ที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมมากที่สุด ได้แก่ หนังสือพิมพ์ มติชน จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.83 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.50 หนังสือพิมพ์ แนวหน้า จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.33 หนังสือพิมพ์ข่าวสด สยามรัฐ ประชาชาติธุรกิจ เดลิโทม์ ประชาธิปไตย ฉบับละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.16 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนชิ้นและร้อยละของหนังสือพิมพ์ที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
1. มติชน	9	37.5
- คึกซิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการ		
- ชื่ออุปกรณ์การศึกษา(ส.ป.ช)		
- รอยเปื้อนในวงการการศึกษา		
- ทะลายมาเพียทุจจริตเครื่องราชฯ		
- แก๊งมารศาสนา		
- สัญญาทาสไทย-อียิปต์		
- เปิดโปงบประมาณ5แสนล้านฯ		
- ยาม้า		
- ทุจริตธนาคารกรุงเทพฯพาณิชย์การ (บีบีซี)		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
2. ไทยรัฐ - ข่าเพื่อน อ.ส.7 ศพ - ทูจรีต ร.พ.ช. - เฉลิมหน้า ข.จก. - สอนปากิตติ - ปาดงใหญ่	5	20.83
3. เดลินิวส์ - ชังลิ้ม - ข่าพระนักร้อง - วิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ	3	12.5
4. แนวหน้า - เปิดโปงคดีค้าไม้ซุงเถื่อน - ทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์	2	8.33
5. ข่าวสด - คดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูก	1	4.16
6. สยามรัฐ - ทำเหมืองแร่ในทะเล	1	4.16
7. ประชาชาติธุรกิจ - เสียสองปีนหัน	1	4.16
8. เดลินิวส์ - โคนป่าเขาสอยดาว	1	4.16
9. ประชาธิปไตย - นาทราย	1	4.16
รวมทั้งหมด	24	100

1.2 ประเภทข่าว

ข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล ระหว่างปี 2515 ถึง 2539 จำนวน 24 ข่าว พิจารณาจากประเภทข่าวในด้านต่างๆ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการศึกษา ข่าวสิ่งแวดล้อม ข่าววัฒนธรรม ข่าวอาชญากรรม และข่าวปัญหาสังคม

ผลการวิจัยพบว่า ข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม จำนวน 24 ข่าว มีข่าวสิ่งแวดล้อมมากที่สุด จำนวน 5 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 20.83 รองลงมาได้แก่ ข่าวการเมือง จำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 16.67 ข่าวเศรษฐกิจ จำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 16.67 ข่าวการศึกษา จำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 16.67 ข่าวอาชญากรรม จำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 16.67 ข่าวปัญหาสังคม จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8.3 และข่าววัฒนธรรม จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 4.17 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนชิ้นและร้อยละของประเภทข่าวยอดเยี่ยม

ประเภทข่าว	จำนวนชิ้น	ร้อยละ
1. ข่าวการเมือง - นาทRAY - ทุจريت ร.พ.ช. - เผธิญหน้า ข.จ.ก. - คีคซิงเก้ออ้อธิบตีอัยการ	4	16.67
2. ข่าวเศรษฐกิจ - สัญญาทาสไทย-อ้อซี - เสี่ยสองบันหัน - เป็ดโปงบประมาณ5แสนล้านบาท - ทุจريتธนาคารกรุงเทพ พณิขยการ	4	16.67
3. ข่าวการศึกษา - ซื่ออุปกรณการศึกษา.ส.ป.ช. - รอยเปื้อนในวงการศึกษา - ทะลายแก๊งมาเฟียทุจريتเครื่องราชฯ - มารศาสนา	4	16.67

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเภทข่าว	จำนวนชิ้น	ร้อยละ
4. ข่าวสิ่งแวดล้อม - โคนป่าเขาสอยดาว - ทำเหมืองแร่ในทะเล - เปิดโปงคดีค้าไม้ซุงเถื่อน - สวนป่ากิตติ - ป่าดงใหญ่	5	20.83
5. ข่าววัฒนธรรม - ทับหลังนารายณ์บรมมหาราชวัง	1	4.17
6. ข่าวอาชญากรรม - ฆ่าเพื่อน อ.ส.7 ศพ - ฆ่าพระนักร้อง - วิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ - คดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูก	4	16.67
7. ข่าวปัญหาสังคม - ช้างล้ม - ยาม้า	2	8.33
รวมทั้งหมด	24	100

1.3 การให้ความสำคัญข้าว

ข้าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิธิดาสรา อมันตกุล ระหว่างปี 2515-2539 จำนวน 24 ข้าว มีการนำเสนอทั้งหมด 823 ชิ้น มีการพาดหัวข้าวรองมากที่สุด จำนวนทั้งหมด 280 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 34.02 รองลงมาได้แก่ พาดหัวข้าวธรรมดาจำนวน 276 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 33.53 และพาดหัวข้าวใหญ่ จำนวน 267 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 32.44 (ดูตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนชิ้นและร้อยละการพาดหัวข้าว

ข้าว	การให้ความสำคัญ			รวม
	พาดหัวข้าวใหญ่	พาดหัวข้าวรอง	พาดหัวข้าวธรรมดา	
1. ชังลิม	-	2	1	3
2. ข้าเพื่อน อ.ส.7ศพ	10	31	14	55
3. นาทราย	14	3	1	18
4. โคนป่าเขาสอยดาว	8	3	1	12
5. เหมือนแร่ในทะเล	13	-	-	13
6. ข้าพระนักร้อง	2	1	3	6
7. ทุจจริต ร.พ.ช.	6	23	36	65
8. เผลอชัญ ข.จ.ก	10	20	10	40
9. คีตชิงแก้วอัยการ	5	4	16	25
10. วิสามัญ 7 ศพ	4	17	17	38
11. ชื่ออุปกรณ์ศึกษา	4	4	6	14
12. รอยเบือนศึกษา	-	-	2	2
13. สัญญาทาสอื้ออึ้ง	2	4	3	9
14. เปิดโปงไม้ซุงเดือน	27	12	2	41
15. มาเพียเครื่องราชฯ	37	22	28	87
16. นารายณ์บรรทมฯ	1	12	24	37
17. แก้งมารศาสนา	7	14	11	32
18. สนวนปากกิตติ	7	16	2	25

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข่าว	การให้ความสำคัญ			รวม
	พาดหัวข่าวใหญ่	พาดหัวข่าวรอง	พาดหัวข่าว ธรรมดา	
19. ป่าดงใหญ่	2	1	1	4
20. เสียดสองปีนหูน	11	1	-	12
21. งบแสน5ล้านบาท	14	10	10	34
22. อุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ	45	10	-	55
23. ยาม้า	4	15	35	54
24. ทุจริต บีบีซี.	34	55	53	142
รวม	267	280	276	823
จำนวนร้อยละ	32.44	34.02	33.53	100

1.4 ขนาดความยาวข่าวโดยเฉลี่ย

ข่าวที่รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล ระหว่างปี 2515 ถึง 2539 จำนวน 24 ข่าว มีการเสนอความยาวข่าวทั้งหมดจำนวน 60815.40 ตารางนิ้ว รวมการนำเสนอจำนวน 786 ครั้ง โดยข่าวอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูก"ตระกูล ศรีธนะชนธ์" มีการนำเสนอมากที่สุดจำนวน 54 ครั้ง รวมความยาวข่าว 10545 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 195.28 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนครั้งและความยาวข่าวที่นำเสนอ

ข่าว	จำนวนครั้งที่นำเสนอ	ความยาวโดยรวม (ต.ร.นิ้ว)	ความยาวโดยเฉลี่ยต่อครั้ง (ต.ร.นิ้ว)
1. ชังลิม	3	166	53.33
2. ข่าวเพื่อน อ.ส. 7ศพ	44	2923	66.43
3. นาทราย	18	1950	108.33
4. โค่นป่าเขาสอยดาว	12	1621	135.08
5. เหมือนแร่ในทะเล	13	1242.50	95.58
6. ข่าวพระนักสู้	6	452	75.33
7. ทูจวิต ร.พ.ช.	65	2869.50	44.15
8. เผชิญ ข.จ.ก	42	2823	67.21
9. สึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการ	26	1105.50	42.52
10. วิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ	37	2335.50	63.12
11. ซื่ออุปกรณการศึกษา	14	559	39.93
12. รอยเปื้อนในวงการศึกษ	3	96.50	32.17
13. สัญญาทาสไทย-อียิปต์	9	452.50	50.28
14. เปิดโปงคดีค้าไม้ซุงเถื่อน	39	3993.50	102.39
15. ทะลายมาเพี้ยเครื่องราชฯ	85	1226	14.42
16. นารายณ์บรมมสินธุ์	36	1621	35.03
17. แก๊งมารศาสนา	43	3692.90	85.88
18. สนวนปากิตติ	25	3428	137.12
19. ปาดงใหญ่	4	569	142.25
20. เสียสองบันหัน	13	3807	292.85
21. เปิดโปงบ5 แสนล้านบาท	28	1586	56.64
22. อุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูก	54	10545	195.28
23. ยาม้า	58	3820	65.86
24. ทูจวิต ปีปีซี.	119	7804	65.58
รวม	786	60815.40	2098.46

1.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าวที่น่าสนใจ

ข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล ระหว่างปี 2515 ถึง 2539 จำนวน 24 ข่าว มีการนำเสนอโดยมีภาพประกอบข่าวทั้งหมด 320 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.99 มีรายงานพิเศษประกอบข่าว จำนวน 143 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.99 บทความประกอบข่าว จำนวน 94 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.3 ครั้ง บทความวิชาการ ประกอบข่าวจำนวน 43 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.31 สกู๊ปพิเศษประกอบ ข่าวจำนวน 55 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.07 รายงานความคิดเห็นประกอบข่าว จำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.81 (ดูตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนครั้งและร้อยละของการใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าว	รูปแบบการนำเสนอ						รวม
	ภาพ	รายงานพิเศษ	บทความ	บทปก	สกู๊ปพิเศษ	รายงานความเห็น	
1. ชังลิ้ม	3	-	-	-	-	-	3
2. ข่าวเพื่อนอส.7 ศพ	37	-	-	-	-	-	37
3. นาทราย	22	2	15	-	-	-	43
4. โคนป่าเขาสอยดาว	10	-	-	-	-	-	10
5. เหมือนแร่ในทะเล	14	-	12	1	-	-	27
6. ข่าวพระนักร้อง	6	-	-	-	-	-	6
7. ทูจรีต ร.พ.ช.	19	-	-	-	-	-	19
8. เผลอชิว ข.จ.ก	11	-	-	-	-	-	11
9. ดึกชิงอัยการ	7	4	2	1	-	-	14
10. วิสามัญ 7 ศพ	7	-	-	-	-	-	7
11. อุปกรณ์ศึกษา	1	1	-	-	-	-	2
12. รอยเปื้อนศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
13. สัญญาทาสอีอีซี	3	1	-	2	-	-	6
14. ไม้ซุงเถื่อน	43	-	9	-	-	-	52
15. เครื่องราชฯ	19	14	3	4	-	-	40
16. นารายณ์บรรทม	10	1	-	7	-	-	18
17. มารศาสนา	10	-	5	1	1	-	17

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข่าว	รูปแบบการนำเสนอ						รวม
	ภาพ	รายงาน พิเศษ	บทความ	บทปก	สื่ूपพิเศษ	รายงาน ความเห็น	
18 สนวนปากิตติ	19	-	-	-	5	-	24
19 ปาดงใหญ่	2	-	-	-	4	-	6
20 เสี่ยสองป็นหัน	4	20	-	1	-	-	25
21 งบประมาณฯ	2	11	4	2	-	-	19
22 อุ่ม-ฆ่าแม่ลูก	32	-	22	13	26	26	119
23 ยาม้า	11	11	14	7	13	-	56
24 ทูจวิต บีบีซี.	24	79	-	11	6	-	120
รวม	320	143	94	43	55	26	681
ร้อยละ	46.99	20.99	13.80	6.31	8.07	3.81	100

1.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล ระหว่างปี 2515 ถึง 2539 จำนวน 24 ข่าว มีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (นักการเมือง) รวมทั้งหมด 826 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.74 รองลงมาได้แก่ แหล่งข่าวข้าราชการ จำนวน 582 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.75 แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้อง 65 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.93 แหล่งข่าวพระ-นักบวชจำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.00 แหล่งข่าวนักธุรกิจจำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.72 แหล่งข่าวประชาชนที่อยู่ในเหตุการณ์ จำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.59 แหล่งข่าวนักวิชาการจำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.17 แหล่งข่าวพนักงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.24 แหล่งข่าวผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.10 แหล่งข่าวนักศึกษาจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.43 รวมการใช้แหล่งข่าว (บุคคล) ทั้งหมด จำนวน 1628 ครั้ง (ดูตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของการใช้แหล่งข่าว

ข่าว	ลักษณะการใช้แหล่งข่าว											รวม
	นักการเมือง	ข้าราชการ	ผู้เขียนอิสระ	พระนักบวช	นักธุรกิจ	ประชาชนในเหตุการณ์	นักวิชาการ	ประชาชนทั่วไป	ผู้เชี่ยวชาญ	ท.วิญญูวิลาสินิจ	นักศึกษา	
1. ชังลิ้ม	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	3
2. มาเพื่อน อ.ส.7 ศพ	8	31	3	-	-	-	-	-	-	-	-	42
3. นาทราย	6	26	4	-	-	1	-	-	-	-	-	37
4. โค่นป่าเขาสอยดาว	5	12	3	-	1	-	-	-	-	-	-	21
5. เหมือนแรมทะเล	2	6	2	-	2	-	-	-	-	1	-	13
6. ผ่าพระนักสู้	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	5
7. ทูจวิต ร.พ.ช.	16	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43
8. เฉติญ ช.จก	27	19	6	1	-	1	-	-	-	1	1	56
9. สึกชิงเก้าอ้อยการ	16	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21
10. วิสามัญ 7 ศพ	7	22	-	-	-	17	-	-	-	-	-	46
11. ชื่ออุปกรณ์ศึกษา	10	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
12. รอยเบือนศึกษา	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
13. สัญญาทาสอีอีซี	9	2	-	-	1	-	4	-	-	-	-	16
14. เปิดโปงไม้จุงเทียน	55	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65
15. มาพียเครื่องราชฯ	44	41	19	9	-	-	-	-	2	-	-	115
16. นารายณ์บรมมฯ	22	24	1	-	-	1	5	-	6	-	2	61
17. แก๊งมารศาสนา	20	46	20	36	-	6	-	-	-	-	-	128
18. สวนปากิตติ	99	29	3	-	2	-	2	-	-	-	4	139
19. ปาดงใหญ่	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	3
20. เสียดสองบันหัน	15	12	-	-	4	-	-	-	-	1	-	32
21. งบแสนล้านฯ	187	13	-	-	-	-	2	-	-	-	-	202
22. จุ่ม-ฆ่าสองแม่ลูก	79	23	-	-	8	-	3	4	2	-	-	119
23. ยาม้า	70	156	3	-	2	-	-	-	8	-	-	239
24. ทูจวิต บีบีซี.	127	63	-	-	7	-	3	-	-	-	-	200
รวม	826	582	65	49	28	26	19	4	18	4	4	1628
ร้อยละ	50.74	35.15	3.93	3.00	1.72	1.59	1.11	0.24	1.10	0.24	0.24	

1.7 องค์ประกอบที่ปรากฏในข่าว

ข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล ระหว่างปี 2541 ถึง 2539 จำนวน 24 ข่าวมีองค์ประกอบที่ปรากฏในข่าวในด้านความลึกกลับมาที่สูงสุดจำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาได้แก่ ความผิดปกติจำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.08 ความขัดแย้งจำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.91 ผลกระทบจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.56 และปุณชนสนใจจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.43 รวมองค์ประกอบที่ปรากฏในข่าวทั้งหมด 92 ครั้ง (ดูตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละองค์ประกอบที่ปรากฏในข่าว

ข่าว	องค์ประกอบที่ปรากฏในข่าว					รวม
	ความผิดปกติ	ความลึกกลับ	ความขัดแย้ง	ผลกระทบ	ปุณชนสนใจ	
1. ชังลิม	1	1	1	-	-	3
2. ซ่าเพื่อน อ.ส.7ศพ	1	1	1	1	1	5
3. นาทราย	1	1	1	1	-	4
4. ป่าสอยสอยดาว	1	1	1	1	-	4
5. เหมืองแร่ในทะเล	1	1	1	1	-	4
6. ซ่าพระนักสู้	1	1	1	1	-	4
7. หุจรีต ร.พ.ช.	1	1	1	1	-	4
8. เผชิญหน้า ข.จ.ก	1	1	1	-	-	3
9. คีคซิงเก้ออัยการ	1	1	1	-	-	3
10. วิสรมัญ 7 ศพ	1	1	1	-	-	3
11. ซื่ออุปกรณศึกษา	1	1	1	1	-	4
12. รอยเปื้อนศึกษา	1	1	-	1	-	3
13. ลัญญาทาสอื้อซี้	1	1	1	1	1	5
14. เปิดโปงไม้ซุงเถื่อน	1	1	1	1	-	4
15. หุจรีตเครื่องราชฯ	1	1	1	1	1	5
16. นารายณ์บรรทมฯ	1	1	1	-	1	4

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข่าว	องค์ประกอบที่ปรากฏในข่าว					รวม
	ความ ผิดปกติ	ความ ลึกลับ	ความ ขัดแย้ง	ผล กระทบ	ปฏิกิริยา สนใจ	
17. แก๊งมารศาสนา	1	1	1	1	-	4
18. สนวนปากิตติ	1	1	1	1	-	4
19. ปาดงใหญ่	-	1	1	-	1	3
20. เสียสองปีนหัน	1	1	-	1	-	3
21. งบแสนล้านบาท	1	1	1	1	-	4
22. อุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูก	1	1	1	1	-	4
23. ยาม้า	1	1	-	1	-	3
24. ทุจริต ปี.ปี.ซี.	1	1	1	1	-	4
รวม	23	24	22	18	5	92
ร้อยละ	25	26.08	23.91	19.56	5.43	100

1.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุลระหว่างปี 2515 ถึง 2539 จำนวน 24 ข่าว มีผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าวในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์จำนวน 23 กรณี คิดเป็นร้อยละ 32.39 ลงโทษตามกฎหมายจำนวน 17 กรณี คิดเป็นร้อยละ 23.94 การเปลี่ยนแปลงนโยบาย จำนวน 15 กรณี คิดเป็นร้อยละ 21.13 การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล จำนวน 9 กรณี คิดเป็นร้อยละ 12.68 ไม่มีข้อยุติจำนวน 7 กรณี คิดเป็นร้อยละ 9.86 รวมผลต่อเนื่องที่เกิดจากการเสนอข่าวทั้งหมดจำนวน 75 กรณี (ดูตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนชิ้นและร้อยละของผลต่อเนื่องจากการนำเสนอ

หัวข้อ	ผลต่อเนื่องที่นำเสนอ					รวม
	เปลี่ยนแปลง สถานการณ์	ลงโทษตาม กฎหมาย	เปลี่ยนแปลง นโยบาย	เปลี่ยนแปลง บุคคล	ไม่มีข้อยุติ	
1. ชังลิม	1	-	1	-	-	2
2. ข่าเพื่อน อ.ส. 7 ศพ	1	1	-	1	-	3
3. นาทราย	1	-	1	-	1	3
4. โคนป่าสอยดาว	1	1	1	1	-	4
5. เหมืองแร่ในทะเล	1	-	-	-	1	2
6. ข่าพระนักร้อง	1	1	-	-	-	2
7. ทูจวิต ร.พ.ช.	1	1	-	1	-	3
8. เผติญ หน้า ข.จ.ก	1	1	1	-	1	4
9. คีทซิงแก้วอัยการ	1	1	1	-	-	3
10. วิสวัญ 7 ศพ	1	1	-	1	-	3
11. ซื่ออุปกรณศึกษา	1	-	1	-	-	2
12. รอยเปื้อนศึกษา	1	1	1	1	-	4
13. สัญญาทาสอียีซี	1	-	1	-	-	2
14. เปิดโปงไม้ซุงเดือน	1	1	-	1	-	3
15. ทูจวิตเครื่องราชฯ	1	1	1	-	1	4
16. นารายณ์บรรทมฯ	1	-	-	-	-	1
17. มารศาสนา	1	1	-	-	-	2
18. สวนปากิตติ	1	1	-	-	-	2
19. ปาดงใหญ่	1	1	1	-	-	3
20. เสียสองบันหัน	-	1	1	-	-	2
21. เปิดงบประมาณฯ	1	-	1	1	-	3
22. อุ่ม-ฆ่าสองแม่ลูก	1	1	1	1	1	5
23. ยาม้า	1	1	1	1	1	5
24. ทูจวิตบีบีซี	1	1	1	1	1	5
รวม	23	17	15	9	7	71
ร้อยละ	32.39	23.94	21.13	12.68	9.86	100

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ลักษณะของแต่ละข่าวที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมรวมทั้งหมด 24 ข่าว ดังนี้

1. ข่าวขังลิ้ม ปี 2515

ข่าวขังลิ้มโดยนายน้อย ทรัพย์เพิ่มพูน ผู้สื่อข่าวเดลินิวส์ เป็นผู้เสนอข่าวขังลิ้มเป็นคนแรกและคนเดียวเป็นเรื่องเกี่ยวกับนาย เวล บุลรุก แซกชาวอินเดียหลบหนีเข้าเมืองและถูกตำรวจขังลิ้มร่วม 3 ปี

สำหรับข้อเด่นของข่าวขังลิ้มได้แก่หลังจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เสนอข่าวออกไปแค่ 3 วันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายออกมาดำเนินการช่วยนำตัวนายบุลรุก ออกจากที่คุมขังจนได้รับอิสระสภาพภายในเวลาแค่ 3 วัน ถือเป็นบทบาทและการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการทำหน้าที่ช่วยเหลือชาวต่างชาติให้รอดพ้นจากความทุกข์เวทนาและได้รับอิสระภาพ ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการมูลนิธิธิดา อมมั่นคง จึงตัดสินใจให้ข่าวขังลิ้มได้รับรางวัลยอดเยี่ยม

1.1 ประเด็นข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ การกักขังผู้ต้องหานานเกินเหตุ ข้อกฎหมายหรือ กฎระเบียบ การละเมิดสิทธิมนุษยชน และปฏิริยาจากผู้เกี่ยวข้อง

ข่าวขังลิ้มมีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับการกักขังผู้ต้องหาต่างชาตินานเกินเหตุ (ขังลิ้ม) ได้แก่เกิดเรื่องสลัดใจตำรวจสถานีตำรวจนครบาลลุมพินี-2 จับนายเวล บุลรุก แซกอินเดีย วัย 47 ปี ขังลิ้มเกือบ 3 ปีโดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรมอย่างครบถ้วนและก่อนหน้าปี 2512 นายบุลรุก ถูกจับในข้อหาหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เนื่องจากในขณะนั้นทางกองตรวจคนเข้าเมืองไม่มี สถานที่คุมขัง จึงได้ส่งตัวนายบุลรุก ไปฝากขังที่สถานีตำรวจนครบาลลุมพินี-2

ในที่สุดกองตรวจคนเข้าเมืองได้ดำเนินการส่งตัวนายบุลรุกกลับประเทศอินเดียแต่ในขณะนั้นไม่มีหน่วยงานใดๆสถานทูตอินเดียประจำไทยหรือผู้เกี่ยวข้องมาประกันตัวทำให้นายบุลรุก ต้องถูกคุมขังที่สถานีตำรวจนครบาล-2 ร่วม 3 ปี (20 เม.ย. 15)

ข่าวขังลี้มีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับข้อขัดแย้งทางด้านข้อกฎหมาย (กฎระเบียบ) ได้แก่ ขณะที่กองตรวจคนเข้าเมืองควบคุมตัวนายบุลรูกเพื่อรอส่งตัวกลับบ้านเกิดที่อินเดีย ทางเจ้าหน้าที่ไทยได้ติดต่อไปยังสถานทูตอินเดียประจำประเทศไทย แต่ทางสถานทูตอินเดียกลับบ่ายเบี่ยงมิได้มาประกันตัวผู้ต้องหารายนี้ออกไป เพราะยังไม่มั่นใจว่านายบุลรูก เป็นชาวอินเดียจริงหรือไม่ จึงต้องรอตรวจสอบให้มั่นใจเสียก่อน

ข่าวขังลี้มีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ได้แก่ การละเมิดสิทธิเสรีภาพทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งสิทธิแห่งความเป็นมนุษย์ของผู้ต้องหาหลังจากนายบุลรูก ถูกจับขังลี้ไว้อิสระภาพมารวม 3 ปี แทบจะไม่มีโอกาสเห็นแสงเดือนแสงตะวันทำให้เกิดผลกระทบ ในด้านจิตใจ เช่น ทำทั้งสองข้างเหยียบย่ำบนพื้นซีเมนต์อันแข็งกระด้างในห้องขังเป็นเวลานานจนเกือบเป็นอัมพาตแทบเดินไม่ได้ โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาช่วยรักษาพยาบาลขัดกับหลักมนุษยธรรม นอกจากนี้นายบุลรูกมีอาการคล้ายคนป่วย เป็นโรคประสาทบ่นคิดถึงบ้านเกิดที่อินเดีย ตลอดเวลา (20 เม.ย. 15)

ข่าวขังลี้มีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับปฏิกริยาจากผู้เกี่ยวข้องเช่นฝ่ายต่างๆยื่นมือช่วยเหลือนายบุลรูกออกจากห้องขังหลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวออกไปทำให้ พล.ต.ท.ชุมพล โลหะชาละ ผู้บัญชาการสอบสวนกลางสนใจเรื่องนี้จึงได้สั่งให้เลขานุการกรมฯ รวบรวมเรื่องราวต่างๆ ของนายบุลรูก เพื่อดำเนินการช่วยเหลือออกจากห้องขัง (21 เม.ย. 15)

นอกจากนี้ พ.ต.อ.(พิเศษ) เทพย์ ธีระจันทรานนท์ รองผู้บังคับการกองตรวจคนเข้าเมือง ได้ออกมายืนยันว่านายบุลรูกมิได้ถูกขังลี้แต่กองคนเข้าเมืองจำเป็นต้องกักตัวนายบุลรูกไว้ตามกฎหมาย แต่ขณะที่คุมขังไม่มีใครมาประกันตัวผู้ต้องหา ทางกองตรวจคนเข้าเมืองกำลังทำเรื่องเสนอกรมตำรวจ เพื่อปล่อยตัวนายบุลรูก ออกจากที่คุมขัง (21 เม.ย.15)

ข่าวขังลี้มีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับเกร็ดชีวิตส่วนตัวของผู้ต้องหา ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของนายเวล บุลรูก ก่อนและหลังหลบหนีเข้าเมืองจากการตรวจสอบพบว่านายบุลรูก เป็นชาวบอมเบย์ ได้หลบหนีเข้ามาไทยโดยทางเรือตั้งแต่ปี 2493 ต่อมาได้ถูกตำรวจสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิ จับในข้อหาหลบหนีเข้าเมือง นำตัวไปดำเนินคดีส่งฟ้องศาลฯ พิพากษาจำคุกหนึ่งปี พร้อมปรับเป็นเงินอีก 1,000 บาท หลังพ้นโทษแล้วนายบุลรูกมีอาการทางประสาทเจ้าหน้าที่ส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาล ศรีธัญญา และได้หลบหนีไปไม่ได้ร่องรอย

ต่อมาเรื่องราวของนายบุลรูกมาปรากฏอีกครั้งเมื่อปี 2512 นายบุลรูกถูกจับ ในข้อหาเดียว กันและและส่งไปให้ตำรวจกองตรวจคนเข้าเมืองดำเนินการแต่เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าวไม่มีที่คุมขัง จึงต้องส่งตัวไปฝากขังที่สถานีตำรวจนครบาลลุมพินี-2 และนายบุลรูกถูกคุมขังร่วม 3 ปี (21 เมย. ปี 15)

โดยสรุปข่าวขังลี้มมีประเด็นในข่าวในด้านการกักขังผู้ต้องหาชาวต่างชาตินานเกินเหตุ ข้อขัดแย้งด้านกฎหมาย การละเมิดสิทธิมนุษยชน ปฏิกริยาจากผู้เกี่ยวข้องและเกร็ดชีวิตส่วนตัวของผู้ต้องหา (ดูตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 แสดงประเด็นที่ปรากฏในข่าวขังลี้ม

ประเด็นในข่าวขังลี้ม
<ul style="list-style-type: none"> - การกักขังผู้ต้องหาต่างชาตินานเกินเหตุ - ละเมิดกฎหมาย (ระเบียบ) - การละเมิดสิทธิมนุษยชน - ปฏิกริยาจากผู้เกี่ยวข้อง - เกร็ดชีวิตส่วนตัวของผู้ต้องหา

1.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวขังลี้มมีการเสนอข่าวในช่วงเดือนเมษายน ปี 2515 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 2 ชั้น พาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชั้น โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 20 เมษายน ปี 2515 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดาคือ แยกอินเดียหลบหนีเข้าเมืองถูกจับ"ขังลี้ม" ร่วม 3 ปี โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่เบื้องหลังนายบุลรูก แยกอินเดียถูกจับขังลี้มร่วม 3 ปี เคยหลบหนีเข้าเมืองมากกว่า 20 ปี มีชีวิตเข้าๆ ออกๆ ในโรงพยาบาลประสาท เป็นประจำ รวมทั้งประเด็นพ่อค้าและเจ้าหน้าที่สถานทูตอินเดียยื่นมือเข้าช่วยเหลือจนนายบุลรูกได้รับอิสรภาพ

โดยสรุป หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ให้ความสำคัญข่าวขังลิ้ม โดยมีการพาดหัวข่าวรอง 2 ชั้น พาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชั้น รวมทั้งหมด 3 ชั้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ (ดูตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวขังลิ้ม

การให้ความสำคัญ	จำนวนชั้น
พาดหัวข่าวรอง	2
พาดหัวข่าวธรรมดา	1
รวม	3

1.3 การเปิดประเด็นข่าว และติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์โดยนายน้อย ทรัพย์เพิ่มพูน ผู้สื่อข่าวอาชญากรรม ได้เปิดประเด็นข่าวขังลิ้ม ครั้งแรกในวันที่ 20 เมษายน ปี 2515 เป็นข่าวเดี่ยวเสนอข่าวเกี่ยวกับนายเวล บุลรุก แซกอินเดีย ถูกจับขังลิ้มในข้อหาหลบหนีเข้าเมืองอยู่สถานีตำรวจนครบาลลุมพินี-2 นานร่วม 3 ปี โดยไม่มีใครยื่นมือช่วยเหลือ หรือไปดำเนินการผ่านกระบวนการยุติธรรมใดๆ จากการที่ถูกจองจำเป็นเวลานาน ทำให้เท้าของนายบูลรุกเป็นอัมพาตเกือบเดินไม่ได้และมีอาการป่วยเป็นโรคประสาท

หลังจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์เสนอข่าวออกไป ทำให้คนทั่วไปให้ความสนใจ อีกทั้งเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ ค้นหาประวัติความเป็นมาจนกระทั่งทราบว่านายเวล บุลรุก เป็นชาวกัลกัตตา อินเดีย

จะสังเกตเห็นว่าข่าวขังลิ้ม มีการนำเสนอข่าวเพียง 3 วันทำให้การถูกขังลิ้มร่วม 3 ปีของนายเวล บุลรุก ได้รับอิสระภาพ แสดงถึงบทบาทและพลังอำนาจของหนังสือพิมพ์ ในการติดตามเสนอข่าว จนกระทั่งนายบูลรุก ได้รับอิสระภาพได้รับความเป็นธรรม

1.4 ความยาวข่าว

ข่าวขงลิ้มมีการนำเสนอทั้งหมด 3 ครั้ง เสนอข่าววันแรกเมื่อวันที่ 20 เมษายน ปี 2515 จำนวน 27 ตารางนิ้ว ต่อมาในวันที่ 21 เมษายน ปี 2515 มีการนำเสนอข่าว เพิ่มขึ้นเป็น 76 ตารางนิ้ว ซึ่งจะเห็นได้ว่าความยาวข่าวเพิ่มจากเดิมเกือบสามเท่า และในวันที่ 23 เมษายน 2515 มีการนำเสนอข่าวจำนวน 63 ตารางนิ้ว รวมความยาวที่นำเสนอทั้งหมดจำนวน 3 วัน คิดเป็นจำนวน 166 ตารางนิ้ว เฉลี่ยความยาว ต่อข่าวเท่ากับ 55.33 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 แสดงความยาวของข่าวขงลิ้ม

วันที่นำเสนอ	ความยาว (ตร.นิ้ว)
20 เม.ย. 15	27
21 เม.ย. 15	76
23 เม.ย. 15	63
รวมความยาว	166
เฉลี่ยต่อข่าว	55.33

1.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวขงลิ้มมีการนำเสนอรูปภาพประกอบข่าวทั้งหมด 3 ชิ้น คิดเป็นพื้นที่ทั้งหมด 66 ตารางนิ้ว เฉลี่ยขนาดภาพ 22 ตารางนิ้ว ไม่มีการนำเสนอ กราฟิก ตารางข้อมูล สารคดี บทความ บทความวิเคราะห์ บทความบรรณาธิการ และรายงานพิเศษประกอบ

ข่าวขงลิ้มมีการนำเสนอภาพข่าวในหน้าที่ 1 จำนวน 3 ชิ้นรวมทั้งหมด 3 วันดังนี้ คือ วันที่ 20 เมษายน ปี 2515 มีการเสนอเพียง 1 ภาพ มีเนื้อที่ 18 ตารางนิ้ว เป็นภาพ นายเวล บุลรุก แหกอินเดียนั่งหมอดาลัยตายอยากในห้องขังของสถานีตำรวจนครบาล ลุมพินี-2 หลังจากถูกจับขงลิ้มเกือบ 3 ปี กำลัง รอวันปล่อยตัวออกจากห้องขัง

วันที่ 21 เมษายน ปี 2515 มีการเสนอภาพจำนวน 1 ภาพ มีเนื้อที่ 6 ตารางนิ้วเป็นภาพ นายเวล บุลรุก และวันที่ 23 เมษายน ปี 2515 มีการเสนอภาพจำนวน 1 ภาพ มีเนื้อที่ 42 ตาราง นิ้วเป็นภาพนายบุลรุก กำลังแต่งตัวเตรียมออกจากห้องขังของสถานีตำรวจนครบาล ลุมพินี-2 ด้วย ใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสโดยมีตำรวจคอยอำนวยความสะดวก พร้อมรูปของนายกรมุด ชิงห์พ่อค้า ชาวอินเดีย (ภาพเล็ก) ที่คอยช่วยเหลือมาตลอด (ดูตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวขังลี้ม

วันที่นำเสนอ	จำนวนภาพ	พื้นที่ ตร.นิ้ว
20 เม.ย. 15	1	18
21 เม.ย. 15	1	6
23 เม.ย. 15	1	42
รวม	3	66
เนื้อที่ภาพเฉลี่ย		22

1.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวขังลี้มมีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (ข้าราชการตำรวจ) จำนวน 1 ครั้ง คือ พ.ต.อ.(พิเศษ) เทพย์ วีระจันทรานนท์ รองผู้บังคับการกองตรวจคนเข้าเมือง (21 เม.ย.15) ให้ข้อมูลในเรื่องเบื้องหลังนายเวล บุลรุก ถูกจับขังลี้มร่วม 3 ปี

แหล่งข่าวพ่อค้า (นักธุรกิจ) จำนวน 1 ครั้ง คือ นายกรมุด ชิงห์ ประธานสมาคมอินเดีย แห่งประเทศไทย และเป็นเจ้าของร้านปิ่น "ไทย เนชั่นแนล" วังบูรพา กรุงเทพฯ (23 เม.ย.15) ซึ่งให้ข้อมูลในด้านการประกันตัวและการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่นายบุลรุกด้วยการพาไปทานอาหาร ตัดผมให้ที่พักและนำตัวไปรักษาโรค เป็นต้น

แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์จำนวน 1 ครั้ง คือ นายเวล บุลรุก (20 เม.ย.15) ซึ่งให้ข้อมูลในด้านสภาพความเป็นอยู่ระหว่างที่ถูกกักขังในห้องขังสถานีตำรวจนครบาลลุมพินี-2 รวม 3 ปีโดยชี้ให้เห็นสภาพอาการป่วย ความทุกข์ยากและเรียกร้องขอความเป็นธรรม

โดยสรุป ชาวขงลิ้มมีการใช้แหล่งข่าวบุคคลได้แก่ข้าราชการ พ่อค้าและผู้เกี่ยวข้อง เพียงอย่างเดียวเท่านั้นไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 แสดงลักษณะของการใช้แหล่งข่าวขงลิ้ม

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- ข้าราชการ	1
- พ่อค้า หรือนักธุรกิจ	1
- ผู้เกี่ยวข้อง	1
รวม	3

1.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ชาวขงลิ้มมีองค์ประกอบในข่าวในด้านความผิดปกติที่ปลุชนทั่วไปสนใจ และความซับซ้อนมีเงื่อนไขในประเด็นที่ว่านายบุลรุกได้หลบหนีเข้าเมืองมาเกือบ 20 ปี (21 เมย. 15)

ความผิดปกติที่ปลุชนทั่วไปสนใจ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นผิดปกติในสังคมไทยซึ่งให้เหินความบกพร่องในกระบวนการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นสถานทูตอินเดียประจำไทยกองตรวจคนเข้าเมือง สถานีตำรวจนครบาลลุมพินี-2 ที่ได้ควบคุมนายบุลรุกรานเกือบ 3 ปีโดยมิได้มีหน่วยงานหรือบุคคลต่างๆดำเนินการใดๆทางกฎหมายถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนจำกัดเสรีภาพของมนุษย์อย่างร้ายแรง เพราะระหว่างที่นายบุลรุก ถูกขังเขามีอาการทางประสาทมือเท้าใกล้เป็นอัมพาตเนื่องจากถูกจองจำเป็น เวลานานเป็นที่น่าเวทนาสงสารยิ่งนัก (21 เมย. 15)

องค์ประกอบในด้านความมีเงื่อนไขได้แก่นายบุลรุก ได้หลบหนีเข้าเมืองมาตั้งแต่ปี 2493 ต่อมาถูกตำรวจจับในข้อหาเดียวกันอีกหลายครั้งจนกระทั่งพ้นโทษและได้เข้าออกในโรงพยาบาลประสาทเป็นประจำและครั้งสุดท้ายถูกตำรวจกองตรวจคนเข้าเมืองจับและนำตัวไปฝากขังที่สถานีตำรวจนครบาลลุมพินี-2 ขงลิ้ม รวม 3 ปี

ส่วนองค์ประกอบในด้านความขัดแย้งเป็นความเห็นไม่ลงรอยกันระหว่างเจ้าหน้าที่สถานทูตอินเดียประจำประเทศไทยกับเจ้าหน้าที่กองตรวจคนเข้าเมืองของไทยในเรื่องการควบคุมตัวนายบุลรุกระหว่างตำรวจดำเนินเรื่องเพื่อส่งตัวนายบุลรุกลับบ้านเกิดที่อินเดีย (ดูตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าวขังลิม

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ความผิดปกติ ความซับซ้อน มีเงื่อนงำ ความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none"> - นายบุลรุ ถูกขังลิมนาน 3 ปี - นายบุลรุหลบหนีเข้าเมืองมานานนับสิบปี - ความเห็นไม่ลงรอยเรื่องการประกันตัวนายบุลรุ

1.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวขังลิมมีผลต่อเนื่องจากการที่นำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ ได้แก่ หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวออกไป ต่อมาเมื่อเวลา 10.00 น. ของวันที่ 21 เมษายน ปี 2515 ทางสถานทูตอินเดียส่งนายอินเดอร์ ดามัน ซิงห์ ผู้ช่วยแผนกวีซ่าของสถานทูตอินเดีย กับนาย กุรมุด ซิงห์ ไปติดต่อผู้บังคับการกองตรวจคนเข้าเมืองเพื่อขอประกันตัวนายบุลรุ ซึ่งทางกองตรวจคนเข้าเมือง ไม่ขัดข้องจึงทำหนังสือขอให้ปล่อยตัวแขกอินเดีย ไปยังสถานีตำรวจนครบาลลุมพินี 2 โดยมีนายอินเดอร์กับนายกุรมุด เดินทางไป รับตัวนายบุลรุ

นอกจากนี้ยังเป็นการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของนายบุลรุที่ทุกขั้วрманชาติอิสระ ภาพ มาสู่เสรีภาพนอกห้องขัง หลังจากทางสถานทูตอินเดียและนายซิงห์ได้ประกันตัวนายบุลรุ ออกจากห้องขังได้นำตัวไปรักษาอาการทางประสาทพร้อมหาอาหารให้รับประทานเปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่ และส่งกลับบ้านเกิดที่อินเดียด้วย

ข่าวขังลิมมีผลต่อเนื่องจากการที่นำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบาย เช่น หลังจาก "เดลนิวส์" เสนอเรื่องราวของนายบุลรุแล้ว ต่อมา พล.ต.ท.ชุมพล โลหะชาละ ผู้บัญชาการ ตำรวจสอบสวนกลางได้สนใจเรื่องนี้เป็นพิเศษพร้อมสั่งให้เลขานุการรวบรวมเรื่องราวต่างๆ

มาดูเป็นการด่วนโดยทำหนังสือบันทึกถึงกรมตำรวจให้หน่วยงานทุกแห่งของกรมตำรวจสำรวจดูว่า ยังมีบุคคลประเภทนี้หลงเหลืออีกหรือไม่ หากมีให้ความช่วยเหลือเป็นการด่วน เพื่อเห็นแก่ มนุษยธรรม (23 เม.ย.15) (ดูตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 แสดงผลต่อเนืองที่เกิดจากการนำเสนอข่าวขังลี้ม

ผลต่อเนืองจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เปลี่ยนแปลงนโยบาย	- ปล่อยตัวนายบุญรุก - สํารวจผู้ถูกขังลี้มคนอื่นๆ

2. ข่าวฆ่าเพื่อน อ.ส. 7ศพ

ข่าวฆ่าเพื่อน อ.ส.7 ศพเสนอข่าวโดย นายนิത്യ จอดเงินสิน นักข่าวอาชญากรรม หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นผู้เสนอข่าวฆ่าเพื่อน อ.ส.7 ศพเป็นคนแรกและคนเดียวเป็นเรื่องเกี่ยวกับ กลุ่มข้าราชการร่วมกับพ่อค้าตัดไม้ทำลายป่าสงวนได้สังหารนายชาญ ทองไพบูลย์ อาสาสมัคร จังหวัดร้อยเอ็ดเนืองจากนายชาญขอรับรองเรียนผู้ใหญ่เรื่องข้าราชการตัดไม้ทำลายป่าซึ่งการสังหารนายชาญทำให้ อ.ส.มีชัย พิมพิลา เพื่อนนายชาญกัลตายเนืองจากมีส่วนรู้เห็นในการตัดไม้ จึงกัลความผิดและเกรงอิทธิพลมีดจึงชิงสังหารภรรยา-ลูกและตัวเองรวม 8 ศพ

ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมนายเซ่ง ชาญปรีชา อดีตลูกน้องคนสนิทของนายประมุข ศรีธธาพิทย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้สังหารนายชาญ

สำหรับข้อเด่นที่ทำให้ข่าวฆ่าเพื่อนอ.ส.7ศพได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุลเพราะหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอข่าวนี้อย่างต่อเนื่องและสม่าเสมอโดยไม่เกรงกัลอิทธิพลใดๆ และอาศัยภาพถ่ายสำคัญที่พลเมืองส่งไปให้เป็นภavnายประมุขพร้อมด้วยข้าราชการระดับสูงในจังหวัดร้อยเอ็ดมานำเสนอทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนำภาพดังกล่าวไปติดตามขยายผลจนในที่ สุดสามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษสร้างความเป็นธรรมให้ผู้ตกเป็นเหยื่อ

2.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือเรื่องพอลูก-เมียอย่างเหี้ยมโหดผิดมนุษยการกระทำผิดข้อกฎหมาย (กฎระเบียบ) พฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชั่น เรื่องการกีดกันหน้าที่การงาน การตัดไม้ทำลายป่า เรื่องหนี้สิน การแสดงความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการนำเสนอเกร็ดชีวิตส่วนตัวของผู้ตกเป็นข่าว ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีประเด็นในข่าวเรื่องพอลูก-เมียอย่างเหี้ยมโหดผิดมนุษยคือนายมีชัย สังหารหมู่ลูก-เมียและตัวเองรวม 8 ศพ (7 มี.ค.16)

เบื้องหลัง อส.มีชัยสังหารลูก-เมีย เกิดขึ้นเมื่อเวลา 04.45 ของวันที่ 6 มีนาคม ปี 2516 เริ่มจากนางชู ราชภรณ์นิม ชาวบ้านบ้านหนองซุ่น อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ได้แจ้งความต่อตำรวจว่ามีเหตุฆ่ากันตายที่บ้านของนางหลังได้รับแจ้งตำรวจรีบไปยังที่เกิดเหตุพบศพ อส.มีชัย พิมพิลา อายุ 37 ปี ศพนางกงสีภรรยา อายุ 35 ปี รวมทั้งศพพวกลูกๆ ซึ่งมีอายุตั้งแต่อายุระหว่าง 1-12 ขวบ นอนเรียงราย 6 ศพ รวมผู้เสียชีวิตทั้งหมด 8 ศพฯ เด็กแต่ละศพถูกกระสุนปืนจากน้ำมือบิดาระเบิด ศีรษะสมองแตกทุกศพ ยกเว้นศพ ด.ช.ธวัช บุตรชายคนโตถูกกระสุนเข้าบริเวณแขนขวาและซี่โครงขวา ส่วนศพนางกงสี ถูกยิงที่ศีรษะนอนตายอนาถ ส่วนนายมีชัยนอนตายที่ปลายเท้าเมีย (7 มี.ค.16)

ข่าวฆ่าเพื่อนอ.ส.7ศพมีประเด็นในด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนคือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในจังหวัดร้อยเอ็ดสั่งให้นายเซ่ง ชาญปริชา มือปืนจ๋อยยิงนายชาญ เสียชีวิตอย่างอนาถต่อหน้าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หลายหน่วยงานในจังหวัดร้อยเอ็ดหลายสิบคน ต่อมากนรัยได้นำเอาศพนายชาญใส่รถของทางราชการไปทิ้งข้างถนน (6 เม.ย.16)

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ ประเด็นเรื่องถูกกีดกันหน้าที่การงาน เช่น นายมีชัย ถูกผู้บังคับบัญชาใช้ให้ไปตัดไม้ในป่าสงวนต่อมานายมีชัยอยากกรวยบ้างจึงตัดไม้ไปขายเองแต่ถูกเจ้าหน้าที่ป่าไม้จับนายมีชัยจึงขอให้ผู้บังคับบัญชาช่วยเหลือแต่ได้รับการปฏิเสธ

นายมีชัยจึงจดหมายร้องเรียนผู้บังคับบัญชาระดับสูงทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่พอใจเรียกนายมีชัยมาพบและบังคับให้นายมีชัยไปตามนายชาญมาพบเพื่อสอบสวนเรื่องที่มีบุคคลขอ ร้องเรียนผู้ใหญ่เรื่องข้าราชการตัดไม้ในป่าสงวน ต่อมากลุ่มอิทธิพลสังหารนายชาญ ทำให้อส.มีชัย กลัวความผิดจึงสังหารโหดลูกเมียและฆ่าตัวตาย (8 มี.ค. 16)

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีประเด็นในข่าวเรื่องการตัดไม้ทำลายป่า เช่น กรณีนายมีชัยพร้อม ด้วยข้าราชการในจังหวัดร้อยเอ็ดลักลอบตัดไม้ในเขตป่าสงวนมานาน (8 มี.ค.16)

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีประเด็นในข่าวด้านพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชัน เช่น เบื้องหลังการค้าไม้ในจังหวัดภาคอีสานเป็นไปอย่างสลับซับซ้อน มีข้าราชการหลายระดับร่วมนายทุนลักลอบตัดไม้ทำลายป่า (10 มี.ค.16)

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีประเด็นข่าวในด้านการละเมิดกฎหมาย เช่น นายบุญทัน กิตติราช ผู้ใหญ่บ้าน พร้อมพวกทำร้ายร่างกายนายชาญ ได้รับบาดเจ็บ (26 มี.ค.16)

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีประเด็นในข่าวในด้านเกร็ดชีวิตส่วนตัวของมือปืน คือ นายแข่งมือปืน อดีตกำนัน จ.นครปฐม และเคยเป็นลูกน้องเก่าของนายประมุข ศรีธาพิทย ผู้ว่าร้อยเอ็ดในอดีตนายแข่งเคยก่อคดีสังหารเหยื่อมาแล้วหลายศพ ล่าสุดก่อนถูกจับมีตำแหน่งเป็นผู้จัดการสโมสร จ.ร้อยเอ็ด (15 มี.ค. 16)

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหนี้สิน คือ เบื้องหลังสาเหตุนายมีชัย พิมพิลาสังหารตัวเองพร้อมลูก-เมียรวม 8 ศพ เกิดจากการมีหนี้สินล้นพ้นตัว (7 มี.ค.16) (ดูตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 แสดงประเด็นในข่าวฆ่าเพื่อน อส. 7 ศพ

ประเด็นข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ
<ul style="list-style-type: none"> - พ่อฆ่าลูกเมียอย่างโหดเหี้ยม - ละเมิดสิทธิมนุษยชน - กดดันด้านหน้าที่การงาน - ทำลายป่าไม้ - พฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชัน - ละเมิดกฎหมาย - เกร็ดชีวิตส่วนตัวของมือปืน - หนี้สิน

2.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีการเสนอข่าวในเดือนมีนาคม ปี 2516 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 6 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 14 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 4 ชิ้น โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 มีนาคม ปี 2516 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง คือ ยิงลูกเมียตาย "หมู่7ศพ" สังหารตัวเองตายมีหนี้สินมาก-กลุ่มใจโดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ เผยเบื้องหลังสาเหตุที่ อส.มีชัย พิมพ์ลา สังหารหมู่ลูกเมียและตัวเองรวม 7 ศพ สาเหตุพัวพันอิทธิพลไม้เถื่อน รวมทั้งประเด็นการสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษและต่อมาตำรวจสามารถจับตัวนายเซ่งชาญปรีชา มือปืนผู้ลงมือสังหารนายชาญ ทองไพบูลย์ เพื่อนสนิทนายมีชัย

ส่วนในเดือนเมษายน ปี 2516 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 4 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 16 ชิ้น และพาดหัวธรรมดา 8 ชิ้น โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่นายเซ่งยอมรับสารภาพว่ามีข้าราชการระดับสูงในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนรู้เห็นในการสังหารนายชาญ รวมทั้งประเด็นสำคัญมีผู้มอบภาพสำคัญเป็นภาพกลุ่มข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ในจังหวัดร้อยเอ็ดหลายคนอยู่ในงานเลี้ยงในวันที่นายชาญถูกสังหาร ไปมอบให้แก่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ต่อมาตำรวจได้นำเอาภาพดังกล่าวไปขยายผลสอบสวนจนสามารถขยายผลสามารถจับกุมลงโทษข้าราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องจนคดีดังกล่าวคลี่คลายไปทางที่ดี

ส่วนในเดือนพฤษภาคม ปี 2516 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้นพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ โดยมีการเปิดประเด็นสำคัญได้แก่เรื่องตำรวจสอบสวนติดตามจับกุมผู้เกี่ยวข้องในคดีสังหารนายชาญที่เหลือมาดำเนินคดี

โดยสรุปหนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความสำคัญข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ ระหว่างช่วงเดือนมีนาคม, เมษายน และพฤษภาคม ปี 2516 โดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 10 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 31 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 14 ชิ้น รวมทั้งหมด 55 ชิ้น (ดูตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวฆ่าเพื่อน อ.ส 7 ศพ

การให้ความสำคัญ	จำนวนชิ้น
พาดหัวข่าวใหญ่	10
พาดหัวข่าวรอง	31
พาดหัวข่าวธรรมดา	14
รวม	55

2.3 การเปิดประเด็นข่าวและการติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยนายนิത്യ จอนเจตสิน ผู้สื่อข่าวอาชญากรรมได้เปิดประเด็นข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ เป็นข่าวเดี่ยว ครั้งแรก ในวันที่ 7 มีนาคม 2516 ดังนี้ "อส.มีชัย พิมพ์ลา ก่อเหตุสะเทือนขวัญ สังหารโหด ลูกเมียและตัวเองรวม 8 ศพ เนื่องจากกลุ่มใจเรื่องหนี้สิน รุ่งรัง"

ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจ อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด สถานที่เกิดเหตุ เดินทางไปสอบสวนพบว่าสาเหตุที่นายมีชัยก่อคดีสังหารหมู่ครั้งนี้มิใช่เรื่องหนี้สินแต่เกิดจากถูกกดดันเรื่องหน้าที่การทำงาน เพราะเดิมอ.ส.มีชัยเคยรับใช้ผู้บังคับบัญชาให้ไปตัดไม้ในป่าสงวนมาขายแต่นายมีชัยอยากรวยบ้างจึงทำเองบ้างแต่ถูกเจ้าหน้าที่ป่าไม้จับกุมจึงได้ขอให้ผู้บังคับบัญชาช่วยเหลือแต่ถูกปฏิเสธ

ต่อมากลุ่มอิทธิพลไม้เถื่อนสอบสวนนายมีชัย และนายมีชัย ได้ขัดทอว่านายชาญทองไพบูลย์ เป็นผู้เขียนจดหมายร้องเรียนผู้ใหญ่ ต่อมากลุ่มอิทธิพล จึงบังคับให้นายมีชัย ไปตามนายชาญมาสอบสวนหลังจากนั้นกลุ่มอิทธิพลสั่งให้มือปืนยิงท้ายทอยนายชาญเสียชีวิตอย่างเหี้ยมโหดต่อมาคนร้ายนำศพนายชาญใส่รถยนต์ของทางราชการไปทิ้งในท้องที่เขต อ.เลิงนกทา จ.ยโสธร

อส.มีชัยเกรงกลุ่มอิทธิพลสังหารจะมาสังหารเหมือนนายชาญจึงคิดสั้นฆ่าหมู่ภรรยา และลูกตาย 7 ศพ หลังจากนั้นใช้ปืนยิงตัวตาย

ต่อมาเจ้าหน้าที่สอบสวนพบว่ามือปืนที่ยิงนายชาญคือนายแข่ง ชาญปรีชา อดีตคนสนิท ของนายประมุข ศรีทธาพิพย์ ผู้ว่าการจังหวัดร้อยเอ็ด และนายแข่ง ยิงท้ายทอยนายชาญต่อหน้าข้าราชการทุกระดับในจังหวัดร้อยเอ็ด นับเป็นคดีสะเทือนขวัญประชาชนให้ความสนใจเพราะมีข้าราชการระดับสูงในจังหวัดร้อยเอ็ดหลายคนเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดสามารถจับกุมมือปืนและผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ที่เหลือมาดำเนินคดีตามกฎหมายได้

จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้เสนอข่าวอย่างต่อเนื่องมาตลอดตั้งแต่เริ่มเปิดประเด็นครั้งแรกจนกระทั่งวันสุดท้าย ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถติดตามคนร้ายและผู้เกี่ยวข้องที่สังหารนายชาญมาลงโทษได้ตามกฎหมาย แสดงถึงบทบาทพลังอำนาจความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ในการติดตามเสนอข่าวชุดคุ้มเบื้องหลังและให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองจนนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย สร้างความเป็นธรรมแก่สังคม

2.4 ความยาวข่าว

ข่าวฆ่าเพื่อน อส. 7 ศพ มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2516 มีพื้นที่ 50 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับ อส.มีชัย ยิ่งลูกเมียและตัวเองตายรวม 8 ศพ และมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม ปี 2516 เป็นเรื่องเกี่ยวกับคนร้ายชู้ม่านายตำรวจที่รับผิดชอบคดี อส.8 ศพ

จากผลพิสูจน์เพื่อหาความยาวของข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ ในช่วงเดือนมีนาคมถึง พฤษภาคม ปี 2516 พบว่ามีการนำเสนอข่าวสูงสุดใน 51-60 ตารางนิ้วมีจำนวน 11 ครั้ง รวมวันที่นำเสนอทั้งหมด 44 ครั้ง รวมความยาวทั้งหมด 2923 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 66.43 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 แสดงความยาวข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่ (ตร.นิ้ว)
น้อยกว่า 30	7
31-40	10
51-60	11
61-70	6
71-80	4
81-90	1
91-100	3
มากกว่า 100 ขึ้นไป	2
รวมความยาวข่าว	2923
เฉลี่ยต่อข่าว	66.43

2.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีการเสนอภาพประกอบข่าวในเดือนมีนาคม ปี 2516 จำนวน 21 ชิ้น คิดเป็นเนื้อที่ภาพ 454 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 21.61 ตารางนิ้ว และในเดือนเมษายน ปี 2516 มีการนำภาพทั้งหมด 16 ชิ้น คิดเป็นเนื้อที่ 340 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 21.25 ตารางนิ้ว รวมจำนวนความยาวของภาพประกอบข่าวทั้งหมด 37 ชิ้น คิดเป็นเนื้อที่ 794 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 42.86 ตารางนิ้ว

โดยสรุปข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีการเสนอภาพประกอบข่าวอย่างเดียวไม่มีการนำเสนอ บทความ บทบรรณาธิการ สกู๊ป กราฟิก รายงานพิเศษ (ดูตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนภาพและพื้นที่ภาพของข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ

เดือนปี ที่นำเสนอ	ที่นำเสนอ จำนวนภาพ	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
มี.ค.16	21	454	21.61
เม.ย.16	16	340	21.25
รวม	37	794	42.86

2.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (ข้าราชการ) จำนวน 31 ครั้ง ลักษณะการใช้แหล่งข่าว คือ นายประมูล ศรัทธาทิพย์ ผู้ว่าราชการ จ.ร้อยเอ็ด (12 มี.ค.16) ให้ข้อมูลในด้านผลการสอบสวนคดีนายชาญ ทองไพบุลย์ ถูกคนร้ายสังหารและเรื่องที่นายมีชัย สังหารตัวเองลูกเมียตาย 8 ศพ และ พล.ต.ท.จำรัส มังคลารัตน์ ผู้บัญชาการตำรวจภูธร (17 มี.ค.16) ให้ข้อมูลในเรื่องสาเหตุที่นายมีชัย สังหารตัวเองและเมีย 8 ศพ เป็นต้น

แหล่งข่าวนักการเมือง มีจำนวน 8 ครั้ง เช่น พล.ต.ท.พิชัย กุลวนิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (11 มี.ค.16) ให้ข้อมูลในเรื่องการปราบปรามผู้ลักลอบตัดไม้เถื่อนในเขตภาคอีสาน หรือ พล.อ.ประภาส จารุเสถียร รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย และอธิบดีกรมตำรวจ (6 เม.ย.16) ให้ข้อมูลเรื่องคำสั่งไปถึงนายประมูล และ พล.ต.ต.ไชยงค์

ปฏิพิมพ์าคม ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจภูธรประสานสะพานคตีสังหารนายชาญและได้เดินทางเข้า
กรุงเทพฯมาชี้แจงรายละเอียด

แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้องจำนวน 3 ครั้ง เช่น นายกว้าง ไม่ระบุนามสกุล พนักงานขับรถ
อ.ส.เลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด (1 เม.ย.16) ให้ข้อมูลเรื่องเหตุการณ์ในวันที่นายชาญ ถูกมือปืนสังหาร

โดยสรุป ข่าวฆ่าเพื่อน อ.ส.7 ศพ มีการใช้แหล่งข่าวบุคคล ได้แก่ ข้าราชการ นักการ
เมือง เพียงอย่างเดียวไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 แสดงลักษณะของการใช้แหล่งข่าวฆ่าเพื่อน อ.ส.7 ศพ

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- ข้าราชการ	31
- นักการเมือง	8
- ผู้เกี่ยวข้อง	3
รวม	42

2.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวฆ่าเพื่อน อ.ส.7 ศพ มีองค์ประกอบในข่าวด้านความผิดปกติ ความลึกลับ ความขัด
แย้งความเด่นและผลกระทบ

ความผิดปกติ ที่ปุณชนทั่วไปสนใจกรณีพ่อฆ่าหมูลูกเมียและตัวเองราว 8 ศพ ซึ่งไม่
ค่อยปรากฏขึ้นในสังคมไทยบ่อยนัก สำหรับเบื้องหลัง นายมีชัย พิมพ์ลา อายุ 38 ปี ลูกเมียและตัว
เองเนื่องจากถูกกดดันเรื่องหน้าที่การงานจึงเกิดอาการเครียดก่อคดีสะเทือนขวัญได้รับความสนใจ
จากประชาชนจำนวน โดยเฉพาะชาวบ้านในจังหวัดร้อยเอ็ด (13 เม.ย.16)

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบในด้านความมีเงื่อนงำ เช่น เบื้องหลังนายมีชัยถูกสังหาร
เนื่องจากไปร่วมกับนายทุนข้าราชการระดับสูงในจังหวัดร้อยเอ็ดตัดไม้ในป่าสงวน รวมทั้งสาเหตุ

การตายของนายมีชัย มีส่วนทำให้ อ.ส.มีชัย สั่งหารตัวเองและครอบครัวรวมทั้งความซับซ้อนในเรื่องการหาตัวมือปืนและผู้บงการสังหารนายชาญ ด้วย (14 เม.ย. 16)

ส่วนองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง เช่น ความขัดแย้งระหว่างนายมีชัย กับนายบุญทัน กิตติราช ผู้ใหญ่บ้านตำบลหนึ่งใน อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด เรื่องที่นายมีชัยแจ้งตำรวจกล่าวหาว่านายบุญทันไปตัดไม้เถื่อนในป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งความขัดแย้งระหว่างตำรวจด้วยกันในเรื่องการสอบสวนคดีสังหารนายชาญ ซึ่ง พ.ต.อ.อรุณ สวาشر รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรเขต 4 แนะนำให้ที่ประชุมตำรวจเห็นว่าการตายของนายชาญ เกิดจากการกระทำของนายมีชัยเองเพื่อจะโยนความผิดให้กับนายมีชัย แต่ข้อเสนอของ พ.ต.อ.อรุณ ถูกที่ประชุมคัดค้าน นอกจากนี้นายประมุข กล่าวหานายชาญ มีพฤติกรรมผิดใจคอมมิวนิสต์แต่หลังจาก พล.อ.สายหยุด เกิดผล ประธานปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ได้ออกมายืนยันว่านายชาญ มิได้มีพฤติกรรมดังกล่าวและไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อบุคคลที่ทางการต้องสงสัยเป็นผู้ก่อการร้าย (14 เม.ย. 16)

สำหรับองค์ประกอบในด้านความเด่น ได้แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้องคดีนายมีชัย สั่งหารหมู่ ลูกครอบครัวคือนายประมุข ศรัทธาทิพย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด รวมทั้งข้าราชการระดับสูงอื่นๆ อีกหลายคน (23 มี.ค.16)

และส่วนองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ได้แก่ คดีอ.ส.ฆ่าหมู่ลูกเมียและตนเองเป็นคดีที่ประชาชนให้ความสนใจมากและเป็นคดีสะเทือนขวัญประชาชนเพราะมีข้าราชการระดับสูงเข้าไปเกี่ยวข้องหากไม่รีบสร้างความโปร่งใสสะสางให้ชาวสะอาดจะทำให้ประชาชนขาดความศรัทธาเจ้าหน้าที่รัฐบาล (24 มี.ค.16) (ดูตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ความผิดปกติ	- พ่อฆ่าหมูลูกเมียและตัวเอง 8 ศพ
ความมีเงื่อนงำ	- เบื้องหลังสังหารนายชาญทำให้ อส.มีชัย สังหารหมูลูกเมียตัวเอง
ความขัดแย้ง	- ความขัดแย้งเรื่องการทำไม้เถื่อน ระหว่างนายชาญกับนายทุน และคนอื่นๆ
ความเด่น	- คดีสังหารนายชาญมีข้าราชการระดับสูงในจังหวัดร้อยเอ็ดเข้าไปเกี่ยวข้อง
ผลกระทบ	- ผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของประชาชน เรื่องอิทธิพลเถื่อน

2.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการที่นำเสนอโดยมีการลงโทษตามกฎหมาย เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าว พล.ต.ท. จำรัส มังคลารัตน์ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรได้ส่ง พล.ต.ต.ไชยยงค์ ปฏิวิธิพาคม ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจภูธร เดินทางจากกรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อสืบสวนติดตามจับกุมนายเซ่ง ชาญปรีชา มือปืนสังหารนายชาญ ทองไพบูลย์ นอกจากนี้ตำรวจได้จับกุมข้าราชการจังหวัร้อยเอ็ด 11 คนในข้อหามีส่วนร่วมรู้เห็นในการตายของนายชาญ ในฐานะเป็นเจ้าของพนักงานมิได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ช่วยเหลือผู้ต้องหาให้รับโทษและซ่อนย้ายวัตถุหลักฐานสำคัญ (24 เมย. 16)

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงบุคคล เช่น ฝ่ายสอบสวนคดีนายชาญ ถูกสังหารได้เสนอย้ายข้าราชการระดับสูงในจังหวัดร้อยเอ็ดบางคนออกจากพื้นที่ เพราะหากไม่ย้ายจะทำให้เสียรูปคดี และไม่เป็นธรรมเท่าที่ควร (17 เมย.16)

ข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าว อ.ส.มีชัย สังหารลูกเมีย ตำรวจสอบสวนติดตามจับกุมนายเซ่ง อดีตคนสนิทนายประมุข ศรีทราทิพย์ ผู้ว่าจังหวัดร้อยเอ็ด นอกจากนี้ยังมีพลเมืองดีส่งรูปถ่ายสำคัญไปยังหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นภาพนายประมุขกับคณะประกอบด้วยข้าราชการตำรวจ ฝ่ายปกครอง

ฝ่ายตุลาการ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ป่าไม้ และนายเซ่ง มือปืน เดินทางไปสอบสวนแสงไฟประหลาดที่หมู่บ้านบ้านดงบัง ใกล้สถานที่เกิดเหตุต่อมาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้มอภาพดังกล่าวให้ตำรวจฝ่ายสอบสวนจนกระทั่งสอบสวนจับกุมนายเซ่งและผู้เกี่ยวข้อง (16 เมย.16) (ดูตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนผลต่อเนื้องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวฆ่าเพื่อน อส.7 ศพ

ผลต่อเนื้องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
การลงโทษตามกฎหมาย การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ตำรวจจับตัวผู้ต้องหาและข้าราชการที่เกี่ยวข้อง - มีการย้ายข้าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด - คดีคลี่คลาย นำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ

3. ข่าวนาทราย ปี2517

ข่าวนาทรายโดยนายปรีชา แสงอุทัย ผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย เป็นผู้เสนอข่าวนาทรายเป็นฉบับแรก เป็นเรื่องเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐประกอบด้วยทหารตำรวจพลเรือนและอส. ปฏิบัติการกวาดล้างผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในหมู่บ้านบ้านนาทราย อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย มีราษฎรเสียชีวิตหลายคน บ้านเรือนทรัพย์สินถูกเผาทำลายจำนวนมาก ต่อมาตัวแทนชาวบ้านออกมาแถลงข้อเท็จจริงว่าไม่ได้เป็น ผ.ก.ค.

สำหรับข้อเด่นที่ทำให้ข่าวนาทรายได้รางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล คือหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยให้ความสนใจข่าวนาทรายอย่างต่อเนื่องมาตลอดโดยส่งนักข่าวจากส่วนกลางเดินทางไปยังหมู่บ้านดังกล่าวและสามารถขุดคุ้ยเรื่องที่เจ้าหน้าที่รัฐบาลเช่นฆาตรกรอย่างเหี้ยมโหดขุดคุ้ยความจริงปรากฏสะท้อนให้เห็นถึงความไม่ถูกต้องในสังคม เจ้าหน้าที่รัฐข่มเหงราษฎร

หลังจากหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยข่าวทำให้รัฐบาลและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจสั่งสอบสวนเรื่องที่เกิดขึ้นและต่อมาสั่งเปลี่ยนนโยบายการปราบปราม ผ.ก.ค. ใหม่โดยมุ่งนโยบายพัฒนา ควบคู่กันไปทำให้ปัญหาผู้ก่อการร้ายลดความรุนแรง

3.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ เรื่องเจ้าหน้าที่สังหารหมู่ประชาชน นโยบายปราบปราม ผ.ก.ค. การต่อสู้ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับ ผ.ก.ค. การละเมิดกฎหมาย (กฎระเบียบ) และปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้อง

ข่าวนาทรายมีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐบาลสังหารประชาชนอย่างเหี้ยมโหด คือ เบื้องหลังการเผาหมู่บ้านนาทราย ชาวบ้านระบุว่านายประจวบ บัวขาวปลัด อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย พร้อมด้วย ร.ต.ท.ชูพันธ์ บุญประคอง หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษพร้อมลูกน้องอีกนับร้อยคนบุกเผาบ้านในหมู่บ้านนาทรายวอดวายนับร้อยหลังคาเรือนและได้กวาดต้อนชาวบ้านไปรวมกันที่วัดแล้วจุดไฟเผาถังฉางที่เก็บข้าวและพืชผลอื่นๆเสียหายจำนวนมากหลังจากนั้นได้สังหารและเผาศพนายผัน จันทะราช อายุ 50 ปี นายใส มัทราช อายุ 40 ปี และด.ช.เฒ่า อายุ 6 ขวบอย่างเหี้ยมโหดผิดมนุษยธรรมเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรง (20 ก.พ. 17)

ข่าวนาทรายมีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับประเด็นการเมือง คือ เบื้องหลังการเผาหมู่บ้านนาทรายเจ้าหน้าที่ระบุว่าชาวบ้านบางคนเป็นแนวร่วม ผ.ก.ค. เคยส่งเสบียงอาหารให้ ผ.ก.ค. และเคยสังหารเจ้าหน้าที่รัฐบาลเสียชีวิตมาแล้วด้วย (18 ก.พ. 2517)

ข่าวนาทรายมีประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ระหว่างเจ้าหน้าที่กับ ผ.ก.ค. เช่น เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2517 ก่อนที่จะมีการเผาหมู่บ้านนาทรายไม่นานกลุ่ม ผ.ก.ค. บุกโจมตีชุดคุ้มครองหมู่บ้านนาทรายและได้สังหาร อ.ส.เสียชีวิต 1 ศพ. หลังจากนั้น ผ.ก.ค. จัดการเผาบังเกอร์แล้วหลบหนีไป ป่ายวันรุ่งขึ้น ผ.ก.ค. รวบรวม 30 คนพร้อมอาวุธครบมือได้เข้ามาในหมู่บ้านดังกล่าวและได้ปะทะกับเจ้าหน้าที่ทำให้ทหารยศจ่าสิบตรีเสียชีวิตหนึ่งนายและบาดเจ็บอีกสองนาย (15 ก.พ. 17)

ข่าวนาทรายมีประเด็นในข่าวเกี่ยวข้องกับการละเมิดกฎหมาย (กฎระเบียบ) เช่น เจ้าหน้าที่บ้านเมืองทำผิดกฎหมาย เผาบ้านเรือนและเช่นฆ่าชาวหมู่บ้านนาทราย เป็นการละเมิดกฎหมายบ้านเมืองครั้งยิ่งใหญ่ และเป็นการเหยียดหยามความเป็นมนุษย์ของคนไทยด้วยกันเอง (19 ก.พ. 17)

ข่าวนาทรายมีประเด็นในข่าวในด้านปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น หลังจากหมู่บ้านนาทรายถูกเผา นายธีรยุทธ บุญมี ผู้ประสานงานกลุ่มประชาธิปไตย (ปชปช.) นำตัวแทนชาวบ้าน

นาทรายเดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์เจ้าหน้าที่รัฐบาลเผาหมู่บ้านนาทราย นอกจากนี้นักศึกษา ส.ส.ได้เรียกร้องให้รัฐบาลสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมายและเรียกร้องค่าเสียหายให้ชาวบ้าน (ดูตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 แสดงประเด็นในข่าวนาทราย

ประเด็นในข่าว
<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่รัฐสังหารประชาชน - ประเด็นการเมือง - ประเด็นการต่อสู้ ผกค. – จนท. รัฐ - ละเมิดกฎหมาย - ปฏิกริยาจากผู้เกี่ยวข้อง

3.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวนาทรายมีการเสนอข่าวในเดือนกุมภาพันธ์ 2517 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 13 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดา โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2517 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ คือ แฉเบื้องใจมืดตีเผาหมู่บ้านนาทรายที่หนองคายปช.ปช ยืนยันเป็นฝีมือของเจ้าหน้าที่รัฐบาล โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ รัฐบาลสอบสวนกรณีเจ้าหน้าที่รัฐบาลถูกหาว่าเป็นผู้เผาบ้านนาทราย รวมทั้งประเด็นที่ชาวบ้านนาทรายยืนยันว่าเจ้าหน้าที่เป็นผู้ลงมือเผา และประชาชนเรียกร้องให้ขจัดปัญหาบ้านนาทรายโดยเร็ว

ส่วนในเดือนมีนาคม ปี 2517 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น โดยมีประเด็นสำคัญคือ ผลสอบนาทรายเข้ากรม.

โดยสรุปหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยให้ความสำคัญข่าวนาทรายโดยมีการนำเสนอในช่วงเดือนกุมภาพันธ์และเดือนมีนาคม ปี 2516 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 14 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 3 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น รวมทั้งหมด 18 ชิ้น (ดูตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวนาทราย

การให้ความสำคัญ	จำนวนชิ้น
พาดหัวข่าวใหญ่	14
พาดหัวข่าวรอง	3
พาดหัวข่าวธรรมดา	1
รวม	18

3.3 การเปิดประเด็นและการติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยโดยนายปรีชา แสงอุทัย ผู้สื่อข่าวอาชญากรรม ได้เปิดประเด็นข่าวนาทรายครั้งแรกในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ปี 2517 เป็นข่าวเดี่ยว ดังนี้ "แฉเบื้องหลังโจมตีเผาหมู่บ้าน ที่หนองคาย ปช.ปช.ยืนยันเป็นฝีมือของเจ้าหน้าที่รัฐบาล"

หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยได้นำเสนอข่าวนาทรายโดยได้เบาะแส จากข่าวผู้ก่อการร้ายเริ่มแทรกซึมเข้ามาในเขตภาคอีสานโดยหมู่บ้านบ้านนาทรายใน อ.บึงกาฬจังหวัดหนองคายซึ่งมีพื้นที่ติดกับประเทศลาวและอยู่ในเขตแทรกซึมของผู้ก่อการร้าย รัฐบาลในขณะนั้นได้เร่งปราบปราม.ผ.ก.ค.รุนแรง บางครั้งไปทำลายชีวิตประชาชนผู้บริสุทธิ์ บาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมากทำให้เกิดปัญหาขัดแย้งระหว่างชาวบ้านและเจ้าหน้าที่รัฐบาลรุนแรงยิ่งขึ้น

ในขณะที่สถานการณ์ส่อเค้าความรุนแรง หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยให้ความสนใจกรณีข่าวกลุ่มชายฉกรรจ์นับร้อยนายบุกเผาหมู่บ้านบ้านนาทรายพินาศ โดยเจ้าหน้าที่อ้างว่าเป็นฝีมือของผู้ก่อการร้ายแต่หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยได้มองเรื่องดังกล่าวน่าจะมีบางสิ่งซ่อนเร้นแอบแฝง จึงได้ส่งนักข่าวจากส่วนกลางเดินทางไปหาข้อเท็จจริงที่หมู่บ้านนาทรายและต่อมาชาวบ้านนาทรายระบุว่าเจ้าหน้าที่เป็นผู้เผาบ้านนาทราย

ขณะเดียวกันนายธีรยุทธ บุญมี แกนนำกลุ่มประชาธิปไตย (ปช.ปช.) นำตัวแทนชาวบ้านหมู่บ้านนาทรายมาแถลงข้อเท็จจริงที่ท้องสนามหลวงมีประชาชนร่วมรับฟังคับคั่งพร้อมกับยืนยันว่าเจ้าหน้าที่เป็นผู้เผาและว่าไม่มีการปะทะกันในวันเกิดเหตุ

ต่อมา พล.อ.กฤษณ์ สีวะรา ผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้นได้สั่งให้ พล.ท.สายหยุด เกิดผล ผู้อำนวยการปราบปรามคอมมิวนิสต์ สอนสอนเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้ความเป็นธรรมต่อชาวบ้านขณะเดียวกันรัฐบาลได้นำผลการสอบเรื่องการเผาหมู่บ้านนาทรายเข้าที่ประชุมกรม.

หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยติดตามและเสนอข่าวอย่างต่อเนื่องมาตลอดทำให้รัฐบาลและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ให้ความสนใจและสั่งเปลี่ยนแปลงนโยบายปราบผู้ก่อการร้ายใหม่ ควบคู่ไปกับการพัฒนา

3.4 ความยาวข่าว

ข่าวนาทรายมีการเสนอข่าวครั้งแรก เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2517 มีพื้นที่ 66ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับเบื้องหลังการเผาหมู่บ้านนาทรายและมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2517 จำนวน 26 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสอบสวนเรื่องนาทรายซึ่งผลการสอบสวนยังไม่ยุติและนายกรัฐมนตรี สั่งสอบสวนต่อ

จากผลการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวนาทรายในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2517 ถึงเดือนมีนาคม 2517 พบว่ามีการเสนอข่าวสูงสุดอยู่ในช่วง น้อยกว่า 20 ตารางนิ้ว และในช่วง 21-30 ตารางนิ้ว รวมทั้งในช่วง 121 ตารางนิ้วขึ้นไป มีจำนวนช่วงละ 3 ครั้งรวมวันที่นำเสนอทั้งหมด 18ครั้งรวมความยาวข่าวทั้งหมด จำนวน 1950 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 108.33 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 แสดงความยาวข่าวนาทราย

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 20	3
21-30	3
31-40	-
41-50	2
51-60	1
61-70	1
71-80	2
81-90	-
91-100	1
101-100	-
111-120	2
121 ขึ้นไป	3
รวมความยาว	1950 ตร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	108.33 ตร.นิ้ว

3.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวนาทรายมีการเสนอรูปภาพประกอบข่าวในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2517 จำนวน 18 ชิ้น มีพื้นที่ 194 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 10.78 ตารางนิ้ว และในเดือนมีนาคมปี 2517 มีการเสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 8 ชิ้น มีพื้นที่ 56.50 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 7.06 ตารางนิ้ว รวมจำนวนภาพประกอบข่าวทั้งหมด 26 ชิ้น คิดเป็นพื้นที่ 250.5 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพรวม 17.84 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่ภาพข่าวนาทราย

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนภาพที่นำเสนอ	พื้นที่ตารางนิ้ว	เฉลี่ยต่อภาพ
ก.พ.17	18	194	10.78
มี.ค.17	8	56.5	7.06
รวม	26	250.5	17.84

ข่าวนาทรายมีการนำเสนอบทความ ในเดือนกุมภาพันธ์ปี 2517 จำนวน 10 ชิ้นมีเนื้อที่ 739 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 73.90 ตารางนิ้ว และในเดือนมีนาคม 2517 มีการเสนอบทความจำนวน 5 ชิ้น มีเนื้อที่ 414 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 82.8 ตารางนิ้ว รวมการเสนอบทความทั้งหมด 15 ชิ้นรวมพื้นที่บทความทั้งหมด 1153 ตารางนิ้ว รวม เฉลี่ยต่อบทความทั้งหมด 156.7 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนชิ้นและเนื้อที่บทความของข่าวนาทราย

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนภาพที่นำเสนอ	พื้นที่ตารางนิ้ว	เฉลี่ยต่อภาพ
ก.พ.17	10	739	73.9
มี.ค.17	5	414	82.8
รวม	15	1153	156.7

ข่าวนาทรายมีการเสนอรายงานพิเศษ ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2517 จำนวน 2 ชิ้นมีเนื้อ
ที่ 481 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 240.5 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่ รายงานพิเศษ ของข่าวนาทราย

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนภาพที่นำเสนอ	พื้นที่ตารางนิ้ว	เฉลี่ยต่อภาพ
ก.พ.17	2	481	240.5

โดยสรุปข่าวนาทรายมีการใช้ภาพประกอบข่าว บทความและรายงานพิเศษไม่มีการนำ
เสนอขบถบรรณาธิการ ตารางข้อมูล กราฟิก

3.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวนาทรายมีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (ข้าราชการ) มากที่สุดจำนวน 26 ครั้ง
คือ นายกำพล กลิ่นสุคนธ์ ผู้ว่าราชการ จ.หนองคาย ให้ข้อมูลเรื่องคำชี้แจงข้อเท็จจริงถึงเบื้องหลัง
การเผาหมู่บ้านนาทราย รวมทั้งเรื่องการจัดคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว (15
ก.พ. 17)

ร.อ.ธรรมรักษ์ อิศรางกูร เสนาธิการ กองทัพอากาศ 2 ให้ข้อมูลในด้านการเคลื่อนไหว
ของ ผ.ก.ค. ออกมาโจมตีเจ้าหน้าที่ รัฐ (16 ก.พ. 16)

พล.ต.ท. ประจวบ สุนทรางกูร อธิบดีกรมตำรวจ ให้ข้อมูลเรื่องการสอบสวนการเผา
หมู่บ้านนาทราย (19 ก.พ.17)

แหล่งข่าวนักการเมืองจำนวน 6 ชิ้น คือ นายกมล วรรณประภา รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยให้ข้อมูลรายละเอียดเบื้องหลังการเผาหมู่บ้านนาทรายเกิดความขัดแย้งระหว่าง
เจ้าหน้าที่รัฐและผกค. เรื่องการเผาหมู่บ้านนาทราย (19 ก.พ.17)

นายนิสัย เวชชาชีวะ รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ข้อมูลในด้านผลการ
ประชุมของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับปัญหาบ้านนาทราย และเรื่องการตั้งคณะกรรมการสอบสวน
(20 ก.พ.17)

แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้องมีจำนวน 4 ชั้นคือนายธีรยุทธ บุญมี ที่ปรึกษากลุ่มปช.ปช.ให้ข้อมูล ในด้านเบื้องหลังการเผาหมู่บ้านนาทราย ชาวบ้านยืนยันว่าเจ้าหน้าที่เป็นผู้เผาหมู่บ้านนาทราย แต่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ (14 ก.พ. 16)

นายลม กาญจนสาร ผู้ใหญ่บ้านนาทรายและนายอ่าง ยอดแสง ชาวบ้านบ้านนาทราย ให้ข้อมูลในด้านเบื้องหลังการเผาหมู่บ้านนาทราย (15 ก.พ. 17)

แหล่งข่าวประชาชน มีจำนวน 1 ชั้นได้แก่ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช อดีตหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ให้ข้อมูลในด้านการให้คำแนะนำแก้ปัญหาบ้านนาทรายโดยเสนอให้กระทรวงยุติธรรมสอบหาข้อเท็จจริง (20 ก.พ.17)

โดยสรุป ชาวนาทราย มีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (ข้าราชการ) นักการเมือง ผู้เกี่ยวข้องประชาชน ไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าวนาทราย

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- ข้าราชการ	26
- นักการเมือง	6
- ผู้เกี่ยวข้อง	4
- ประชาชน	1
รวม	37

3.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวนาทรายมีองค์ประกอบข่าวในด้านความขัดแย้ง ความผิดปกติ ความซับซ้อน และผลกระทบ

ข่าวนาทรายมีองค์ประกอบข่าวในด้านความขัดแย้งเช่นความเห็นไม่ลงรอยทางการเมืองระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับชาวบ้านนาทรายโดยเฉพาะเรื่องอุดมการณ์ทางการเมืองต่างฝ่ายต่างถกเถียงกันในเรื่องใครเป็นอยู่เบื้องหลังเผาหมู่บ้านนาทรายโดยชาวบ้านยืนยันว่าเจ้าหน้าที่รัฐบาลเป็นผู้เผาขณะที่เจ้าหน้าที่อ้างว่าชาวบ้านเป็นเป็นผ.ก.ค.จำต้องลงมือปราบปราม (16 ก.พ.17)

ส่วนองค์ประกอบในด้านความผิดปกติเช่นหลังเกิดเหตุการณ์เผาหมู่บ้านนาทรายได้มีตัวแทนชาวบ้านนาทราย 64 คนพากันเดินทางมายังสนามหลวงเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง และเพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ของตนเองกรณีที่ถูกเจ้าหน้าที่กล่าวหาว่าเป็นผกค.ซึ่งตามปกติคราใดที่ชาวบ้านมีปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐส่วนใหญ่ มักไม่กล้าออกมาต่อสู้และเผชิญหน้าโดยตรงเพราะเกรงกลัวอำนาจเจ้าหน้าที่ แต่คราวนี้ชาวบ้านรวมเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงต่อสาธารณชนที่ท้องสนามหลวง (21 ก.พ.17)

สำหรับองค์ประกอบในด้านความลึกกลับได้แก่เบื้องหลังกลุ่ม ผ.ก.ค.แทรกซึมในจังหวัดภาคอีสานของไทยรวมทั้งหมู่บ้านนาทรายใน อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย จนกระทั่งเกิดการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหารหลายครั้ง สถานการณ์รุนแรงนำไปสู่การเผาหมู่บ้านบ้านนาทราย (20 ก.พ.17)

ส่วนองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ได้แก่ กรณีการเผาหมู่บ้านนาทรายเป็นเรื่องละเอียดอ่อนมีความสำคัญต่อปัญหาการเมืองภายในประเทศเพราะมีชาวบ้านกล่าวหา เจ้าหน้าที่รัฐเป็นผู้ลงมือเผาบ้านนาทราย เรื่องนี้ได้สร้างความแตกแยกระหว่างประชาชนกับรัฐบาลอาจทำให้เกิดปัญหาลุกลามใหญ่โตและมีผลในด้านการปกครอง (27 ก.พ.17) (ตามตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าวนาทราย

องค์ประกอบข่าวนาทราย	ตัวอย่างประเด็น
ความขัดแย้ง	- ความเห็นไม่ลงรอยระหว่างชาวบ้านกับเจ้าหน้าที่
ความผิดปกติ	- ชาวบ้านรวมพลังต่อสู้แถลงข้อเท็จจริงที่สนามหลวง
ความลึกกลับ	- ผกค. แทรกซึมไทยในภาคอีสาน
ผลกระทบ	- ในด้านการปกครอง

3.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวนาทรายมีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการนำเสนอข่าวในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบาย เปลี่ยนแปลงสถานการณ์ และไม่มีข้อยุติ

ข่าวนาทรายมีผลต่อเนื่องจากการนำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบาย เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวออกไปรัฐบาลได้สนใจและสั่งให้ผู้เกี่ยวข้องสอบสวนข้อเท็จจริงโดยสั่งให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายปราบปรามผู้ก่อการร้ายแบบเดิมซึ่งมีการปราบแบบเหยิงแหเปลี่ยนใหม่เป็นการใช้นโยบายปราบและปลอบควบคู่กันไป ส่วนนโยบายปลอบหมายถึง มุ่งพัฒนาชนบท เช่น สร้างถนน สร้างบ่อน้ำและโรงเรียน (19 ก.พ.17)

นอกจากนี้ยังมีผลต่อเนื่องจากการนำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น หลังจากนายธีรยุทธ บุญมี ได้นำตัวแทนชาวบ้านหมู่บ้านนาทรายมาแถลงข้อเท็จจริงที่สนามหลวง และตัวแทนชาวบ้านได้เข้าพบนายกรัฐมนตรีเพื่อแถลงข้อเท็จจริงโดยระบุเจ้าหน้าที่รัฐเผาหมู่บ้านนาทรายและต่อมานายธีรยุทธได้นำตัวแทนชาวบ้าน ไปพิสูจน์ความจริงที่หมู่บ้านโดยชาวบ้านยืนยันเป็นเสียงเดียวกันว่า เจ้าหน้าที่เป็นผู้เผาหมู่บ้านนาทรายรวมทั้งได้ยื่นหลักฐานต่อนายสัญญาธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรี รับทราบ

ต่อมาสภา ผู้แทนราษฎรและเจ้าหน้าที่ระดับสูงสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหาตัวผู้กระทำมาลงโทษขณะเดียวกันกลุ่มนักวิชาการเรียกให้ขจัดปัญหาบ้านนาทราย

ข่าวนาทรายมีผลต่อเนื่องจากการนำเสนอในด้านไม่มีข้อยุติได้แก่หลังจากหน่วยงานของรัฐบาลสั่งให้มีการสอบสวนว่าใครเป็นผู้เผาหมู่บ้านนาทรายไปแล้วแม้ชาวบ้านจะระบุชื่อผู้เผาหมู่บ้านนาทรายอย่างชัดเจนแต่รัฐบาลไม่ได้นำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษโดยปล่อยให้เรื่องทั้งหมดเงียบหายโดยสรุปว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด เป็นความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างกลุ่ม ผกค. กับเจ้าหน้าที่รัฐบาล (ดูตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าว

ผลต่อเนื่องจากการเสนอข่าว	ตัวอย่างประเด็น
เปลี่ยนแปลงนโยบาย	- เปลี่ยนแปลงนโยบายปราบ ผกค.
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- รัฐบาลสั่งสอบสวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ไม่มีข้อยุติ	- ไม่มีการลงโทษผู้กระทำผิด

4. ชาวโค่นป่าเขาสอยดาว ปี 2518

ชาวโค่นป่าเขาสอยดาวโดยนายนายสุวัฒน์ เก็จจินดา ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เป็นผู้เสนอข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวเป็นฉบับแรกโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับข้าราชการเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ร่วมมือกับพ่อค้านายทุนโค่นไม้ทำลายป่าเขาสอยดาวจ.จันทบุรีจนชาวบ้านทนไม่ไหวลุกฮือต่อต้านพร้อมเรียกร้องให้รัฐบาลปราบปรามนายทุนอิทธิพลในที่สุดรัฐบาลส่งเจ้าหน้าที่สืบสวนติดตามตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมาย

สำหรับข้อเด่นของข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวที่ทำให้ได้รับรางวัลข่าวยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล ได้แก่ การติดตามเสนอข่าวอย่างต่อเนื่องเปิดโปงกระบวนการตัดไม้ทำลายป่าสงวนอย่างไม่เกรงกลัวอิทธิพลจนกระทั่งรัฐบาลต้องส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ช่วยหยุดยั้งการทำลายป่าไม้ของชาติครั้งใหญ่ถือเป็นภาวะภาระหน้าที่สื่อมวลชนในการปกป้องการทำลายทรัพยากรป่าไม้ของชาติครั้งร้ายแรงที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ชาติไทย

4.1 ประเด็นข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงได้แก่ การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ (ป่าไม้) ละเมิดสิทธิมนุษยชน พฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชัน และการละเมิดกฎหมาย

ชาวโค่นป่าเขาสอยดาวมีประเด็น ข่าวเกี่ยวกับการทำลายทรัพยากรป่าไม้ คือกลุ่มอิทธิพลนายทุนเจ้าของโรงเลื่อยในภาคตะวันออกร่วมกับข้าราชการระดับสูงในจังหวัดจันทบุรีบุกทำลายป่าสงวนแห่งชาติเขาสอยดาว มีเนื้อที่ติดต่อกัน 3 อำเภอ ได้แก่ อ.ท่าใหม่ อ.มะขาม อ.โป่งน้ำร้อน จ.จันทบุรี จำนวน 5 แสนไร่ คิดเป็นเงินมูลค่านับพันล้านบาท พบต้นไม้ขนาดใหญ่มีเส้นรอบวง 4 เมตร ความยาว 10-20 เมตร ถูกโค่นล้ม อาทิ ไม้แพรง ไม้พนอง ไม้ตาเสือ ไม้บุญนาค ไม้มะค่าโมง และไม้มะม่วง เป็นต้น (20 ก.ค.18)

ชาวโค่นป่าเขาสอยดาวมี ประเด็น เรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน คือ เบื้องหลังกลุ่มนายทุน ที่ลักลอบทำลายป่าเขาสอยดาว ได้เดินทางไปรับคนงานที่ภาคอีสานโดยหลอกว่าจะพาไปทำงานที่มีรายได้ดีแต่พอมมาถึงได้เลี้ยงดูให้มีอาหารที่มีคุณภาพต่ำและกักขังมิให้ไปไหนมาไหนตอนเช้าให้ทำงานคุมเขตป่าและกลุ่มนายทุนได้กะเกณฑ์คนงานเข้าแย่งชิงประโยชน์ในป่าจังหวัดทางภาคตะวันออกจนเกิดการพิพาทฆ่าฟันกันจนกลายเป็นแดนมิคสัญญีถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยกลุ่มนายทุนบังคับใช้แรงคนงานอีสานอย่างทารุณ (22 ก.ค.18)

ข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีประเด็นเหตุการณ์ทุจริตคอร์ปชั่นคือข้าราชการในจังหวัดจันทบุรีร่วมนายทุนตัดไม้ทำลายป่าเขาดาวโดยข้าราชการได้รับผลประโยชน์เป็นรายเดือนปล่อยให้ นายทุนซุกกลักไม้ในป่าสงวนเข้าสู่โรงงานแปรรูปไม้ที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน (22 ก.ค.18)

ข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีประเด็นการละเมิดกฎหมาย คือ คณงานทำไม้ซึ่งเป็นลูกน้องของกลุ่มอิทธิพลตัดไม้ทำลายป่า ยกกำลังบุกสถานีตำรวจ ส.ภ.อ.โป่งน้ำร้อน จ.จันทบุรี เพื่อบีบบังคับให้เจ้าหน้าที่ปล่อยตัวเพื่อนคณงานที่ถูกเจ้าหน้าที่ป่าไม้จับกุมในข้อหาตัดไม้ในเขตป่าเขาสอยดาว นอกจากนี้กลุ่มอิทธิพลได้รุมข่มเจ้าหน้าที่ป่าไม้คนหนึ่งได้รับบาดเจ็บต่อหน้าตำรวจ นับเป็นการกระทำผิดกฎหมาย และเจ้าหน้าที่ยังตรวจพบว่ากลุ่มอิทธิพลเจ้าของโรงเลื่อยได้หลบเลี่ยงภาษีปีละนับร้อยล้านบาท (26 ก.ค.18) (ดูตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 แสดงประเด็นในข่าวโค่นป่าสอยดาว

ประเด็นในข่าว
<ul style="list-style-type: none"> - ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ - ละเมิดสิทธิมนุษยชน - ทุจริตคอร์ปชั่น - ละเมิดกฎหมาย

4.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีการเสนอข่าวในเดือนกรกฎาคม 2518 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 8 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 3 ชิ้น และพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกใน วันที่ 20 กรกฎาคม 2518 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่คือ "เดลิโทม์" คือบุกแดนอิทธิพลเขาสอยดาวพบป่า 5 แสนไร่ ถูกทำลายเสียหายหลายพันล้านโดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ กลุ่มพ่อค่านายทุนร่วมกับข้าราชการในจังหวัดจันทบุรีโค่นป่าเขาสอยดาวมูลค่ามหาศาลจนกระทั่งประชาชนนักศึกษาทนมไม่ไหวลุกมาเรียกร้องให้รัฐบาลปราบจัดการแก้ปัญหาโดยเร่งด่วนต่อมารัฐดำเนินการจับกุมและนำมาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษสามารถหยุดยั้งการทำลายป่าได้

สรุปหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ให้ความสำคัญข่าวโค่นป่าเขาสอยดาว ในเดือนกรกฎาคม ปี 2518 โดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 8 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 3 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น (ดูตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าว

การให้ความสำคัญ	จำนวนชิ้น
พาดหัวข่าวใหญ่	8
พาดหัวข่าวรอง	3
พาดหัวข่าวธรรมดา	1
รวม	12

4.3 การเปิดประเด็น และ การติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ โดยนายสุวัฒน์ เก็จจินดา ผู้สื่อข่าวอาชญากรรมได้เปิดประเด็นข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวเพียงฉบับเดียวเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม ปี 2518 ดังนี้ "บุกแดนอิทธิพลเขาสอยดาว" พบป่า 5 แสนไร่ ถูกทำลายเสียหายพันล้าน "เป็นข่าวเกี่ยวกับการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ในจังหวัดจันทบุรี"

เบื้องหลังการเปิดประเด็นข่าวเริ่มจากนายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์อธิบดีกรมป่าไม้สืบทราบว่าได้มีกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่นได้ร่วมกันบุกทำลายป่าสงวนแห่งชาติเขาสอยดาว จ.จันทบุรี จำนวน 5 แสนไร่ กินเนื้อที่ 3 อำเภอ ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้เข้าสำรวจพร้อมชาวบ้านนักศึกษา พบและได้พบว่าป่าไม้ถูกทำลายเสียหายจำนวนมาก

หลังจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้เสนอข่าวโค่นป่าสอยดาวอย่างต่อเนื่องมีการส่งนักข่าวเข้าไปทำข่าวในสถานที่เกิดเหตุสืบหาข้อมูลชุดคีย์เบื้องหลังกลุ่มนายทุนทำลายป่ามานำเสนอจนกระทั่งรัฐบาลและกรมป่าไม้ฯ สั่งสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดและพบว่าเจ้าหน้าที่ป่าไม้จังหวัดจันทบุรีร่วมกันนายทุน พ้อคำลักลอบตัดไม้ทำลายป่าและสามารถลงโทษเจ้าหน้าที่ป่าไม้

ผลการเสนอข่าวทำให้รัฐบาลเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติโดยประกาศจัดตั้งป่าสอยดาวเป็นวนอุทยานแห่งชาติและเป็นสถานที่เพาะพันธุ์สัตว์ป่า

จะสังเกตเห็นว่าหลังจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์นำเสนอข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวจำนวน 12 วัน ทำให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษ ทำให้มีการหยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่าเขาสอยดาว อีกทั้งเป็นการปลุกเร้าให้ประชาชนคนไทยหันมาอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรป่าไม้กันมากยิ่งขึ้น ถือเป็นการทำงานที่สื่อมวลชนในการทำหน้าที่พิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ

4.4 ความยาวข่าว

ข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคมปี 2518 มีพื้นที่ 112 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับนักข่าวพร้อมด้วยนักศึกษาและกลุ่มชาวบ้านบุกพื้นที่ป่าเขาสอยดาวพบว่านายทุนร่วมกับข้าราชการโค่นทำลายป่าไม้และมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม ปี 2518 มีพื้นที่ 45 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับเผยแพร่เบื้องหลังกลุ่มอิทธิพลโค่นป่าหลบเลี่ยงไม่เสียภาษีให้แก่รัฐมูลค่านับร้อยล้านบาท

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวพบว่ามี การนำเสนอข่าว กรกฎาคม ปี 2518 จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวที่วัดได้สูงสุดจะอยู่ในช่วง 111-120 ตารางนิ้ว รวมทั้งหมด 6 ครั้ง รวมระยะเวลาในการนำเสนอทั้งหมด 12 ครั้ง มีรวมความยาวข่าวทั้งหมด จำนวน 1621 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าวทั้งหมดจำนวน 135.08 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 แสดงความยาวข้าวโค่นป่าเขาสอยดาว

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
ต่ำกว่า 70	2
71-80	1
81-90	-
91-100	-
101-110	-
111-120	6
121-130	1
มากกว่า 130 ขึ้นไป	2
รวมความยาว	1621 ตร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข้าว	135.08 ตร.นิ้ว

4.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข้าวโค่นป่าเขาสอยดาว มีการเสนอภาพประกอบข่าวในเดือนกรกฎาคม ปี 2518 ทั้งหมด 10 ชิ้น มีเนื้อที่ภาพ 244 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 24.4 ตารางนิ้ว (ตามตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การนำเสนอภาพข้าวโค่นป่าสอยดาว

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนภาพที่นำเสนอ	พื้นที่ตารางนิ้ว	เฉลี่ยต่อภาพ
ก.ค. 18	10	244	24.4

โดยสรุปข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีการใช้ภาพประกอบข่าวเพียงอย่างเดียวไม่มีนำเสนอในรูปแบบบทความ รายงานพิเศษ สก๊อปพิเศษ ตารางข้อมูล

4.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (ข้าราชการ) จำนวน 12 ครั้ง คือนายผ่อง เล่งอี้หัวหน้าแผนกอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าให้ข้อมูลเรื่องเบื้องหลังกลุ่มนายทุนร่วมกันทำลายป่าสงวนแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือหลายจังหวัดนับล้านไร่ (22 ก.ค.18)

นายบุญช่วย ศรีสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ให้ข้อมูลในด้านการดำเนินการสอบสวนนายทุนร่วม ข้าราชการโค่นป่าเขาสอยดาว (25 ก.ค.18)

นายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์ อธิบดีกรมป่าไม้ ให้ข้อมูลในด้านการสอบสวนหาหลักฐานต่างๆ มาประกอบดำเนินคดีกับเสี่ยเจ้าของโรงเลื่อยจันทบุรี ก่อนพิจารณาสั่งปิดโรงเลื่อย และเรื่องการลงทะเบียนเจ้าหน้าที่ยื่นขออนุญาต (26 ก.ค. 18)

ข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีการใช้แหล่งข่าวนักการเมือง จำนวน 5 ครั้งคือ นายพิชิต กลิ่นประทุม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ข้อมูลในด้านการถอนสัมปทานการทำไม้ของบริษัทจันทบุรีค้าไม้ ในป่าเขาสอยดาว (27 ก.ค.18)

ข่าวโค่นข่าวป่าเขาสอยดาวมีการใช้แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้องจำนวน 3 ครั้งคือ นายอ้วน เข็มพันธ์ มือเลื่อยของเสี่ยประยูร นายทุนโค่นป่าสอยดาวให้ข้อมูลในด้านขั้นตอนการโค่นไม้ทำลายป่าตั้งแต่การโค่นต้นไม้ขนาดใหญ่วันละ 20 ต้น (21 ก.ค.18)

ข่าวโค่นป่าสอยดาวมีการใช้แหล่งข่าวพ่อค้าหรือนักธุรกิจ จำนวน 1 ครั้งคือ นายทรงชัย เบ็ญจศิริวรรณ หรือเสี่ยเท่งซัง หนึ่งในเสี่ยอิทธิพลให้ข้อมูลในเรื่องการปฏิเสธว่าไม่มีการตั้งโรงเลื่อยในป่าเขาสอยดาว (24 ก.ค.18)

สรุปข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (ข้าราชการ) แหล่งข่าวนักการเมือง แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้อง แหล่งข่าวนักธุรกิจ ไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าวโค่นป่าเขาสอยดาว

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- ข้าราชการ	12
- นักการเมือง	5
- ผู้เกี่ยวข้อง	3
- พ่อค้าหรือนักธุรกิจ	1
รวม	21

4.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีองค์ประกอบในข่าวในด้านความลึกกลับซับซ้อน ความผิดปกติความขัดแย้ง และผลกระทบ

ข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีองค์ประกอบในข่าวในด้านความลึกกลับซับซ้อนได้แก่เบื้องหลังการตัดไม้ทำลายป่าสงวนแห่งชาติ มีกลุ่มนายทุนใหญ่ 5 คน ร่วมกับข้าราชการ โค่นป่าเขาสอยดาว 5 แสนไร่ มานาน 3 ปี โดยนายทุนระดมคนงานใช้เลื่อยยนต์โค่นต้นไม้ขนาดใหญ่ ไปตามทาง ขณะที่คนงานอีกกลุ่มใช้ช้างราว 20 เชือก ชักลากไม้มารวมหมอนเป็นจุดๆรอบเขาสอยดาวเพื่อรอลำเลียง สูโรงเลื่อยใหญ่ และในการเลื่อยไม้แต่ละครั้ง บรรดานายทุนจะทำแบบมือใครยาวสาวได้สาวเอา และมักจะกระทำในฤดูฝนเพื่อหลีกเลี่ยงเจ้าหน้าที่ป่าไม้ (20 ก.ค.18)

ส่วนองค์ประกอบในด้านความผิดปกติได้แก่ ความผิดปกติในเรื่องกลุ่มนายทุนร่วมโค่นการโค่นป่าเขาสอยดาวมีจำนวนมากถึง 5 แสนไร่ ได้กระทำกันมานานหลายปีโดยไม่มีหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานใดเข้าไปยับยั้งการตัดไม้ทำลายป่าอย่างจริงจังปล่อยให้ป่าไม้ถูกทำลายจนกระทั่งประชาชน ชาวบ้าน นักศึกษาทนมไม่ไหว รวมพลังกันต่อต้านนายทุน สิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นความไม่ชอบมาพากลในการปฏิบัติหน้าที่พิทักษ์ป่าของเจ้าหน้าที่ป่าไม้บางคน (21 ก.ค.18)

ข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มนายทุนตัดไม้ประกอบด้วยทหาร ตำรวจ ข้าราชการ ต่างกะเกณฑ์คนงานเข้าช่วงชิงผล

ประโยชน์จากป่าไม้กระทันหันก่อเหตุรุนแรงถึงขั้นฆ่ากันตายเพื่อแย่งกันเป็นเจ้าของที่ดินรวมทั้งความขัดแย้งระหว่างผู้ว่าจ.จันทบุรีกับชาวสวนผลไม้ในเรื่องที่ทางจังหวัดฯ ปลอยให้นายทุนลักลอบตัดไม้ทำลายป่า (23 ก.ค.18)

ชาวโค่นป่าเขาสอยดาวมีองค์ประกอบในข่าวในด้านผลกระทบได้แก่ผลกระทบจากการโค่นป่าเขาสอยดาว รว 5 แลนไร่ ทำให้ป่าไม้และสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย แม่น้ำลำธารเหือดแห้ง ทำให้ชาวสวนผลไม้ได้รับความเดือดร้อนกันถ้วนหน้า (24 ก.ค.18) (ดูตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 แสดงองค์ประกอบคุณค่าข่าวโค่นป่าเขาสอยดาว

องค์ประกอบคุณค่าในข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ความลึกซึ้งซับซ้อน	- เบื้องหลังนายทุนโค่นป่าเขาสอยดาว
ความผิดปกติ	- นายทุนโค่นป่าเขาสอยดาวนาน 3 ปี
ความขัดแย้ง	- กลุ่มนายทุนยกพวกฆ่ากันชิงผลประโยชน์จากป่า
ผลกระทบ	- การตัดไม้ทำลายป่าทำให้ลำธารแห้งมีผลกระทบต่อชาวสวนผลไม้

4.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ชาวโค่นป่าเขาสอยดาวมีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการที่นำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลเช่นหนังสือพิมพ์เสนอข่าวเกี่ยวกับ ข้าราชการร่วมกับกลุ่มอิทธิพลโค่นป่าเขาสอยดาว 5 แลนไร่ ออกไปทำให้กรมป่าไม้ได้สั่งสอบเรื่องราวที่เกิดขึ้นจนกระทั่งได้มีคำสั่งย้ายนายไพบูลย์ เขยชม ป่าไม้ อ.มะขาม จ.จันทบุรี พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ป่าไม้ระดับต่างๆ ในจังหวัดเดียวกันอีก 19 คน ในข้อหาผิดกฎหมายร่วมกับพ่อค่านายทุนโค่นไม้ในป่าเขาสอยดาว (23 และ 30 ก.ค. 18)

ชาวโค่นป่าเขาสอยดาวมีผลต่อเนื่องในด้านการลงโทษตามกฎหมาย เช่น ตำรวจจันทบุรี ร่วมกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ - ชาวบ้าน ได้ร่วมกันจับกุมนายอ้วน เข็มพันธุ์ สมุนเฝ้ายคนหนึ่งผู้ลักลอบตัดไม้พร้อมยึดอุปกรณ์เลื่อยไม้จำนวนมาก (21 ก.ค. 18)

ชาวโค่นป่าเขาสอยดาวมีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์เช่นหลังจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์เสนอข่าวออกไป หลายฝ่ายผู้เกี่ยวข้อง ประชาชน นิสิต นักศึกษาออกมารวม

พลังเรียกร้องให้รัฐบาลหาทางหยุดยั้งมิให้นายทุนบุกรุกโค่นป่าเขาสอยดาวต่อไป ผลการเรียกร้องของพลังมวลชน ทำให้รัฐบาลเร่งหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ทำให้มีการหยุดโค่นป่า (27 ก.ค. 18)

ข่าวโค่นป่าเขาสอยดาวมีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบายเช่นหลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวออกไป หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกรมป่าไม้ได้ออกมาดำเนินการป้องกันการตัดไม้ใหม่ และได้ยกเลิกการอนุญาตให้สัมปทานทำป่าไม้รวมทั้งประกาศจัดตั้งเขาสอยดาวเป็นวนอุทยานแห่งชาติและให้เป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าโดยออกกฎหมายมาคุ้มครองสัตว์ป่า พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้าชมความงามของป่าได้ (28 ก.ค.18) (ดูตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 ผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการนำเสนอข่าวโค่นป่าเขาสอยดาว

ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอ	ตัวอย่างประเด็น
การเปลี่ยนตัวบุคคล	- กรมป่าไม้ย้ายข้าราชการที่เกี่ยวข้องการตัดไม้
การลงโทษตามกฎหมาย	- ตำรวจจับกุมสมุนนายทุนตัดไม้ทำลายป่า
การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- นายทุนหยุดทำลายป่าเขาสอยดาว
การเปลี่ยนแปลงนโยบาย	- ตั้งเขาสอยดาวให้เป็นเขตอนุรักษ์สัตว์ป่า

5. ข่าวการทำเหมืองแร่ฟังกา

ข่าวการทำเหมืองแร่ฟังกาโดยนายวิชัย หมีขยัน ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐเป็นผู้เสนอข่าวเป็นฉบับแรกเป็นข่าวเกี่ยวกับเรือแพบุกรุกทำเหมืองแร่ทางทะเลในเขตสัมปทานของบริษัทอื่นๆ ในท้องทะเล จ.พังงา และเกิดการช่วงชิงกันขุดแร่จนมีการฆ่ากันตายจนกลายเป็นปัญหาสังคม นอกจากนี้ยังเกิดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดพังงาและเจ้าของเรือแพดูดแร่เถื่อน

สำหรับข้อเด่นของข่าวเหมืองแร่ฟังกาที่ทำให้ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุลได้แก่เรื่องที่หนังสือพิมพ์สยามรัฐหยิบยกนำบทความภาษาอังกฤษของหนังสือพิมพ์เดอะ

เจอร์นัล วอลสตรีทมาแปลและนำเสนอต่อสาธารณชนโดยวอลสตรีทซึ่งว่าเรือแพเถื่อนบุกรุกทำเหมืองแร่ในเขตสัมปทานของบริษัทต่างชาติที่ได้รับสัมปทานซึ่ง การเสนอข่าวดังกล่าว ทำให้รัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องให้ความสนใจหันมาแก้ไขปัญหาและจัดระเบียบการทำเหมืองแร่ทางทะเลในจังหวัดพังงาใหม่

5.1 ประเด็นข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ ละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นร้ายแรง ละเมิดกฎหมายกฎระเบียบ ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ (แหล่งแร่ดีบุก) พฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชัน สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเรือดุดแร่เถื่อน และปฏิกิริยาจากผู้เป็นข่าว

ข่าวเหมืองแร่พังงามีประเด็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นร้ายแรง คือ คนงานประจำเรือแพได้แย่งกันดุดแร่เถื่อนโดยเรือแพเถื่อนทุกลำจะติดตั้งอุปกรณ์สำหรับปั๊มอากาศลงไปช่วยคนงานที่กำลังดำแร่ได้ทะเล เรือจะเพาะจะจอดอยู่กลางทะเลตรงส่วนที่ลึกราว 60 ฟุต กรรมกรเพียงอมท้ออากาศสำหรับหายใจเข้าไปไว้ในปากแล้วดำลงไปถือหัวสูบลอยดุดแร่จากใต้ทะเลขึ้นมาไว้บนบกนับเป็นเรื่องที่เสี่ยงอันตรายต่อชีวิต เพราะคนงานจะต้องลงไปดำแร่และดุดทรายใต้ทะเลให้ลึกลงไปอีก 2-3 ฟุต เพื่อจะได้ขึ้นมาบ่อยครั้งคนงานเสียชีวิตเพราะขาดอากาศหายใจและถูกเจ้าของเรือแพคู่แข่งตัดสายท่ออากาศ (8 มิ.ย. 20)

ข่าวเหมืองแร่มีประเด็นในด้านการละเมิดกฎหมายคือ กรณีที่หนังสือพิมพ์เดอะ เจอร์นัล วอล สตรีท ลงบทความโจมตีการทำเหมืองแร่พังงา เป็นการกระทำเยี่ยงโจรสลัดเพราะมีเรือดุดแร่เถื่อนนับพันลำบุกเข้าไปในเขตประทานบัตรของบริษัทบิลิตินนอกจากเป็นการกระทำผิดกฎหมายแล้วยังเป็นการทำลายแหล่งแร่ดีบุกมหาศาลและแร่ดีบุกที่ขุดได้มักถูกลักลอบนำออกไปขายนอกประเทศโดยไม่มีการเสียภาษีและค่าภาคหลวง (8 มิ.ย. 20)

ส่วนประเด็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เช่น กรณีที่เรือแพดุดแร่เถื่อน นับพันลำบุกเข้าไปดุดแร่ในเขตสัมปทานของผู้อื่นและได้ทำลายแหล่งแร่ทางทะเลของไทยอย่างร้ายแรง เพราะการดุดแร่เถื่อนกระทำแบบขาดหลักวิชาการและเทคนิคต่างๆรวมทั้งเครื่องมือดุดแร่ที่ทันสมัย เป็นการทำลายแหล่งแร่ และทำให้เกิดการสูญเสียแร่อย่างมหาศาล (13 มิ.ย. 20)

สำหรับประเด็นทุจริตคอร์รัปชัน เช่นกลุ่มพ่อค้านายทุน ลักลอบ นำแร่ดีบุกจำนวนมากหลายพันตัน ออกนอกนอประเทศนำไปขายยังมาเลเซียและสิงคโปร์ ด้วยการติดสินบนเจ้าหน้าที่ศุลกากร ตำรวจและกลุ่มผู้มีอำนาจ (22 มิ.ย. 20)

ส่วนประเด็นลักษณะสภาพของเรือดูดแร่เถื่อน ได้แก่ สภาพของเรือดูดแร่เถื่อนนับพันลำทำจากไม้ไผ่ โพงม เรือใหญ่มุ่งด้วยหลังคาจากท่อนเหล็ก จอดรอบๆ แหล่งแร่ สถานที่ดังกล่าวเสมือนเป็นเมืองเถื่อนไร้กฎหมาย ปกครองโดยคนนอกกฎหมาย มีการใช้อาวุธสงคราม เช่นฆ่ากัน ร้านค้ายับร้อยแห่งไม่เสียภาษี มีบ่อนการพนัน ซ่องโสเภณี ไม่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแต่ปกครองกันเอง (10 มิ.ย.20)

ข่าวเหมืองแร่ทางทะเลมีประเด็นปฏิบัติการผู้ที่เกี่ยวข้องเช่นหลังจากหนังสือพิมพ์เดอะวอลสตรีทเจอร์นัล ลงบทความเรื่องเรือแพเถื่อนบุกดูดแร่ในเขตสัมปทานของบริษัท บิลลิตัน ไปแล้ว ทำให้เจ้าของเรือแพ สมาชิกสภาเทศบาล และผู้เกี่ยวข้องออกมาโจมตีทางจังหวัดพังงาสนับสนุนให้มีการดูดแร่เถื่อน ขณะที่ทางผู้ว่าฯจังหวัดพังงาออกมาปฏิเสธข้อกล่าวหาทั้งหมดนอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีให้ความสนใจพร้อมเรียกตัวผู้ว่าฯ พังงาเข้าพบ เพื่อให้แถลงข้อเท็จจริงหาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ทราบ (13 มิ.ย.20) (ดูตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 แสดงประเด็นในข่าวเหมืองแร่พังงา

ประเด็นข่าวเหมืองแร่พังงา
<ul style="list-style-type: none"> - ละเมิดสิทธิมนุษยชน - ละเมิดกฎหมาย - ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ - ทุจริตคอร์รัปชัน - ภาพเรือดูดแร่เถื่อน - ปฏิบัติจากผู้เกี่ยวข้อง

5.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวเหมืองแร่พังงามีการเสนอข่าวในช่วงเดือนกรกฎาคม ปี 2520 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 13 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวรอง และพาดหัวข่าวธรรมดา โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน ปี 2520 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ คือ น.ส.พ. เดอะเจอนัล วอลสตรีท ลงบทความโจมตี การทำเหมืองแร่ทางทะเลของไทย โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศลงบทความโจมตีการทำเหมืองแร่ในจังหวัดพังงาทำให้หลายฝ่ายออกมาชี้แจงข้อเท็จจริงและเรียกร้องให้แก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อยุติความขัดแย้งระหว่างเจ้าของเรือดูดแร่เถื่อนกับเรือบิลลิตัน เจ้าของเรือดูดแร่ที่ได้รับสัมปทานถูกต้องตามกฎหมายและแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมบริเวณเรือดูดแร่ นอกจากนี้รัฐบาลให้ความสนใจ ปัญหาดังกล่าวเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและสภาพแวดล้อม

โดยสรุปหนังสือพิมพ์สยามรัฐให้ความสำคัญของข่าวเหมืองแร่พังงาโดยมีการพาดหัวข่าว ใหญ่ 13 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวรอง และหัวข่าวธรรมดา (ตามตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าว

การให้ความสำคัญ	จำนวนชิ้น
พาดหัวข่าวใหญ่	13

5.3 การเปิดประเด็นข่าวและการติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ โดยนายวิชัย หมิขันธ์ นักข่าวอาชญากรรม เป็นผู้ติดตามข่าวเหมืองแร่พังงา และมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน ปี 2520 เป็นข่าวเกี่ยวกับปัญหาการทำเหมืองแร่ทางทะเลในจังหวัดพังงา เริ่มจากหนังสือพิมพ์วอลสตรีท เจอร์นัล ลงบทความของนายอุยีน คาร์ลสัน ในหัวข้อเรื่อง "การทำแร่ดีบุกนอกฝั่งทะเลของไทย-การผลิตที่น่ากลัวเยี่ยงการกระทำของโจรสลัด" เนื้อหามุ่งวิจารณ์และโจมตีเรื่องการทำเหมืองแร่ทางทะเลของไทยที่จังหวัดพังงาเพื่อแย่งชิงแร่ดีบุก

บริษัทรอยัล ดัตช์ เซลล์ ส่งเรือขุดแร่ลัมฮีมาเคลื่อนออกจากอ่าวภูเก็ตเข้ายังอ่าวพังงาเขตยึดครองของเรือดูดแร่เถื่อน ประกอบด้วยเรือแพไม้ไผ่ขนาดเล็กจำนวนนับพันลำใช้เครื่องมือหยาบๆ ขุดแร่ในเขตสัมปทานของคนอื่นแร่ส่วนมากถูกลักลอบออกนอกประเทศโดยไม่มีการเสียภาษีและค่าภาคหลวง ทั้งสองฝ่ายเผชิญหน้ากันจนบริษัทรอยัลฯ ต้องขอกำลังคุ้มกันจากเรือตำรวจน้ำ นอกจากนี้ลักษณะความเป็นอยู่ของชาวเรือดูดแร่เสมือนมีสภาพเสมือนเมืองเถื่อนปกครองโดยคนนอกกฎหมาย ใช้อาวุธร้ายแรงเช่นฆ่ากัน มีการตั้งช่องโศกเณเป็นต้น

นอกจากนี้บริษัท ชะเทิน คินตา คอนโซลิเดเตด ลิมิเตดบริษัทประกอบกิจการเหมืองแร่ ถูกต้องตามกฎหมายหมายทำหนังสือร้องเรียนผ่านสมาชิกสภาปฏิรูปกล่าวโทษองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงาสันับสนุนการเหมืองแร่เถื่อนและเป็นตัวการทำให้ข้าราชการในจังหวัดพังงาทุจริตคอร์ปชั่น

นายเชาวน์วัศ สุตลาภา ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาออกมาปฏิเสธว่า ไม่ได้สนับสนุนการทำแร่เถื่อน และว่าทางจังหวัดพังงาพยายามเข้าไปแก้ปัญหาความขัดแย้งแต่ท้องทะเลยาว ดูแลไม่ทั่วถึง แต่ได้ส่งเรือตำรวจน้ำเข้าไปดูแลแล้ว ท่ามกลางความขัดแย้งองค์การบริหารส่วนทะเล (อ.ม.ท.) ยอมรับว่าได้ทำสัญญาเสียเปรียบบริษัทบิลิตันในการให้สัมปทานเหมืองแร่ เพราะต้องการได้แผนที่แหล่งแร่และข้อมูลต่อเรือของบริษัทดังกล่าวเป็นสิ่งที่แลกเปลี่ยน

ทางด้านนายประสิทธิ์ สุวรรณประทีป เลขาธิการสมาคม เหมืองแร่ไทยยอมรับว่าเรือดูดแร่ของประชาชนในเขตประทานบัตรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงาเป็นการทำแร่ผิดวิธีและสิ้นเปลืองชีวิตคนงานมากที่สุด

นายเผ่าเทพ โชตินุชิต ผู้จัดการบริษัทไทยแลนด์ เสมลดีงแอนด์รีไฟน์ดิง จำกัด (ไทยซาร์โก้) ซึ่งเป็นโรงงานถลุงแร่แห่งเดียวในไทยได้กล่าวถึงกรณีนายเชาวน์วัศ ออกมาระบุว่าปัญหาเรื่องการดูดแร่เกิดเพราะกลุ่มผู้มีอิทธิพลสูญเสียผลประโยชน์นั้นไม่เป็นความจริง นอกจากนี้ยังมี

คนงานดำแร่ตายทุกวันมีการทำแร่เถื่อนบนบกไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงเรื่องนี้ทางจังหวัดพังงาต่างทราบดี

นายสมชาย เขียวหวาน รองประธานสภาเทศบาลภูเก็ต พร้อมด้วยนายชลิต ณ.นคร เทศมนตรีเมืองภูเก็ต แถลงว่าการที่นายเชาวน์วัศ ออกมาให้สัมภาษณ์ว่าการทำแร่ของชาวพังงา ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเมษายน ปี 2516 มีคนงานถูกฆ่าตายฆ่ากันตายเพียง 7 ศพนั้นไม่เป็นความจริง นายเชาวน์วัศเพียงแต่เอาสถิติอาชญากรรมจากโรงพักมามาดู ความจริงแล้วมีการฆ่ากันตายทุกวัน

หลังจากความขัดแย้งระหว่างบริษัทดำแร่กับทางจังหวัดพังงาทำให้กรมกรุดดำแร่แตกตื่นกลัวรัฐบาลจะยกเลิกการทำแร่ในทะเลอันดีเสียภาษีให้แก่รัฐบาลและให้มีการควบคุมจำนวนเรือแพนนอกจากนี้เจ้าของเรือแพเถื่อนได้ตำหนิองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงาไม่ดูแลเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนงานดำแร่

นอกจากนี้ลูกช่วงรับซื้อแร่เผยว่าทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา ตั้งตัวแทนขึ้นมา รับซื้อแร่โดยวางหลักเกณฑ์ว่าตัวแทนต้องมีหลักทรัพย์ไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท พร้อมทั้งเรียกเก็บเงินจากตัวแทนหลายประเภท ทั้งค่าตอบแทนจังหวัด เงินช่วยการกุศลเงินช่วยจังหวัดและค่ามุลภัณฑ์กันชน

ต่อมานายธานินทร์ กรัยวิเชียร นายกรัฐมนตรีให้ความสนใจปัญหาดังกล่าวจึงได้เรียก นายเชาวน์วัศ เข้าพบเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงพร้อมลงที่ปรึกษาออกไปสอบหาข้อเท็จจริงและนำมา รายงานให้ทราบ จากหลักฐานพบว่าพบแร่เถื่อนถูกส่งออกนอกประเทศปีละ 5000 ตัน มูลค่าเกือบ พันล้านบาทรัฐต้องเสียรายได้ 500 ล้านบาท สินแร่ทั้งหมดถูกส่งออกด้านจังหวัดระนอง พังงา ภูเก็ต ส่งไปขายยังปีนัง สิงคโปร์ ซึ่งเป็นคนกลางรับช่วงส่งต่อไปยังโรงงานถลุงแร่ที่บราซิลแหล่งถลุงแร่เถื่อนรายใหญ่ของโลก

จะสังเกตเห็นว่าชาวเหมืองแร่พังงามีการเสนอข่าวติดต่อกันเพียง 12 วัน ทำให้รัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องให้ความสนใจออกมาแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่ให้เห็นบทบาทและพลังอำนาจของหนังสือมวลชน ในการเปิดประเด็นนำเสนอข่าวจนปัญหาต่างๆ คลี่คลาย

5.4 ความยาวข่าว

ข่าวเมืองแร่พังงามีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน ปี 2520 มีพื้นที่ 99 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์เดอะ วอลสตรีท ลงบทความโจมตีไทยเรื่องการทำให้เมืองแร่ใน จ.พังงา และมีการเสนอข่าวในวันสุดท้ายเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน ปี 2520 มีเนื้อที่ 99.5 ตารางนิ้ว เป็น เรื่องเกี่ยวกับข้อมูลแร่เถื่อนที่ถูกนำจากไทยออกนอกประเทศปีละ 5000 ตัน

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวเมืองแร่พังงาพบว่ามี การเสนอข่าวในช่วงเดือนมิถุนายน ปี 2520 จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวสูงสุดจะอยู่ในช่วง มากกว่า 101 ตารางนิ้วรวมทั้งหมด 5 ครั้งรวมระยะเวลาในการเสนอข่าวทั้งหมด 13 ครั้งรวมความยาวข่าวทั้งหมด 1242.50 ตารางนิ้ว และเฉลี่ยต่อข่าว 95.58 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 ความยาวข่าวเมืองแร่พังงา

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 80	3
81 – 90	2
91 – 100	3
มากกว่า 101 ขึ้นไป	5
รวมความยาวข่าว	1242.50 ต.ร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	95.58 ต.ร.นิ้ว

5.5 ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวเมืองแร่พังงามีการเสนอภาพประกอบข่าวในช่วงเดือนมิถุนายนปี 2520 ทั้งหมดจำนวน 14 ชิ้นมีเนื้อที่ 178 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 12.71 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่ภาพข่าวเหมืองแร่พังงา

เดือนปีที่ นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
มิ.ย.20	14	178	12.71

ข่าวเหมืองแร่พังงามีการนำเสนอบทความในช่วงเดือนมิถุนายนปี 2520 ทั้งหมด
จำนวน 12 ชิ้นมีเนื้อที่ 918 ตารางนิ้วเฉลี่ยต่อบทความ 76.50 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่บทความข่าวเหมืองแร่พังงา

เดือนปีที่ นำเสนอ	จำนวนบทความ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บทความ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อบทความ (ตารางนิ้ว)
มิ.ย.20	12	918	76.50

ข่าวเหมืองแร่พังงามีการนำเสนอบทบรรณาธิการในช่วงเดือนมิถุนายน ปี 2520 รวม
ทั้งหมด 1 ชิ้นรวม 1 วัน มีเนื้อที่ 66 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทบรรณาธิการจำนวน 66 ตารางนิ้ว (ดู
ตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่บทบรรณาธิการข่าวเหมืองแร่พังงา

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนบท บก. ที่นำเสนอ(ชิ้น)	เนื้อที่บท บก. (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อบท บก. (ตารางนิ้ว)
มิ.ย.20	1	66	66

โดยสรุปข่าวเหมืองแร่พังงามีการนำเสนอภาพประกอบข่าวบทความและบท
บรรณาธิการ

5.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวเหมืองแร่พังงามีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (ข้าราชการ) มากที่สุดจำนวน 6 ครั้ง คือ ร.ต.อ. โปรง สนน้อย รองสารวัตรแผนก 2 กองกำกับการ ตำรวจน้ำ จ.ภูเก็ต ให้ข้อมูลในด้านปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของตำรวจน้ำในการปราบปรามผู้ลักลอบดำแร่เถื่อนเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่มีพื้นที่รับผิดชอบในท้องทะเลยาวถึง 200 ไมล์ (9 มิย. 20)

นายเชาวน์วัศ สุตลาภา ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา ให้ข้อมูลเรื่องการให้คำชี้แจงที่ทางจังหวัดพังงาทูกกล่าวหาว่าสนับสนุนการทำเหมืองแร่เถื่อนในทะเล (13 มิย. 20)

แหล่งข่าวพ่อค้าหรือนักธุรกิจ จำนวน 2 ครั้ง คือ นายเผ่าเทพ โชติณัฐิตผู้จัดการโรงงานถลุงแร่ "ไทยซาร์โก้" จำกัด ให้ข้อมูลในด้านปัญหาเรื่องความปลอดภัยของคนงานดูแลแร่เถื่อนเนื่องจากไม่มีระบบป้องกันความปลอดภัยและมีการฆ่ากันตาย อีกทั้งวิธีการดำแร่ไม่มีระบบทำลายแหล่งแร่เสียหาย (16 มิย.20)

นายอาชีพ วงศ์สวัสดิ์ เจ้าของเรือดูแลให้ข้อมูลในด้านคนงานดำแร่เสี่ยงชีวิตดำแร่และเกิดการทะเลาะวิวาทในหมู่ชุมชนกรรมการดูแล (18 มิย. 20)

แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ชั้น คือ นายประสิทธิ์ สุวรรณประทีป เลขาธิการสมาคมวิศวกรเหมืองแร่ให้ข้อมูลเรื่องการดำแร่ของประชาชนในเขตปะทอนบัตรรองค้การบริหารส่วนจังหวัดพังงา เป็นการกระทำผิดวิธี และเป็นการล้นเปลืองชีวิตประชาชนมากที่สุด (15 มิย 20)

แหล่งข่าวนักการเมืองจำนวน 2 ชั้น คือ นายสมชาย เขียวหวาน รองประธานสภาเมืองภูเก็ตและนายชลิต ณ.นคร คณะเทศมนตรีเมืองภูเก็ต ให้ข้อมูลเรื่องที่นายเชาวน์วัศให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่าการดำแร่ของชาวบ้านในจังหวัดพังงาตั้งแต่ เดือนมกราคม ถึง เมษายนปี 2520มีคนตายเพียงแค่ 7 คนนั้นไม่เป็นความจริง กรรมการดำแร่ฆ่ากันตายทุกวันและมีการปล้นแร่ (17 มิย. 20)

แหล่งข่าวพนักงานรัฐวิสาหกิจมีจำนวน 1 ชั้น คือ นายปฏิภาณ บุญยะประภัศร รักษาการณผู้อำนวยการองค์การเหมืองแร่ทางทะเล (อมท) ให้ข้อมูลว่า อมท. ทำสัญญาเสียเปรียบบริษัทดำแร่บิลลิตัน เพื่อหวังได้ข้อมูลแผนที่แหล่งแร่ และข้อมูลต่อเรือเอง (15 มิย.20) (ดูตารางที่ 45)

ตารางที่ 45 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าวเหมืองแร่พังงา

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- ช่างราชการ	6
- พ่อค้าหรือนักธุรกิจ	2
- ผู้เกี่ยวข้อง	2
- นักการเมือง	2
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1
รวม	13

โดยสรุปข่าวเหมืองแร่พังงามีการใช้แหล่งข่าวบุคคลได้แก่ ช่างราชการ พ่อค้า หรือนักธุรกิจ ผู้เกี่ยวข้อง นักการเมือง และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

5.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวเหมืองแร่พังงามีองค์ประกอบในด้าน ผลกระทบ ความลึกลับซับซ้อน ความผิดปกติ และความขัดแย้ง

องค์ประกอบในด้านผลกระทบ เช่น หนังสือพิมพ์เดอะ เจอนัล วอลสตรีท ลงบทความโจมตีการทำเหมืองแร่ จ.พังงาจะมีผลกระทบในด้านภาพพจน์การลงทุนการทำธุรกิจของต่างชาติในไทย เพราะเรือแพเถื่อนบรรทุกเขตลัมปทานของผู้อื่น ไม่มีการดำเนินคดีตามกฎหมายทำให้ต่างชาติไม่กล้าเข้ามาลงทุนนอกจากนี้ยังมีผลกระทบทางสังคมเนื่องจากสภาพแวดล้อมหมู่บ้านดำแรมมีลักษณะเป็นเมืองเถื่อนไร้กฎหมายอีกทั้งเป็นแหล่งเพาะอาชญากรรมแหล่งใหญ่ที่สุดแหล่งหนึ่งของไทยรวมทั้งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมนอกจากนี้ยังพบว่าคนงานดูดแร่เถื่อนไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการสร้างความเสียหายแก่แหล่งแร่ (8 มีย.20)

ส่วนองค์ประกอบในด้านความลึกลับซับซ้อนเช่นความซับซ้อนในเรื่องที่รัฐบาลไทยให้สัมปทานการแร่แก่บริษัทต่างชาติโดย เริ่มตั้งแต่ต้นปี 2520 ครั้งนั้น รัฐบาลภายใต้การหนุนหลังของคณะกรรมการได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัทบิลลิตัน ไทยแลนด์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งบริษัทดัดด์ เซลล์ให้ทำการขุดแร่ในทะเลจนกระทั่งเกิดปัญหาคววนวาย เพราะเรือแพดดูแร่เถื่อนนับพันลำบุกเข้าทำแร่ในเขตสัมปทานของผู้อื่นๆ (8 มีย.20)

องค์ประกอบในด้านความผิดปกติเช่นความไม่ชอบมาพากลในกรณีที่องค์การเหมืองแร่ทางทะเล (อ.ม.ท)ทำสัญญาเสียเปรียบบริษัทบิลลิตันเพื่อหวังได้แผนที่แหล่งแร่ และข้อมูลการต่อเรือของบริษัทบิลลิตัน โดยอ.ม.ท ทำสัญญาว่าจ้างให้บริษัทบิลลิตันขุดแร่ทางทะเลและนำแร่ที่ขุดได้มาแบ่งกันทางบริษัทบิลลิตันได้ส่วนแบ่งร้อยละ 68.75 ส่วนอ.ม.ท. ได้รับร้อยละ 31.25 แต่ในความเป็นจริงทางอ.ม.ท. ได้รับเพียงร้อยละ 8 เท่านั้น (15 มีย.20)

ส่วนองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง เช่น ความเห็นไม่ลงรอยกันระหว่างนายเชาว์วิวัฒน์ สุตลาภา ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงากับเจ้าของเรือขุดแร่ต่างๆเนื่องจากฝ่ายหลังกล่าวหาทางจังหวัดพังงาสับสนุนให้เรือแพดดูแร่เถื่อนในเขตสัมปทานรวมทั้งเรื่องความขัดแย้งระหว่างเจ้าของเรือแพดดูแร่เถื่อนด้วยตนเอง (16 มีย. 20) (ดูตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าว

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ตัวอย่าง ประเด็น
ผลกระทบ	- ในด้านการลงทุน – สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ
ความลึกลับ	- เงื่อนไขการให้สัมปทานแร่แก่บริษัทเอกชน
ความผิดปกติ	- องค์การเหมืองแร่ทำสัญญาเสียเปรียบ บริษัทบิลลิตัน
ความขัดแย้ง	- ผู้ว่าฯพังงา กับเจ้าของเรือขุดแร่เถื่อน

5.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวเหมืองแร่พังงามีผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าวในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์ เดอะ วอลสตรีท เจอนัล เสนอข่าวการทำเหมืองแร่ทาง ของไทยออกไปทำให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่นทางบริษัทเซเทิร์น คินดา คอนโซลิเดเต็ด ลิมิเตด จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทประกอบกิจการเหมืองแร่ และทางจังหวัดพังงา ได้ออกมาชี้แจงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมแน

แนวทางแก้ไขในที่สุดรัฐบาลให้ความสนใจสั่งให้นายเขารวัศ สุตลาภา ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงามาชี้แจง (21 ก.ค.20)

ข่าวเหมืองแร่พังงามือถือประกอบในด้านไม่มีข้อยุติ เช่น รัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องไม่มีการจับกุมเรือแพเถื่อนที่บุกรุกทำแร่ในเขตสัมปทานของบริษัทบิลลิตัน ปล่อยให้ปัญหาดำเนินต่อไป (27 ก.ค 20) (ดูตารางที่ 47)

ตารางที่ 47 แสดงผลต่อเนื่องจากข่าวเหมืองแร่พังงา

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- รัฐบาลสั่งสอบสวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ไม่มีข้อยุติ	- ไม่มีการลงโทษผู้กระทำความผิด

6. ข่าวฆ่าพระนักร้อง ปี 2521

ข่าวฆ่าพระนักร้องโดยนายโสภณ ศิริกุลพิพัฒน์ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์เป็นผู้เสนอข่าวฆ่าพระนักร้องเป็นฉบับแรกเป็นข่าวเกี่ยวกับเสียโรงโมหีนจับตัวพระนักร้องไปสังหารอย่างเหี้ยมโหดเนื่องจากพระไปขัดขวางนายทุนระเบิดหินข้างวัดเขารักเกียรติ อ.รัตภูมิ จ.สงขลาต่อมาเจ้าหน้าที่สามารถจับตัวนายทุนโหดไปลงโทษตามกฎหมาย

สำหรับข้อเด่นที่ทำให้ข่าวฆ่าพระนักร้องได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิ อิศรา อมันตกุล ได้แก่หนังสือเดลินิวส์เสนอข่าวอย่างต่อเนื่องทำให้เจ้าหน้าที่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมายสร้างความเป็นธรรมให้แก่สังคม

6.1 ประเด็นข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ สังหารพระชั้นผู้ใหญ่อย่างเหี้ยมโหดผิดมนุษยธรรมการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ปุถุชนสนใจ ละเมิดระเบียบกฎหมาย และทุจริตคอรัปชั่น

ข่าวฆ่าพระนักร้องมีประเด็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการสังหารพระชั้นผู้ใหญ่อย่างเหี้ยมโหดคือเบื้องหลังนายประจวบ วัชรพันธ์ นายทุนเจ้าของโรงโมหีนกับพวกอีก 3 คนบุกจับพระมหาธีระนันทะ เจ้าอาวาสวัดเขารักเกียรติ อ.รัตภูมิ จ.สงขลา จากหน้าวัด ไปสังหารอย่างเหี้ยมโหดนาย

ประจวบตั้งให้นายโชดลูกสมุนใช้ปืนลูกของยิงตรงกลางหลังพระนักร้องขณะที่นายชาลีลูกน้องอีกคนหนึ่งใช้ปืนพกขนาด 7.65 ยิงซ้ำอีก 4 นัดจนพระผู้ตายล้มลงหลังจากนั้นนายวิเชียรใช้ปืนพกขนาด .38 จ่อยิงซ้ำอีก 4 นัด และนายประจวบใช้จอบที่เตรียมมาตีซ้ำแล้วชุดหลุมฝังพระทั้งที่ยังครองผ้าเหลือง เป็นการกระทำที่เหี้ยมโหดผิดมนุษย (27 ก.ย.21)

ข้าวง่าพระนักร้องมีประเด็นในข่าวในด้านการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เช่น กรณีนายประจวบพร้อมพรรคพวกร่วมกันระเบิดหินใกล้ภูเขารักเกียรติ เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม รวมทั้งวัตถุโบราณภายในวัดได้รับความเสียหาย (24 ส.ค. 21)

ข้าวง่าพระนักร้องมีประเด็นข่าวในด้านปฎุชนให้ความสนใจเช่นการที่พระมหาธีระนั้นทะหายตัวไปอย่างลึกลับเป็นที่สนใจของพระและประชาชน เพราะชาวชนบทส่วนใหญ่มักเคารพนับถือพระต่อมาหลังจากตำรวจพบศพพระมหาธีระถูกนายทุนสังหารอย่างเหี้ยมโหดได้มีการจัดพิธีศพพระนักร้องอย่างสมเกียรติมีประชาชนมาร่วมอาลัยกันคับคั่ง

ข้าวง่าพระนักร้องมีประเด็นในข่าวเรื่องการละเมิดกฎหมาย เช่นนายประจวบ วัชรพันธ์ นายทุนระเบิดหินได้ปลอมแปลงเอกสารหนังสืออนุญาตระเบิดหินเขารักเกียรติ โดยอ้างชื่อนายกิตติ ประทุมแก้วรองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เป็นผู้อนุญาตหลังจากนั้นได้นำใบอนุญาตระเบิดหินปลอมไปขายให้กับนายทุนคนอื่น (24 สค.21)

ข้าวง่าพระนักร้องมีประเด็นข่าวในด้านการทุจริตคอร์ปชั่น เช่น กลุ่มอิทธิพลระเบิดหินร่วมกับข้าราชการในจังหวัดสงขลาบางคนระเบิดหินบนเขารักเกียรติมานานนับสิบปี (29 ส.ค.21)

ข้าวง่าพระนักร้องมีประเด็นข่าวในด้านผลการชันสูตรศพเช่นกรณีศพที่แพทย์ชันสูตรศพพระมหาธีระนั้นทะ หลังจากเจ้าหน้าที่ชุดหลุมฝังศพ พระนักร้องพบศพถูกมัดไว้มัดเท้าเพียงบางส่วนนอกจากนี้พบกระดูก 76 ชิ้นเจ้าหน้าที่ใช้เวลาประกอบกระดูกเข้ารูปเดิม 36 ชั่วโมง โดยประกอบเป็นภาพสี่ และภาพขาว-ดำอย่างละ 36 ภาพรวมทั้ง ประกอบกะโหลกศีรษะผู้ตาย นอกจากนี้ยังพบว่าพระถูกยิงทางศีรษะด้านหลัง 4 นัด กระสุนทะลุออกไปทางเบ้าตาขวา 3 นัด กระสุนอีกหนึ่งนัดทะลุออกด้านหน้าผากขวาขีดชายผม ส่วนที่ลำตัวพบกระสุนปืนลูกของเบอร์ 12 จำนวน 5 หัว จากศพรวมทั้งหมด 9 รายการ คือ .38 จำนวน 2 หัว ลูกของจำนวน 55 นัด และจากการเปรียบเทียบภาพถ่ายกับกะโหลกศีรษะพระมหาธีระฯ ที่พบเชื่อว่าเป็นคนๆเดียวกัน (21 ก.ย. 21) (ดูตารางที่ 48)

ตารางที่ 48 แสดงประเด็นในข่าวฆ่าพระนักร้อง

ประเด็นในข่าว
- สังหารพระอย่างโหดเหี้ยม
- ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ
- ปุณฺชนสนใจ
- ละเมิดกฎหมาย
- ทุจริตคอรัปชั่น
- ผลการชันสูตรศพ

6.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวฆ่าพระนักร้องมีการเสนอข่าวในเดือนสิงหาคม ปี 2521 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้นและพาดหัวธรรมดา 2 ชิ้น โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม ปี 2521 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา คือ ดักจับตัวเจ้าอาวาสพาทายตัวลึกลับ หัวหน้าขุนฆ่าทิ้ง โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่กลุ่มนายทุนระเบิดหินลักพาตัวพระมหาธีระนันทะ เจ้าอาวาสวัดเขารักเกียรติ ไปสังหารเนื่องจากพระนักร้องไปขัดขวางนายทุนระเบิดหินข้างวัดทำให้วัดถูกรื้อถอนของวัดเสียหายต่อมาเจ้าหน้าที่สามารถสืบสวนติดตามบุคคลที่สังหารพระมาลงโทษตามกฎหมายได้

ส่วนในเดือนกันยายน ปี 2521 มีการนำเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวรองมีประเด็นสำคัญได้แก่ การจัดพิธีศพ พระนักร้องอย่างสมเกียรติและอธิบดีกรมตำรวจแถลงข่าวคดีฆ่าพระนักร้อง

โดยสรุปหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ให้ความสำคัญของข่าวฆ่าพระนักร้อง โดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 3 ชิ้น รวมทั้งหมด 6 ชิ้นรวมระยะเวลาในการนำเสนอทั้งหมด 6 วัน (ดูตารางที่ 49)

ตารางที่ 49 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวฆ่าพระนักรู้

การให้ความสำคัญ	จำนวน(ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	2
พาดหัวข่าวรอง	1
พาดหัวข่าวธรรมดา	3
รวม	6

6.3 การเปิดประเด็นข่าว และติดตามข่าว

ข่าวฆ่าพระนักรู้ โดยนายโสภณ ศิริกุลพิพัฒน์ นักข่าวสายอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ได้เปิดประเด็นข่าวเป็นคนแรกและฉบับเดียวเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2521 ดังนี้คือ "ดักจับเจ้าอาวาสพายตัวลึกลับ หัวหน้านายทุนฆ่าทิ้ง"

เบื้องหลังข่าวฆ่าพระนักรู้เกิดจากพระมหาธีระนันทะ ฉันทะวิริยะ เจ้าอาวาสวัดเขารักเกียรติ ต.กำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา หายตัวไปอย่างลึกลับขณะนั่งรถโดยสารไปบรรยายธรรมที่ อ.หาดใหญ่ ชาวบ้านและพระลูกวัดคาดว่าพระมหาธีระนันทะถูกนายทุนจับตัวไปสังหาร เนื่องจากไปขัดขวางกลุ่มนายทุนระเบิดหินใกล้วัดเขารักเกียรติทำให้โบราณสถานของวัดได้รับความเสียหาย ต่อมาทางจังหวัดสงขลาตั้งระงับการระเบิดหิน ทำให้นายทุนเสียผลประโยชน์ และโกรธแค้น

ต่อมาตำรวจ จ.สงขลาสืบสวนพบว่านายประจวบ วัชรพันธุ์ เคยบุกรุกเข้าไประเบิดหินในภูเขารักเกียรติและเคยข่มขู่พระมหาธีระนันทะไม่ให้ขัดขวางการระเบิดหินและได้ยึดเอกสารใบคุ้มครองศาสนสถานที่ยกกรมศิลปากรออกให้เพื่อคุ้มครองวัดดังกล่าวไปแล้วทำใบอนุญาตระเบิดหินปลอมขึ้นมาฉบับหนึ่ง ขณะที่นายประจวบขนเครื่องจักรกลเพื่อเตรียมระเบิดหิน พระนักรู้ได้ขัดขวาง และได้จับตัวพระไปสังหารต่อมาตำรวจจับตัวนายประจวบได้ที่ป่า แห่งหนึ่งใน อ.รัตนภูมิ จ.สงขลาและได้นำตัวมาควบคุมไว้ที่หน่วยปราบปรามพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดสงขลาเพื่อรอสอบสวน

ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่อีกกลุ่มหนึ่งลู่เขารักเกียรติ ค้นหาศพพระนักรู้แต่ไม่พบและสามารถจับตัวนายโหมด หมัดยูโตะ ลูกน้องนายประจวบในข้อหาพกพาปืนโดยไม่ได้รับอนุญาตระหว่างที่เจ้าหน้าที่และชาวบ้านค้นหาศพพระนักรู้ผู้นั้นได้พบว่ากลุ่มอิทธิพลระเบิดหินที่เขารักเกียรติมีผลประโยชน์กับข้าราชการหลายหน่วยงานในอ. รัตนภูมิและในจังหวัดสงขลา

ต่อมาตำราตรวจหาตใหญ่พบศพพระมหาธีระนันท์ที่ถูกฆ่าตัดศีรษะและนำมาฝังบริเวณป่าเขารักเกียรติเมื่อเดือนกรกฎาคม ปี 2521 ทางกรมตำรวจได้นำเอากระดูกศีรษะที่ขุดได้ไปพิสูจน์และทำภาพภาพเชิงซ้อนพบว่า เป็นศีรษะของพระมหาธีระนันท์จริง ต่อมาได้มีการพระราชทานเพลิงศพ พระนักร้องโดยมีชาวได้นับหมื่นคนเข้าร่วมพิธี

จะสังเกตเห็นว่าข่าวฆ่าพระนักร้องมีการนำเสนอข่าวเพียง 6 วันทำให้เจ้าหน้าที่สามารถจับกุมคนร้ายสังหารพระนักร้อง ได้ทั้งหมดหลังจากนั้นได้นำตัวไปลงโทษตามกฎหมายและสร้างความ เป็นธรรมในสังคม รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจให้กับประชาชนถึงเป็นการแสดงบทบาท และความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ในการเปิดประเด็นและติดตามข่าวมานำเสนอ

6.4 ความยาวข่าว

ข่าวฆ่าพระนักร้องมีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม ปี 2521 จำนวน 54 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับนายทุนจับพระนักร้องไปสังหารและมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 29 กันยายนปี 2521 จำนวน 60 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับตำรวจแถลงข่าวคดีฆ่าพระนักร้อง

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวฆ่าพระนักร้องพบว่ามี การเสนอข่าวในช่วงเดือน สิงหาคม-กันยายน ปี 2521 จะเห็นได้ว่าความยาวสูงสุดที่วัดได้จะอยู่ในช่วง 51-60 ตารางนิ้ว จำนวน 2 ครั้งรวมระยะเวลาใน การนำเสนอข่าวทั้งหมด 6 ครั้ง รวมความยาว ข่าวทั้งหมดจำนวน 452 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 75.33 ตารางนิ้ว(ดูตารางที่ 50)

ตารางที่ 50 แสดงความยาวข่าวฆ่าพระนักร้อง

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 50	1
51 - 60	2
71 - 80	1
91 - 100	1
101 ขึ้นไป	1
รวมความยาวข่าว	452 ต.ร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	75.33 ต.ร.นิ้ว

6.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวสำนักผู้มีการเสนอภาพประกอบข่าวในเดือนสิงหาคม ปี 2521 จำนวน 1 ชิ้น มีพื้นที่ 6 ตารางนิ้ว เฉลี่ย ต่อภาพ 6 ตารางนิ้ว และในเดือนกันยายน ปี 2521 มีการนำเสนอจำนวน 5 ชิ้น มีพื้นที่ 63 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 12.6 ตารางนิ้ว รวมภาพที่นำเสนอทั้งหมดจำนวน 6 ชิ้น เนื้อที่ภาพรวม 69 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพรวม 18.6 ตารางนิ้ว

โดยสรุปข่าวสำนักผู้มีการเสนอภาพประกอบข่าวเพียงอย่างเดียวไม่มีการเสนอกราฟิก ตารางข้อมูล บทความ รายงานพิเศษ สกู๊ป พิเศษ บทบรรณาธิการ (ดูตารางที่ 51)

ตารางที่ 51 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวสำนักผู้

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
ส.ค. 21	1	6	6
ก.ย. 21	5	63	12.6
รวม	6	69	18.6

6.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวสำนักผู้มีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (ข้าราชการ) จำนวน 4 ครั้ง คือ ร.ต.อ. พงษ์เดช ทั้งจันทร์แดง ส.ว.ส.ภ.อ. รัตภูมิ จ.สงขลา ให้ข้อมูลในด้านการสอบสวนคดีฆ่าพระนักสู้ (21 ส.ค. 21)

พ.ต.ท. สุรพล ศุภกิจจักษ์ รongผก.ก. สงขลา ให้ข้อมูลเรื่องกลุ่มอิทธิพลระเบิดหินเขารักเกียรติมีส่วนพัวพันกับข้าราชการในจังหวัดสงขลาโดยเฉพาะเรื่องดินระเบิดที่ใช้ระเบิดภูเขาเป็นดินระเบิดที่ผิดกฎหมาย (29 ส.ค. 21)

ร.ต.ต. กิตติ ประทุมแก้ว รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ให้ข้อมูลในเรื่องใบอนุญาตระเบิดหินเขารักเกียรติของนายประจวบเป็นใบอนุญาตปลอมที่นายประจวบทำขึ้นเองโดยที่เจ้าหน้าที่ของจ.สงขลาไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง (27 ส.ค. 21)

แหล่งข่าวพระ-นักบวช มีจำนวน 1 ชิ้น คือพระภิกษุแก้ว อุตตโม พระลูกวัดเขารักเกียรติ ให้ข้อมูลในด้านการหายตัวไปของพระมหาธีระนันทะโดยระบุว่าในวันที่พระหายตัวไป

เพราะตามปกติหลังจากไปแสดงธรรมที่หาตใหญ่เสร็จแล้วจะกลับมาถึงวัดประมาณบ่ายโมงและไม่มีกิจนิมนต์ไปที่อื่นๆเพราะอยู่ในช่วงเข้า พรรษา (21 สค. 21)

โดยสรุปข่าวฆ่าพระนักสู้มีการใช้แหล่งข่าวข้าราชการ (ตำรวจ-ฝ่ายปกครอง) แหล่งข่าวพระ-นักบวช ไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดังตารางที่ 52)

ตารางที่ 52 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าวข่าวฆ่าพระนักสู้

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- ข้าราชการ	4
- พระนักบวช	1
รวม	5

6.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวฆ่าพระนักสู้มีองค์ประกอบในด้านความลึกซึ้งซับซ้อน ความผิดปกติ ความแย้ง และผลกระทบ

องค์ประกอบในด้านความลึกซึ้ง เช่น เบื้องหลังพระมหาธีระนั้นทะ หายตัวไปอย่างลึกลับ เนื่องจากพระท่านไปขัดขวางกลุ่มนายทุนระเบิดหินบนเขาใกล้เขารักเกียรติมานานจนเป็นสาเหตุสำคัญทำให้ถูกล้างหารอย่างทารุณนอกจากนี้ตำรวจยังสอบสวนว่ากลุ่มนายทุนมีส่วนเกี่ยวข้องกับกรล้างหารประชาชนในคดีอื่นๆอีก 10 ศพ ด้วย (21 ส.ค. 21)

ส่วนองค์ประกอบในด้านความผิดปกติ เช่น ความไม่ชอบมาพากลในเรื่องที่กลุ่มนายทุนระเบิดได้ครอบครองดินระเบิดชนิดที่เอ็นทีผิดกฎหมายจำนวนมากโดยได้นำดินระเบิดดังกล่าวไปสนับสนุนกลุ่มผู้ก่อการร้ายในภาคใต้ โดยมีข้าราชการในจังหวัดสงขลาบางคนให้ความร่วมมือ (29 สค.21)

องค์ประกอบในด้าน ความขัดแย้ง เช่น ความขัดแย้งกันรุนแรงระหว่าง มหาธีระนั้นทะ เจ้าอาวาสวัดเขารักเกียรติ กับนายประจวบ วัชรพันธ์ นายทุนระเบิดหินเขารักเกียรติเนื่องจากพระมหาธีระได้ขัดขวางมิให้นายประจวบระเบิดหินเขารักเกียรติเพราะทำให้โบราณวัตถุในวัดเสียหาย ครั้งหนึ่งทั้งสองได้เกิดถกเถียงกันอย่างรุนแรงถึงขนาดนายประจวบ เคยขับรถบรรทุกเข้าไปในวัด

ประกาศจะฟังกฎและชูเอาชีวิตพระนักร้อง ต่อมานายประจวบกับพวกจับตัวพระนักร้องไปสังหาร (21 ส.ค.21)

สำหรับองค์ประกอบในด้านผลกระทบ เช่น ผลกระทบจากการที่นายระเบิดหินใกล้เขารักเกียรติทำให้โบราณวัตถุต่างๆเช่นพระพุทธรูปไสยาสน์ในโรงครัวได้รับความเสียหายและเป็นการทำลายทรัพย์สินทางวัฒนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย (21 ส.ค. 21)

ส่วนองค์ประกอบในด้านความเด่นได้แก่บุคคลที่ถูกสังหารเป็นพระชั้นผู้ใหญ่เป็นที่เคารพศรัทธาของชาวบ้าน และเป็นที่น่าสังเกตุว่าในวันพระราชทานเพลิงศพพระนักร้องได้มีชาวใต้และประชาชนนับหมื่นร่วมแสดงความอาลัยพร้อมสร้างรูปปั้นจำลองประดิษฐานบนเขารักเกียรติเพื่อรำลึกถึงพระนักร้อง (21 ส.ค. 21) (ดูตารางที่ 53)

ตารางที่ 53 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าวฆ่าพระนักร้อง

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ตัวอย่าง ประเด็น
ความลึกลับ	- เบื้องหลังนายทุนจับพระไปสังหาร
ความผิดปกติ	- กลุ่มนายทุนครอบครองระเบิดที่เอ็นที
ความขัดแย้ง	- ความขัดแย้งระหว่างพระและนายทุน
ผลกระทบ	- ศาลสถานในวัดและด้านสิ่งแวดล้อม
ความเด่น	- ผู้ถูกสังหารเป็นพระที่ชาวบ้านรักใคร่

6.7 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวฆ่าพระนักร้องมีผลต่อเนื้อที่ตามมาจากการนำเสนอ โดยมีการลงโทษตามกฎหมายคือหลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวออกไป ทำให้ตำรวจและผู้เกี่ยวข้อง ได้สอบสวนหาตัวผู้กระทำผิดและต่อมาสามารถจับกุมนายประจวบ เจ้าของโรงไม่หินพร้อมพรรคพวก อีก 3 ในข้อหาร่วมกันสังหาร พระนักร้องเจ้าอาวาสวัดเขารักเกียรติเพราะผู้ตายไปขัดขวางผลประโยชน์เรื่องการระเบิดภูเขารักเกียรติ (21 ส.ค.21)

ข่าวฆ่าพระนักร้อง มีเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่นหลังจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์เสนอข่าวพระมหาธีระนันทะหายตัวไปอย่างลึกลับ ต่อมาทางตำรวจสงขลา และประชาชน ได้ช่วยกันติดตาม

ตามจนกระทั่งพบเบาะแสกลุ่มทุนระเบิดหินลักพาตัวไปสังหารอย่างทารุณและต่อมาเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้ทั้งหมด (22 กย.21) (ดูตารางที่ 54)

ตารางที่ 54 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวฆ่าพระนักรู้

ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอ	ตัวอย่าง ประเด็น
การลงโทษตามกฎหมาย	- ดำรวจจับนายทุนสังหารพระได้ทั้งหมด
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- ดำรวจพบศพพระถูกฆ่าอย่างทารุณ

7. ข่าวทุจริต รพช.

ข่าวทุจริต รพช. เสนอข่าวโดยนายตุลย์ ศิริกุลพิพัฒน์ นักข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นผู้เสนอข่าวทุจริต ร.พ.ช.เป็นคนแรกและฉบับเดียวเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้าราชการระดับสูงกระทรวงมหาดไทยทุจริตการก่อสร้างถนน รพช. ในภาคอีสานด้วยวิธีแยบยลและในที่สุดผู้ร่วมทุจริตถูกสอบสวนและลงโทษตามกฎหมาย

สำหรับข้อเด่นของข่าวทุจริตรพช.ที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิศรอมันตกุล หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวออกไปอย่างต่อเนื่องทำให้รัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องให้ความสนใจสั่งสอบสวนหาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ นอกจากนี้สามารถยับยั้งข้าราชการมิให้ทุจริตต่อไปอีกเป็นการสงวนเงินงบประมาณของชาติมหาศาล

7.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ พฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น การกระทำผิดข้อกฎหมายหรือกฎระเบียบ ระเบียบการกู้เงินจากธนาคารโลก รวมทั้งการนำเสนอกรณีชีวิตส่วนตัวของผู้ตกเป็นข่าว

ข่าวทุจริต รพช. มีประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องเรื่อง พฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น คือ เบื้องหลังนายประดลเดช กัลยาณมิตร นายช่างใหญ่ ประจำสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท(รพช.) พร้อมด้วยนายบรรจงศักดิ์ ปานทอง พรรคพวก และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในกระทรวงมหาดไทยร่วมกัน

ทุจริตเงินงบประมาณการก่อสร้างสร้างถนน รพช. ตามโครงการเงินกู้ของธนาคารโลกจำนวน 26 สายในสามจังหวัดภาคอีสาน ระยะทาง 1,310 กม. คิดเป็นเงิน 575 ล้านบาทโดยกลุ่มผู้ทุจริตได้มอบหมายให้บริษัททีอีซี บริษัทเครือญาติ นายประดลเดช เข้าไปสำรวจออกแบบโดยใช้งบประมาณของรัฐบาลอีก 15.8 ล้านบาท

นอกจากนี้กลุ่มนายประดลเดชยังมีพฤติกรรมไม่ชอบมาพากลในด้านการประมูลจัดซื้อเครื่องจักรกลมอเตอร์เกรดเตอร์เพื่อใช้ก่อสร้างถนนสายต่างๆและบริษัททีอีซีทุจริตการก่อสร้างถนนสายหนึ่งระยะทางยาว 12 กม ตบตาส่งถนนทับเส้นทางที่มีอยู่ในสภาพดีอยู่แล้ว เพิ่มงบประมาณสร้างถนนจังหวัดศรีสะเกษ ทุจริตการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำมูล เป็นต้น

ข่าวทุจริต รพช. มีประเด็นในข่าวเรื่องการละเมิดกฎหมาย หรือกฎระเบียบได้แก่กลุ่มนายประดลเดชได้กระทำผิดกฎหมายในเรื่องการทำสัญญาสร้างถนนโดยใช้วิธีแยบยลให้ธนาคารโลกอนุมัติเงินกู้ 575 ล้านบาท ให้รพช.สร้างถนนในภาคอีสานแล้วนายประดลเดช พร้อมลูกน้องได้จัดการแบ่งเส้นทางระยะทาง ทั้งหมด 1300 กม. เป็น 9 สัญญาแล้วดำเนินการให้บริษัททีอีซี. สำรวจประมูลการก่อสร้าง หลังจากนั้นได้เขมือบเงินทั้งหมดโดยมีส่วนรู้เห็นกับบริษัทผู้รับเหมา (31 ม.ค. 22)

ข่าวทุจริต รพช. มีประเด็นข่าวในด้านเกี่ยวกับระเบียบการกู้เงินจากธนาคารโลก ได้แก่ เบื้องหลังทาง รพช. ขอเงินจากธนาคารโลกทางองค์การยูซอมของสหรัฐฯได้มอบเงิน ช่วยเหลือเพื่อซื้อเครื่องจักรกล และได้ส่งเจ้าหน้าที่ช่วยฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน รพช. โดยเฉพาะโครงการสร้างถนนในภาคอีสานเพราะเจ้าหน้าที่ รพช. ในขณะนั้นไม่ค่อยมีความชำนาญเรื่องเครื่องจักรกลทำให้งานของรัฐล่าช้าและมีการทุจริตคอร์รัปชั่นดังนั้นทางยูซอมจึงแนะนำให้ รัฐบาลไทยจ้างบริษัทเอกชนมาเป็นที่ปรึกษา (29 ม.ค 22)

ข่าว รพช. มีประเด็นในข่าวในด้านเกร็ดชีวิตส่วนตัวผู้ตกเป็นข่าวเช่นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ทุจริต รพช. ได้แก่ นายประดลเดช มีความใกล้ชิดกับนายประกอบ เดชอุดม เนื่องจากทั้งสองเรียนจบคณะวิศวกรรมในมหาวิทยาลัยเดียวกันในเมืองไทยและต่างประเทศ นอกจากนี้ นายประดลเดช ยังเป็นญาติสนิทกับนายสมัคร สุนทรเวช อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ด้วย

สำหรับประวัติความเป็นมาในการจัดตั้งบริษัทไทยเอ็นจีเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด (ทีอีซี) ได้จดทะเบียนการค้าเมื่อปี 2504 ตามคำขอจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิของนายประกอบ เดชอุดม มีนางสายัณห์ ภรรยานายประกอบ ร.ท. เรืองฤทธิ์ เลิศพฤกษ์ พี่ชายนางสายัณห์ เป็นผู้ร่วมก่อตั้งบริษัทและเป็นหุ้นส่วน (23 ม.ค.22) (ดังตารางที่ 55)

โดยสรุปข่าวทุจริต รพช.มีประเด็นในข่าวในด้านพฤติกรรมคอร์รัปชัน การละเมิดกฎหมาย (กฎระเบียบ) การกู้เงินจากธนาคารโลก เกร็ดชีวิตส่วนตัวของผู้ตกเป็นข่าว

ตารางที่ 55 แสดง ประเด็นที่ปรากฏในข่าว ทุจริต รพช.

ประเด็นในข่าว
- พฤติกรรมทุจริต
- ละเมิดกฎหมาย
- ระเบียบกู้เงินจากธนาคารโลก
- เกร็ดชีวิตส่วนตัวผู้ตกเป็นข่าว

7.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวทุจริต รพช. มีการเสนอข่าวในช่วง มกราคม ปี 2522 ในลักษณะของการพาดหัวพาดหัวข่าวรอง 5 ชิ้นและพาดหัวธรรมดา 8 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกในวันที่ 13 มกราคม ปี 2522 ในลักษณะการพาดหัวข่าวธรรมดา คือ ย้ายช่างใหญ่ ทุจริต รพช. โดยมีประเด็นข่าวที่สำคัญ คือ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งสอบกรณีนายประดลเดชพร้อมลูกน้องร่วมทุจริตเงินงบประมาณสร้างถนน รพช. ในรูปแบบต่างๆ โดยแต่งตั้งบริษัทในเครือญาติเข้ามารับงานก่อสร้างถนน รพช. และได้ทุจริตเงิน 2 พันล้านบาท

ส่วนในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2522 มีนำเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้นพาดหัวข่าวรอง 7 ชิ้นและพาดหัวข่าวธรรมดา 12 ชิ้นมีประเด็นข่าวที่สำคัญคือ สาวลึกลับทุจริตพรรคพวกนายประดลเดชตั้งบริษัทใหม่ในเครือที่อื้อฉาวเข้ามาเขมือบบงบประมาณ นอกจากนี้ ปปป. รูดสอบคดีทุจริต รพช. ต่อนายประดลเดชเจอข้อหาคดีอาญา

เดือนมีนาคม ปี 2522 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการ พาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้นพาดหัวข่าวรอง 2 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 6 ชิ้น มีประเด็นข่าวที่สำคัญคือ กระทรวงมหาดไทยสั่งจับนายประดลเดช

เดือนเมษายน ปี 2522 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้นและพาดหัวข่าวธรรมดา 5 ชิ้น มีประเด็นที่สำคัญคือ เตรียมจับผู้สมคบ "ประดลเดช" ทูจريت รพช. และประเด็นประดลเดชเตรียมขอประกันตัวผู้คดี

เดือนพฤษภาคม ปี 2522 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่และหัวข่าวรอง มีประเด็นที่สำคัญ คือ ผลสอบทูจريت รพช. เสร็จส่งสำนวนถึงอัยการแล้ว เสนอสิ่งฟ้องประดลเดช

เดือนมิถุนายน ปี 2522 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 4 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่มีประเด็นที่สำคัญคือ ตร.จับคู่หูประดลเดชเดส ร่วมทูจريتและทาง รพช. สั่งยกเลิกสัญญาฉบับบริษัทที่อื้อที่ พร้อมระบุงประเทศเดสมีโทษติดคุกสูงถึง 10 ปี

เดือนกรกฎาคม ปี 2522 มีการนำเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่และพาดหัวข่าวธรรมดา มีประเด็นที่สำคัญคือ สั่งพักงานประดลเดช

เดือนกันยายน ปี 2522 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 2 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น มีประเด็นสำคัญคือ จับนายชลอ วณภูติ อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทยในข้อหาทูจريتสร้างถนน รพช. และประเด็น รพช. เตรียมฟ้องบริษัทที่อื้อชื่เรียกเงิน 26 ล้านบาทคืน

เดือนตุลาคม ปี 2522 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวรองจำนวน 1 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ และพาดหัวข่าวธรรมดามีประเด็นข่าวสำคัญคือพิจารณาคดีเขมือบถนน รพช.

โดยสรุป หนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความสำคัญข่าวทูจريت รพช. โดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 6 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 23 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 36 ชิ้น รวมทั้งหมด 65 ชิ้น (ดูตารางที่ 56)

ตารางที่ 56 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าว รพช.

ลำดับความสำคัญ	จำนวนชิ้น
พาดหัวข่าวใหญ่	6
พาดหัวข่าวรอง	23
พาดหัวข่าวธรรมดา	36
รวม	65

7.3 การเปิดประเด็นข่าว และการติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐโดยนายตุลย์ ศิริกุลพิพัฒน์ ผู้สื่อข่าวการเมือง ได้เปิดประเด็นข่าว ทูจริต รพช. ครั้งแรกและเป็นข่าวเดี่ยวเมื่อวันที่ 13 มกราคมปี 2522 คือ ย้ายนายช่างใหญ่ รพช. ข้าราชการระดับซี 9 ร่วมกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในกระทรวงมหาดไทยร่วมกันทูจริต เงินงบประมาณสร้างถนน รพช. ทั่วประเทศอีสาน

เนื้อหาข่าวนายประดลเดช พัวพันทูจริตการสร้างถนน 26 สายใน 3 จังหวัดภาคอีสาน ทั้งๆ ที่ถนนหลายสายยังมีสภาพดีเพราะสร้างจากเงินผันสมัยรัฐบาลม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี แต่นายประดลเดชกลับให้บริษัทไทยเอ็นจีเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ (อีทีซี) และบริษัทอื่นๆ ซึ่งเป็นบริษัทเครือญาติออกแบบริบเหมาก่อสร้างเส้นทางใหม่ ส่อพฤติกรรมทูจริตคอร์ปชั่นครั้งใหญ่ จนกระทั่งรัฐบาลตั้งคณะกรรมการสอบสวนและสั่งย้ายนายประดลเดชประจำกระทรวงมหาดไทย นอกจากนี้พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งนายประสิทธิ์ โกมลมาลย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานการสอบสวน หาข้อเท็จจริงภายหลังสอบสวน พบว่านายประดลเดชได้ตั้งบริษัทอีทีซีเป็นบริษัทที่ปรึกษา รพช. ตามโครงการสร้างทางในภาคอีสานด้วยเงินกู้ของธนาคารโลก

นอกจากนี้บริษัทอีทีซีมีเมียและญาติของนายประดลเดชเป็นเจ้าของและหุ้นส่วนซึ่งบริษัทดังกล่าวได้ทูจริตคอร์ปชั่นเงินหลวงหลายสิบล้านบาทอีกทั้งยังได้ใช้รถหลวงฟรีและจากตรวจสอบหลักฐานพบบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในบริษัท อีทีซี "เลื่อนอนกิน" ใน รพช. ซึ่งภรรยา นายประดลเดช ผู้เป็นญาตินายสมัคร มีหุ้นอยู่ด้วย บุคคลเหล่านี้ตั้งบริษัทขึ้นมาเพื่อหากินใน รพช. มา นานนับสิบปี

ต่อมาคณะกรรมการสอบสวนได้เรียกนายประดลเดช มาสอบสวนและ ผู้ต้องหาได้ชี้ชัด ทอดนายบรรจงศักดิ์ ปานทอง ลูกพี่ลูกน้องเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งนายบรรจงศักดิ์กล่าวถึงสาเหตุที่ต้องสร้างถนนใหม่ทับเส้นทางเก่าต่างๆ ที่เส้นทางเก่ายังอยู่ในสภาพดีกว่าและว่าตามระเบียบของธนาคารโลกการสร้างทางจะต้องดูว่ามีรถราวิ่งผ่านไปมาอย่างน้อยแค่ไหนหากมีรถวิ่งมากสมควรสร้าง เพราะคุ้มค่ากับการที่จะขนส่งพืชไร่ผลิตผลการเกษตรสู่ท้องตลาด แม้จะมีเส้นทางอยู่ก่อนแล้วก็ตามก็ สามารถสร้างเส้นทางใหม่ขึ้นมาได้แต่ถ้าไม่มีเส้นทางหรือถนนเก่าอยู่แล้วจะไม่สามารถกู้เงินธนาคารโลกมาสร้างถนนได้

คณะกรรมการสอบสวนยังพบว่ามีการทุจริตครั้งมโหฬารใน รพช. โดยมีการทำสัญญาว่าจ้างให้บริษัทที่อื้อฉำสำรวจออกแบบและควบคุมการก่อสร้างทางชนบทตามเงินกู้ธนาคารโลกได้มีการเล่นกลอนมุ้ดให้เซ็นสัญญาว่าจ้างโดยมิได้ร่างสัญญาไปให้กรมอัยการตรวจพิจารณาทั้งนี้ นายสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสมัยนั้นเป็นผู้อนุมัติ ซึ่งนายสมัครเป็นญาติกับนายประดลเดช

ต่อมากระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งจับนายประดลเดชและอนุมัติให้อธิบดีกรมตำรวจดำเนินคดีในข้อหาทุจริตสร้างถนนรพช 26 สายมูลค่า 575 ล้านบาทพร้อมด้วยนายบรรจงศักดิ์ลูกสมุนพร้อมด้วยนายชลอ วนภูติ อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทยในข้อหาร่วมกันทุจริตงบประมาณสร้างถนน

จะเห็นได้ว่าหลังจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอข่าวทุจริต ร.พ.ช. ออกไปทำให้บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องสนใจสืบสวนดำเนินคดีกับทุจริตคอร์รัปชันแสดงถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์

7.4 ความยาวข่าว

ข่าวเผชิญทุจริต รพช. มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 13 มกราคม ปี 2522 มีพื้นที่ 40 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระทรวงมหาดไทยสั่งย้ายเจ้าหน้าที่ ร.พ.ช.ที่ถูกกล่าวมีส่วนทุจริตสร้างถนน ร.พ.ช.และยังมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม ปี 2522 มีพื้นที่ 49 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณาคดีทุจริตใน รพช.

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวทุจริต ร.พ.ช.พบว่ามีการเสนอข่าวในช่วงเดือนมกราคม ถึงกรกฎาคม และกันยายน-ตุลาคม ปี 2522 รวม 9 เดือน จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวที่วัดไว้ได้สูงสุดจะอยู่ในช่วง 31 ถึง 40 ตารางนิ้ว รวมทั้งหมด 18 ครั้ง รวมเวลาที่เสนอข่าวทั้งหมดจำนวน 65 วันรวมความยาวทั้งหมด 2869.50 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 44.15 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 57)

ตารางที่ 57 แสดงความยาวข่าวทูลจริต รพช.

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 20	5
21- 30	6
31 - 40	18
51 - 60	12
61 - 70	11
71 - 80	4
81 - 90	2
91 - 100	1
มากกว่า 100 ขึ้นไป	6
รวมความยาวข่าว	2869.50 ต.ร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	44.15 ต.ร.นิ้ว

7.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวทูลจริต ร.พ.ช. มีการเสนอภาพประกอบข่าวใน เดือนมกราคม ปี 2522 โดยมีการเสนอภาพจำนวน 1 ภาพมีเนื้อที่ 3 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 3 ตารางนิ้ว ส่วนเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2522 มีการเสนอภาพจำนวน 2 ชิ้น มีเนื้อที่ 40 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 20 ตารางนิ้ว เดือน มีนาคม ปี 2522 มีการเสนอภาพ 4 ชิ้นมีเนื้อที่ 104 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 26 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนเมษายน ปี 2522 มีการเสนอภาพ 4 ชิ้น มีเนื้อที่ 80 ตารางนิ้วเฉลี่ยต่อภาพ 20 ตารางนิ้ว ในเดือน มิถุนายน ปี 2522 มีการเสนอภาพ 4 ชิ้นมีเนื้อที่ 96 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 23.75 ตารางนิ้วส่วนเดือนกันยายนปี 2522 มีการเสนอภาพ 4 ชิ้น มีเนื้อที่ 96 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 24 ตารางนิ้ว รวมภาพที่นำเสนอทั้งหมดจำนวน19 ชิ้นเนื้อที่ภาพทั้งหมด จำนวน 418 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพทั้งหมดจำนวน116.75 ตารางนิ้ว

สรุปข่าวทูลจริต รพช. มีการเสนอภาพประกอบข่าวเพียงอย่างเดียว ไม่มีการเสนอบทความ บทบรรณาธิการ รายงานพิเศษ สก๊ิปพิเศษ (ดูตารางที่ 58)

ตารางที่ 58 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่ภาพข่าวทุจริต รพช.

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
ม.ค. 22	1	3	3
ก.พ. 22	2	40	20
มี.ค. 22	4	104	26
เม.ย. 22	4	80	20
มิ.ย. 22	4	96	23.75
ก.ย. 22	4	96	24
รวม	19	418	116.75

7.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวทุจริต รพช. มีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (ข้าราชการ) จำนวน 27 ครั้ง คือ นายอนันต์ สงวนนาม เลขาธิการ รพช. (13 ม.ค.22) ให้ข้อมูลในด้านกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งย้ายนายประดลเดช กัลยาณมิตร นายช่างใหญ่ รพช. ระบุมีส่วนพัวพันการทุจริต สร้างถนน รพช. 26 สายทั่วประเทศอีสาน

นายประดลเดช ให้ข้อมูลในด้านการระบียบการสร้างถนน รพช.โดยกู้เงินมาจากธนาคารโลก

นายประสิทธิ์ โกมลมาลย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะประธานกรรมการสอบสวนคดีทุจริตกินถนน รพช. ให้ข้อมูลในด้านการค้นหาหลักฐานการทุจริตถนน รพช 26 สาย และว่านายประดลเดชมีส่วนร่วมในการทุจริตสร้างถนน

แหล่งข่าวนักการเมืองจำนวน 16 ครั้ง คือ พล.อ.เล็ก แนวมาลี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (2ก.พ.22) ให้ข้อมูลในด้านการตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้กระทำความผิด ใครผิดมาก ลงโทษมากตามหลักเกณฑ์

พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี ให้ข้อมูลในด้านพฤติกรรมของนายประดลเดช ส่อไปในทางทุจริต และว่าเรื่องนี้ใครถูกผิดก็ว่ากันไป

นายประสงค์ สุขุม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (7 ก.พ.22) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือกบริษัทที.อี.ซี เป็นบริษัทวิศวกรที่ปรึกษาว่าในขั้นแรกนายประดลเดช เป็นผู้จัดการโครงการเงินกู้ธนาคารโลก โดยมีนายบรรจงศักดิ์ ลู่น้องคนสนิท รวมหัวกันจัดทำรายชื่อบริษัทวิศวกรที่ปรึกษามาให้คณะกรรมการคัดเลือกจำนวน 6 บริษัทจากที่เสนอตัวมา 22 บริษัท

พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (22 ก.พ.22) ให้ข้อมูลในด้าน ผลการสอบสวนคดีนายประดลเดชว่าคณะกรรมการสอบสวน ได้เสนอความเห็นว่าการให้กรมตำรวจสอบสวนคดีอาญา เพราะมีหลักฐานระบุความผิดแน่ชัด

สรุปชาวทุจริต รพช.มีการใช้แหล่งข่าวบุคคลได้แก่ ข้าราชการและนักการเมืองไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดังตารางที่ 59)

ตารางที่ 59 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าว ทุจริต รพช.

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- ข้าราชการ	27
- นักการเมือง	16
รวม	43

7.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวทุจริต รพช. มีองค์ประกอบในข่าวในด้านความลึกซึ้งซับซ้อน ความผิดปกติ ความขัดแย้ง และผลกระทบ

องค์ประกอบในด้านความลึกซึ้งซับซ้อน เช่น ความซับซ้อนในเรื่องการทุจริตเงินงบประมาณสร้างถนน รพช. 26 สาย อย่างแยบยลโดยกลุ่มนายประดลเดชอาศัยอำนาจหน้าที่จ้างบริษัททีอีซี ซึ่งเป็นบริษัทเครือญาติได้รับทำหน้าที่สำรวจออกแบบถนนและบริษัทดังกล่าวรับเงินไปหลายล้านบาท

ส่วนองค์ประกอบในด้านความผิดปกติ เช่น ความไม่ชอบมาพากลในเรื่องที่นายประดลเดช ใช้อำนาจหน้าที่ทำสัญญาสร้างถนนหลายสายในจังหวัดขอนแก่นโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายเพราะมี ถนนบางสายทางหน่วยงานราชการบางหน่วยได้ปรับปรุงไว้แล้ว แต่ตามสัญญา กลับระบุว่า เป็นถนนที่ทรุดโทรมมากและต้องใช้งบประมาณถ่างปาก่อนเช่นเดียวกับถนนที่อุดรธานีแค่ตามข้อเท็จจริงพื้นที่ดังกล่าวไม่มีป่า มีหน้าซ้ำยังเป็นถนนเดิมอยู่ก่อนแล้วตัดผ่านทุ่งนาตลอด นอกจากนี้ถนนสายดังกล่าวในสัญญาระบุว่าต้องเสียค่าลูกรังในราคาแพงมากที่สุดกว่าถนนทุกสายคือ คิวละ 980 บาท แต่ตามข้อเท็จจริงเพียงเสียค่าธรรมเนียมให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพียงคิวละ 2 บาทเท่านั้น (27 ม.ค.22)

สำหรับองค์ ประกอบในด้านผลกระทบ ได้แก่ หลังจากนายประดลเดช กับพวกร่วมกันทุจริตงบประมาณก่อสร้างถนน รพช. ไม่ต่ำกว่า 28 ล้านบาท ทำให้สูญเสียเงินงบประมาณ จำนวนมาก (ดูตารางที่ 60)

ตารางที่ 60 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าวทุจริต ร.พ.ช.

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ความลึกซึ้งซับซ้อน	- ความซับซ้อนในการทุจริต
ความผิดปกติ	- ความไม่ชอบมาพากลเรื่องสัญญาก่อสร้างถนน
ผลกระทบ	- รัฐสูญเงิน

7.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวทุจริต ร.พ.ช.มีผลต่อเนื้อที่ตามมาจากการที่นำเสนอโดยมีการลงตามกฎหมายคือ เจ้าหน้าที่ ตำรวจจับกุมนายประดลเดช นายประกอบ ผู้จัดการบริษัททีอีซี พร้อมพรรคพวกในข้อหาทุจริตการก่อสร้างถนน รพช. นอกจากนี้ยังได้จับกุมนายชะลอ วนภูติ อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย และนายเจริญ ปานทอง รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ในข้อหามีส่วนพัวพันทุจริตสร้างถนน รพช. ทำให้รัฐเสียหาย

ข่าวทุจริต รพช. มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวนายประดลเดชร่วมข้าราชการชั้นพิเศษเข้าประจำกระทรวงมหาดไทยในข้อหาพัวพันทุจริตสร้างถนน และได้ตั้งกรรมการสอบสวนพบว่านายประดลเดชมีความผิดจริง (13 ม.ค. 22)

ข่าวทุจริต รพช. มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่นหลังจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอข่าวไปทางรัฐบาลได้สั่งสอบสวนและพบว่ามีกาทุจริตเงินสร้างถนนรพช.ครั้งมโหฬารมีการจับกุมและลงโทษผู้เกี่ยวข้องนอกจากนี้ยังพบว่าข้าราชการระดับสูงในกระทรวงมหาดไทยหลายคนเข้าไปพัวพันในการทุจริตสร้างถนน (ดูตารางที่ 61)

ตารางที่ 61 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าว

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
การลงโทษตามกฎหมาย	- ดำรวจจับกลุ่มผู้ทุจริตเงินสร้างถนน ร.พ.ช.
การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล	- กระทรวงมหาดไทยส่งย้ายนายประดลเดช
การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- รัฐบาลสั่งสอบผู้ทุจริตสร้างถนน

8. ข่าวเผชิญหน้า ขจก. ปี 2523

ข่าวเผชิญหน้า ขจก. โดยนายตุลย์ ศิริกุลพิพัฒน์ ผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นผู้เสนอข่าวเผชิญหน้า ขจก. เป็นฉบับแรกและฉบับเดียว เป็นข่าวเกี่ยวกับนักข่าวไทยรัฐบุกเดี่ยวเข้าไปพบหัวหน้าโจรแบ่งแยกดินแดนบริเวณเทือกเขาบูชิตอ จ.ปัตตานี เพื่อต้องการทราบแนวคิดอุดมการณ์ของ ขจก. ในการแบ่งแยกดินแดน โดยกลุ่ม ขจก. ร่วมกันจับประชาชนไปเรียกค่าไถ่ต่อมารัฐบาลส่งกำลังทหารตำรวจหลายที่ตั้งซุ่มกำลังใหญ่ข.จก.แตกกระเจิงและสามารถช่วยชีวิตตัวประกันออกมาได้เกือบหมด

สำหรับข้อเด่นของข่าวเผชิญหน้า ข.จก. ที่ทำให้ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล คือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐส่งนายตุลย์บุกเดี่ยวเข้าพบนายเจ๊ะหลง หัวหน้า ขจก. บนเทือกเขาบูชิตอโดยไม่หวั่นเกรงอันตรายเหตุการณ์เช่นนี้ไม่ปรากฏขึ้นบ่อยนักและการที่นายตุลย์เข้าพบหัว

หน้าข.จก.ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทหารสามารถกดดันจน.ข.จ.ก.ปล่อยตัวประกันที่ถูกจับไปเป็นอิสระ

8.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ นักข่าวเผชิญหน้าขจก. โดยตรง ข.จก.สังหารประชาชนอย่างเหี้ยมโหด ละเมิดสิทธิมนุษยชน ละเมิดกฎหมาย แผนปราบปราม ขจก. เป้าหมาย ขจก แบ่งแยกดินแดน รวมทั้งนำเสนอ เกร็ดชีวิตส่วนตัวของผู้ตกเป็นข่าว

ข่าวเผชิญหน้า ขจก. มีประเด็นข่าวเกี่ยวกับนักข่าวเผชิญหน้า ขจก. โดยตรงคือ กรณี นายตุลย์ ผู้สื่อข่าวไทยรัฐประจำส่วนกลางบุกเดี่ยวเข้าไปพบนายเจ๊ะหลง หัวหน้ากองกำลังติดอาวุธทหารปลดแอกสาธารณรัฐปัตตานี (ขจก) สองต่อสองกลางป่าลึกบนเทือกเขาบูโด เพื่อสัมภาษณ์ขอทราบแนวทางการต่อสู้ของ ขจก. และสาเหตุที่กลุ่ม ขจก. เข้าป่าจับอาวุธต่อสู้กับรัฐบาลนับเป็นปรากฏการณ์มักไม่ค่อยเกิดขึ้นบ่อยนัก ที่นักข่าวบุกป่าเข้าไปพบหัวหน้า ขจก.ด้วยตนเอง (1 ส.ค.23)

ข่าวเผชิญหน้า ขจก. มีประเด็นในข่าวเรื่องกลุ่ม ข.จก. สังหารประชาชนอย่างเหี้ยมโหด คือ ภายหลังกองกำลังทหาร-ตำรวจบุกช่วงชิง 7 ตัวประกันคืนกลุ่มจากกลุ่ม ขจก.และต่อมา กลุ่ม ขจก.ได้บุกสังหารนายซาแะยาซิง ซาแะ อูเซ็ง อายุ 56 ปีสังหารโต๊ะอิหม่ามประจำหมู่บ้านถึงแก่ความตายนอกจากนี้.ยังสังหารชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธอย่างเหี้ยมโหดและร่วมกันปล้นรถโดยสาร ประจำทางใช้ปืนยิงนายถนอม จันทรวัฒน์นะ อายุ 32 ปี ครูโรงเรียนบ้านโกตาบารู อ.รามัญ จ.ยะลา เสียชีวิตเนื่องจากกลุ่มครูไม่ยอมร่วมมือกับกลุ่ม ขจก.

ข่าวเผชิญหน้า ขจก. มีประเด็นในข่าวในด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น กลุ่ม ขจก. ปฏิบัติการนี้ หนีheimด้วยการปล้นรถโดยสารประจำทางสายนราธิวาส-หาดใหญ่แล้วจับนายสุกิจ อรรถนารถ ปลัด อ.มายอ จ.ปัตตานี นายโสภณ สุวรรณพงษ์ ช่างไฟฟ้า อ.ยิ่งอ จ.นราธิวาส ส.อ.คงมีบุญ ทหารจากค่ายเสนาณรงค์ จ.สงขลา นายจิตต์ รัตนจันทร์ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จ.ปัตตานี นส.วิสัยลักษณ์ ศิลปสิทธิ์ กับ นส.สุสิทธิ์ นักศึกษาโรงเรียนพณิชยการยิวชิต เป็นตัวประกัน

ข่าวเผชิญหน้าขจก.มีประเด็นในข่าวในด้านการละเมิดกฎหมาย (กฎระเบียบ) เช่น กลุ่มขจก. ส่งจดหมายเรียกค่าคุ้มครองไปยังร้านค้าในตัวเมืองนราธิวาส หลังจากนั้นจับตัวประชาชนไปเรียกค่าไถ่ พร้อมขู่วางระเบิดในโรงพยาบาลนต จ.นราธิวาสอีกสองแห่งด้วย

ข่าวเผชิญหน้า ข.จก.มีประเด็นในข่าวเรื่องเจ้าหน้าที่ปราชญ์ ช.จก. เช่น หลังจากกลุ่ม ข.จก. จับตัวประกัน 7 คนไปเรียกค่าไถ่ รัฐบาลได้ส่งกองกำลังทหารตำรวจไปยังเทือกเขาบูชิตอเพื่อตามล่าตัวข.จก.เจ้าหน้าที่ระดมยิงปืนใหญ่เครื่องบินถล่มฐานที่ฐานวิทยุของ.ข.จก.พร้อมทั้งส่งตำรวจพลร่มช่วยเหลือตัวประกัน

ข่าวเผชิญหน้าข.จก.ยังมีประเด็นเป้าหมายการแบ่งแยกดินแดน เช่น นายตุลย์บุกเดี่ยวพบนายเจ๊ะหลง หัวหน้าข.จก. บนเทือกเขาบูชิตอ ซึ่งเดิมนายเจ๊ะหลง ประกาศตั้งสาธารณรัฐปัตตานีในจังหวัดปัตตานี โดยมีตนกูบือรอ กอนอเนีรอ ณ.วังคราม เป็นประธานาธิบดี และนายหะยีสะแม อาลีมะ หรือมาบอแม น้องชายของนายเจ๊ะหลง เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีลีเบีย ซีเรีย ซาอุดีอาระเบีย สวีเดนและชาติมุสลิมต่างๆให้การสนับสนุนกลุ่มฟูโล (1 ส.ค. ปี 23)

ข่าวเผชิญหน้าข.จก.มีประเด็นเกร็ดชีวิตส่วนตัวของผู้ตกเป็นข่าวเช่นประติมากรรมของนายเจ๊ะหลง อาลีมะ เดิมเคยเป็นกำนัน ต.ตะปอเยาะ อ.ยี่งอ จ.นราธิวาส มาก่อนและต่อมาได้เข้าไปร่วมขบวนการ.ข.จก.โดยนายเจ๊ะหลงได้ถูกนายวิโรจน์ อินแก้วนายอำเภอ อ.ยี่งอ บีบบังคับให้ไปตามตัวนายมาบอแม น้องชาย ที่หลบหนีเข้าป่าไปก่อนหน้านั้นให้กลับมามอบตัวแก่ทางราชการแต่ไม่อาจทำได้ ขณะเดียวกันนายเจ๊ะหลงได้ประกันตัวสองผู้ต้องหาที่ถูกระบุว่า เป็น ข.จก.ซึ่งต่อมาคนทั้งสองได้หลบหนีไปทำให้เขาเกรงว่าจะถูกกล่าวว่าเป็นแนวร่วม ข.จก. จึงหลบหนีเข้าไป (31 กค .23) (ดูตารางที่ 62)

ตารางที่ 62 แสดงประเด็นในข่าวเผชิญหน้า.ข.จก.

ประเด็นในข่าว
- นักข่าวเผชิญหน้า ข.จก.
- สังหารประชาชนอย่างโหดเหี้ยม
- ละเมิดสิทธิมนุษยชน
- ละเมิดกฎหมายหรือกฎระเบียบ
- ปราบปราม ข.จก.
- เป้าหมายการแบ่งแยกดินแดน
- เกร็ดชีวิตส่วนตัวผู้เกี่ยวข้อง

8.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวเผชิญหน้า.ข.จ.ก.มีการเสนอข่าวในเดือนกรกฎาคม ปี 2523 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 9 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 4 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้น โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกในวันที่ 12 กรกฎาคม ปี 2523 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา คือ ประชุมลับ ผวจ.ทั่วไทยที่ทำเนียบรัฐบาล โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ สถานการณ์ภาคใต้ใกล้ลุกเป็นไฟ ขจก.กำหน่งนัก รัฐบาลส่งทหาร-ตำรวจระดมปืนใหญ่ถล่มรัง ขจก. บนเขาบูชีโด ดูเดือด เพื่อชิง 7 ตัวประกันคืน มีการปะทะกันดูเดือด ขณะเดียวกันนายตุลย์ ศิริกุลพิพัฒน์ นักข่าวไทยรัฐ บุคคลเดียวพบหัวหน้าขจก. บนเทือกเขาบูชีโด

ส่วนใน เดือนสิงหาคมปี 2523 มีการนำเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 13 ชิ้นและพาดหัวข่าวธรรมดา 5 ชิ้น โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกดดัน ขจก.อย่างหนักจนต้องทยอยปล่อยตัวประกันออกมาแต่ ขจก. ยังปฏิบัติการฉ้อจับตัวและสังหารคนไทยมุสลิมอย่างต่อเนื่อง

เดือนกันยายน ปี 2523 มีการนำเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 3 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 3 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่โดยมีประเด็นสำคัญคือ การปรับแผนปราบปรามจากเดิมใหม่ มีการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความสำคัญของข่าวเผชิญหน้า.ข.จก โดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 10 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 20 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 10 ชิ้น รวม 40 ชิ้น (ดูตารางที่ 63)

ตารางที่ 63 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวเผชิญหน้า ขจก.

การให้ความสำคัญ	จำนวน(ชิ้น)
พาดหัวข่าวรอง	20
พาดหัวข่าวธรรมดา	10
พาดหัวข่าวใหญ่	10
รวม	40

8.3 การเปิดประเด็นข่าวและการติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยนายตุลย์ ศิริกุลพิพัฒน์ได้เปิดประเด็นข่าวเผชิญหน้าขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน (ขจก.) ครั้งแรกในวันที่ 12 กค.2523 คือ ประชุมลับ ผวจ. ปราบปราบ ขจก.

สืบเนื่องจากกระทรวงมหาดไทยเรียกประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศที่ทำเนียบเพื่อซักซ้อมความเข้าใจในด้านนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินโดยเฉพาะนโยบายในการแก้ปัญหาขจก.ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ในระยะแรกรัฐบาลส่งทหารจากกองทัพภาคที่4 ลุยปราบ ขจก.ในขณะที่ ขจก. ออกอาละวาดเหิมเกริมหนักโดยมีจุดหมายแบ่งแยกดินแดนตั้งรัฐอิสระปัตตานีโดยการจับเจ้าหน้าที่และประชาชนเป็นตัวประกันพร้อมเรียกเงินค่าไถ่ สถานการณ์รุนแรงจนกระทั่ง ส.ส.ภาคใต้เรียกร้องให้รัฐบาลเร่งแก้ปัญหาด่วน

ต่อมารัฐบาลของ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ รับปากช่วยแก้ปัญหาให้ โดยมอบหมายให้นายประเทือง กิริติบุตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วย พล.ต.อ.มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น อธิบดีกรมตำรวจ ดำเนินการปราบปราบโดยประสานงานกับกองกำลังพลเรือน ตำรวจ ทหาร โดยเปิดยุทธการขั้นแตกช่วยเหลือตัวประกันทั้ง 7 คน ระดมยิงปืนใหญ่-เครื่องบินถล่มทำลายสถานีวิทย์ ขจก. พินาศ พร้อมยื่นทำขาดให้ ขจก. ปล่อยตัวประกันทั้งหมดและส่งทหารตำรวจพลร่ม ตะลุยยอดเขาบูซิดู ล่าโจรพุลูและใช้แผนปราบปราบระยะยาว

ขณะเดียวกัน ขจก.อาละวาดหนัก ฆ่าโต๊ะอิหม่าม ครูและชาวบ้านขณะที่รัฐบาลไทยหันมาใช้นโยบายร่วมมือกับมาเลเซียปราบปราบขจก

ในที่สุดกองกำลังผสมทหารตำรวจปะทะนองเลือด.ข.จก.ในช่วงที่มีการปะกันรุนแรงนั้น นายตุลย์ นักข่าวไทยรัฐบุกเทือกเขาบูซิดู พบกับนายเจ๊ะหลง อาลีมะ วัย 46 ปี อดีตกำนันตำบล ต.ปอเยาะ อ.ยี่งอ จ.นราธิวาส หัวหน้าโจรแยกดินแดนภาคใต้ พร้อมจับเข้าพุดคุยกันถึงปัญหาการจับกุมประชาชนไปเรียกค่าไถ่ การทำร้ายประชาชนในเขตของขจก. รวมทั้งแผนการตั้งรัฐปัตตานี

นายตุลย์ได้สัมภาษณ์ นายเจ๊ะหลง ที่แต่งกายชุดพรางคล้ายทหาร ร่ายล้อมลูกน้องในฐานที่มั่นในเทือกเขาบูซิดูต่อมานายเจ๊ะหลง ได้แนะนำตัวว่าเป็นหัวหน้ากองกำลังติดอาวุธของทหารปลดแอกสาธารณรัฐปัตตานีทำการสู้รบกับเจ้าหน้าที่บ้านเมืองได้ 3 ปีเศษแล้ว

สาเหตุที่ต้องจับอาวุธในป่าเพราะทางเจ้าหน้าที่รัฐบาลบีบบังคับตนและครอบครัวอยู่ตลอดเวลา ทำให้นายบาแบ่นองชายต้องหนีเข้าป่าเป็นโจร ช่วงนั้นนายอำเภอ อ.ยี่งอ บีบบังคับให้ตนไปตามนายบาแบกลับมามอบตัว แต่ไม่รู้ไปตามที่ไหน จำต้องหนีเข้าป่าไปอีกคน จนมาเป็น

ทหารกองทัพสาธารณรัฐปัตตานีและจะไม่ยอมมอบตัวกับทางราชการอย่างเด็ดขาดแม้ทางเจ้าหน้าที่จะไปเกลี้ยกล่อมลูกสาวของตนที่เป็นครูให้ไปติดต่อให้ตนมอบตัวนั้นไม่มีทาง

นายเจ๊ะหลง กล่าวถึงสาเหตุที่ถูกกล่าวหาว่าประพฤตินั้นเป็นโจรเรียกค่าไถ่ว่า ความจริงแล้วไม่เคยปล้น-จับใครไปเรียกค่าไถ่ แต่เรื่องที่เกิดขึ้นเป็นการกระทำของเด็กวัยรุ่นในหมู่บ้านทางกองทัพปลดแอกฯดีแต่ไม่ห้ามเพราะอยากเห็นว่ารัฐบาลจะมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไรอยากให้หาทางปราบเอาเอง ขณะนี้กองกำลังกองทัพปลดแอกฯ มีอยู่ทุกอำเภอในจังหวัดนราธิวาส ไม่มีอะไรขาดแคลน ไม่จำเป็นต้องไปจับปล้นใครเพราะได้รับการสนับสนุนจากต่างประเทศอยู่แล้วและไม่เกรงกลัวว่าเจ้าหน้าที่จะยกกำลังมาปราบปราม เราต่อสู้เพื่อป้องกันมาตุภูมิ ถึงตายไม่เสียดายชีวิต เจ้าหน้าที่ยกกำลังมาสอบสวนชาวบ้านๆผิดอะไรแน่จริงเจ้าหน้าที่ยกกำลังมาสู้กันบนเทือกเขาบูชิโดตัวต่อตัว ดินแดนสาธารณรัฐปัตตานีเดิมเป็นของชาวมุสลิม จำต้องต่อสู้ปฏิบัติแบ่งแยกดินแดนโดยมีหัวหน้าของขบวนการคือ ตงกูบือรอ กอตอนีรอ ณ.วังคราม เป็นประธานาธิบดีตอนนี้อยู่ต่างประเทศ และนายหะยีสะแม อาลีมะ หรือมาบอแม เป็นรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ

8.4 ความยาวข่าว

ข่าวเผชิญหน้า.ช.จก.มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม ปี 2523 มีพื้นที่ 20 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับรัฐบาลเรียกผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศประชุมลับ และมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 7 กันยายน ปี 2523 มีพื้นที่ 34 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายแก้ปัญหาภาคใต้

จากการพิสูจน์หาค่าความยาวข่าวเผชิญหน้า.ช.จก.พบว่ามีการเสนอข่าวในช่วงระยะเวลาเพียง 3 เดือนคือเดือน กรกฎาคม สิงหาคม และกันยายน ปี 2523 จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวที่วัดได้ ความถี่สูงสุดจะตกอยู่ในช่วงมากกว่า 150 ขึ้นไป จำนวน 8 ครั้ง รวมระยะเวลาในการเสนอข่าวจำนวน 42 ครั้ง รวมความยาวข่าวทั้งหมดจำนวน 2823 ตาราง เฉลี่ยต่อข่าว 67.21 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 64)

ตารางที่ 64 แสดงความยาวข่าวเผชิญหน้า.ช.จก.

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 30	5
31 - 40	5
41 - 50	5
51 - 60	7
61 - 70	1
71 - 80	3
81 - 90	-
91 - 100	1
101-110	-
111-120	2
121 - 130	2
131 - 140	-
141 - 150	3
มากกว่า 150 ขึ้นไป	8
รวมความยาวข่าว	2823 ต.ร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	67.21ต.ร.นิ้ว

8.5 ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวเผชิญหน้า.ช.จก.มีการเสนอภาพประกอบข่าวในเดือนกรกฎาคม ปี 2522 จำนวน 8 ชิ้น มีเนื้อที่ภาพ 163.5 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 20.44 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนสิงหาคม ปี 2522 จำนวน 3 ชิ้นมีเนื้อที่ 72 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 24 ตารางนิ้ว รวมภาพที่นำเสนอทั้งหมดจำนวน 11 ชิ้นเนื้อที่ภาพรวม 235.50 ตารางนิ้วเฉลี่ยต่อภาพรวม 44.4 ตารางนิ้ว

โดยสรุปข่าวเผชิญหน้า ช.จก. มีการนำเสนอภาพข่าวอย่างเดียวไม่มีการเสนอบทความ รายงานพิเศษ สกู๊ปพิเศษ ตารางข้อมูล (ดูตารางที่ 65)

ตารางที่ 65 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่ภาพข่าวเผชิญหน้า ชก.

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
ก.ค. 23	8	163.5	20.44
ส.ค. 17	3	72	24
รวม	11	235.5	44.44

8.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวเผชิญหน้า ชก.มีการใช้ แหล่งข่าวนักการเมืองจำนวน 27 ชิ้น คือ นายเด่น โต๊ะมีนา สส.ปัตตานี พรรคประชาธิปัตย์ (17 กค.23) ให้ข้อมูลในด้านสถานการณ์รุนแรงในเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้แล้วร้ายลงการแตกแยกระหว่างชาวไทยพุทธ กับชาวไทยมุสลิม

นายประเทือง กิรติบุตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (22 กค.23)ให้ข้อมูลในด้านการเดินทางไปตรวจดูสถานการณ์ชายแดนภาคใต้พร้อมกับพล.ต.อ. มนต์ชัย พันธุ์คงชื่นอธิบดีกรมตำรวจ

พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี (22 กค.2523) ให้ข้อมูลในด้าน การแก้ปัญหาสถานการณ์ชายแดนภาคใต้

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (21 กค.23) ให้ข้อมูลในด้านสถานการณ์ชายแดนภาคใต้ ทางแก้ไขจะต้องให้ ข้าราชการเดินทางไปพบปะกับราษฎร และขอให้ถึงเรื่องความปลอดภัยของตัวประกันที่ถูก ชก.จับตัวไป

นายสัมพันธ์ ทองสมัคร สส. นครศรีธรรมราช (25 กค 23) ให้ข้อมูลในด้านการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยขอให้ทางราชการเรียกบัตรคุ้มครองซึ่งทางม.ร.ว.คือฤทธิ์ ปราโมชเรียกว่า เป็นผู้ออกให้ชก ที่มอบตัวกลับคืนเพราะบัตรถูกนำไปใช้ในทางก่อให้เกิดความแตกแยก.

แหล่งข่าวพนักงานรัฐวิสาหกิจ 1 จำนวนคือ นายพงษ์ชาญ อ่อนลำลี ผู้อำนวยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (19 ก.ค.22) ให้ข้อมูลในด้านการห้ามนายชาญ เรืองฤทธิ์ เจ้าหน้าที่การไฟฟ้าไปแลกเปลี่ยนตัวประกันที่ถูก ชก. จับตัวประกันไป เพราะนายชาญ เป็นเจ้าหน้าที่การไฟฟ้าระดับสูง ไม่แน่ใจว่าชก. จะมีแผนการอย่างไร

แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์จำนวน 6 ขึ้นคือ นายตุลย์ ศิริพิพัฒน์ นักข่าวไทยรัฐ (31 ก.ค.23) ให้ข้อมูลในด้านเป้าหมายการแบ่งแยกดินแดนของขจกและประวัติชีวิตของนายเจ๊ะหลง อดีตกำนันชื่อดังหัวหน้า ขจก.

นายเจ๊ะหลง ผู้อ้างตัวเป็นหัวหน้ากองกำลังทหารติดอาวุธปลดแอก สาธารณรัฐปัตตานี (1 ส.ค.23) ให้ข้อมูลในด้านแนวทางการต่อสู้เพื่อแบ่งแยก จ.ปัตตานี เป็นสาธารณรัฐปัตตานีของชาวมุสลิมโดยมีตนกูบือรอ และนายมาบอแม เป็นผู้นำ

แหล่งข่าวประชาชน จำนวน 1 ขึ้น คือ คุณหญิงแสงดาว สยามชวลา นายกมุทนิธิช่วยเหลือเด็กกำพร้าสตรีไทยมุสลิม (19 ก.ค.) ให้ข้อมูลในด้านกลุ่มผู้สนับสนุนกลุ่มประเทศอาหรับหัวรุนแรง

แหล่งข่าวนักศึกษามีจำนวน 1 ขึ้น คือ น.ส.พิกุล จำนง ตัวแทนนักศึกษาภาคใต้ 6 สถาบัน (1 ส.ค. 22) ให้ข้อมูลในด้านขอให้รัฐบาลแก้ปัญหาภาคใต้โดยเร็ว

แหล่งข่าวพระหรือนักบวช มีจำนวน 1 ขึ้น นายหะยี เวะเฮาะฮาวัน รองกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา (20 ก.ค.21) ให้ข้อมูลในด้าน ขจก.ปลุกปั่นยุ้งให้ผู้นำศาสนาอิสลามให้ความช่วยเหลือและ รร.ปอเนาะ (โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม) เป็นแหล่งซ่องสุมอาวุธของ ขจก. และได้ชี้แจงให้ทางศาสนาให้ความช่วยเหลือ ขจก.

แหล่งข่าวข้าราชการ มีจำนวน 19 ขึ้น คือ พล.ต.อ. มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น อธิบดีกรมตำรวจให้ข้อมูลในด้าน การสั่งให้นายตำรวจที่ดูแลคดีดังกล่าวมารายงานผลความคืบหน้า

นายดำรง สุนทรศารทูล อธิบดีกรมการปกครอง (22 ก.ค.22) ให้ข้อมูลในด้านการหามาตรการป้องกันการค้าอวินาศกรรม ในสถานที่ต่างๆ เช่น โรงแรม สถานที่ราชการ สถานีรถไฟ ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

สรุป ข่าวเผชิญหน้าขจก. มีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (นักการเมือง) พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้เกี่ยวข้อง ประชาชน นักศึกษา พระ (นักบวช) และข้าราชการ (ดูตารางที่ 66)

ตารางที่ 66 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าวเผชิญหน้า ขจก.

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- นักการเมือง	27
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1
- ผู้เกี่ยวข้อง	6
- ประชาชน	1
- พระนักบวช	1
- นักศึกษา	1
- ประชาชน	19
รวม	56

8.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวเผชิญหน้าขจก. มีองค์ประกอบในข่าวด้านความขัดแย้ง ความผิดปกติ ความลึกลับ และผลกระทบ

ข่าวเผชิญหน้า ขจก. มีองค์ประกอบในข่าวในด้านความขัดแย้ง เช่น ความเห็นไม่ลงรอยในด้านอุดมการณ์ทางการเมืองและศาสนาระหว่าง.ข.จก.กับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลรวมทั้งความคิดเห็นแตกแยกระหว่างข้าราชการไทยพุทธ-มุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (17 ก.ค. 23)

ส่วนองค์ประกอบในด้านความผิดปกติ เช่น ความไม่ชอบมาพากลในเรื่องที่นายตุลย์ เสี่ยงชีวิตบุกเข้าไปพบหัวหน้า ขจก.บนเทือกเขาบูซิดอ ตามลำพังเพื่อต้องทราบแนวนโยบายและจุดหมายในการร่วมขบวนการก่อการร้าย การกระทำดังกล่าวถือเป็นเรื่องผิดปรกติเพราะไม่เคยปรากฏเรื่องเช่นนี้มาก่อน นักข่าวบุกพบหัวหน้า ขจก. กลางป่า เพราะนอกจากเสี่ยงอันตรายแล้วยังถูกเพ่งเล็งจากเจ้าหน้าที่บ้านเมือง เพราะเจ้าหน้าที่บ้านเมืองยังไม่สามารถเข้าไปหาตัวหัวหน้า ขจก.

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบในด้านความลึกกลับซับซ้อน เช่น ความซับซ้อนในด้านแผนการก่อการร้ายและตั้งสาธารณรัฐปัตตานีของ ขจก. หลังจาก ขจก. ได้จับตัวประชาชน 7 คน เป็นตัวประกันพร้อมเรียกค่าไถ่โดยมีจุดหมายแบ่งแยกดินแดนและตั้งสาธารณรัฐในจังหวัดปัตตานีแต่แผนประสบความสำเร็จล้มเหลวถูกเจ้าหน้าที่ยกกำลังกวาดล้าง (ตามตารางที่ 67)

ตารางที่ 67 แสดงองค์ประกอบคุณค่าข่าวเผชิญหน้า ขจก.

องค์ประกอบในข่าว	ประเด็นตัวอย่าง
ความขัดแย้ง	- ความขัดแย้งระหว่างชาวไทยพุทธและมุสลิม
ความผิดปกติ	- นักข่าวบุกเดี่ยวพบหัวหน้า ข.จก.
ความลึกกลับซับซ้อน	- เรื่องแผนการแบ่งแยกดินแดน ข.จก.

8.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวเผชิญหน้า ขจก. มีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการนำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบาย คือกลุ่ม ขจก. ปล่อยตัวประกันแล้วทางกระทรวงมหาดไทย-เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) พร้อมด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ 5 จังหวัด ได้จัดประชุมสัมมนาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ต้องการประสานงานให้มีประสิทธิภาพและมีเอกภาพโดยไม่ต้องรอฟังคำสั่งจากกระทรวงทบวงกรม

นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงโครงสร้างของศูนย์ประสานงานจังหวัดชายแดนภาคใต้แก้ปัญหาด้านความปลอดภัย ปราบใจผู้ร้ายและพบปะกับประชาชน ส่วนกองอำนวยการรักษาความสงบชายแดนภาคใต้ที่ทหารดูแลอยู่ให้ทำหน้าที่ปราบปรามเพียงด้านเดียว

ข่าวเผชิญหน้า ขจก. มีผลต่อเนื่องในการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น หลังจากรัฐบาลตำรวจทหารกดดันขจก. อย่างหนักในที่สุดเจ้าหน้าที่สามารถชิงตัวประกันได้ 3 ใน 7 คน คือ นายสุกิจ อรรถนารถ ปัสดอ.มายอ ส.อ.ธีรยุทธ บุญแก้วขวัญ สัสดีกิ่งอ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี และน.ส. จุไรรัตน์ พุ่มศิริ นศ.โรงเรียนพณิชยการยูวขีด จ.ปัตตานี ต่อมา ขจก. ปล่อยตัวประกันอีกสองคือ พนักงานการไฟฟ้า แต่ยังไม่ทราบชะตากรรมของส.อ. สุชาติ คงมีบุญ ทหารจากค่ายเสนาณรงค์ อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา

ขณะเดียวกันกลุ่มนักศึกษา ประชาชนในจังหวัดภาคใต้ได้กดดันให้รัฐบาลช่วยเหลือตัวประกันที่เหลือออกมาและให้แก่ปัญหาชายแดนภาคใต้

ข่าวเผชิญหน้าขจก.มีผลต่อเรื่องในด้านการลงโทษตามกฎหมาย เช่น เจ้าหน้าที่จับกุมขจก. ที่กระทำความผิดด้วยการจับคนไทยไปเรียกค่าไถ่

ข่าวเผชิญหน้า ขจก.มีผลต่อเรื่องคือไม่มีข้อยุติ คือหลังจากเจ้าหน้าที่กดดัน ขจก. อย่างไม่ปล่อยตัวประกันออกมา 6 คน ยังเหลือแต่ ส.อ.สุชาติ คงมีบุญ (ดูตารางที่ 68)

ตารางที่ 68 แสดงผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าวเผชิญหน้า ขจก.

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
เปลี่ยนแปลงนโยบาย	- ปรับปรุงศูนย์ประสานงานชายแดนใต้
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- ข.จก. ปล่อยตัวตัวประกัน
ลงโทษตามกฎหมาย	- เจ้าหน้าที่จับกุม ข.จก.
ไม่มีข้อยุติ	- ข.จก. ยังไม่ปล่อย ส.อ.สุชาติ คงมีบุญ

9. ข่าวศึกเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการ ปี 2524

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการนำเสนอโดยนายรุ่งเรือง ปรีชากุล ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชนเป็นผู้เปิดประเด็นข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการเป็นคนแรกและฉบับเดียวเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแย่งชิงตำแหน่งอธิบดีกรมอัยการคนใหม่สืบแทนนายประเทือง กิริติบุตร ระหว่างทางฝ่ายนายสมชาย ปัทมสุคนธ์ รองอธิบดีกรมอัยการคนที่หนึ่ง และนายโกศล อนันตพงษ์ รองอธิบดีกรมอัยการ คนที่สองจนเกิดความขัดแย้งภายในกรมอัยการขยายวงกว้างออกไป

สำหรับข้อเด่นที่ทำให้ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล คือ หนังสือพิมพ์มติชนเสนอข่าวดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เจาะลึกเบื้องหลังความไม่ชอบมาพากลในการเลือกตั้งอธิบดีกรมอัยการจนกระทั่งกระทรวงมหาดไทยสั่งยกเลิกการเลือกตั้งอธิบดีกรมอัยการ

9.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือพฤติกรรมทุจริต ละเมิดกฎหมาย (กฎระเบียบ) ขั้นตอนการเลือกตั้งอธิบดีกรมอัยการ และประเด็น พ.ร.บ. เงินเดือนราชการอัยการ

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีประเด็นในข่าวเรื่อง พฤติกรรมทุจริต เกี่ยวกับเรื่อง การเลือกตั้งคณะกรรมการอัยการชุดใหม่ เบื้องหลังนายประเทือง กิริติบุตร อธิบดีกรมอัยการมีคำสั่งยกเลิก การเลือกตั้งคณะกรรมการอัยการ (กอ.) พร้อมออกประกาศแก้ไขกฎกระทรวงเกี่ยวกับการเลือกตั้งกรมการอัยการโดยให้ผู้ลงคะแนนเลือกตั้งเพียงอย่างเดียวไม่ต้องระบุชื่อตัวเองเหมือนการเลือกตั้งเมื่อครั้งก่อน

นอกจากนี้ยังพบว่ากรมการจัดการเลือกตั้งระดับสูงให้คนสนิทของตนและอัยการเขตประจำภาคต่างๆ นำบัตรการเลือกตั้งไปให้แก่อัยการที่มีสิทธิออกเสียงการเลือกตั้งพร้อมกับแบบโพลรายชื่อผู้ที่ตนต้องการให้ได้รับเลือกเป็นอัยการทั้ง 6 คน เพื่อหวังเป็นฐานคะแนนเสียงในการชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการคนใหม่แทนนายประเทืองในโอกาสต่อไป

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมาย(กฎระเบียบ) เช่นเบื้องหลังข้าราชการอัยการระดับสูง ในกรมอัยการประกาศ ตั้งอธิบดีกรมอัยการคนใหม่หยามรมต.กระทรวงมหาดไทย โดยคณะกรรมการอัยการ(กอ.) ชุดใหม่ประกาศแข่งข้อไม่พึงเสียงรมต. มหาดไทย ประกาศตั้งนายโกศล อนันตพงษ์ เป็นอธิบดีกรมอัยการซ้อนกัน ซึ่งการกระทำของกอ. ชุดใหม่ เป็นการกระทำผิดกฎหมาย

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีประเด็นในข่าวในด้านการเลือกตั้งคณะกรรมการอัยการ(กอ) เช่นการตั้งคณะกรรมการอัยการได้ดำเนินการ มาตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม ปี 2524 โดยกรมอัยการได้แต่งตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งขึ้นมา โดยมีนายสมชาย ปัทมสุคนธ์ รองอธิบดีกรมอัยการประธาน โดยมีการจัดส่งบัตรลงคะแนนไปยังข้าราชการทั่วประเทศ 800 คน เพื่อให้ลงคะแนน โดยคณะกรรมการอัยการมีจำนวนทั้งหมด 14 คน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง 8 คน กรรมการที่มาจากกาเลือกตั้ง 6 คน (3 มิย. 24)

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีประเด็นในข่าวเรื่องพรบเงินเดือนอัยการเช่นกรณี นายสมชาย ปัทมสุคนธ์ รองอธิบดีกรมอัยการ พร้อมด้วยนายโกศล อนันตพงษ์ รองอธิบดีกรมอัยการและอัยการพิเศษอีก 3 คนเดินทางไปพบนายกรัฐมนตรีพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ที่ทำเนียบรัฐบาลเพื่อยื่นหนังสือขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภาในวาระที่สอง (16 มิย.24)

โดยสรุปข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีประเด็นในข่าวในด้านพฤติกรรมทุจริตการ
ละเมิดกฎหมาย (กฎระเบียบ) การเลือกตั้งอธิบดีกรมอัยการ และประเด็นเงินเดือนข้าราชการ
อัยการ (ดูตารางที่ 69)

ตารางที่ 69 แสดงประเด็นที่ปรากฏในข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการ

ประเด็นในข่าว
- พฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น
- ละเมิดกฎหมาย (กฎระเบียบ)
- การเลือกตั้งอธิบดีกรมอัยการ
- เงินเดือนข้าราชการอัยการ

9.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีการนำเสนอในเดือนมิถุนายน ปี 2524 ในลักษณะ
ของการพาดหัวข่าวใหญ่ 3 ชั้น พาดหัวข่าวรอง 2 ชั้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 6 ชั้น โดยมีการ
เปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน ปี 2524 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง คือ
สั่งยกเลิกการเลือกตั้งกรรมการอัยการโดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ เบื้องหลังศึกแย่งชิงเก้าอี้อธิบดี
กรมอัยการ มีการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นระหว่างฝ่ายของรองอธิบดีกรมอัยการทั้งสอง คนจนเกิด
ปัญหามานปลายจนกระทั่งต่อมา มีการสั่งยกเลิกการเลือกตั้งกรรมการอัยการและทั้งประเด็นเรื่อง
พ.ร.บ.เงินเดือนอัยการ

เดือนกรกฎาคม ปี 2524 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชั้น
พาดหัวข่าวรอง 2 ชั้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 6 ชั้น มีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ นายสมชาย
ปัทมสุนทร รองอธิบดีกรมอัยการชวดตำแหน่งอธิบดีกรมอัยการและมีประเด็นเรื่องการสั่งพักข้าราชการ
อัยการ 5 คน

เดือนสิงหาคมปี 2524 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 4 ชั้น
ไม่มีพาดหัวข่าวใหญ่ และพาดหัวข่าวรอง มีประเด็นสำคัญได้แก่ เลือกตั้งอัยการยังง่วนเสนอให้มีการ
แต่งตั้งคณะกรรมการข้าราชการอัยการแทนการเลือกตั้ง

โดยสรุปหนังสือมติชนให้ความสำคัญข่าวศึกชิงเก้าอี้อัยการโดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ จำนวน 5 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 4 ชิ้นและพาดหัวข่าวธรรมดา 16 ชิ้น รวมทั้งหมด 25 ชิ้น (ดูตาราง ที่ 70)

ตารางที่ 70 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการ

การให้ความสำคัญ	จำนวนชิ้น
พาดหัวข่าวใหญ่	5
พาดหัวข่าวรอง	4
พาดหัวข่าวธรรมดา	16
รวม	25

9.3 การเปิดประเด็นและติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์มติชนโดยนายรุ่งเรือง บริษากุล ผู้สื่อข่าวการเมือง ได้เปิดประเด็นข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการครั้งแรก และเป็นข่าวเดี่ยวเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน ปี 2524 เริ่มจากอัยการทั่วประเทศนับร้อยคนยื่นรายชื่อบัญญัติหางว่าว คัดค้านการเลือกตั้งกรรมการอัยการ (กอ.)

เนื้อหาเริ่มจากการเลือกตั้งอธิบดีกรมอัยการส่อเค้าทุจริต เนื่องจากนายประเทือง กิริติบุตรอธิบดีกรมอัยการเรียกประชุมเจ้าหน้าที่ด่วนเพื่อคัดค้านและยกเลิกวิธีเลือกตั้งคณะกรรมการอัยการ (กอ.) แบบเก่าและออกประกาศแก้ไขกฎกระทรวงเกี่ยวกับการเลือกตั้ง กอ. โดยให้ผู้ลงคะแนนเลือกตั้งใส่ชื่อผู้ที่ตนลงคะแนนเพียงคนเดียวโดยไม่ต้องระบุชื่อตนเองเหมือนการเลือกตั้งทุกครั้งที่ผ่านมา

ก่อนหน้าการเลือกตั้ง กอ. เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 25 พ.ค.ปี2524 กรมอัยการแต่งตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งโดยมีนายสมชาย ปัทมสุคนธ์ รองอธิบดีกรมอัยการเป็นประธาน โดยจัดส่งบัตรลงคะแนนไปยังข้าราชการอัยการทั่วประเทศ 800 คน เพื่อให้ลงคะแนนและส่งกลับมายังกรมอัยการ

ต่อมาได้เกิดศึกสายเลือดแย่งชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการต่อจากนายประเทืองเนื่องจากสองรองอธิบดีกรมอัยการแจกโพลเลือกตั้งอัยการชุดใหม่ตรงกันต่างฝ่ายต่างหวังสร้างฐานเสียงรอดำแหน่งอธิบดีกรมอัยการ โดยโพลที่หนึ่งเป็นฝีมือของคนสนิทของนายประเทืองและปัจจุบันมีตำแหน่งทางการเมืองในกระทรวงมหาดไทย ส่วนอีกโพลหนึ่งเป็นของข้าราชการระดับรองอธิบดี

สำหรับโพลแรก คณะกรรมการอัยการคือ นายแสวง สุวรรณรูป อดีต อธิบดีกรมอัยการ ส่วนโพลสองคณะกรรมการนายพ้อย มะลิตอง รองอัยการพิเศษนอกจากนี้นายประเทืองได้ส่งหนังสือไปถึงอัยการทั่วประเทศเพื่อแจ้งให้ทราบว่าการเลือกตั้ง กอ.ครั้งนี้ จะดำเนินการก็ต่อเมื่อกฎกระทรวงใหม่มีผลบังคับใช้

ต่อมาคนสนิทของนายประเทืองได้เปลี่ยนแปลงโพลของผู้ที่จะรับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการอัยการชุดใหม่ 2 คน คือ นายวีระ ปานทุ้งกานนท์ ผู้ช่วยอัยการพิเศษฝ่ายคดี เปลี่ยนเป็นนายเด็ดดวง สุคนธ์รัตน์ อัยการเขต 4 และ นายชาญ ระวังวงศ์ เปลี่ยนเป็น นายประเสริฐ จันทรเจริญ อดีตรองอธิบดีกรมอัยการ สำหรับคะแนนเสียงของทั้งสองฝ่ายปรากฏว่าคนสนิทของนายประเทืองมีเสียงมากกว่า เพราะมีผู้ช่วยอัยการจังหวัดและอัยการจังหวัดรุ่นเดียวกัน

ส่วนผลการเลือกตั้งคณะกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ (กอ.) ชุดใหม่ 6 คน ปรากฏว่าทีมของนายสมชาย ปัทมสุคนธ์ รองอธิบดีกรมอัยการได้ยกทีมคือ นายแสวง สุวรรณสุข นายถม วุฒิวิทย์ นายประเสริฐจันทรเจริญ นาย สมหมาย สิริยานนท์ นายสำเร็จ ธนสมกุลวัฒน์ นายเด็ดดวง สุคนธ์รัตน์

พล.อ.สิทธิ จิระโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะ ประธานคณะกรรมการกอ. ได้เรียกประชุมกอ. ชุดเก่าเพื่อพิจารณาแต่งตั้งอธิบดีกรมอัยการคนใหม่สืบแทนนายประเทือง โดยเสนอชื่อรองอธิการบดีกรมอัยการทั้งสามคนคือ นายสุจินต์ ทีมสุวรรณ นายสมชาย ปัทมสุคนธ์ และนายโกศล อนันตพงษ์ มาให้ที่ประชุมเลือก ปรากฏว่าที่ประชุมลงมติ 8 ต่อ 1 เลือกนายสุจินต์ เป็นอธิบดีกรมอัยการคนใหม่ ต่อมานายโกศลแถลงว่ามติของ กอ. ชุดเดิมเป็นโมฆะ เพราะ กอ. ชุดเดิมหมดวาระไปแล้ว

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกาชี้ขาดให้นายสุจินต์ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมอัยการแต่เพียงผู้เดียว ขณะที่นายสมชายกับนายโกศล ถูกย้ายเข้าประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ พล.อ. สิทธิ ได้สั่งพักราชการสองรองอธิบดีกรมอัยการ

9.4 ความยาวข่าว

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน ปี 2524 มีพื้นที่ 65 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระทรวงมหาดไทยสั่งยกเลิกการเลือกตั้งกรรมการอัยการ เนื่องจากพบว่ามีความไม่ชอบมาพากลซับซ้อนและมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม ปี 2524 มีเนื้อที่ 29 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเสนอให้มีการแต่งตั้งกอ.แทนการเลือกตั้ง

จากการผลการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการพบว่ามีการเสนอข่าวในช่วงเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคมรวม 3 เดือนจะเห็นได้ว่าความยาวที่วัดสูงสุดหรือความถี่สูงสุดอยู่ในช่วง 21-30 ตารางนิ้ว รวมทั้งหมด 12 ครั้งรวมวันที่นำเสนอทั้งหมดจำนวน 26 ครั้งรวมความยาว 1105.50 ตารางนิ้วเฉลี่ยต่อข่าว 42.52 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 71)

ตารางที่ 71 แสดงความยาวข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการ

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 20	2
21 - 30	12
31 - 40	6
51 - 60	1
61 - 70	1
71 - 80	1
81 - 90	1
91 - 100	1
มากกว่า 100 ขึ้นไป	1
รวมความยาวข่าว	1105.50. ต.ร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	42.52 ต.ร.นิ้ว

9.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีการนำเสนอภาพประกอบข่าวในช่วงเดือนมิถุนายน ปี 2524 จำนวน 3 ชิ้น มีเนื้อที่ 10.50 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 3.50 ตารางนิ้ว และในเดือน กรกฎาคม ปี 2524 มีการนำเสนอจำนวน 4 ชิ้นมีเนื้อที่ 14 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 3.50 ตารางนิ้วรวมภาพประกอบข่าวทั้งหมด 7 ชิ้น มีเนื้อที่ 24.50 ตารางนิ้ว เฉลี่ยภาพ 7.0 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 72)

ตารางที่ 72 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การเสนอภาพข่าวศึกชิงเก้าอี้อัยการ

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
มิ.ย. 24	3	10.50	3.5
ก.ค. 24	4	14	3.5
รวม	7	24.50	7

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีการนำเสนอบทความในช่วงเดือนกรกฎาคมปี 2524 จำนวน 2 ชิ้น เนื้อที่บทความ 228 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 114 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 73)

ตารางที่ 73 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่การนำเสนอบทความข่าวศึกชิงเก้าอี้อัยการ

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนบทความ ที่เสนอ	เนื้อที่บทความ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อบทความ (ตารางนิ้ว)
ก.ค. 24	2	228	114

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีการนำเสนอทบรรณานิการในช่วงเดือนกรกฎาคม ปี 2524 จำนวน 1 ชิ้น เนื้อที่บทความ 52 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อบทความ 52 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 74)

ตารางที่ 74 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่ การนำเสนอทบรรณานิการข่าวศึกเก้าอี้อัยการ

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนบท บก. ที่นำเสนอ	เนื้อที่บท บก. (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อบท บก. (ตารางนิ้ว)
ก.ค. 24	1	52	52

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีการนำเสนอทบรรณานิการในช่วงเดือนกรกฎาคม ปี 2524 จำนวน 1 ชิ้น เนื้อที่บทความ 52 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อบทความ 52 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 75)

ตารางที่ 75 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่ การนำเสนอทบรรณานิการข่าวศึกเก้าอี้อัยการ

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนบท บก. ที่นำเสนอ	เนื้อที่บท บก. (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อบท บก. (ตารางนิ้ว)
ก.ค. 24	1	52	52

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีการเสนอรายงานพิเศษในเดือนมิถุนายนปี 2524 จำนวน 2 ชิ้น มีเนื้อที่ 195 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 97.50 ตารางนิ้วส่วนในเดือนกรกฎาคม ปี 2524 มีการนำเสนอจำนวน 1 ชิ้นมีเนื้อที่ 64 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 64 ตารางนิ้ว และในเดือนสิงหาคม ปี 2524 มีการนำเสนอจำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นพื้นที่ 120 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 120 ตารางนิ้ว รวมรายงานพิเศษที่เสนอทั้งหมดจำนวน 4 ชิ้น มีเนื้อที่รายงานพิเศษทั้งหมดจำนวน 379 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษรวม 281.50 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 76)

โดยสรุปข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีการนำเสนอภาพประกอบข่าว บทความ บทบรรณาธิการและรายงานพิเศษ

ตารางที่ 76 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การเสนอรายงานพิเศษข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการ

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนรายงานพิเศษ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่รายงาน พิเศษ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อรายงาน พิเศษ (ตารางนิ้ว)
มิ.ย. 24	2	195	97.50
ก.ค. 24	1	64	64
ส.ค. 24	1	120	120
รวม	4	379	281.50

9.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีการใช้แหล่งข่าวนักการเมืองมากที่สุดจำนวน 16 ครั้งคือ พล.อ.สิทธิ จิระโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้ข้อมูลในด้านการเอาผิดกับกรรมการอัยการชุดใหม่ที่จัดประชุมโดยพลการและจะเอาผิดแก่ผู้เข้าร่วมประชุม (23 ก.ค.24)

แหล่งข่าวข้าราชการจำนวน 5 ครั้งคือนายประเทือง กิริติบุตร อธิบดีกรมอัยการ ให้ข้อมูลในด้านการสั่งยกเลิกคณะกรรมการอัยการ(ก.อ.) พร้อมออกประกาศแก้ไขกฎกระทรวงเกี่ยวกับการเลือกตั้งกรรมการอัยการ โดยให้ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งใส่ชื่อผู้ที่ตนเลือกเพียงอย่างเดียวไม่

ต้องระบุชื่อตนเอง (9 มิ.ย.24) นายสมชาย ปัทมสุนทร รองอธิบดีกรมอัยการ ให้ข้อมูลในด้านความขัดแย้งในการเลือกอธิบดีกรมอัยการ ไม่เป็นผลดีต่ออัยการ (4 มิ.ย.24)

9.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวศึกษาเชิงแก้ข้ออธิบดีกรมอัยการมีองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง ความซับซ้อนมีเงื่อนงำและความผิดปกติ

สำหรับองค์ประกอบคุณค่าข่าวในด้านความขัดแย้ง เช่น ความเห็นไม่ลงรอยกันในเรื่องการแต่งตั้งอธิบดีกรมอัยการคนใหม่ แทนนายประเทือง กิริติบุตร โดยคณะกรรมการอัยการ (กอ.) ชุดเก่าได้แต่งตั้งนายสุจินต์ ทิมสุวรรณ เป็นอธิบดีกรมอัยการ ส่วนกอ.ชุดใหม่ได้แต่งตั้งนายโกศล อนันตพงษ์ เป็นอธิบดีกรมอัยการเช่นกัน

ส่วนองค์ประกอบคุณค่าข่าวในด้านความซับซ้อน เช่น ความลึกลับในเรื่องระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ (กอ.) พล.อ.สิทธิ จิระโรจน์ ประธานกอ. ได้มีหนังสือไปถึงคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ตีความเรื่องระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพราะตามพระราชบัญญัติข้าราชการฝ่ายอัยการบัญญัติไว้แต่เพียงว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะอยู่ในดำรงตำแหน่งเท่านั้น แต่ไม่ได้ระบุว่านับตั้งแต่วันที่ใด

สำหรับองค์ประกอบคุณค่าข่าวในด้านความผิดปกติได้แก่ความไม่ชอบมาพากลในเรื่องการลงคะแนนของคณะกรรมการ (กอ.) เพราะการเลือกตั้งกอ.ทุกครั้งที่ผ่านมา ผู้ลงคะแนนจะต้องระบุชื่อตัวเองลงไปและในการเลือกกอ.ที่ผ่านมาไม่มีการลำดับเลขที่บัตรลงคะแนนซึ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมายที่นายสมชาย ปัทมสุนทร รองอธิบดีกรมอัยการ ได้จัดส่งบัตรลงคะแนนไปให้อัยการทั่วประเทศ 800 คน ลงคะแนนจนกระทั่ง พล.อ.สิทธิ จิระโรจน์ สั่งยกเลิกการเลือกตั้งชั่วคราว (ดูตารางที่ 77)

ตารางที่ 77 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าวศึกษาเชิงแก้ข้ออธิบดีกรมอัยการ

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ตัวอย่าง ประเด็น
ความขัดแย้ง	- ความขัดแย้งเรื่องการแต่งตั้งอัยการคนใหม่
ความซับซ้อน	- ความไม่ชัดเจนในเรื่องระยะเวลาดำรงตำแหน่งของ กอ.
ความผิดปกติ	- ความไม่ชอบมาพากลเรื่องการลงคะแนนของ กอ.

9.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

หลังจากหนังสือพิมพ์มติชนเสนอข่าวออกไปทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น พล.อ.สิทธิ จิโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะประธาน กอ. โดยตำแหน่งมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย แก่ข้าราชการอัยการทั้ง 5 คนที่กระทำผิดวินัยร้ายแรง ได้แก่ นายโกศล อนันตพงษ์ และเจ้าหน้าที่คนอื่นๆ อีกหลายคน

ชาวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบาย เช่น นายประเทือง กิริติบุตรอธิบดีกรมอัยการมีคำสั่งยกเลิกการเลือกตั้งคณะกรรมการอัยการหลังจากตรวจพบว่าไม่มีเรื่องไม่ชอบมาพากลพร้อมทั้งออกประกาศแก้ไขกฎกระทรวงเกี่ยวกับการเลือกตั้งอัยการโดยให้ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งใส่ชื่อผู้ที่ตนเลือกเพียงอย่างเดียวโดยไม่ต้องระบุชื่อตัวเอง เหมือนเช่นทุกครั้งที่ผ่านมา

ชาวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีกรมอัยการมีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น พล.อ.สิทธิ จิโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งแต่งตั้งนายสุจินต์ เป็นอธิบดีกรมอัยการคนใหม่ได้เกิดความแตกแยกในกลุ่มอัยการโดยเฉพาะกลุ่มของนายโกศล อนันตพงษ์ ตั้งอธิบดีกรมอัยการหยามพล.อ.สิทธิขณะที่นายสมชาย เตรียมถวายฎีกาและมีข่าวว่านายสมชาย และนายโกศล จะถูกย้าย (ดูตารางที่ 78)

ตารางที่ 78 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวศึกชิงเก้าอี้อธิบดีอัยการ

ผลต่อเนื่องจากการเสนอข่าว	ตัวอย่าง ประเด็น
การลงโทษตาม กม.	- กระทรวงมหาดไทย สอบวินัยข้าราชการอัยการ
เปลี่ยนแปลงนโยบาย	- ยกเลิกการเลือกตั้ง กอ.
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- รมต.มหาดไทยแต่งตั้งอธิบดีกรมอัยการคนใหม่

10. ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ ปี 2525

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ นำเสนอโดยนายสมบัติ คุณสมบัติ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ เป็นผู้เสนอข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ เป็นเรื่องเกี่ยวกับตำรวจ อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี อ้างวิสามัญฆาตกรรมโจรปล้นรถบรรทุกกรรม 7 ศพ แต่ญาติพี่น้องของเหยื่อเคราะห์ร้ายทั้ง 7 ระบุว่าผู้ตายมิใช่โจร

สำหรับข้อเด่นที่ทำให้ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิ อิศราอมันตกุล คือการที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เสนอข่าวดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ขุดคุ้ย เบื้องหลัง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จนทำให้กรมตำรวจสั่งสอบสวนหาข้อเท็จจริงปรากฏ สร้าง ความเป็นธรรมให้แก่ญาติพี่น้องผู้เสียหาย

10.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือเรื่องเจ้าหน้าที่รัฐสังหารหมู่ประชาชนอย่าง เขี้ยว โหดผิดมนุษย การละเมิดสิทธิมนุษยชน วิสามัญฆาตกรรมโจรปล้นรถบรรทุก การละเมิดกฎหมาย เกร็ดชีวิตส่วนตัวของเหยื่อเคราะห์ร้าย และปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้อง

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ มีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐสังหารหมู่ชาวบ้าน อย่างเขี้ยว โหดผิดมนุษย กรณีตำรวจ ส.ภ.อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี สังหารหมู่กลุ่มชาวบ้านประกอบด้วยชาย 6 ศพ และหญิง 1 ศพ รวม 7 ศพ โดยตำรวจระบุว่าผู้ตายทั้งหมดเป็นกลุ่มโจร ปล้นรถบรรทุก หลังจากนั้นตำรวจจัดการเผาศพบุคคลทั้งหมดทันทีโดยไม่รอแพทย์มาชันสูตรการศพ

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ มีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนชั้นร้ายแรง คือ ก่อนสังหารโหดตำรวจจับผู้เคราะห์ร้ายทั้งหมดใส่กุญแจมือไขว้หลังแล้วใช้เท้าเหยียบอกใช้ ปืนยิงที่ศีรษะทุกศพหลังจากนั้นได้นำเอายางรถยนต์ 6 เส้นมาเรียงกันแล้วนำเอาศพผู้ชายทั้งหมด มาวางเรียงร่วมกับศพผู้หญิงจุดไฟเผาแต่เนื่องจากศพยังสดเผาไหม้ไม่หมดตำรวจจึงนำเอายางรถยนต์อีก 6 เส้นมาเผาซ้ำจนเหลือแต่เก้ากระดูก

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพยังมีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับตำรวจลพบุรีวิสามัญโจรปล้นรถบรรทุกโดย คือ ตำรวจลพบุรีอ้างว่าได้วิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ เนื่องจากผู้ตายมีพฤติกรรมเป็นโจรปล้นรถบรรทุกสิบสี่และได้ยิงต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจนอกจากนี้เจ้าหน้าที่พบอาวุธปืนและระเบิดรวมทั้งปลอกกระสุนตกอยู่ในตัวคนร้ายในที่เกิดเหตุ

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ มีประเด็นข่าวในเรื่องการละเมิดกฎหมาย (กฎระเบียบ) เช่น ตำรวจลพบุรีสังหารหมู่ประชาชน 7 ศพ โดยอ้างว่าเป็นคดีวิสามัญฆาตกรรมคนร้ายธรรมดาแต่ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายเผยระบุว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎระเบียบเพราะในกรณีที่ตำรวจทำการวิสามัญคนร้ายแต่ละครั้งจะต้องรอให้แพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาร่วมชันสูตรศพด้วยแต่ในกรณีนี้ตำรวจได้จัดการเผาศพคนทั้งหมดข้างถนนอย่างเร่งด่วน (13 ก.พ. 24)

นอกจากนี้ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ มีประเด็นข่าวในเรื่องเกร็ดชีวิตส่วนตัว ประวัติชีวิตของผู้เกี่ยวข้องคือ หลังจากตำรวจลพบุรีสังหารเหยื่อทั้งหมด ได้แก่ นายหาญ นางตุน ประทุมคำ สองสามีภรรยา นายสมศรี ผาดชัยภูมิ นายบุญ แดนหนอง นายด้อย และนางต้อย หัสดีมูล และชาวบ้านอีกสองศพนอกจากนี้ยังพบว่านายหาญ นางตุน เป็นชาว อ.ประเทย จ.นครราชสีมา มีอาชีพค้าขายผลไม้ก่อนเกิดเหตุได้ขับรถปิกอัพสีน้ำตาลออกจากบ้านไปซื้อผลไม้และพืชไร่มาขายและได้นายตัวไป

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพมีประเด็นข่าวในเรื่องปฏิกริยาจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น กรณีตำรวจลพบุรี สังหารหมู่ประชาชน 7 ศพ ได้มี ส.ส.เจ้าหน้าที่กรมตำรวจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ทนายความ อัยการและผู้เกี่ยวข้องออกมาดำเนินการช่วยจนกระทั่งกรมตำรวจสั่งสอบเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยรับรองให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย (ดูตารางที่ 79)

ตารางที่ 79 แสดงประเด็นในข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ

ประเด็นในข่าว
- เจ้าหน้าที่สังหารหมู่ประชาชน
- การละเมิดสิทธิมนุษยชน
- วิสามัญโจรปล้นรถบรรทุก
- การละเมิดกฎหมาย
- เกร็ดชีวิตส่วนตัวผู้เคราะห์ร้าย
- ปฏิกริยาจากผู้เกี่ยวข้อง

10.2 การให้ความสำคัญ

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ มีการเสนอข่าวในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ปี 2524 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 4 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 8 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 4 ชิ้น โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ ปี 2524 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ คือ ยิงเกลื่อน 7 ศพ โจรชาย-หญิงตร.เผาศพทั้งหมดอย่างกระทันหัน โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ตำรวจลพบุรีวิสามัญประชาชน 7 ศพ อ้างผู้เคราะห์ร้ายเป็นโจรปล้นรถบรรทุก แต่บรรดาญาติพี่น้องเหยื่อเคราะห์ร้ายออกมาคัดค้านพร้อมยืนยันว่าผู้ตายทั้งหมดเป็นสุจริตชน พร้อมเรียกร้องขอความเป็นธรรมจากนายความ ส.ส. เจ้าหน้าที่รัฐบาลและทุกฝ่ายให้ความช่วยเหลือ

เดือนมีนาคม ปี 2524 การนำเสนอ ในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 2 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่สภาผู้แทนราษฎรรับไต่สวนคดีฆาตกรรม 7 ศพ ดำเนินการสอบสวนขณะที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าวพยายามเล่นแง่ขัดขวาง

เดือนสิงหาคม ปี 2524 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ การสรุปสำนวนคดีฆาตกรรม 7ศพส่งให้อัยการพิจารณาและศาลนัดไต่สวนคดีระบุตำรวจยิงทิ้งตามหน้าที่

เดือนตุลาคม ปี 2524 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่และพาดหัวข่าวรองโดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ ส.ส.ตั้งทนายผู้คดีวิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ

เดือนธันวาคม ปี 2524 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่และพาดหัวข่าวรองโดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ คัดค้านคดีฆาตกรรม 7 ศพ และสั่งคุ้มครองญาติผู้เคราะห์ร้าย

เดือนกุมภาพันธ์ ปี 2525 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ และพาดหัวข่าวรองโดยมีประเด็นสำคัญได้แก่การไต่สวนคดี 7ศพนายขอเลื่อนซักค้าน

เดือนเมษายน ปี 2525 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ พาดหัวข่าวรอง โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่การไต่สวนคดียิงทิ้ง 7 ศพ พ.ต.ท. ร้องให้เร่งคดี

เดือนพฤษภาคม ปี 2525 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น ไม่มี การพาดหัวข่าวใหญ่และพาดหัวข่าวธรรมดาโดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ แพทย์ยืนยันเหยื่อ 7 ศพถูกยิงศีรษะ

เดือนสิงหาคม ปี 2525 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 6 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 3 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ศาลระบุคดีดังกล่าวมิใช่คดีวิสามัญ เรียกตำรวจที่เกี่ยวข้องกับ คดีดังกล่าวมารับทราบข้อหาฆ่าคนตาย

เดือนกันยายน ปี 2525 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่และพาดหัวข่าวรอง โดยมึประเด็นสำคัญได้แก่อัยการพิเศษของใจคดีสังหาร 7 ศพ

เดือนตุลาคม ปี 2525 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น มีประเด็นที่สำคัญได้แก่ปิดคดียิงทิ้ง 7 ศพส่งอัยการ

โดยสรุป หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ให้ความสำคัญข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพโดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ทั้งหมดจำนวน 4 ชิ้น พาดหัวข่าวรองและพาดหัวข่าวธรรมดา อย่างละ 17 ชิ้นรวมทั้งหมด 38 ชิ้น (ดูตารางที่ 80)

ตารางที่ 80 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ

การให้ความสำคัญ	จำนวนชิ้น
พาดหัวข่าวใหญ่	4
พาดหัวข่าวรอง	17
พาดหัวข่าวธรรมดา	17
รวม	38

10.3 การเปิดประเด็นและติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์โดยนายสมบัติ คุณสมบัติ ได้เปิดประเด็นข่าววิสามัญฆาตกรรม 7ศพ ครั้งแรกเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2524 ดังนี้ "ยิ่งเกลื่อน 7ศพ โจรชาย-หญิง ตำรวจเผาศพทั้งหมดกระทันหัน"

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพเริ่มจาก พ.ต.ท.สำเร็จ มุยกคำ สวญ. อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี ได้รับแจ้งว่ามีกลุ่มคนร้ายดักปล้นรถบรรทุกบริเวณถนนสายหนึ่งใน ต.ม่วงค่อม จึงได้นำกำลังตำรวจไปล้อมจับและได้วิสามัญฆาตกรรมคนร้ายตาย 7ศพหลังจากนั้นได้ช่วยกันใช้ยางรถยนต์เผาศพคนทั้งหมดอย่างเร่งด่วนแบบมีเลศนัยต่อมาญาติพี่น้องของผู้เสียชีวิตร้องเรียนว่าผู้ตายมิใช่เป็นคนร้ายแต่เป็นสุจริตชนคนทำหากินธรรมดา

พยานที่เห็นเหตุการณ์เล่าว่าก่อนเกิดเหตุกลุ่มตำรวจลพบุรีจับกุมนายตุ้ย นายต๋อย นายสำเร็จ สงวนศรีไทย พร้อมด้วยนายมนตรี หัสดีมูล หนูม้วยรุ่งใน อ.ชัยบาดาล เนื่องจากกำนันอรุณ ปานศรี ไม่ชอบหน้ากลุ่มวัยรุ่นทั้งหมดและก่อนนำตัวไปยังที่ ปรากฏว่านายหาญ นางตุ้ม ประทุมคำ ราษฎร อ.ปะทาย จ.นครราชสีมา สองสามีผู้เคราะห์ร้าย พร้อมด้วยนายสมศรี ผาดชัยภูมิ และนายบุญ ไม่ทราบนามสกุล ชะตาถึงฆาตขับรถผ่านมาพอดี จึงถูกกลุ่มตำรวจและลูกน้องกำนันอรุณ สังหารเสียชีวิตทั้งหมดหลังจากนั้นตำรวจได้เผาศพคนทั้งหมดโดยตำรวจอ้างว่าผู้เคราะห์ร้ายเป็นแก๊งคนร้ายปล้นรถบรรทุกสิบ และได้ยิงต่อสู้เจ้าหน้าที่ตำรวจ

ต่อมาญาติพี่น้องของผู้เสียชีวิต ทั้ง 7 คนได้ ร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อ ส.ส.จังหวัดสระบุรี เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง อัยการ และต่อมาส.ส. ได้นำเรื่องดังกล่าว เข้าที่ประชุมสภา

อธิบดีกรมตำรวจสั่งให้เจ้าหน้าที่สอบสวนและให้ความเป็นธรรมตามกระบวนการยุติธรรมมีการสอบสวนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและได้มีการต่อสู้กันถึงชั้นศาลระหว่างตำรวจ อ.ชัยบาดาล กับญาติพี่น้องผู้เสียชีวิต

จะเห็นได้ว่าหลังจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เสนอข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ ออกไป ทำให้ประชาชนและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจสั่งสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ถือเป็นภาระหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในการทำความจริงให้ปรากฏ และสร้างความเป็นธรรมให้กับสังคม

10.4 ความยาวข่าว

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ ปี 2524 มีพื้นที่ 112 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับตำรวจลพบุรีวิสามัญโจรชายหญิง 7 ศพ นอกจากนี้ยังมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 31 ตุลาคมปี 2525 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปิดคดี 7 ศพส่งอัยการ

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ พบว่ามีการเสนอข่าวในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม สิงหาคม ตุลาคม ธันวาคม ปี 2524 และเดือนกุมภาพันธ์ เมษายน สิงหาคม กันยายน และตุลาคม ปี 2525 รวม 10 เดือน จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวหรือความถี่สูงสุดอยู่ในช่วงน้อยกว่า 30 ตารางนิ้ว ในช่วง 41-50 ตารางนิ้ว และในช่วง 51-60 ตารางนิ้ว รวมในช่วงละ 7 ครั้ง มีการเสนอข่าวทั้งหมดจำนวน 37 ครั้ง รวมความยาวข่าวทั้งหมดจำนวน 2335.50 มีค่าเฉลี่ย 63.12 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 81)

ตารางที่ 81 แสดงความยาวข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 30	7
31 - 40	6
41 - 50	7
51 - 60	7
61 - 70	2
71 - 80	1
81 - 90	1
91 - 100	2
มากกว่า 100 ขึ้นไป	4
รวมความยาวข่าว	2335.50 ตร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	63.12 ตร.นิ้ว

10.5 การใช้ ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ มีการนำเสนอภาพประกอบข่าวในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2524 จำนวน 7 ชิ้นมีพื้นที่ทั้งหมด 152.50 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 21.78 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 82)

โดยสรุปข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพมีการนำเสนอภาพประกอบข่าวอย่างเดียวไม่มีการนำเสนอกราฟิก บทความ รายงานพิเศษ บทบรรณาธิการ

ตารางที่ 82 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่ การนำเสนอภาพข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ

เดือนปีที่นำเสนอ	จำนวนภาพที่นำเสนอ(ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
กพ.24	7	152.50	21.78

10.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ มีการใช้แหล่งข่าวประเภท (บุคคล) จำนวน 22 ครั้ง คือ พล.ต.ท.ณรงค์ มหานนท์ รองอธิบดีกรมตำรวจฝ่ายปราบปราม ให้ข้อมูลในด้านระเบียบข้อปฏิบัติของตำรวจในเรื่องการวิสามัญฆาตกรรมคนร้ายว่าตามระเบียบไม่ได้ระบุว่าให้ตำรวจจับเผาศพคนร้ายทันที แต่ต้องให้แพทย์ชันสูตรศพพร้อมกับอัยการก่อน (7 ก.พ. 24)

พล.ต.อ.มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น อธิบดีกรมตำรวจให้ข้อมูลในด้านคดีฆาตกรรม 7 ศพต้องรอให้ศาลได้สวนชี้ขาดความผิดถูกต้อง (10 ก.พ.24)

นายไพโรจน์ นवलแสง หัวหน้าสำนักงานอัยการจังหวัดลพบุรี ให้ข้อมูลในด้านอัยการกำลังตรวจสอบรายละเอียด ก่อนส่งให้ศาลลพบุรีได้สวนมูลฟ้อง (1 ส.ค.24)

แหล่งข่าวประชาชน จำนวน 17 ครั้งคือ นางปุ่น ภรรยาของนายแพง พลายนอก หนึ่งในเจ็ดเหยื่อวิสามัญฆาตกรรม ให้ข้อมูลในด้านการต่อสู้ดำเนินคดีต่อตำรวจที่ทำการวิสามัญฆาตกรรม นายแพงสามี่ (16 ก.พ.24) หรือ นายคาน พี่ชายนายหาญ ประทุมคำ เหยื่อเคราะห์หรีราย ให้ข้อมูลในด้านน้องชายกับน้องสะใภ้ทำมาหากินโดยสุจริตมิได้เป็นคนร้าย (5 ธ.ค. 24)

แหล่งข่าวนักการเมืองจำนวน 7 ครั้ง คือ นายอนันต์ บุรณวณิชย์ สส.สระบุรี ให้ข้อมูลในด้านรู้สึกเสียดายที่ตำรวจมีพฤติการณ์วิสามัญราษฎรและจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอเป็นญัตติด่วน

ถึงประธานสภาผู้แทนราษฎรโดยเร่งให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการจับกุมผู้ต้องหาทั้งหมด (12 ก.พ.24)

โดยสรุปข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ ใช้แหล่งข่าวข้าราชการ ประชาชนและแหล่งข่าว นักการเมือง (ดูตารางที่ 83)

ตารางที่ 83 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- ข้าราชการ	22
- ประชาชน	17
- นักการเมือง	7
รวม	46

10.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพมีองค์ประกอบในด้านความผิดปกติ ความมีเงื่อนงำ และความขัดแย้ง

ความผิดปกติที่ปลุกชนทั่วไปให้ความสนใจ กรณีตำรวจลพบุรีสังหารหมู่ชาวบ้าน 7 ศพ หลังจากนั้นได้จัดการเผาศพอย่างรีบเร่ง เป็นสิ่งผิดปกติ มีพิรุธน่าสงสัย เพราะตามปกติตำรวจจะต้องรอให้แพทย์มาชันสูตรศพก่อนแต่ไม่ได้ปฏิบัติเช่นนั้นและมีได้มอบศพให้กับญาติพี่น้องของผู้เคราะห์ร้ายไปประกอบพิธีทางศาสนา

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบในด้านความมีเงื่อนงำเช่นตำรวจลพบุรีอ้างวิสามัญฆาตกรรมคนร้ายปล้นรถบรรทุก 7 ศพ มีเงื่อนงำเพราะผู้เกี่ยวข้องนอกจากเป็นตำรวจแล้วยังมีกำนันอรุณ และพรรคพวกเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยซึ่งมีเหตุชวนสงสัยว่าอาจมีการสังหารผิดตัวเพราะกำนันอรุณ มีศัตรูมาก อาจคิดว่าบุคคลทั้ง 7 เป็นคนร้ายที่จะมาสังหารตนก็เป็นได้

ส่วนองค์ประกอบในด้านความขัดแย้งเช่นมีความคิดเห็นไม่ลงรอยกันระหว่างตำรวจลพบุรีกับญาติพี่น้อง ของเหยื่อเคราะห์ร้าย 7 ศพ เจ้าหน้าที่ตำรวจอ้างว่ากลุ่มผู้ตาย เป็นโจรปล้นรถบรรทุก และคนร้ายยิงสู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจๆ มีความจำเป็นต้องวิสามัญคนทั้งหมด ขณะเดียว

กันบรรดาญาติพี่น้องของผู้เสียชีวิตระบุว่าผู้ตายเป็นคนทำมาหากินและตำรวจลพบุรีเป็นผู้สังหารอย่างเหี้ยมโหด (ดูตารางที่ 84)

ตารางที่ 84 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ประเด็นตัวอย่าง
ความผิดปกติ	- คดีวิสามัญฆาตกรรม 7 ศพไม่เคยปรากฏมาก่อน
ความมีเงื่อนงำ	- คดีซับซ้อนมีเหตุชวนสงสัย
ความขัดแย้ง	- เรื่องวิสามัญฆาตกรรม ประชาชน

10.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพมีผลต่อเนื้อที่ตามมาจากการที่นำเสนอโดยมีการลงโทษตามกฎหมาย เช่น หลังเกิดเรื่องอื้อฉาว พนักงานสอบสวนจังหวัดลพบุรี ได้เรียก พ.ต.ท.สำเร็จ มุยกคำ สวญ.สภอ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี ร.ต.ท.วิจารณ์ ทองสุรโชติ และตำรวจอื่น ๆ อีก 9 คนที่ตกเป็นผู้ต้องหาฆ่าชาวบ้าน 7 ศพ รวมทั้งนายอรุณ มาแจ้งข้อหาฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา (31 ส.ค.24)

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล เช่น เบื้องหลังคดีตำรวจลพบุรีวิสามัญประชาชน 7 ศพ นายโอภาส พลศิลป์ ส.ส.ลพบุรีเสนอกกรม ตำรวจ และกระทรวงมหาดไทยสั่งย้ายตำรวจและกลุ่มมือปืนที่เกี่ยวข้องกับคดีนี้ออกจากพื้นที่เพื่อป้องกันกลุ่มอิทธิพลไปซุ่มซุ่มพยานและทำลายหลักฐานต่างๆ

ข่าววิสามัญฆาตกรรม 7 ศพ มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวทำให้ญาติพี่น้องของเหยื่อเคราะห์ร้ายออกมาต่อสู้เรียกร้องความยุติธรรม พร้อมระบุว่าเหยื่อทั้งหมดเป็นชาวบ้านทำมาหากินธรรมดาไม่ใช่คนร้ายและได้ร้องเรียนไปยังกรมตำรวจ มีการสอบสวนหาข้อเท็จจริง จนเรื่องสู่การกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลมีการต่อสู้คดีกันและในที่สุดศาลตัดสินว่าคดีดังกล่าวมิใช่คดีวิสามัญฆาตกรรม แต่เป็นคดีที่ตำรวจฆ่าคนตายโดยเจตนา

ตารางที่ 85 แสดงผลต่อเนืองที่เกิดจากการนำเสนอข่าววิสามัญฆาตกรรม7ศพ

ผลต่อเนืองจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
การลงโทษตามกฎหมาย	- แจ้งข้อหาตำรวจฆ่าคนตายโดยเจตนา
การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล	- มหาดไทยสั่งย้าย ตำรวจที่เกี่ยวข้องออกจากพื้นที่
การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- ศาลระบุมิใช่เป็นคดีวิสามัญฆาตกรรม

11. ข่าวซื้ออุปกรณ์การศึกษาของ สปจ. ปี 2526

ข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช.) นำเสนอโดยนางอัมพา ลันติเมทนีดล ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชนเสนอข่าวเป็นคนแรกและฉบับเดียวเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้าราชการในกระทรวงกระทรวงศึกษามีพฤติกรรมทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษานักเรียนสังกัดส.ป.ช.ในราคาแพงกว่าปกติ นอกจากนี้ยังพบว่ายังมีหลายจังหวัดยังได้จัดซื้ออุปกรณ์การศึกษามีเลศนัยและใช้วิธีพิเศษ

สำหรับข้อเด่นของข่าวซื้ออุปกรณ์การศึกษาที่ทำให้ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชนชุดคู่พฤติกรรมทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษาอย่างต่อเนื่องจนสามารถหยุดยั้งการทุจริตคอร์ปชั่นของข้าราชการและสามารถรักษางบประมาณของชาติเอาไว้ได้

11.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือพฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น การกระทำผิดกฎหมายหรือกฎระเบียบ การแสดงความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการนำเสนอเกร็ดชีวิตส่วนตัวของผู้ตกเป็นข่าว

ข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษามีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่นกรณีกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการตั้งงบประมาณในการซื้ออุปกรณ์การศึกษาของนักเรียนในราคาสูงกว่าปกติ เช่น จัดซื้อตะเกียงเจ้าพายุในราคาดวงละ 1500 บาท ซึ่งมีราคาแพงกว่าในราคาที่เป็นจริงถึงสองเท่ารวมทั้งสื่อแสดงพฤติกรรมทุจริตอื่นๆเช่นข้าราชการประจำสำนักงาน ประถมศึกษา จ.นครราชสีมาบางหน่วยงานมีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตจัดซื้ออุปกรณ์ทางการศึกษาอื่นๆอย่างมีเงื่อนไข (12 ส.ค.26)

ข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษาที่มีประเด็นในข่าวในด้านการละเมิดกฎหมาย เช่น หลังจากผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยออกไปตรวจสอบคดีทุจริตการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาของหน่วยราชการต่างๆ ใน 15 จังหวัดแล้วต่อมาได้มีการประมวลผลการสอบสวนเสนอไปให้ทางปลัดกระทรวงมหาดไทยทราบโดยระบุว่า การจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์การศึกษาระหว่างกรมการศึกษานอกโรงเรียนกับองค์การคลังสินค้า (อ.ค.ส) ด้วยวิธีพิเศษในครั้งนี้เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องเพราะไม่มีระเบียบที่ให้อำนาจ อ.ค.ส. (17 ต.ค.26)

ข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษามีประเด็นในข่าวในด้านการพิจารณางบประมาณราชการ เช่น คณะกรรมการพิจารณาจ่ายประจำปี 2527 ได้พิจารณางบของกระทรวงศึกษาธิการผ่านให้แก่สำนักงานปลัดกระทรวงกรมการฝึกหัดครู กรมการศาสนา ส่วนการพิจารณางบของกรมการศึกษานอกโรงเรียนยังค้างอยู่นอกจากนี้ได้ตั้งงบของสำนักงานปลัดฯ ที่เกี่ยวกับค่าครุภัณฑ์ ตั้งงบการฝึกหัดครู งบประมาณของกรมการศาสนาด้วย (12 ส.ค.22)

ข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษามีประเด็นในข่าวในด้านสัญญาการซื้ออุปกรณ์การศึกษา เช่น การยกเลิกสัญญาการซื้ออุปกรณ์การศึกษา นายมีชัย ฤชุพันธ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรียืนยัน ส.ป.ช. สามารถยกเลิกสัญญาซื้ออุปกรณ์การศึกษาจาวใจได้ทันที โดยองค์การคลังสินค้าไม่มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหาย ระบุไม่มีสิทธิพิเศษขายสินค้าด้วยวิธีกรณีพิเศษ (17 ต.ค.22) (ดูตารางที่ 86)

ตารางที่ 86 แสดงประเด็นในข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษาส.ป.ช.

ประเด็นในข่าว
- พฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น
- การละเมิดกฎหมาย
- สัญญาซื้ออุปกรณ์การศึกษา
- การพิจารณางบประมาณ

11.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวทุจริตที่ขออุปถัมภ์การศึกษามีการเสนอข่าวในเดือนสิงหาคมปี 2526 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้นพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม ปี 2526 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ คือกระทรวงศึกษาธิการทำงานหน้าตั้งบแหกตาส.ส. โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ ส.ส.จี้ออบการทุจริตที่อตะเกียงเจ้าพายุ

เดือนตุลาคม ปี 2526 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้นพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 4 ชิ้นมีประเด็นที่สำคัญได้แก่ เบื้องหลังสอบพบมีการทุจริตที่ขออุปถัมภ์การศึกษามากหลายจังหวัดทั่วประเทศและความวุ่นวายในการขออุปถัมภ์การศึกษา 15 จังหวัด

เดือนพฤศจิกายน ปี 2526 มีการเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้นพาดหัวข่าวรอง 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดาโดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ส.ส.จี้ออบการทุจริตที่ขออุปถัมภ์การศึกษาและประเด็นเรื่องการจัดกรรมการสอบทุจริต

เดือนมีนาคม ปี 2526 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้นพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวรองมีประเด็นสำคัญได้แก่ พบเงื่อนงำส.ป.ช.ที่ขออุปถัมภ์การศึกษาชาวไร่อีก

โดยสรุปหนังสือพิมพ์มติชนให้ความสำคัญข่าวทุจริตที่ขออุปถัมภ์การศึกษาโดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 4 ชิ้นพาดหัวข่าวรอง 4 ชิ้นและพาดหัวข่าวธรรมดา 6 ชิ้นรวมทั้งหมด 14 ชิ้น (ดูตารางที่ 87)

ตารางที่ 87 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวทุจริตที่ขออุปถัมภ์การศึกษา

การให้ความสำคัญ	จำนวนชิ้น
พาดหัวข่าวใหญ่	4
พาดหัวข่าวรอง	4
พาดหัวข่าวธรรมดา	6
รวม	14

11.3 การเปิดประเด็นและติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์มติชน โดยนางอัมพาสันติเมทนีดล ผู้สื่อข่าวสายการศึกษาได้เปิดประเด็นข่าวที่อุปการณการศึกษาครั้งแรกในวันที่ 12 สิงหาคมปี 2526 ดังนี้ "ตั้งราคาซื้อตะเกียงเจ้าพายุ ถึงสองเท่ากระทรวงศึกษาฯ ทำงามหน้า ตั้งบขฯ แหกตาสล." เป็นข่าวเดี่ยว

ข่าวทุจริตที่อุปการณการศึกษาเริ่มจากคณะกรรมการทบประมาณสภาผู้แทนราษฎรจับโกหกกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตั้งงบประมาณซื้อตะเกียงเจ้าพายุในราคาดวงละ 1500 บาท ซึ่งแพงกว่าในราคาที่เป็นจริงกว่าเดิมสองเท่าจึงได้มีการสอบสวนหาข้อเท็จจริงและพบว่ามียุติกรรมส่อไปในทางทุจริต

ต่อมา นายโกวิท วรพิพัฒน์ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียนแสดงความไม่พอใจกรณีตั้งงบประมาณซื้อตะเกียงในราคาแพง พร้อมกับยื่นหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการยื่นตีรับผิดหากกระทำผิดจริง ขณะเดียวกันสมาชิกคณะกรรมการแห่งสภาผู้แทนราษฎร ได้ประชุมหารือเรื่องการติดตามปัญหาการจัดซื้ออุปการณการสอนของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ(ส.ป.ช) และ พบว่ายังมีอีกหลายจังหวัดที่ซื้ออุปการณการศึกษาอย่างมีเลศนัย และใช้วิธีพิเศษ โดยมีผู้ว่าราชการในแต่ละจังหวัดเป็นตัวการสำคัญในการทุจริต

ข่าวทุจริตที่อุปการณการเรียนการศึกษาด้วยวิธีพิเศษ 15 จังหวัดยังไม่ยุติ ทางกระทรวงศึกษาธิการเสนอไปให้กระทรวงการคลังเพื่อตีความคำว่า "สิทธิพิเศษ" และต่อมากกระทรวงการคลังเสนอเรื่องไปให้คณะรัฐมนตรีตัดสินใจแต่ ค.ร.ม.ไม่ได้มีมติให้ทาง 15 จังหวัดยกเลิกสัญญาที่กระทำไว้กับองค์การคลังสินค้า (อ.ค.ส) แต่เรื่องการยกเลิกสัญญาหรือไม่ทาง ส.ป.ช.ได้ให้ข้อมูลไปยัง ส.ป.จ จังหวัดต่างๆหากจังหวัดใดซื้อแพงก็ให้ยกเลิกสัญญาส่วนจังหวัดที่ซื้อในราคาถูกก็ไม่ต้องยกเลิกสัญญา

จะเห็นได้ว่าหลังจากหนังสือพิมพ์มติชนเสนอข่าวออกไปทำให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องหันมาให้ความสนใจตรวจสอบยับยั้งมิให้เจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนทุจริตคอร์รัปชั่นเงินงบประมาณแผ่นดินในการจัดซื้ออุปการณการศึกษาในราคาแพงเกินกว่าปกติเป็นการรักษาผลประโยชน์ของประชาชน แสดงถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อสังคมส่วนรวม

11.4 ความยาวข่าว

ข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษามีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม ปี 2526 มีพื้นที่ 94.5 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับกระทรวงการศึกษาก่อการตั้งงบประมาณซื้ออุปกรณ์การศึกษาอย่างไม่ถูกต้องตามระเบียบและมีการเสนอข่าวในวันสุดท้ายเมื่อวันที่ 30 มีนาคมปี 2527 เป็นเรื่องเกี่ยวกับสอบพบการซื้ออุปกรณ์การศึกษา ส่อเค้าวุ่นอีก

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษาพบว่ามี การเสนอข่าวในช่วงเดือนสิงหาคม ตุลาคม พฤศจิกายน ปี 2526 และเดือนมีนาคม ปี 2527 จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวสูงสุดจะอยู่ในช่วงน้อยกว่า 20 ตารางนิ้ว 21-30 ตารางนิ้ว และช่วง 41-50 ตารางนิ้ว รวมทั้งหมดในช่วงละ 3 ครั้ง รวมระยะเวลาในการเสนอทั้งหมด 14 ครั้ง รวมความยาวข่าว 559 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 39.93 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 88)

ตารางที่ 88 แสดงความยาวข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษา

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 20	3
21 - 30	3
31 - 40	2
41 - 50	3
50 - 60	-
60 - 70	2
มากกว่า 71 ขึ้นไป	1
รวมความยาว	559 ตร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	39.93 ตร.นิ้ว

11.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวทุจริตชื่ออุปกรณ์การศึกษามีการเสนอรูปภาพประกอบข่าวในเดือนสิงหาคม ปี 2526 จำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อหาภาพ 3 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อภาพ 3 ตารางนิ้ว (ตามตารางที่ 89)

ตารางที่ 89 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวทุจริตชื่ออุปกรณ์การศึกษา

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
ส.ค. 26	1	3	3

ข่าวทุจริตชื่ออุปกรณ์การศึกษามีการเสนอบทความในเดือนพฤศจิกายน ปี 2526 รวม 1 ชิ้นมีเนื้อที่ 52 ตารางนิ้วเจลี่ยต่อบทความ 52 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 90)

ตารางที่ 90 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การเสนอบทความข่าวทุจริตอุปกรณ์การศึกษา

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนบทความ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บทความ (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อบทความ (ตารางนิ้ว)
พ.ย. 26	1	52	52

11.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวทุจริตชื่ออุปกรณ์การศึกษามีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (นักการเมือง) จำนวน 10 ครั้ง คือ นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา ส.ส.พิษณุโลก ในฐานะโฆษกคณะกรรมการพิจารณางบประมาณฯ (12 ก.ค.26) ให้ข้อมูลในด้านความคืบหน้าของการพิจารณางบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการสำหรับงบประมาณที่ผ่านมาไปแล้วมีขงสำนักงานปลัดกระทรวงกรมการฝึกหัดครู กรมการศึกษา และยังพิจารณางบฯของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

จ.ส.อ.ทรงธรรม ปัญญาดี ส.ส.เชียงราย พรรคชาติไทยในฐานะคณะกรรมการธิการ วิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2527 (17 ส.ค.26) ให้ข้อมูลในด้าน การส่งหนังสือถึงป.ป.ป.ให้สอบสวนเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนระบุกรมฯเปิดโอกาสให้บริษัท เดียวชนะการประมูล

นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์ โฆษกคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณารายจ่ายประจำปี 2537 (19 ส.ค.26) ให้ข้อมูลในด้านการพิจารณางบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการเสร็จแล้ว มีประเด็นที่น่าสนใจซักถามหลายอย่าง

นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (12 ต.ค.26) ให้ข้อมูลในด้านการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (ส.ป.จ) 15 จังหวัด ซึ่งจัดซื้อ โดยกรณีพิเศษ และก่อให้เกิดปัญหา

นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (12 ต.ค.26) ให้ข้อมูลในด้านกรณีคณะรัฐมนตรีไม่ได้มีมติให้ยกเลิก สัญญาแต่มีมติให้กันเงินงบประมาณส่วนที่จะจัดซื้อเอาไว้เท่ากับการยกเลิกสัญญาเช่นกัน

นายมีชัย ฤชุพันธ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (17 ต.ค. 26) ให้ข้อมูลในด้านการประชุมคณะรัฐมนตรีเรื่องการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ (ส.ป.ช)

แหล่งข่าวข้าราชการ จำนวน 9 ชื่น คือ นายโกวิท วรพิพัฒน์ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน (12 ส.ค.26) ให้ข้อมูลในด้าน เบื้องหลังสาเหตุที่เจ้าหน้าที่ตั้งงบประมาณจัดซื้อ ตะเกียงเจ้าพายุสูงถึงดวงละ 1500 บาทเพราะทางกรมฯอยากได้ของดีจริงๆ

นายสอาด ทิมพ์สวัสดิ์ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู (12 ส.ค.26) ให้ข้อมูลในด้านกรณีนายบุญเลิศ แนวจำปา ผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคามถูกกล่าวหาว่าซื้อเครื่องพิมพ์ดีดมีเงื่อนไข ว่าขณะนี้กำลังอยู่ในขั้นตอนการสอบสวน

นายพจน์ เจริญสันเทียะ ครูใหญ่ รร.บ้านห้วย กรมการครูสภา อ.ด้านขุนทด จ.นครราชสีมา (12 ส.ค.26) ให้ข้อมูลในด้านเจ้าหน้าที่สำนักงานประถมศึกษา อ.ด้านขุนทด มีพฤติกรรมทุจริต เช่นการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษา พฤติกรรมดังกล่าวสร้างความไม่ยุติธรรมแก่ผู้ได้ บังคับบัญชา

นายรุ่ง แก้วแดง รองเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช) (9 ต.ค. 26) ให้ข้อมูลในด้าน ผลการประชุมผู้อำนวยการประถมศึกษา 15 จังหวัด เรื่องปัญหาในการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษา

โดยสรุปข่าวซื้ออุปกรณ์การศึกษามีการใช้แหล่งข่าวบุคคลได้แก่พนักงานเมือง ข้าราชการ การไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 91)

ตารางที่ 91 แสดงลักษณะของการใช้แหล่งข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษา

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- พนักงานเมือง	10
- ข้าราชการ	9
รวม	19

11.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษามีองค์ประกอบข่าวในด้านความลึกกลับซับซ้อน ความผิดปกติ ผลกระทบ ความขัดแย้ง

องค์ประกอบในด้านความลึกกลับซับซ้อนเช่นการทำสัญญาซื้อขายอุปกรณ์การศึกษา คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช) กับองค์การคลังสินค้า (อ.ค.ส) ซึ่งจัดซื้อด้วยวิธีพิเศษนั้น ปรากฏว่าคณะรัฐมนตรีมีมติไม่ให้ 15 จังหวัด ยกเลิกสัญญาที่ทำไว้กับองค์การคลังสินค้า (อ.ค.ส) ทำให้เกิดปัญหาตามมา ก่อนหน้าส.ป.ช.ได้สั่งยกเลิกสัญญาดังกล่าว ต่อมาทางส.ป.จ.ได้แจ้งไปยัง จังหวัดต่างๆ ว่าราคาสินค้าที่ซื้อมาสูงกว่าราคาปกติหรือไม่หากจังหวัดใดซื้อเกินกว่าราคาจริงให้ ยกเลิกส่วนจังหวัดใดที่ซื้อมาในราคาถูกต้องด้วยความจำเป็นก็ไม่ต้องยกเลิก (5 มี.ค.27)

องค์ประกอบในด้านความผิดปกติ เช่น ความไม่ชอบมาพากลในเรื่องการจัดซื้อ อุปกรณ์การศึกษาหลังจากคณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเลิกสัญญาจัดซื้อไปแล้วปรากฏว่ายังมีจังหวัด อื่นๆ เช่น จ.สกลนคร ร้อยเอ็ด และจังหวัดเลย จัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาด้วยวิธีพิเศษทั้งๆ ที่ผู้ว่าฯ ยกเลิกการประกวดราคาแล้วโดยให้จัดซื้อด้วยวิธีพิเศษแทน (1 ต.ค. 27)

ส่วนองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง เช่น ความเห็นไม่ลงรอยกันในด้านการจัดซื้อ อุปกรณ์การศึกษา ส.ป.ช.ส่อเค้าว่านอีก เมื่อโรงงานกระดาษบางปะอินงัดมติคณะรัฐมนตรีไปบอก จังหวัดต่างๆ ให้ซื้อสมุดโดยไม่ต้องประกวดราคาขณะที่ ส.ป.ช ขวางลำบอทำไม่ได้ (30 มี.ค.27)

สำหรับองค์ประกอบในด้านผลกระทบเช่น ผลกระทบจากการสัญญาซื้ออุปกรณ์ทำให้รัฐต้องเสียงบประมาณมากกว่าเดิม นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีมีมติให้กันเงินเบิกเล่มปี เพื่อสามารถใช้ได้ในปี 2527 จำนวน 36,289,500 บาท ให้ส.ป.จ.15 จังหวัดดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาเพราะมีรายงานว่ ส.ป.จ. 15 จังหวัดดังกล่าวได้ทำสัญญาจัดซื้ออุปกรณ์การสอนตามหลักสูตรใหม่โดยวิธีกรณีพิเศษจากอ.ค.ส. ที่ส่อไปในทางไม่สุจริต ทำให้ราชการสูญเสียนเงินเกินกว่าที่เป็นจริง (9 ต.ค.27) (ดูตารางที่ 92)

ตารางที่ 92 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าวทุจริตอุปกรณ์การศึกษา

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ความซับซ้อน	- ความสลับซับซ้อนในการซื้ออุปกรณ์การศึกษา
ความผิดปกติ	- การจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาด้วยวิธีพิเศษ
ความขัดแย้ง	- ความเห็นไม่ลงรอยกันในการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษา
ผลกระทบ	- ผลาญงบประมาณของชาติ

11.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษามีผลต่อเรื่องที่ตามมาจากการที่นำเสนอโดยมีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ คือหลังจากหนังสือพิมพ์มติชนเสนอข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษาออกไปทำให้คณะรัฐมนตรีได้ลงมติได้ยกเลิกการซื้ออุปกรณ์การศึกษาของคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช) เนื่องจากมีพฤติกรรมทุจริตซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการไปดำเนินการยกเลิกสัญญาดังกล่าวแล้วการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนใหม่ด้วยวิธีการประกวดราคาแทน (1 ต.ค. 26)

นอกจากนี้ทางคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติของสภาผู้แทนราษฎรได้ประชุมพิจารณาปัญหาการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การศึกษาของส.ป.ชโดยมีปัญหาการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาในจังหวัดอุดรธานีซึ่งมีกลุ่มครูออกมารวมตัวกันประท้วง นอกจากนี้ ส.ส.ได้เรียกร้องให้รัฐสอบสวนกรณีทุจริตด้วย ต่อมาคณะกรรมการการศึกษาได้ตั้งอนุกรรมการ 3 ชุดเดินสายไปตามจังหวัดต่างๆเพื่อสอบสวนเรื่องการทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษา (11พ.ย.26)

ข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษามีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบาย คือ หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวออกไปคณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้มีหนังสือไปถึงคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติขอให้นำสัญญาดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาทุกจังหวัดทั่วประเทศมาพิจารณา และให้เปลี่ยนวิธีการจัดซื้อใหม่จากวิธีพิเศษ หันมาใช้ในการประมูลราคาแทน (1 ต.ค 26) (ดูตาราง ที่ 93)

ตารางที่ 93 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวทุจริตซื้ออุปกรณ์การศึกษา

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- คณะรัฐมนตรีลงมติยกเลิกซื้ออุปกรณ์การศึกษา
เปลี่ยนแปลงนโยบาย	- ให้เปลี่ยนวิธีจัดซื้อใหม่

12. ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษ ปี 2527

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษานำเสนอโดยกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนเป็นครั้งแรกและฉบับเดียวเป็นเรื่องเกี่ยวกับครูของโรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 17 คนรวมกลายเป็นข่าวอื้อฉาวไปทั่วประเทศ ต่อมาทางกระทรวงศึกษาธิการสั่งดำเนินสอบสวนเอาผิดไล่ครูชั้วออกจากราชการ

สำหรับข้อเด่นของข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษาที่ทำให้ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล ได้แก่ หนังสือพิมพ์ข่าวอย่างต่อเนื่องเพียงไม่กี่วันทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

12.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นร้ายแรง กระทำผิดกฎหมาย (กฎระเบียบ) และการแสดงความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำเสนอเกร็ดชีวิตของผู้ที่ตกเป็นข่าว

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษามีประเด็นในข่าวในด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นร้ายแรง คือ เบื้องหลังครูชายสองคนโรงเรียนวัดซีกเหล็ก อ.ปะทาย และอีกโรงเรียนหนึ่งใน อ.บัวใหญ่

จ.นครราชสีมา ใช้กำลังบังคับข่มขืนลูกศิษย์นักเรียนหญิงรวม 17 คนมานานหลายปี ถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นร้ายแรงเพราะผู้กระทำผิดเป็นครูอาจารย์ มีหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนอีกทั้งผู้ปกครองให้

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษามีประเด็นเรื่องการละเมิดกฎหมายหรือกฎระเบียบ กรณีครูชาย ในจังหวัดนครราชสีมาหลอกนักเรียนหญิงตัวเล็กๆ 17 คนไปที่บ้านพักในวันเสาร์-อาทิตย์ ต่อมาบังคับให้นักเรียนแก้ผ้าหญิงอาบน้ำและข่มขืนลูกศิษย์ตัวเล็กๆ ทั้งหมด เป็นการกระทำผิดระเบียบวินัยของราชการครู และกระทำผิดจรรยาบรรณครูอย่างร้ายแรง หลังจากเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบปากคำบรรดาญาติพี่น้องของเหยื่อเคราะห์ร้ายไปแล้วทุกคนต่างยืนยันว่าครูได้กระทำความผิดจริง (2 พ.ค. 27)

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษามีประเด็นในข่าวในด้านการแสดงความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง เช่น นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกมาให้ความเห็น กรณีครูข่มขืนนักเรียนว่าเป็นเรื่องความเลวร้ายในตัวบุคคลมากกว่าและว่ายังมีครูที่ประพฤติผิดในทำนองเดียวกันมีอีกมากเรื่องที่เกิดขึ้นต้องสอบเอาผิดก่อนอนุมัติให้ครูลาออก (1 พ.ค.27)

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษามีประเด็นในข่าวในด้านปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้องหลังเกิดเรื่องอื้อฉาว นายชวน ให้ความสนใจ พร้อมสั่งให้คณะกรรมการประณามศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช) และสำนักงานประณามศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตั้งคณะกรรมการสอบสวนเรื่องที่เกิดขึ้น และได้ตรวจสอบพยานหลักฐานพบว่าครูได้กระทำความผิดจริง (2 พ.ค. 27) (ดูตารางที่ 94)

ตารางที่ 94 แสดงประเด็นในข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษา

ประเด็นในข่าว
- ละเมิดสิทธิมนุษยชน
- กระทำผิดกฎหมาย (ระเบียบ)
- ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง
- ปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้อง

12.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษาที่มีการเสนอข่าวในช่วงเดือนพฤษภาคม ปี 2527 คือมีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้น โดยมีการเปิดประเด็นครั้งแรกในวันที่ 1 พฤษภาคมปี 2527 คือ นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแจยังมีครูข่มขืนศิษย์อีกจำนวนมาก สั่งสอบเอาผิดครูก่อนอนุมัติลาออก นอกจากนี้จากยังมีประเด็นครูโคราชขอย้ายตัวเองหนีอายเพื่อนข่มขืนนักเรียนและประเด็นมีการลงโทษครูข่มขืนนักเรียน

โดยสรุปหนังสือพิมพ์มติชนให้ความสำคัญข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษาโดยมีการพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่และพาดหัวข่าวรอง (ดูตารางที่ 95)

ตารางที่ 95 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษา

การให้ความสำคัญ	จำนวนชิ้น
พาดหัวข่าวธรรมดา	2

12.3 การเปิดประเด็นข่าวและการติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์มติชนโดยกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนได้เปิดประเด็นข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษาครั้งแรกในวันที่ 1 พฤษภาคม ปี 2527 เป็นข่าวเดี่ยว เพียงฉบับเดียวเป็นข่าวเกี่ยวกับครูในโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมาข่มขืนนักเรียน และนายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสั่งสอบสวนครูก่อนอนุมัติให้ลาออก

ต่อมาหนังสือพิมพ์มติชนนำเสนอเป็นวันที่สองเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม ปี 2527 มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความคืบหน้าในการสอบสวนครูสองรายข่มขืนนักเรียน 17 คน ที่โรงเรียนใน อ.บัวใหญ่ และ อ.ปะทาย จังหวัดนครราชสีมา ขณะที่ครูสองคนได้ปฏิเสธว่ามีได้ข่มขืนนักเรียนและอ้างว่าถูกเพื่อนครูด้วยกันกลั่นแกล้ง ต่อมานายแวง สวัสดิ์รัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริง

หนังสือพิมพ์มติชนนำเสนอเป็นวันสุดท้ายเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม ปี 2527 เนื้อหาได้แก่ทางกระทรวงศึกษาธิการสั่งลงโทษทางวินัยด้วยการไล่นายเลื่อน เกตุสา ครูผู้ข่มขืนนักเรียนออกจากราชการ

จะเห็นได้ว่าข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษามีการนำเสนอเพียง 3 วันทำให้ทางกระทรวงศึกษาธิการต้องสอบสวนและลงโทษผู้กระทำความผิด การเสนอข่าวแสดงถึงบทบาทและพลังอำนาจของหนังสือพิมพ์ในการติดตามและเสนอข่าวอย่างต่อเนื่องสร้างความเป็นธรรมในสังคม

12.4 ความยาวข่าว

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษามีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ปี 2527 จำนวน 20 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับครูเข้มขึ้นนักเรียนและต่อมามีการเสนอข่าวในวันสุดท้ายเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม ปี 2527 มีพื้นที่ 25.5 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการลงโทษครูเข้มขึ้นนักเรียน

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษพบว่ามีการเสนอข่าวในช่วงเดือนพฤษภาคม ปี 2527 จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวสูงสุด หรือความถี่สูงสุดจะอยู่ในช่วง 20-30 ตารางนิ้วจำนวน 2 ชิ้น ระยะเวลาในการเสนอข่าว 3 ครั้ง รวมความยาวข่าว 96.50 ตารางนิ้วเฉลี่ยต่อต่อข่าว 32.17 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 96)

ตารางที่ 96 แสดงความยาวข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษา

ขนาด	ความถี่
20 -30	2
มากกว่า 30ขึ้นไป	1
รวมความยาวข่าว	96.5 0 ต.ร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	32.17 ต.ร.นิ้ว

12.5 การใช้ภาพ และข้อเขียนประกอบข่าว

(ไม่มีภาพแสดงประกอบ)

12.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษามีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล(ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ) จำนวน 3 ครั้ง คือนายสุจันทร์ ศรีบุตตา ครูใหญ่ รร.บ้านหนองแสง สถานที่เกิดเหตุ ครูชมชื่นนักเรียน (2 พ.ค.27) ให้ข้อมูลในด้านครูผู้สอนในโรงเรียนดังกล่าวละอายใจในเรื่องที่เพื่อน ครูชมชื่นนักเรียน ครูหลายอยากย้ายไปสอนที่โรงเรียนอื่น

นายแฉวง สดาร์ตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา (2 พ.ค.27) ให้ข้อมูลในด้านการตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องอื้อฉาวครูชมชื่นนักเรียน นายสายหยุด จำปาทอง เลขาธิการสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช) (19 พ.ค.27) ให้ข้อมูลในด้านผลการสอบสวนนายเลื่อน เกตุสา ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่2 โรงเรียนบ้านหนองแสง ต.บัวลาย อ.บัวใหญ่ จ.นครราชสีมา และมีมติให้ไล่นายเลื่อน ออกจากราชการ

แหล่งข่าวนักการเมือง จำนวน 2 ครั้ง คือ นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (1พ.ค.27) ให้ข้อมูลในด้าน การตั้งกรรมการสอบสวนครูชมชื่นนักเรียน

นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (19 พ.ค.27) ให้ข้อมูลในด้านเรื่องการสอบสวนข้าราชการครูกระทำผิดวินัย โดยเฉพาะในเรื่องชู้สาว

สรุปข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษามีการใช้แหล่งข่าวบุคคลได้แก่ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ นักการเมือง ไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 97)

ตารางที่ 97 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าวรอยเปื้อนวงการศึกษ

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
- ข้าราชการ	3
- นักการเมือง	2
รวม	5

12.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษาเมืองค์ประกอบข่าวในด้านความผิดปกติ ความมีเงื่อนงำ
ซับซ้อน และผลกระทบ

องค์ประกอบในด้านความผิดปกติกรณีครูสองคนในโรงเรียนใน อ.บัวใหญ่ และ
อ.ปะทาย จ.นครราชสีมา ชมชื่นนักเรียนรวม 17 คน เป็นเหตุการณ์ที่เกิดผิดปกติในสังคมไทย
เพราะตามปกติครูเป็นผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนแต่มากระทำผิดเสียเองและกรณีครูชมชื่นนักเรียน 17
คนมักไม่ค่อย มีข่าวเกิดขึ้นบ่อยนักโดยเฉพาะในจังหวัดชนบททางภาคอีสาน (2 พ.ค.27)

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบในความลึกลับซับซ้อน เช่น ความมีเงื่อนงำในการดำเนินการ
สอบสวนคดีดังกล่าวเนื่องจากนาย ธ. ครูโรงเรียนวัดท่าซู้เหล็ก ผู้ถูกกล่าวหาว่าชมชื่นนักเรียน ได้
ออกมาปฏิเสธข้อกล่าวหาโดยอ้างว่าถูกเพื่อนครูใส่ความต่อมาทางสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครราชสีมาสั่งให้เจ้าหน้าที่หลายชุดออกไปสอบสวนพบว่าครูผู้ถูกกล่าวหามีความผิดจริง
(2 พ.ค.27)

ส่วนองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ได้แก่ หลังเกิดเหตุสื่อมวลชนให้ความสนใจ
เพราะเป็นผลกระทบต่อสวัสดิภาพของนักเรียนโดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีลูกหลานศึกษาอยู่ในสอง
โรงเรียนดังกล่าวอย่างไรก็ตามหลังจากเจ้าหน้าที่สอบสวนดำเนินการกับผู้กระทำผิดทางสำนักงาน
การประถมศึกษาอ.ปะทาย และ อ.บัวใหญ่ จัดงานรับขวัญชาวบ้านที่เกิดเรื่องนี้เพื่อแสดงความห่วงใย
และมีไมตรีต่อกันระหว่างข้าราชการครูกับชาวบ้าน นอกจากนี้นายสัมพันธ์ ทองสมัคร์ รัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกมายอมรับว่าเรื่องที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของ
กระทรวงศึกษาธิการเป็นอย่างมาก (19 พ.ค.27) (ดูตารางที่ 98)

ตารางที่ 98 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษา

องค์ประกอบคุณค่าในข่าว	ประเด็นตัวอย่าง
ความผิดปกติ	- ครูชมชื่นหมู่เรียน 17 คน
ความลึกลับซับซ้อน	- เบื้องหลังครูชมชื่นนักเรียน
ผลกระทบ	- กระทบขวัญกำลังใจของผู้ปกครอง

12.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษาที่มีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการที่นำเสนอโดยมีการลงโทษตามกฎหมาย เช่นนายสายหยุด จำปาทอง เลขาธิการสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช) และคณะกรรมการข้าราชการครู (อ.ก.ค.) ของ ส.ป.ช. ได้ลงมติด้วยการไล่นายเลื่อน เกตุสา ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่สองของโรงเรียนบ้านหนองแสง ต.บัวลาย อ.บัวใหญ่ จ.นครราชสีมา ครูข่มขืนนักเรียนออกจากราชการ (19 พ.ค.27)

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษาที่มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล เช่น หลังจากเกิดเรื่องอื้อฉาว นายแฉวง สดาร์ตน์ ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีคำสั่งย้าย นาย ธ. และนาย ล. สองครูข่มขืนนักเรียนจากโรงเรียนเดิม ไปประจำโรงเรียนประถมศึกษา อ.ปะทาย และโรงเรียนบ้านชาติ ต.หนองบัวลาย อ.บัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา (19 พ.ค.27)

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษายังมีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบาย เช่น กรณีครูสองคนในโรงเรียน จ.นครราชสีมา ข่มขืนลูกศิษย์นักเรียนหญิง 17 คนนั้น นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาสั่งให้หน่วยงานของกระทรวงศึกษาฯ ตรวจสอบดูพบว่ามีเหตุครูข่มขืนนักเรียนในทำนองเดียวกันอีกมาก และได้สั่งเป็นนโยบายสอบสวนผู้กระทำผิดก่อนอนุมัติให้ลาออกจากราชการและทางเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องรับปากจะสอดส่องให้ความสนใจต่อเรื่องดังกล่าวให้มากขึ้น (1 พ.ค.27)

ข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษาที่มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์มติชนเสนอข่าวออกไปทำให้สำนักประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช) และหน่วยงานต่างๆ เกี่ยวข้องออกมาดำเนินการเคลื่อนไหวสอบสวนดำเนินการต่อผู้กระทำผิดนอกจากนี้เพื่อนครูที่ถูกระบุว่ากระทำผิดรู้สึกอับอาย เสนอย้ายตัวเองไปสอนที่โรงเรียนอื่น (2 พ.ค.27) (ดูตารางที่ 99)

ตารางที่ 99 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวรอยเปื้อนในวงการศึกษา

ผลต่อเนื่องจากการเสนอข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ลงโทษตามกฎหมาย	- ไล่ผู้กระทำผิดออกจากราชการ
เปลี่ยนแปลงตัวบุคคล	- ย้ายครูชั่วออกจากโรงเรียนที่สอน
เปลี่ยนแปลงนโยบาย	- วางนโยบายลงโทษครูที่กระทำผิด
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- ลงโทษครูผู้กระทำผิด

13. ขาวสัญญาทาสไทย-อิตาลี ปี 2528

ขาวสัญญาทาสไทย-อิตาลีนำเสนอโดยกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนเป็นครั้งแรก เป็นข่าวเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญาส่งออกมันสำปะหลังที่ไทยทำไว้กับกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ ยุโรป (อีอีซี) เมื่อปี 2525 ทำให้ไทยได้รับอิสรภาพทางเศรษฐกิจ

สำหรับข้อเด่นที่ทำให้ขาวสัญญาทาสไทย-อิตาลี ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม ของมูลนิธิอิศราอมันตกุล หลังจากหนังสือพิมพ์มติชนเสนอข่าวออกไปทำนักวิชาการ ประชาชน ออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลยกเลิกสัญญาที่ทำไว้กับกลุ่มอีอีซีซึ่งทำให้ไทยเสียเปรียบเสียเปรียบเรียกร้องเป็นแรงกดดันทำให้รัฐบาลสนใจแก้ปัญหาสัญญาดังกล่าวและต่อมาคณะรัฐมนตรีลงมติให้ยกสัญญาทำให้ชาติไม่ต้องเสียผลประโยชน์มหาศาล

13.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ ยกเลิกสัญญาคำมั่นสำปะหลัง ขั้นตอนการเจรจาระหว่างไทย-อิตาลี ปฏิกริยาจากผู้เกี่ยวข้อง

ขาวสัญญาทาสไทย-อิตาลี มีประเด็นในข่าวในเรื่องคณะรัฐมนตรีไทยบอกยกเลิกสัญญาการค้ามันสำปะหลังกับกลุ่ม อีอีซี ที่ได้กระทำมาตั้งแต่ปี 2525 สัญญาดังกล่าวจะหมดอายุในปี 2529 โดยไทยจะต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปีหมายถึงฝ่ายไทยจะต้องส่งหนังสือให้กลับกลุ่มอีอีซีภายในวันที่ 31 ธันวาคมปี 2528 และหากบอกเลิกสัญญาแล้วทางอิตาลี จะจำกัดโควต้าส่งมันสำปะหลังเข้าไปจะต้องจ่ายเงินชดเชยให้แก่ไทยเท่ากับจำนวนรายได้ที่สูญเสียไป (21 พ.ย.28)

ขาวสัญญาทาสไทย-อิตาลี มีประเด็นในด้านขั้นตอนการเจรจาระหว่างตัวแทนฝ่ายไทยกับกลุ่มอีอีซี คือ หลังจากนายโกศล ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ นำทีมกลับจากเจรจากับกลุ่มอีอีซี ได้ตกลงยกเลิกสัญญาเก่าที่เพิ่มปริมาณการส่งออกจากปีละ 4.5 ล้านตัน เป็นปีละ 5.25 ล้านตัน รวม 4 ปี 22 ล้านตัน ในช่วงระยะเวลา 4 ปีตั้งแต่ปี 2530 ถึง 2533 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรให้ใช้ตัวเลขดังกล่าวเป็นบรรทัดฐานเจรจากับกลุ่มอีอีซีต่อไป (24 ธ.ค.24)

ขาวสัญญาทาสไทย-อิตาลี มีประเด็นในด้านปฏิกริยาจากผู้เกี่ยวข้อง คือกลุ่มนักวิชาการจากมหาวิทยาลัย เรียกร้องให้รัฐบาลบอกเลิกสัญญามันสำปะหลัง ค่าแกลงดังกล่าวทำให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องออกมาแสดงความไม่พอใจ พร้อมยืนยันว่าจะต่อสัญญาทาสอีอีซีออกไป ต่อมานายวิทยา เวชชาชีวะ เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม โทรเลขด่วน ขอ

ให้รัฐบาลพิจารณาข้อตกลงฉบับใหม่และบอกเลิกสัญญาเก่าก่อนวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2528 (30 ธ.ค.28) (ดูตารางที่ 100)

ตารางที่ 100 แสดงประเด็นในข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์

ประเด็นข่าว
การยกเลิกสัญญา
การเจรจาไทย-อียิปต์
ปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้อง

13.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์ มีการนำเสนอในพฤศจิกายน ปี 2528 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 2 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ โดยมีการเปิดประเด็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน ปี 2528 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง คือ สส.แสลงวงโกศลเรื่องมันซ่องใจเป็นปากเสียงแทน"อียิปต์" โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ ส.ส.พรรคกิจสังคม ออกมาวิจารณ์นายโกศล เรื่องมันสำปะหลังเป็นปากเป็นเสียงอียิปต์และประเด็นที่นายโกศลพร้อมคณะบินไปเจรจายกเลิกสัญญากับอียิปต์

ส่วนในเดือนธันวาคม ปี 2528 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้นพาดหัวข่าวรอง 2 ชิ้นและพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ กรม.สั่งยกเลิกสัญญาทาสไทย-อียิปต์ เผยไทยต้องเสียเงิน 3 พันล้านบาท

โดยสรุปหนังสือพิมพ์มติชนให้ความสำคัญของข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์ โดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 4 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 3 ชิ้น รวม 9 ชิ้น (ดูตารางที่ 101)

ตารางที่ 101 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์

ลำดับความสำคัญ	จำนวน(ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	2
พาดหัวข่าวรอง	4
พาดหัวข่าวธรรมดา	3
รวม	9

13.3 การเปิดประเด็นข่าว และติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์มติชนได้เปิดประเด็นข่าวการยกเลิกสัญญาทาสไทย-อียิปต์เป็นฉบับแรก และฉบับเดียวเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม ปี 2528 โดยมีเนื้อหาข่าวเกี่ยวกับเรื่องที่ว่ารัฐบาลไทยทำสัญญาการค้ามันสำปะหลังระหว่างไทยกับอียิปต์ ซึ่งไทยส่งไปจำหน่ายเป็นเวลานาน และมีปริมาณเพิ่มขึ้น มาตลอดจนกลุ่มอียิปต์ ตั้งเงื่อนไขว่าหากไทยส่งเข้าไปมาก ๆ จะส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจภายในกลุ่มฯ จึงหาทางจำกัดการนำเข้าโดยให้ไทยทำสัญญาโดยจำกัดตนเองส่งมันสำปะหลังเข้าอียิปต์ในปริมาณที่จำกัด ซึ่งรัฐบาลไทยยอมตกลงทำสัญญาดังแต่ปี 2525-2529 และเสียเปรียบอียิปต์ตั้งแต่บัดนั้นมา

หลังจากทำสัญญาดังกล่าวปรากฏว่าปริมาณและมูลค่ามันสำปะหลัง พืชผลส่งออกที่สำคัญของไทยรองจากข้าวและข้าวโพดที่มีแนวโน้มเพิ่มมาตลอด กลับลดต่ำลงทำให้ไทยขาดรายได้และประสบปัญหาราคามันสำปะหลังในประเทศตกต่ำอย่างไม่เคยมีมาก่อนพื้นที่ปลูกมันลดลง ชาวไร่ โรงมัน พ่อค้ามันสำปะหลังต้องเผชิญกับภาวะวิกฤติมาตลอด สัญญาไทย-อียิปต์ ระบุว่าหากไทยจะบอกเลิกสัญญาจะต้องทำกันภายในปี 2528 หากไม่บอกเลิกจะทำให้การนำเข้ามันสำปะหลังเข้าอียิปต์มีจำนวนเท่าเดิมคือ 4.5 ล้านตันต่อปีต่อไปอีก 3 ปี ตั้งแต่ปี 2530 ถึง 2532

ตอนแรกฝ่ายไทย โดยกระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีที่ท่าว่าจะต่อสัญญาเดิมออกไปอีกโดยจะเพิ่มปริมาณส่งออกมากขึ้น แต่จะไม่บอกเลิกสัญญาเพราะเกรงว่ากลุ่มอียิปต์ จะนำเข้ามันสำปะหลังจากไทยน้อยลงและจะไม่ให้เงินช่วยเหลือลดพื้นที่การปลูกมันสำปะหลังต่อไป

มติชนชี้ให้เห็นว่าหากไทยไม่บอกเลิกสัญญาจะทำให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี นอกจากนี้ยังมีกลุ่มนักวิชาการ ได้ออกมาวิจารณ์ในที่สุดเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม ปี 2528 คณะรัฐมนตรี เศรษฐกิจลงมติยกเลิกสัญญาดังกล่าวต่อมาไทยส่งมันสำปะหลังเข้ากลุ่มอีอีซี เพิ่มได้เงินตราต่างประเทศ เป็นการช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตเศรษฐกิจของชาติได้อีกทางหนึ่ง

จะเห็นได้ว่าหลังจากหนังสือพิมพ์มติชนเสนอข่าวยกเลิกสัญญาไทย-อีอีซี ออกไปให้ผู้เกี่ยวข้อง นักวิชาการ นักศึกษา ออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลยกเลิกสัญญาที่ไทยเสียเปรียบ เป็นการรักษาผลประโยชน์ของชาติและเป็นการทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในการรักษาผลประโยชน์ของชาติมหาศาล

13.4 ความยาวข่าว

ข่าวสัญญาทาสไทย-อีอีซี มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน ปี 2528 มีพื้นที่ 80 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับ สส.พรรคกิจสังคมวิจารณ์นายโกศล ไกรฤกษ์ เรื่องมันสำปะหลัง และมีการเสนอข่าวในวันสุดท้ายเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม ปี 2528 มีพื้นที่ 33.5 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่นักวิชาการออกมาชี้ว่าการที่กรม.ส่งยกเลิกสัญญากับอีอีซี เป็นสิ่งถูกต้อง

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวสัญญาทาสไทย-อีอีซี มีการเสนอข่าวในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ปี 2528 จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวสูงสุดอยู่ในช่วง 31-40 ตารางนิ้วรวมทั้งหมด 4 ครั้ง รวมระยะเวลาในการเสนอจำนวน 9 ครั้งรวมความยาวข่าวทั้งหมด 452.50 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 50.28 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 102)

ตารางที่ 102 แสดงความยาวข่าวสัญญาทาสไทย-อีอีซี

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 30	2
31-40	4
มากกว่า 41 ขึ้นไป	3
รวมความยาวข่าว	452.50 ตร. นีว
เฉลี่ยต่อข่าว	50.28 ตร. นีว

13.5 การใช้ภาพ และข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์ มีการเสนอภาพประกอบข่าวในช่วงเดือนพฤศจิกายน ปี 2528 จำนวน 1 ชิ้นมีพื้นที่ 2 ตารางนิ้วเฉลี่ยต่อภาพ 2 ตารางนิ้ว และในเดือนธันวาคม ปี 2528 มีการเสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 2 ชิ้นมีพื้นที่ 4 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 2 ตารางนิ้ว รวมจำนวนภาพที่นำเสนอทั้งหมด 3 ชิ้นรวมเนื้อที่ภาพทั้งหมดจำนวน 6 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพทั้งหมด 4 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 103)

ตารางที่ 103 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
พย. 28	1	2	2
ธค. 28	2	4	2
รวม	3	6	4

ข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์ มีการนำเสนอบทบรรณาธิการในเดือนพฤศจิกายน ปี 2528 จำนวน 1 ชิ้นมีพื้นที่ 65 ตารางนิ้ว และในเดือนธันวาคม ปี 2528 มีการเสนอบทบรรณาธิการในเดือนธันวาคมปี 2528 จำนวน 1 ชิ้น มีพื้นที่ 65 ตารางนิ้ว รวมบทบรรณาธิการที่นำเสนอทั้งหมดจำนวน 2 ชิ้น รวมเนื้อที่บทบรรณาธิการจำนวน 130 ตารางนิ้ว เฉลี่ยบทบรรณาธิการจำนวน 130 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 104)

ตารางที่ 104 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่บทบรรณาธิการข่าว สัญญาทาสไทย-อียิปต์

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนบท บก. ที่ นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บท บก. (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อบท บก. (ตารางนิ้ว)
พย. 28	1	65	65
ธค. 28	1	65	65
รวม	2	130	130

ข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์ มีการนำเสนอรายงานพิเศษ ในเดือนธันวาคม ปี 2528 จำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 304 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อรายงานพิเศษ 304 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 105)

ตารางที่ 105 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่รายงานพิเศษข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์

เดือนปีที่นำเสนอ	จำนวนรายงานพิเศษที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่รายงานพิเศษ (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อรายงานพิเศษ (ตารางนิ้ว)
ธ.ค. 28	1	304	304

13.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์มีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (นักการเมือง) จำนวน 9 ครั้ง คือ นายโกศล ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (20 พ.ย.28) ให้ข้อมูลในด้านไม่เห็นด้วยกรณีที่นักวิชาการเสนอให้ยกเลิกสัญญาค้ำประกันสำหรับ อียิปต์

นายธีรพันธ์ เพชรสุวรรณ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (20 พ.ย.28) ให้ข้อมูลในด้านการตกลงใจในเรื่องการต่ออายุสัญญาหรือยกเลิกการต่ออายุสัญญาว่าขณะนี้ นายโกศลยังไม่ได้ตัดสินใจ

นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานรัฐสภา (18 พ.ย.28) ให้ข้อมูลในเรื่องที่นายโกศล ไกรฤกษ์ ออกมาระบุว่าผู้ที่เรียกร้องให้มีการยกเลิกสัญญาค้ำประกันสำหรับกลุ่มประเทศอียิปต์ว่าเป็นผู้ไม่รู้จริงว่าและว่า เรื่องดังกล่าวไม่น่าวิตกเพราะที่นำไปเป็นเสียงเรียกร้องจากชาวไร่

นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (24 ธ.ค.28) ให้ข้อมูลในด้านการที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจลงมติให้ยกเลิกสัญญาทาสไทย-อียิปต์ที่ทำกับประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปมาตั้งแต่ปี 2525

แหล่งข่าวนักวิชาการจำนวน 4 ครั้ง คือ นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (18 พ.ย.28) ให้ข้อมูลในด้าน การคัดค้านสัญญาทาสไทย-อียิปต์ที่นายโกศลเห็นชอบ

นายเจริญศักดิ์ โจรนฤทธิพิเชษฐ อาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (21 พ.ย.28) ให้ข้อมูลในด้านลักษณะทางกายภาพของมันสำปะหลังมิใช่พืชทำลายดิน

แหล่งข่าวนักธุรกิจจำนวน 1 ครั้ง คือนายสุกิจ หวังหลี นายกสมาคมผู้ส่งออกมันสำปะหลังของไทย (21 พ.ย.28) ให้ข้อมูลในด้านการปลูกล้มมันสำปะหลังต้องจำกัดขอบเขตความต้องการของตลาด เพราะเมื่อใดที่ราคาธัญพืชในยุโรปลดลงมาเมื่อนั้นมันสำปะหลังในไทยจะขายไม่ออก

แหล่งข่าวข้าราชการจำนวน 2 กรณีคือ นายพร อิศรเสนา อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศกระทรวงพาณิชย์ (18 ธ.ค. 28) ให้ข้อมูลในด้าน การบอกยกเลิกสัญญาเก่า หากไทยไม่บอกไปทางอียูแล้วจะได้โควต้ามันสำปะหลัง 4.5 ล้านตันตามเดิม

นายกษิต ภิรมย์ รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจพาณิชย์ (21 พ.ย. 41) ให้ข้อมูลในด้านการส่งผู้แทนไปเจรจากับกลุ่มสมาชิกอียู

สรุปข่าวสัญญาทาสไทย-อียู มีการใช้แหล่งข่าวบุคคล(นักการเมือง) นักวิชาการ นักธุรกิจ และข้าราชการ ไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 106)

ตารางที่ 106 แสดงลักษณะของการใช้แหล่งข่าวสัญญาทาสไทย-อียู

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว
1. ประเภทบุคคล	
นักการเมือง	9
นักวิชาการ	4
นักธุรกิจ	1
ข้าราชการ	2
รวม	16

13.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวสัญญาทาสไทย-อียูที่มีองค์ประกอบในข่าวด้านผลกระทบต่อความลึกซึ้งซับซ้อน ความขัดแย้งและ ปุณชนสนใจ

สำหรับองค์ประกอบในด้านผลกระทบต่อ เช่น เบื้องหลังไทยสูญเสียผลประโยชน์มหาศาลหลังจากไทยทำสัญญาการค้ามันสำปะหลังกับกลุ่มอียูมาตั้งแต่ปี 2525 และจะหมดอายุในปี 2529 สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาจำกัด และทำให้การนำเข้ามันสำปะหลังสำหรับกลุ่มประเทศอียู

ซีลดลงเหลือเพียงปีละ 4.5 ตัน ขณะที่สภาพโดยทั่วไปของกลุ่มอื้ออึ้นอยู่ในระหว่าง 6-7 ล้านตันต่อปี ไทยต้องเสียเงิน 3000 ล้านบาท เนื่องจากไม่ยอมรับเงื่อนไขของอื้ออึ้นในการเจรจาเรื่องมันสำปะหลังครั้งแรกหวังได้เงิน 800 ล้านบาทมาใช้ในโครงการลดพื้นที่เพาะปลูก (18 ธ.ค.28)

ส่วนองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง เช่น ความขัดแย้งระหว่างนายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง อาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กับนายโกศล ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในเรื่องการยกเลิกสัญญาไทย-อื้ออึ้น ซึ่งนายเจิมศักดิ์และนักวิชาการคนอื่นๆ เสนอให้ยกเลิกสัญญาทาสไทย-อื้ออึ้น เพื่อให้ไทยมีอำนาจต่อรอง ขณะที่นายโกศลและนายณรงค์ วงศ์วรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอให้ไทยต่อสัญญากับอื้ออึ้นต่อไปเพราะจะเป็นผลดีต่อไทย (18 พ.ย. 28)

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบในด้านความลึกซึ้งซับซ้อน คือ ความซับซ้อนเรื่องการทำสัญญาทาสไทย-อื้ออึ้นเริ่มจาก ปี2523 นายตามใจ ขำภโต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แห่งพรรคกิจสังคมได้เดินทางไปลงนามในข้อตกลงเบื้องต้น ยอมจำกัดตัวเองในการส่งมันสำปะหลังอัดเม็ดไปยังกลุ่มอื้ออึ้นสร้างความเสียหายอย่างมหาศาลต่อชาวไร่มันสำปะหลังของไทย ต่อมาปี 2525 พล.อ.เปรมได้เดินทางไปเจรจา ทำสัญญาการจำกัดการส่งออกมันสำปะหลังกับกลุ่มอื้ออึ้น โดยก่อนหน้านั้นทางฝ่ายไทยทำให้สาธารณชนเข้าใจผิดคิดว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาชั่วคราวมันสำปะหลังที่กลุ่มอื้ออึ้นให้แก่ไทย แต่แท้จริงเป็นสัญญาจำกัดการส่งออกมันสำปะหลังของไทย (30 ธ.ค. 28)

สำหรับองค์ประกอบในด้านความผิดปกติ ได้แก่ ความไม่ชอบมาพากลในด้านสาระสำคัญของข้อสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวระหว่างปี 2525-2527 ไทยจะส่งมันสำปะหลังไปขายให้กับกลุ่มอื้ออึ้นเกินกว่าปีละ 5 ล้านตันไม่ได้ โดยที่อาจขายเพิ่มได้อีกไม่เกิน 5 แสนตันในช่วงปี 2526-2527 และในระหว่างปี 2528-2529 ไทยจะจำกัดการส่งออกไว้ไม่เกินปีละ 4.5 ล้านตัน และในช่วงสองปีสุดท้ายไม่เกิน 4.5 แสนตัน (30 ธ.ค.28)

นอกจากนี้ยังมีประเด็นในด้านปลุขุสนใจ ได้แก่ ชาวสัญญาทาสไทย-อื้ออึ้นทำให้นักวิชาการและประชาชนทั่วไปให้ความสนใจเพราะเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์มหาศาลของชาวไร่มันสำปะหลัง และประเทศไทยมีการเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขต่อมาได้มีการยกเลิกสัญญา (ดูตารางที่ 107)

ตารางที่ 107 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ประเด็นตัวอย่าง
ผลกระทบ	ไทยสูญเสียผลประโยชน์มหาศาล
ความขัดแย้ง	ความเห็นขัดกันระหว่างรัฐมนตรีกับนักวิชาการ
ความลึกลับซับซ้อน	ความลึกลับในการทำสัญญากับกลุ่มอียิปต์
ความผิดปกติ	ความไม่ชอบมาพากลในการทำสัญญา
บุชชนสนใจ	ประชาชนให้ความสนใจ

13.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอ

ข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์มีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการนำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบายเช่นหลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์ ออกไปทำให้รัฐบาลไทยโดยที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจให้ความเห็นชอบในหลักการที่จะยกเลิกสัญญาการค้ามันสำปะหลังระหว่างไทยกับกลุ่มอียิปต์เพื่อแสดงเจตนารมณ์พิทักษ์ผลประโยชน์นับหมื่นล้านบาทของไทย

ข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์ มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น หลังหนังสือพิมพ์เสนอข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์ออกไปทำให้นักวิชาการและชาวไร่มันสำปะหลังออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลยกเลิกสัญญาดังกล่าว และต่อมารัฐบาลได้ส่งนายโกศล ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และนายพร อิศรเสนา อธิบดีกรมการค้าภายในไปเจรจาตกลงการค้ามันสำปะหลังกับกลุ่มประเทศอียิปต์และไทยได้ยกเลิกสัญญาดังกล่าว (ดู ตารางที่ 108)

ตารางที่ 108 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวสัญญาทาสไทย-อียิปต์

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
เปลี่ยนแปลงนโยบาย	ค.ร.ม. เศรษฐกิจยกเลิกสัญญาทาสไทย-อียิปต์
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	นักวิชาการ-ชาวไร่ออกมาคัดค้านสัญญาทาสฯ

14. ข้าวเปิดโปงขบวนการไม้ซุงเถื่อน ปี 2529

ข้าวเปิดโปงขบวนการไม้ซุงเถื่อนนำเสนอโดยกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์แนวหน้า เป็นครั้งแรกเป็นข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัทสหกลกิจวิศวกรรมและบริษัทรวมมิตรการแร่ได้วิ่งเต้นร.ต.อ. สุรัตน์ โสธานุเคราะห์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ นำไม้ซุงเถื่อนจำนวนมากเข้าประเทศ ด้วยวิธีการไม่ถูกต้อง ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรได้สอบสวนซักฟอก ร.ต.อ.สุรัตน์เรื่องการเซ็น อนุญาตไม้เถื่อน จนกระทั่ง รัฐมนตรีสุรัตน์ต้องลาออกจากตำแหน่ง

สำหรับข้อเด่นของข้าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อนที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล ได้แก่การที่หนังสือพิมพ์แนวหน้าเสนอข่าวอย่างต่อเนื่องทำให้รัฐมนตรีสุรัตน์ ลาออกจาก ตำแหน่งถือเป็นการทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ของชาติ และเปิดโปงพฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น ของนักการเมือง

14.1 ประเด็นในข่าว

ข้าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อนมีประเด็นในข่าวในด้านพฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น กระทำผิด กฎหมาย เรื่องการเมือง (อภิปรายไม่ไว้วางใจ) และปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้อง

ข้าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อน มีประเด็นในข่าวเรื่องพฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น คือ กรณี ร.ต.อ. สุรัตน์ โสธานุเคราะห์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อนุมัติให้บริษัทค้าไม้สหกลกิจวิศวกรรม และบริษัทรวมมิตรการแร่ รวมทั้งบริษัทสกาบี นำเข้าไม้ซุงจากพม่า มูลค่าไม่ต่ำกว่า 415 ล้านบาท โดยวิธีพิเศษผ่านทางด่านแม่สะเรียง จ. แม่ฮ่องสอน แต่แจ้งการนำเข้าเพียง 73 ล้านบาท

ข้าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อนมีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับการ การละเมิดกฎหมาย คือ เบื้อง หลังบริษัทสกาบีเป็นบริษัทค้าไม้ซุงเถื่อนกระทำผิดกฎหมายด้วยการปลอมเอกสารของรัฐบาลเอามาแสดงเพื่อขอนำเข้าไม้ซุงกระหึยงซึ่งเป็นไม้ซุงเถื่อนจากพม่าผ่านทางด่านแม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยไม่กล้าดำเนินการจับกุมเพราะนายदनัย ดุละลัมพะ อธิบดีกรม เศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้ออกหนังสือรับรองความถูกต้องของเอกสารพม่าที่ บริษัทสกาบีนำมาแสดง

ข้าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อนมีประเด็นในข่าวเรื่องการเมือง คือ การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ ร.ต.อ.สุรัตน์ โสธานุเคราะห์ โดยกลุ่ม ส.ส.ฝ่ายค้านลงมติไม่ไว้วางใจ ร.ต.อ.สุรัตน์ กรณีอนุมัติไม้ ผิดกฎหมายจากประเทศพม่า

ข่าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อนมีประเด็นในข่าวในด้านปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้องเช่นกรณีกรมการค้าต่างประเทศพร้อมด้วย ร.ต.อ.สุรัตน์ อนุญาตให้สองบริษัทค้าไม้ นำไม้ซุงเถื่อนจากพม่าเข้าประเทศด้วยวิธีพิเศษทำให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอาทิ กรมศุลกากร กรมป่าไม้ กองทัพบก รัฐบาล นักการเมือง ออกมาดำเนินการเรียกร้องจนกระทั่งมีการดำเนินงานสอบสวน จนกระทั่งรัฐบาลสั่งระงับการนำเข้าไม้ซุงจากพม่าและทำให้ ร.ต.อ.สุรัตน์ลาออกจากส.ส. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ข่าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อนมีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับเกร็ดประวัติบริษัทผู้เกี่ยวข้องเช่นประวัติของบริษัทที่เกี่ยวข้องค้าไม้ เช่น บริษัทสถาปิ ก่อตั้งขึ้นมาเมื่อเดือนพฤศจิกายนปี 2528 มีทุนจดทะเบียนขั้นต้น 1 ล้านบาท แบ่งออกเป็นหนึ่งหมื่นหุ้นๆ ละ 100 บาทมีผู้ถือหุ้นรวม 7 คน โดยนายโชคชัย คุณานุกิษฐ์ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่สุดประมาณ 9700 หุ้น

ตารางที่ 109 แสดงประเด็นในข่าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อน

ประเด็นข่าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อน
ทุจริตคอร์ปชั่น
ละเมิดกฎหมาย
เรื่องการเมือง
ปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้อง
เกร็ดชีวิตส่วนตัว

14.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวเปิดโปงคดีไม้ซุงเถื่อนมีการเสนอข่าวในเดือนกันยายน ปี2529 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 12 ชิ้นพาดหัวข่าวรอง 4 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดาโดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 กันยายน ปี2529 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ คือ กุณชือตัวดีเนะ รมว.พาณิชย์ พลิก กม.อนุมัตินำเข้าด้วยวิธีพิเศษ ไม้ซุงมูลค่ากว่า 2 พันล้านบาท โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ ร.ม.ต.พาณิชย์ อนุมัติ ให้นำเข้าไม้เถื่อนจากพม่าด้วยวิธีพิเศษมูลค่า 2 พันล้านบาททำให้เกิดปัญหามากมายจนกระทั่งรัฐบาลพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ให้ความสนใจสั่งสอบสวนพร้อมทั้งเรียกร.ต.อ.สุรัตน์ เข้าพบสอบถามข้อเท็จจริงต่อมาบริษัทนำไม้เถื่อนถูกกีดกัน

อย่างหนักจึงได้คืนใบอนุญาตนำเข้าไม้ให้เจ้าหน้าที่จนกระทั่ง ร.ต.อ.สุรัตน์ต้องชี้แจงเรื่องการ
 อนุญาตนำเข้าต่อสภาผู้แทนราษฎรและส.ส. ได้มีการซักฟอก ร.ต.อ.สุรัตน์

เดือนตุลาคม ปี 2529 มีการนำเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 13 ชิ้น
 พาดหัวข่าวรอง 7 ชิ้นและพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้นโดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ ส.ส. 200 คนนัด
 ลงมติขับ ร.ต.อ.สุรัตน์ รวมทั้งเสนอให้จับ ร.ต.อ.สุรัตน์หากพบว่ามีความผิดจริง นอกจากนี้ยังมีการ
 แฉเบื้องหลังบริษัทต่างๆที่เกี่ยวข้องในการทำไม้เถื่อน แต่ภายหลังจากถูกกดดันอย่างทำให้ ร.ต.อ.
 สุรัตน์ยื่นใบลาออกจากตำแหน่ง ขณะที่รัฐบาลมีการปรับปรุงคณะรัฐมนตรี

เดือนพฤศจิกายน ปี 2529 มีการนำเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 2
 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้นรวมทั้งหมด 3 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดาโดยมีประเด็นข่าวสำคัญ
 ได้แก่ สุรัตน์ขนของออกจากที่ทำงานที่กระทรวงพาณิชย์ พันตำแหน่ง

โดยสรุปหนังสือพิมพ์แนวหน้าให้ความสำคัญข่าวเปิดโปงคดีไม้ซุงเถื่อน โดยมีการพาด
 หัวข่าวใหญ่ 27 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 12 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้น (ดูตารางที่ 110)

ตารางที่ 110 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าว

การให้ความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	27
พาดหัวข่าวรอง	12
พาดหัวข่าวธรรมดา	2
รวม	41

14.3 การเปิดประเด็นและการติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์แนวหน้าในส่วนของ"โลกธุรกิจ" เป็นหนังสือพิมพ์ฉบับแรกและฉบับเดียวที่
 ได้ขุดคุ้ยกระบวนการค้าไม้ซุงเถื่อนมาตีแผ่อย่างต่อเนื่องโดยเริ่มเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อกลาง
 เดือน กันยายน ปี 2529 คือ บริษัทสหกลสิกิจวิศวกรรมและบริษัทรวมมิตรการแร่ ร่วมกันวิ่งเต้นจน
 ร.ต.อ.สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ยอมเซ็นอนุมัติให้นำเข้าไม้
 จากพม่าทางด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอนและระนองด้วยวิธีพิเศษทั้งสองบริษัทพยายามวิ่งเต้นการทำ

ไม่มาตั้งแต่สมัยนายโกศล ไกรฤกษ์ ยังเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยมีนายทหาร
 นักการเมือง รวมทั้ง พล.ท.จันทร์คุปต์ สิริสุทธ์ อดีตเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีหนูลง

แต่พล.อ. เปรม นายกรัฐมนตรีสมัยนั้น ได้สั่งห้ามมิให้มีการเซ็นอนุมัติไปแล้ว และวาง
 นโยบายชัดเจนว่าจะไม่สนับสนุนการนำเข้าไม้ซุงเถื่อนจากพม่าเพราะจะกระทบความสัมพันธ์
 ระหว่างประเทศทั้งสองและจะเป็นการเปิดศึกขายแดนด้านตะวันตกอีกด้านหนึ่ง และเพื่อเป็นการ
 ป้องกันการลักลอบนำเข้าไม้ซุงเถื่อนของไทยเองปะปนเข้าไปในไม้ซุงเถื่อนจากพม่า

ปรากฏว่า ร.ต.อ.สุรัตน์ กลับฉีกนโยบายของรัฐบาลด้วยการเซ็นอนุมัติไปแสดงพฤติ
 กรรมทุจริตคอร์รัปชันและมีเบื้องหลังต่อมาหนังสือพิมพ์แนวหน้า ได้รณรงค์ต่อต้านอย่างต่อเนื่องจน
 ประสบความสำเร็จได้มีการยกเลิกใบอนุญาตที่ให้แก่สองบริษัทดังกล่าว

นอกจากนี้พรรคการเมืองฝ่ายค้านได้ยื่นญัตติไม่ไว้วางใจ ร.ต.อ.สุรัตน์ในสภาผู้แทน
 ราษฎร แม้เสียงไม่ไว้วางใจจะไม่มากพอที่จะขับ ร.ต.อ. สุรัตน์ ในสภาได้แต่ต้องถือว่า ร.ต.อ. สุรัตน์
 มิได้รับความไว้วางใจแล้ว เพราะ ส.ส.ของพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลครั้งหนึ่งงดออกเสียง ซึ่งเป็น
 สาเหตุที่ทำให้ ร.ต.อ. สุรัตน์ พ้นจากตำแหน่งไปในที่สุด

บริษัทสกาปี.ได้ปลอมแปลงเอกสารของรัฐบาลพม่าทั้งฉบับเพื่อมาแสดงขอนำเข้าไม้
 ซุงเถื่อนจากพม่าทางด่านจังหวัดแม่ฮ่องสอนโดยวิธีปกติซึ่งเอกสารปลอมดังกล่าวนายदनัย
 ดุละลัมพะ อธิบดีกรมเศรษฐกิจ กระทรวงต่างประเทศ รับรองความถูกต้องเอาไว้ด้วย

ส่วนประเด็นบริษัทสกาปี หนังสือพิมพ์แนวหน้าในส่วนของโลกธุรกิจ ได้นำหลักฐานมา
 แฉว่าเอกสารของรัฐบาลพม่าที่นำมาแสดงและทางกระทรวงการต่างประเทศได้รับรองความถูก
 ต้อง เป็นเอกสารที่ทำปลอมขึ้นทั้งฉบับเป็นผลให้ทางกระทรวงต่างประเทศต้องรีบตรวจสอบข้อมูล
 ไปยังกระทรวงต่างประเทศของพม่าและออกแถลงขอมรับความผิดพลาดของตัวเองว่ารับรอง
 เอกสารปลอมไปจริง พร้อมเข้าแจ้งความต่อกองปราบ ให้ดำเนินคดีกับบริษัทสกาปี

เรื่องราวของขบวนการไม้ซุงเถื่อนที่หนังสือพิมพ์แนวหน้าในส่วนของโลกธุรกิจที่นำมาตีแผ่
 เป็นการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการปกป้องผลประโยชน์ของชาติโดยชี้ให้เห็นการทำงานอัน
 หละหลวมของข้าราชการระดับอธิบดีในกระทรวงต่างประเทศ และการทำงานที่ขัดกับนโยบายของ
 รัฐบาลและเปิดโปงเบื้องหลังอันไม่ชอบมาพากลของคนระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

14.4 ความยาวข่าว

ข่าวเปิดโปงคดีไม้ซุงเถื่อนมีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 กันยายน ปี 2529 มีพื้นที่
 80 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับเบื้องหลังมีผู้สนับสนุนให้ ร.ต.อ.สุรัตน์ นำเข้าไม้เถื่อนจากพม่า

และมีการเสนอข่าวในวันสุดท้ายเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน ปี 2529 เป็นเรื่องเกี่ยวกับพรรคกิจสังคม เรียกประชุมด่วนเพื่อหาผู้แทน ร.ต.อ.สุรัตน์

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวเปิดโปงคดีไม่ซุงเถื่อนพบว่ามี การเสนอข่าวในช่วงเดือนกันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน ปี 2529 รวม 3 เดือนจะเห็นได้ว่าความยาวข่าวสูงสุดที่วัดได้จะอยู่ใน ช่วง 121- 130 ตารางนิ้ว รวมทั้ง 5 ครั้ง รวมระยะเวลาในการเสนอข่าวทั้งหมดจำนวน 39 ครั้ง รวมความยาวข่าว 3993.5 0 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 102.39 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 111)

ตารางที่ 111 แสดงความยาวข่าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อน

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 30	2
31-40	1
41-50	2
51-60	1
61-70	4
71-80	2
81-90	3
91-100	3
101-110	4
111-120	1
121-130	5
131-140	2
141-150	1
151-160	3
161-170	1
มากกว่า 171 ขึ้นไป	4
รวมความยาวข่าว	3993.50 ต.ร. นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	102.39 ต.ร. นิ้ว

14.5 ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวเปิดโปงคดีไม้ซุงเถื่อนมีการเสนอภาพประกอบข่าวในเดือนกันยายน ปี 2529 จำนวน 13 ชิ้นมีเนื้อที่ 170.5 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 13.11 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนตุลาคม ปี 2529 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 26 ชิ้น มีพื้นที่ 447.2 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อพื้นที่ 17.20 ตารางนิ้ว และในเดือนเมษายน ปี 2529 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าว 4 ชิ้น มีพื้นที่ 31.50 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 7.87 ตารางนิ้ว รวมจำนวนภาพที่นำเสนอภาพทั้งหมด 43 ชิ้น มีเนื้อที่ภาพทั้งหมด 649.20 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพทั้งหมด 38.18 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 112)

ตารางที่ 112 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อน

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนภาพที่นำ เสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
กย. 29	13	170.50	13.11
ตค. 29	26	447.20	17.20
เมย. 30	4	31.50	7.87
รวม	43	649.20	38.18

ข่าวเปิดโปงคดีไม้ซุงเถื่อนมีการนำเสนอบทความในเดือนกันยายนปี 2529 จำนวน 3 ชิ้นมีพื้นที่ 205 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 68.33 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนตุลาคม ปี 2529 มีการนำเสนอบทความจำนวน 5 ชิ้นมีเนื้อที่ 542 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 108.4 ตารางนิ้ว และในเดือนพฤศจิกายน ปี 2529 มีการเสนอบทความจำนวน 1 มีพื้นที่ 195 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 195 ตารางนิ้ว รวมบทความที่นำเสนอทั้งหมดจำนวน 9 ชิ้น มีพื้นที่ 942 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 371.73 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 113)

ตารางที่ 113 แสดงจำนวนขึ้นและพื้นที่การนำเสนอบทความ

เดือนปีที่เสนอ	จำนวนบทความที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บทความ (จำนวนชิ้น)	เฉลี่ยต่อภาพ (จำนวนชิ้น)
กย. 29	3	205	68.33
ตค. 29	5	542	108.40
พย. 29	1	195	195
รวม	9	942	371.73

14.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวเปิดโปงคดีขู่เดือนมีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (นักการเมือง) จำนวน 55 ครั้ง คือ ร.ต.อ สุรรัตน์ ไอสถานุเคราะห์ ร.ม.ต.กระทรวงพาณิชย์ (26 ก.ย.29) ให้ข้อมูลในด้านการอนุญาตนำเข้าไม้ขง

พล.อ. หาญ ลีนานนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (26 ก.ย. 29) ให้ข้อมูลในด้านการอนุมัติไม้ที่ไม่ระบุถิ่นกำเนิดเข้าประเทศที่จังหวัดระนองสมัยที่ตนเคยดำรงตำแหน่งแม่ทัพภาคที่ 4 ว่าจำไม่ได้ว่ามีใครอนุมัติบ้าง และว่าการนำไม้จากต่างประเทศเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองเพราะป้องกันการลักลอบตัดไม้ในประเทศ

พล.ท.จันทรวงศ์ สิริสุทธิ อดีตเลขาธิการนายกรัฐมนตรีย (4 ต.ค.29) ให้ข้อมูลในด้านการยอมรับว่าตัวเองมีหุ้นในบริษัทสหสิริกิจวิศวกรรม ที่วิ่งเต้นขออนุญาต นำไม้เถื่อนจากพม่าเข้าประเทศ

ม.ร.ว คีฤทธิ ปราโมช หัวหน้าพรรคกิจสังคม (7 ต.ค.29) ให้ข้อมูลในกรณีไม่ไว้วางใจ ร.ต.อ.สุรรัตน์ ไอสถานุเคราะห์ จะเป็นตัวซื้อขนาดของรัฐบาล

แหล่งข่าวข้าราชการจำนวน 10 ครั้ง คือ พล.ต.ท.รวมศักดิ์ ไชโยภินทร์ แม่ทัพภาคที่ 3 (17 ก.ย.29) ให้ข้อมูลในด้านกองทัพไทยไม่มีอำนาจตามกฎหมายอนุญาตให้นำเข้าไม้จากต่างประเทศ

นายธานี บุญญภาส อธิบดีกรมป่าไม้ (23 ก.ย.29) ให้ข้อมูลในด้านหนังสือจากกระทรวงพาณิชย์ ส่งถึงกรมป่าไม้ข้อมูลในหนังสือระบุว่า ร.ม.ว.พาณิชย์อนุมัติให้นำไม้ขง 3 หมื่นท่อนจากพม่า

นายไกรศรี จาติกวณิช อธิบดีกรมศุลกากร (23 ก.ย.29) ให้ข้อมูลในด้านบริษัทสห
กสิกิจวิสาหกิจและบริษัทรวมมิตรการแร่ สองบริษัทค้าไม้เถื่อนไม่ได้ขออนุญาตนำเข้าไม้เข้าประเทศ

พล.อ. พิจิตร กุลละวณิชย์ ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก (24 ก.ย.29) ให้ข้อมูล กรณี
ที่เคยมีกลุ่มเอกชนกลุ่มหนึ่งขอนำเข้าไม้เถื่อนพม่าเข้าทางภาคเหนือของไทย

สรุปข่าวซึ่งเดือนมีการนำเสนอแหล่งข่าวบุคคล (นักการเมือง) แหล่งข่าวข้าราชการ
ไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 114)

ตารางที่ 114 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
ประเภทบุคคล	
นักการเมือง	55
ข้าราชการ	10
รวม	65

14.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวเปิดโปงคดีขงเถื่อนมีองค์ประกอบในด้านความผิดปกติ ความขัดแย้ง และความ
ลึกลับซับซ้อน และผลกระทบ

ความผิดปกติที่ปฎิชนทั่วไปให้ความสนใจ ได้แก่ ร.ต.อ.สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ อนุญาตให้บริษัทกสิกิจวิสาหกิจนำเข้าไม้พม่า 2หมื่นล้านลบ.เมตร
ผ่านช่องทาง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน และอนุญาตให้บริษัทรวมมิตรการแร่นำเข้าไม้พม่า 6
หมื่นล้านลบ.เมตร จากด่านกระบือ จ.ระนอง ทั้งๆ ที่รัฐบาลมีนโยบายไม่อนุญาตให้นำเข้าไม้ขง
จากพม่า

ส่วนองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง เช่น ความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐบาล นัก
การเมือง กองทัพบก กรมป่าไม้ กองทัพภาคที่สามเรื่องการนำเข้าไม้ขงเถื่อนจากพม่า หลายฝ่าย
ไม่เห็นด้วยเพราะเกรงว่าจะเกิดผลกระทบด้านความสัมพันธ์กับพม่า และทางด้านกรมป่าไม้อ้างว่า
ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ไปตรวจประทับรับรองไม้ขงเถื่อนจากพม่า

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบในด้านความลึกซับซ้อน ได้แก่ ความซับซ้อน ในเรื่อง การพิสูจน์ถิ่นกำเนิดของไม้ซุงเถื่อนเจ้าหน้าที่เริ่มสงสัยเรื่องใบรับรองแหล่งกำเนิดของไม้ที่บริษัท สกาปีนำมาเสนอ อาจไม่ถูกต้อง

สำหรับองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ได้แก่ ผลกระทบในด้านความมั่นคง โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า เนื่องจากไม้เถื่อนดังกล่าวซื้อมาจากชนกลุ่มน้อยชาว กะเหรี่ยงซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้มีปัญหาด้านการเมืองกับทางรัฐบาลพม่าและทางพม่าได้แจ้งว่าไม้ซุงที่ ไทยนำเข้าจะต้องเป็นไม้ที่รัฐบาลพม่ารับรองเท่านั้น อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่สถานทูตพม่าในไทย ได้แจ้งรายละเอียดว่าผู้ที่จะไปซื้อไม้ซุงจากพม่า จะต้องเดินทางไปติดต่อกับทางบริษัททิมเบอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทของรัฐบาลพม่าที่มีสิทธิส่งไม้ขายนอกประเทศแต่เพียงผู้เดียว เท่านั้น (ดูตารางที่ 115)

ตารางที่ 115 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าว

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ความผิดปกติ	อนุมัตินำเข้าไม้เถื่อนอย่างมีเสถียร
ความขัดแย้ง	เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เรื่องไม้เถื่อน
ความลึกซับซ้อน	ความลึกซับซ้อนต่อไม้เถื่อน
ผลกระทบ	ความสัมพันธ์ไทย – พม่า

14.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนองานข่าว

ข่าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อนมีผลต่อเนื่องจากการที่นำเสนองานข่าวในการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ การลงโทษตามกฎหมาย และการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล

ข่าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อนมีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการที่นำเสนองานข่าวโดยมีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น หลังจาก ร.ต.อ. สุรรัตน์ ไอสถานุเคราะห์ รว. พาณิชย์อนุมัติให้ 3 บริษัท ทำไม้ นำไม้เถื่อนเข้าไทยเจ้าหน้าที่พบว่าเอกสารผู้นำเข้าของบริษัทสกาปี มีพิรุณหลายอย่าง เช่น เอกสาร ภาษาพม่า ทางบริษัทนำมาประกอบมีสิ่งผิดสังเกตอย่างน้อย 2 จุดคือ ในเอกสารภาษาของพม่าที่ระบุว่าไม้ซุงที่ลักลอบจากพม่าทางเมืองท่าอย่างกุง แต่เวลาขนเข้าประเทศไทยทางบริษัทสกาปีจะ

ชนเข้าทาง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน อีกจุดหนึ่งคือเอกสารภาษาพม่าดังกล่าวไม่มีการรับรองความถูกต้องโดยสถานทูตพม่าในไทย

ข่าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อนมีผลต่อเนื่องในด้านการลงโทษตามกฎหมาย เช่น ตำรวจกองปราบจับกุมบริษัทสกาบี และบริษัทสมุทรไพโรวัลย์ ในข้อหาร่วมกันค้าไม้เถื่อนจากพม่าพร้อมยึดของกลาง ไม้เถื่อนมูลค่า 39 ล้านบาท

ข่าวเปิดโปงคดีไม้ซุงเถื่อนมีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าว ร.ต.อ.สุรัตน์ โสธานูเคราะห์ อนุญาตให้นำไม้เถื่อนจากพม่าเข้าประเทศ ทำให้ส.ส.ฝ่ายค้านยกมาเป็นข้ออ้างในการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล นายกรัฐมนตรี พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ จนกระทั่ง ร.ต.อ.สุรัตน์ทนแรงกดดันไม่ไหวยื่นใบลาออกจากตำแหน่ง ส.ส.และรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 116 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนองานข่าวเปิดโปงคดีซุงเถื่อน

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	ร.ม.ต.อนุมตินำเข้าไม้เถื่อน
ลงโทษตามกฎหมาย	ตำรวจจับบริษัทค้าไม้เถื่อน
เปลี่ยนแปลงตัวบุคคล	รัฐมนตรีสุรัตน์ลาออกจากตำแหน่ง

15. ข่าวดะไลยแก๊งทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ปี 2530

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนได้เสนอข่าวดะไลยแก๊งทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นฉบับแรก เป็นข่าวเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงในกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับพระชั้นผู้ใหญ่ และบุคคลทั่วไปปลอมใบอนุโมทนาบัตร ตุนเครื่องราชฯ เป็นเงิน 1400 ล้านบาท ต่อมารัฐบาลได้ดำเนินการสอบสวนผู้กระทำผิดพบมีเครือข่ายซับซ้อนกระทำกันมานานในที่สุจริตรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสั่งวิธีขอพระราชทานเครื่องราชฯ ใหม่

15.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ พฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น ละเมิดกฎหมาย พระภิกษุละเมิดพระธรรมวินัย การแสดงความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

ข่าวดะไลยแก๊งมาเฟียทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีประเด็นในข่าวในเรื่องพฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น คือ ข้าราชการระดับสูงในกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับพ่อค้าประชาชน นักธุรกิจ นายธนาคาร พระเถระชั้นผู้ใหญ่ ผู้บริหารโรงเรียนระดับสูง และประชาชนบางกลุ่ม ร่วมกันปลอมแปลงใบอนุโมทนาบัตรเพื่อขอรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นต่างๆ สำหรับปี 2529 จำนวน 750 รายรวมเงินบริจาคให้วัดและโรงเรียนตามใบอนุโมทนาบัตร 1400 ล้านบาท

ข่าวดะไลยแก๊งมาเฟียทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีประเด็นในข่าวเรื่อง ละเมิดกฎหมาย คือเจ้าหน้าที่ระดับสูงในกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นครูบาอาจารย์ ร่วมกันปลอมแปลงเอกสารเพื่อขอเครื่องราชฯ อันมีส่วนสัมพันธ์กับสถาบันพระมหากษัตริย์ เผยพฤติกรรมแก๊งขายเครื่องราชฯ ใช้อำนาจหน้าที่ประจบนักธุรกิจพ่อค้าจนตายใจในความเป็นผู้กว้างขวางจ่ายเงินสมน้ำคุณไปเพื่อแลกกับเครื่องราชฯ ปลอมลายเซ็นพล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ นาย

ข่าวดะไลยแก๊งมาเฟียทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีประเด็นในข่าวเรื่องพระภิกษุระดับสูง ละเมิดพระธรรมวินัย คือ พระเถระชั้นผู้ใหญ่ ในวัดดังก.ท.ม.หลายรูปร่วมกันปลอมแปลงใบอนุโมทนาบัตร

ข่าวดะไลยมาเฟียทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีประเด็นในข่าวเรื่องการแสดงความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง คือ นายค่านวน ซิลปถัมภ์ นายกสมาคมทนายความแห่งประเทศไทยออกมาแสดงความคิดเห็นเรื่องโทษสำหรับผู้ร่วมปลอมแปลงใบอนุโมทนาบัตรขอเครื่องราชฯ

ตารางที่ 117 แสดงประเด็นในข่าวทลายแก๊งมาเฟียเครื่องราชฯ

ประเด็นในข่าวทลายแก๊งมาเฟียเครื่องราชฯ
<p>พฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น</p> <p>ละเมิดกฎหมาย</p> <p>พระภิกษุละเมิดพระธรรมวินัย</p> <p>ปฏิกิริยาละเมิดความคิดเห็น</p>

15.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวทลายแก๊งมาเฟียทุจริตเครื่องราชฯ มีการเสนอข่าวระหว่างเดือนธันวาคม ปี 2529 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดาและหัวข่าวรอง โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม ปี 2529 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ คือ ปลอมใบอนุโมทนาบัตรบริจาค 1400 ล้านบาท แฉแก๊งปลอมหลักฐานต้มเปรมขอเครื่องราชฯ โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ แฉแก๊งปลอมใบอนุโมทนาบัตรไล่ตั้งแต่ผอ.-เลขานุการ รูดสอบ 10 ตัวเบ้มร่วมแก๊งทุจริตเครื่องราชฯ

เดือนมกราคม ปี 2530 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 9 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 10 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 8 ชิ้น โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดเบญจมบพิตรเปิดหน้ากากแฉวัดเป็นตุ๊กตาปลอมใบอนุโมทนาบัตร แห่ลงขอเครื่องราชฯ มีมูลนิธิใหญ่ใช้เส้น รมช.ศธ. และการขอเครื่องราชฯ ของ่ายพอใจใครก็ให้ ส่วนแก๊งเครื่องราชฯ มีตั้งแต่ข้าราชการระดับสูงในกระทรวงศึกษาธิการอาทินายขุนทอง ภูผิวเดือน และอธิบดีกรมการศาสนา อาจารย์โรงเรียนดัง รวมทั้งพระชั้นผู้ใหญ่และมีประเด็นแจ่งจับนายขุนทอง พัวพันตุ่นเครื่องราชฯ

เดือนกุมภาพันธ์ ปี 2530 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 18 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 6 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 3 ชิ้น โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ เปิดตัว 69 นักบริจาคทุ้ม "พันล." ขอเครื่องราชฯ รวมทั้งประเด็นเรื่องการรื้อระบบการขอเครื่องราชฯ และพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีสั่งเรียกคืนย้อนหลัง ชุดรากแก๊งตุ่นเครื่องราชฯ เผยเบื้องหลังปีกใหญ่ธนาคารกรุงเทพพัวพันแก๊งทุจริตและมีการล่าตัวผู้กระทำความผิด รวมทั้งการเปิดเผยผลสอบ 2 พระผู้ใหญ่และ ผอ.รร.เทพศิรินทร์ ผิดชัด

เดือนมีนาคม ปี 2530 มีการนำเสนอในลักษณะการพาดหัวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 9 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวรองโดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ ผลสอบบุคคลที่เกี่ยวข้องแก๊งปลอมเครื่องราชฯ ได้แก่เจ้าหน้าที่กองประกาศิตบางคน ปลัด-รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการและข้าราชการกระทรวงศึกษาอีก 10 คน นางกิมเอ็ง นางวันทนีย์ เจ้าหน้าที่ระดับสูงธนาคารกรุงเทพ และพระชั้นผู้ใหญ่

เดือนเมษายน ปี 2530 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 4 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ โดยมึประเด็นสำคัญได้แก่ กรมตั้งกก.สอบทุจริตเครื่องราชฯ

เดือนพฤษภาคม ปี 2530 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 3 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 4 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 3 ชิ้น มีประเด็นสำคัญได้แก่ตำรวจกองปราบสอบเครือข่าย "สมชาย จันทังโล" พัวพันคุณหญิงก๊วยวันทนีย์ปลอมเครื่องราชฯ โยงเจ้าคุณอุดม พระชั้นผู้ใหญ่

และในเดือนมิถุนายน ปี 2530 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 4 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้นมีประเด็นสำคัญได้แก่ พบทำเนียบรัฐบาลแหล่งปลอมราชกิจจานุเบกษา

โดยสรุปหนังสือพิมพ์พิมพ์ดิชนให้ความสำคัญข่าวทะเลาะแก๊งเครื่องราชฯโดยมีพาดหัวข่าวใหญ่ 37 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 22 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 28 ชิ้น รวม 87 ชิ้น (ดูตารางที่ 118)

ตารางที่ 118 แสดงลักษณะของพาดหัวข่าว

การให้ความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	37
พาดหัวข่าวรอง	22
พาดหัวข่าวธรรมดา	28
รวม	87

15.3 การเปิดประเด็นและการติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์มติชนได้เปิดประเด็นข่าวหลายแก๊งมาเพียทุจริตเครื่องราชฯ ครั้งแรกปลายปี 2529 ด้วยพาดหัวข่าวคือ ปลอมอนุโมทนาบัตรบริจาคเงิน /แฉ แก๊งปลอมหลักฐาน ต้มเปรม ขอพระราชทานเครื่องราชฯ โดยมีเนื้อหาข่าวระบุถึงการปลอมแปลงใบอนุโมทนาบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการโดยอ้างว่าบริจาคเงินมหาศาลให้วัดบ้าง ให้โรงเรียนบ้าง แต่จากการสุ่มตรวจสอบพบว่าไม่มีการบริจาคเงินตามที่กล่าวอ้างเลย

ต่อมาชุดสอบสวนของ พล.ต.ต.ประยูร โกมารกุล ณ นคร รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาลเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ในที่สุดได้มีการจับกุมผู้ต้องหาคดีดังกล่าวไปแล้ว 3 ระลอก รวม 15 คน ผู้ถูกจับมีทั้งอดีตรัฐมนตรีช่วยว่ากระทรวงศึกษาธิการ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ข้าราชการ บุคคลภายนอกพระภิกษุ รวมทั้งถึงข้าราชการระดับสูงในทำเนียบรัฐบาลได้ถึงตัวตาย เป็นมาจากเรื่องดังกล่าวแล้วเจ้าหน้าที่ยังจับกุมผู้เกี่ยวข้องได้เพิ่มเติมอีก

หลังจากนั้นกระบวนการขอรับพระราชทานเครื่องราชฯอิสริยาภรณ์นั้นได้มีการยกเครื่องระเบียบขึ้นมาใหม่ให้รัดกุมมากยิ่งขึ้นเพื่อป้องกันการทุจริตต้มตุ๋น ผลการเสนอข่าวทำให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข ป้องกันและกวาดล้างกระบวนการที่ประพฤติน่าสงสัยกับสถาบันสูงสุดอันเป็นที่เคารพของชาวไทย ถือเป็นการทำงานหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในการเปิดโปงพฤติกรรมการทุจริต

15.4 ความยาวข่าว

ข่าวทะเลาะแก๊งทุจริตเครื่องราชฯ มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม ปี 2529 มีเนื้อที่ 63 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแฉเบื้องหลังแก๊งปลอมอนุโมทนาบัตร บริจาค 1400 ล้านบาท และมีการเสนอข่าววันสุดท้าย เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน ปี 2530 มีพื้นที่ 108 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับนายมารุต บุณนาค หัวหน้าการสอบสวนคดีเครื่องราชฯเป็นมวยล้ม

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวทะเลาะแก๊งทุจริตเครื่องราชฯ พบว่ามีการเสนอข่าวในช่วงเดือนธันวาคม ปี 2529 และในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน ปี 2530 จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวที่วัดได้สูงสุดจะอยู่ในช่วงน้อยกว่า 40 ตารางนิ้ว ลงมารวมระยะเวลาในการเสนอทั้งหมด 85 ครั้ง รวมความยาว ข่าว 1226 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 14.42 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 119)

ตารางที่ 119 แสดงความยาวข่าว ทะลายแก๊งทุจริตเครื่องราชฯ

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 40	14
41-50	11
51-60	10
61-70	10
71-80	5
81-90	6
91-100	6
101-110	6
111-120	5
มากกว่า 121ขึ้นไป	12
รวมความยาวข่าว	1226 ต.ร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	14.42 ต.ร. นิ้ว

15.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวทะลายแก๊งทุจริตเครื่องราชฯมีการเสนอรูปภาพประกอบข่าวในช่วงเดือนมกราคม ปี 2530 จำนวน 3 ชิ้น มีเนื้อที่ภาพ 6 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 2 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2530 มีการเสนอภาพประกอบข่าว 6 ชิ้น มีเนื้อที่ภาพ 48 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 8 ตารางนิ้ว ในเดือนมีนาคม ปี 2530 มีการเสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 4 ชิ้นมีเนื้อที่ 5.50 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 1.37 ตารางนิ้วและในเดือนพฤษภาคม ปี 2530 มีการเสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 6 ชิ้นมีเนื้อที่ ภาพ 60.5 0ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 10.08 ตารางนิ้ว รวมจำนวนภาพที่นำเสนอทั้งหมด 19 ชิ้น มีเนื้อที่ภาพทั้งหมด120 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพทั้งหมด21.45 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 120)

ตารางที่ 120 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การนำเสนอภาพประกอบข่าว

เดือนปีที่นำเสนอ	จำนวนภาพที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
มค.30	3	6	2
กพ.30	6	48	8
มีค.30	4	5.5	1.37
พค.30	6	60.5	10.08
รวม	19	120	21.45

ข่าวทะเลายแก๊งทุจริตเครื่องราชฯ มีการนำเสนอขบปรณนการ ในชวงเดือนมกรคม ปี 2530 จำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ขบปรณนการจำนวน 54 ตารางนิ้ว และในชวงเดือนกุมภพค.30 ปี 2530 มีการเสนอจำนวนขบปรณนการ 2 ชิ้นมีพื้นที่ 207 ตารางนิ้วเฉลี่ยต่อขบปรณนการ 103.50 ตารางนิ้ว และในเดือนพฤษภค.30 ปี 2530 มีการนำเสนอจำนวนขบปรณนการจำนวน 1 ชิ้นมีเนื้อที่ 40 ตารางนิ้ว รวมจำนวนขบปรณนการที่นำเสนอทั้งหมด 4 ชิ้น เฉลี่ยต่อขบปรณนการทั้งหมด 197.50 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 121)

ตารางที่ 121 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่ของขบปรณนการ

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนขบปรณน.ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ขบปรณน. (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยขบปรณน. (ตารางนิ้ว)
มค. 30	1	54	54
กพ. 30	2	207	103.50
พค. 30	1	40	40
รวม	4	301	197.50

ข่าวทะเลายแก๊งทุจริตเครื่องราชฯ มีการเสนอขบปรณนการในชวงเดือนมีนาคม ปี 2530 จำนวน 3 ชิ้น มีเนื้อที่ 198 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อขบปรณนการพิเศษ 66 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 122)

ตารางที่ 122 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การนำเสนอบทความ

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนบทความ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บทความ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยบทความ (ตารางนิ้ว)
มีค. 30	3	198	66

ข่าวทะเลลายแก๊งทุจริตเครื่องราชฯ มีการเสนอรายงานพิเศษ ในช่วงเดือนธันวาคม ปี 2539 จำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 54 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 54 ตารางนิ้ว ในเดือนมกราคมปี 2530 มีการนำเสนอรายงานพิเศษจำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 56 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 56 ตารางนิ้ว ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2530 มีการนำเสนอรายงานพิเศษ 6 ชิ้นมีพื้นที่ 732 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 122 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนมีนาคม มีการนำเสนอรายงานพิเศษ จำนวน 4 ชิ้นมีพื้นที่ 551 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 137.75 ตารางนิ้ว และในเดือนเมษายน มีการนำเสนอรายงานพิเศษ 2 ชิ้น มีเนื้อที่ 252 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 126 ตารางนิ้ว รวมการเสนอรายงานพิเศษทั้งหมด 14 ชิ้น มีพื้นที่จำนวน 1645 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 595.75 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 123)

ตารางที่ 123 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่การนำเสนอรายงานพิเศษ

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนรายงานพิเศษ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่รายงานพิเศษ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ (ตารางนิ้ว)
ธค. 29	1	54	54
มค. 30	1	56	56
กพ. 30	6	732	122
มีค. 30	4	551	137.75
เมย. 30	2	252	126
รวม	14	1645	595.75

15.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวทะเลายแก๊งทุจริตเครื่องราชฯ มีการใช้แหล่งข่าวนักการเมือง จำนวน 44 ครั้ง คือ นายมารุต บุณนาค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (10 ม.ค.30) ให้ข้อมูลในด้านการไม่เห็นด้วยเรื่องใบปลิวตีผู้ใหญ่ในกระทรวงศึกษาธิการเรื่องไม่สามารถจัดการบุคคลที่ทุจริตเครื่องราชฯได้

นายเดโช สนวนานนท์ สส. กทม. พรรคประชาธิปัตย์ ประธานกรรมาธิการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร (4 ม.ค.30) ให้ข้อมูลในด้าน ผู้รับผิดชอบในการยื่นขอพระราชทานเครื่องราชฯ

นายสัมพันธ์ ทองสมัคร (27 ม.ค.30) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ข้อมูลกรณีลงนามในใบประกาศเกียรติคุณบัตร 25 ฉบับ ที่ระบุว่ามิได้บริจาคเงินให้กับวัดบำรุงรินลาดกระบัง จำนวน 57 ล้านบาท แต่เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่าไม่มีการบริจาคเงินจริง

แหล่งข่าวข้าราชการ (กระทรวงศึกษาธิการและตำรวจ) จำนวน 41 ครั้ง คือ นายสมาน แสงมะลิ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (7 ม.ค.30) ให้ข้อมูลในกรณีที่มีการปลอมแปลงอนุโมทนาบัตรและประกาศเกียรติคุณของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อขอรับพระราชทานเครื่องราชฯ

นายประเสริฐ โตเจริญ ผู้อำนวยการเขตภาษีเจริญ (15 ก.พ.30) ให้ข้อมูลในด้านการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีหลักฐานการขอพระราชทานเครื่องราชฯ โดยวัดต่างๆ ซึ่งอยู่ในเขตไม่ถูกต้อง จำนวน 54 ราย

พล.ต.อ. ณรงค์ มหานนท์ อธิบดีกรมตำรวจ (19 พ.ค 30) ให้ข้อมูลในด้านการดำเนินคดีกับนางกิมเอ็งในข้อหาแอบอ้างการขอเครื่องราชฯ

แหล่งข่าวพระภิกษุ จำนวน 9 ครั้ง คือ พระธรรมสิริวัฒน์ เลขาธิการสมเด็จพระสังฆราชวัดราชบพิธ (4 ม.ค.30)ให้ข้อมูลในด้านการปลอมอนุโมทนาบัตรของวัดราชบพิธ เพื่อนำไปขอเครื่องราชฯ เป็นเงิน 3 ล้านบาท

พระราชนันท์มณี (ปัญญานันท์ภิกษุ) เจ้าอาวาสวัดชลประทานรังสฤษฎ์ (13 ม.ค. 30) ให้ข้อมูลในด้านการปลอมแปลงอนุโมทนาบัตร ว่าเป็นเรื่องของมนุษย์โกหกทุจริต

พระพุทธรังษี เจ้าอาวาส วัดเบญจมบพิตร (5 ม.ค.30) ให้ข้อมูลในด้านมีแก๊งปลอมเครื่องราชฯ แอบอ้างเอาชื่อวัดเบญจมบพิตร ไปหากิน

พระราชปัญญา โภศล รองเจ้าอาวาสวัดเทพศิรินทร์ (11 ม.ค.30) ให้ข้อมูลในด้านการแจกแจง กรรมวิธี การเสนอชื่อขอเครื่องราชฯ

แหล่งข่าวผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ นายคำฉนวน ชโลปถัมภ์ นายกสมาคม ทนายความแห่งประเทศไทย (21 ม.ค.30) ให้ข้อมูลในเรื่องข้าราชการสมคบกันปลอมแปลงเครื่องราชฯดำเนินคดีอาญา

แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้องจำนวน 19 ครั้ง ได้แก่ นางวันทนี ยหยวิริยะกุล ผู้วิ่งค้นหาผู้บริจาคเงินมูลนิธิ (19พ.ค.30) ให้ข้อมูลในด้านพฤติกรรมของนางกิมเอ็ง แซ่เตี๋ย หรือนางดวงฤทัย จารุจินดา

คุณหญิงพันธ์เครือ ยงใจยุทธ ภริยาพล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ (14 พ.ค.30) ให้ข้อมูลในเรื่องการรู้จักกับนางดวงฤทัย

สรุปข่าวทะเลาะแย่งมาเฟียเครื่องราชฯ มีการใช้แหล่งข่าวบุคคล นักการเมือง ข้าราชการ การประจำ พระ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง (ดูตารางที่ 124)

ตารางที่ 124 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
ประเภทบุคคล	
นักการเมือง	44
ข้าราชการประจำ	41
พระภิกษุ	9
ผู้เชี่ยวชาญ	2
ผู้เกี่ยวข้อง	19
รวม	115

15.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวทะเลาะแก๊งทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีองค์ประกอบในด้านความผิดปกติ ความลึกซึ้งซับซ้อน ความขัดแย้ง ปุถุชนสนใจ และผลกระทบ

ความผิดปกติ ได้แก่ เบื้องหลังพบผู้ที่ได้เครื่องราชฯ ไม่ถูกต้องมีมากถึง 370 รายรวมยอดเงิน 1400 ล้านบาท เสนอให้สอบเรียงวัด 23 วัดทั่วประเทศค้นหาข้อเท็จจริง ใครบริจาคจริงหรือปลอม นอกจากนี้ยังมีบุคคลที่ต้องการซื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสอง ได้แก่ ดันตริยาภรณ์ มงกุฎไทยช้างเผือก และตริตราภรณ์ช้างเผือก และทวิตริตราภรณ์มงกุฎไทย ซึ่งความจริงแล้วบุคคลทั้ง 32 รายมิได้บริจาคเงินตามที่ระบุไว้

องค์ประกอบในด้านความซับซ้อน มีเงื่อนงำ เช่น เจ้าอาวาสวัดเบญจมบพิตรแจเงินจังกาการปลอมแปลงอนุโมทนาบัตร 1400 ล้านบาท เพื่อขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีชื่อบุคคลลึกลับ 10 ราย หลอกให้วัดเชื่อว่าได้บริจาคเงินรายละ 6-6.6 ล้านบาท เปิดโปงเบื้องหลังมีพระผู้ใหญ่บางวัดเป็นตัวการเพราะต้องการให้ลุงใจให้คนบริจาคมากเติมเลข "ศูนย์" ต่อท้ายวงเงินให้มาก

สำหรับองค์ประกอบในด้านความขัดแย้งได้แก่ความเห็นไม่ลงรอยกันระหว่างบรรดา ส.ส. นักการเมืองต่างเรียกร้องให้รัฐบาลลาออกแสดงความรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบในด้านปุถุชนสนใจ เช่น การปลอมแปลงเครื่องราชฯ เป็นที่สนใจของประชาชน เพราะมีบุคคลหลายระดับเข้าไปเกี่ยวข้อง เช่น อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ พระ อาจารย์ พนักงานธนาคาร เป็นต้น

องค์ประกอบในด้านผลกระทบ เช่น ผลกระทบในด้านภาพพจน์ของกระทรวงศึกษาธิการ เพราะผู้กระทำความผิดเป็นถึงอดีตรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อพุทธศาสนา (ดูตารางที่ 125)

ตารางที่ 125 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าวทุจริตเครื่องราชฯ

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ประเด็นตัวอย่าง
ความผิดปกติ	จำนวนผู้ทุจริตเครื่องราชฯ
ความลึกซึ้งซับซ้อน	เปิดโปงเบื้องหลังและทุจริต
ความขัดแย้ง	ฝ่ายค้านและรัฐบาล
ปุถุชนสนใจ	พระเข้าไปเกี่ยวข้อง
ผลกระทบ	ภาพพจน์ศาสนา

15.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวทะเลาะแก๊งทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีผลที่ตามมาจากการที่นำเสนอโดยการลงโทษตามกฎหมาย คือ หลังจากเกิดเรื่องอื้อฉาว รัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เจ้าหน้าที่ระดับสูงกระทรวงศึกษาธิการ 10 คน ประกอบด้วยข้าราชการระดับผู้อำนวยการถึงเลขาธิการกรม ในข้อหาปลอมหลักฐานของเครื่องราชฯ โดยระบุโทษการปลอมแปลงมีสิทธิติดคุกถึง 5 ปี นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังแจ้งจับนายขุนทอง ภูผิวเดือน อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการและอดีตหน้าห้องศึกษานิเทศน์-6 ในข้อหาปลอมแปลงเอกสาร

ข่าวทะเลาะแก๊งทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ คือ เผยเบื้องหลังมูลนิธินวมราชานุสรณ์ วัดเทพศิรินทร์เป็น "ศูนย์รวม" ออกใบประกาศเกียรติคุณปลอมเพื่อขอเครื่องราชฯ แต่หลังจากส่งเรื่องไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตรวจสอบพบว่าไม่ถูกต้องและสั่งเก็บคืนเครื่องราชฯย้อนหลัง 8 ปี

ข่าวทะเลาะแก๊งทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบาย เช่น หลังจากเกิดเรื่องอื้อฉาว หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมยกเครื่องใหญ่ เรื่องระเบียบวิธีของพระราชทานเครื่องราชฯใหม่ซึ่งมีจุดบกพร่องหลายอย่าง นอกจากนี้นายมารุต บุญนาค สั่งรื้อวิธีการขอพระราชทานเครื่องราชฯโดยตั้งกรรมการใหญ่ระดับอดีตรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม นักกฎหมายมือฉมังกำหนดมาตรการใหม่มิให้มีการทุจริต

ข่าวทะเลาะแก๊งทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีผลต่อเนื่องในด้านไม่มีข้อยุติ เช่น ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด (ดูตารางที่ 126)

ตารางที่ 126 แสดงจำนวนผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าว

ผลต่อเนื่องจากข่าว	กรณีตัวอย่าง
การลงโทษตามกฎหมาย	สอบกลุ่มข้าราชการกระทรวงศึกษาฯ
การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์	พบวัดแหล่งปลอมเครื่องราชฯ
การเปลี่ยนแปลงนโยบาย	แก้ระเบียบขอเครื่องราชฯ ใหม่
ไม่มีข้อยุติ	ไม่มีการดำเนินคดีผู้ทำผิดระดับสูง

16. ชาวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ ปี 2531

ชาวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ นำเสนอโดยกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์แนวหน้า ครั้งแรก เป็นชาวเกี่ยวกับส.ส.และประชาชนชาวไทย เคลื่อนไหวติดต่อทวงคืนทับหลังนารายณ์ฯ จากพิพิธภัณฑ์ชิคาโกสหรัฐฯด้วยวิธีการต่างๆ จนในที่สุดสหรัฐฯยอมคืนทับหลังฯให้ไทย โดยปราศจากเงื่อนไข

สำหรับข้อเด่นของทับหลังนารายณ์ฯที่ทำให้ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล คือหนังสือพิมพ์แนวหน้านำเสนอข่าวการทวงคืนทับหลังฯ อย่างต่อเนื่อง ทำให้สหรัฐฯ ยอมคืนทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ให้ไทย

16.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ ต่างชาติครอบครองวัตถุโบราณของไทย การละเมิดกฎหมายหรือกฎระเบียบ ขั้นตอนการทวงคืนทับหลังฯ ปฏิกริยาจากผู้เกี่ยวข้อง ประวัติทับหลังฯ และประเด็นวัตถุโบราณล้ำค่า

ชาวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีประเด็นข่าวเกี่ยวกับต่างชาติครอบครองวัตถุโบราณของไทย คือเบื้องหลังทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ของไทยหายไปจากปราสาทเขาพนมรุ้ง อ.นางรอง จ.บุรีรัมย์ ระหว่างปี 2507 - 2510 จากหลักฐานพบว่าสหรัฐฯได้ขโมยทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์พิพิธภัณฑ์ศิลปะในนครชิคาโก สหรัฐเป็นการขโมยสมบัติของชาติไทยเนื่องจากทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีขนาดใหญ่มาก เคลื่อนย้ายยากและการขโมยทับหลังฯไปขายต่างประเทศจะต้องมีกระบวนการอิทธิพลสนับสนุนแน่นอน

นอกจากนี้ชาวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ ยังมีประเด็นการละเมิดกฎหมายหรือกฎระเบียบ คือ หลังจากไทยเรียกร้องร้องให้พิพิธภัณฑ์ศิลปะ นครชิคาโก สหรัฐฯคืนทับหลังฯให้แต่ทางสหรัฐฯอ้างว่าทับหลังฯเป็นของนายเจมส์ อัลสคอร์ด และบังคับให้ไทยจ่ายเงินไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาทซื้อคืน เป็นกระทำผิดกฎหมาย เพราะทับหลังฯถูกขโมยมาจากไทย

ชาวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีประเด็นในข่าวในด้านขั้นตอนการทวงคืนทับหลังฯ จากสหรัฐฯ คือประชาชนชาวไทยสส.ได้ เคลื่อนไหวขอให้สหรัฐฯคืนทับหลังฯ ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ใช้วิธีส่งจดหมายเปิดผนึกถึงสื่อมวลชนและหน่วยงานต่างๆ ของสหรัฐฯและไทย ใช้วิธีทางการทูตหรือวิธีการนำวัตถุโบราณที่มีค่าใกล้เคียงกันไปแลกเปลี่ยน หรือใช้วิธีการ ซื้อคืนมา

นอกจากนี้ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ยังมีประเด็นในด้านปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น นายยุทธ อังกินันท์ ประธานคณะกรรมการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว แห่งสภาผู้แทนราษฎรพร้อมด้วยนายพรเทพ เตชะไพบูลย์ กรรมการฯ สส.บุรีรัมย์ ได้เคลื่อนไหวให้ทางสหรัฐคืนทับหลังฯให้ไทย พร้อมยืนยันหลักฐานคือภาพถ่ายทับหลังฯ ตั้งแต่ปี 2503-04 ถ่ายโดยนายมานิต วัลลิโกดม ภัณฑารักษ์ ประจำกองโบราณคดี กรมศิลปากร นอกจากนี้กระทรวงต่างประเทศและศุลกากร นักศึกษาและกลุ่มองค์กรร่วมกันผลักดันให้ทางพิพิธภัณฑ์คืนทับหลังฯให้ไทย

ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ มีประเด็นในด้านประวัติความเป็นมาของทับหลัง ฯ คือทับหลังฯมีลักษณะเป็นคานหินที่วางบนเสาประดับบนคานประตูเพื่อรับน้ำหนักก่อสร้างข้างบนและเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในสถาปัตยกรรมแบบเขมร มีการสลักภาพด้วยลวดลายวิจิตรลงในเนื้อหิน งดงามที่สุดมีอายุราวครึ่งหลังพุทธศตวรรษที่ 17 หรือราว 850 ปีมาแล้ว

ส่วนทับหลังรูปนารายณ์บรรทมสินธุ์ในส่วนที่หายไปแบ่งออกเป็นสองส่วน คือส่วนเล็กด้านปีกซ้ายยาว 85 ซม. กรมศิลปากรยึดได้จากร้านกรุงเก่าแอนติกเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม ปี 2508 ส่วนที่หายไปไปโผล่ที่นครซิดาโก ยาว 180 ซม. สูง 75 ซม. หนัก ราว 1 ตัน หายไปเมื่อประมาณปี 2508 เป็นช่วงที่โบราณวัตถุชิ้นสำคัญและขนาดใหญ่ของไทยและเขมรถูกลักลอบขนออกนอกประเทศ ไปปรากฏ ยังพิพิธภัณฑ์ในยุโรป และ อเมริกาจำนวนมาก

ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีประเด็นในด้านวัตถุโบราณไทยคือ วัตถุโบราณล้ำค่าของไทยอื่นๆ ตกอยู่ในครอบครองของต่างชาติรวม 11 รายการ ได้แก่ 1.พระโพธิสัตว์ศรีอริยเมตไตรยศิลปะลพบุรี และจากอำเภอบริคนชัย จ.บุรีรัมย์ ราวพุทธศตวรรษที่ 13 ปัจจุบันเป็นสมบัติของนายและนางเจต ร็อกกี้เฟลเลอร์ ที่นครนิวยอร์ก สหรัฐฯ 2.พระพุทธรูปประทับบนพญาลิขิต ศิลปะทวารวดีพุทธศตวรรษที่ 13 สมบัติของนายและนางลอเรนซ์ อาร์ฟิลิป สหรัฐฯ 3.พระพุทธรูปศิลปะทวารวดีพุทธศตวรรษที่ 13 สมบัติของนายและนางเจต. ร็อกกี้เฟลเลอร์ สหรัฐฯ 4. ธรรมจักรและพระอาทิตย์ศิลปะทวารวดี พุทธศตวรรษที่ 13 พิพิธภัณฑ์ศิลปะที่ลอสแอนเจลิส สหรัฐฯ 5. เศียรพระพุทธรูปสมัยสุโขทัยพิพิธภัณฑ์ศิลปะตะวันตก และตะวันออก เมืองเคียฟ สหภาพโซเวียต 6. พระพุทธรูปสมัยเชียงแสน สมัยพุทธศตวรรษที่ 21 พิพิธภัณฑ์วิคตอเรีย และอัลเบิร์ต อังกฤษ 7. สมุดภาพไตรภูมิ กรุงธนบุรี พ.ศ.2319 หนึ่งในสองฉบับของโลก อยู่ในพิพิธภัณฑ์กรุงเบอร์ลิน เยอรมนี 8. เทวรูปนารายณ์ศิลา จาก อ.ศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์ พิพิธภัณฑ์นอร์ตันไซมอน แคลิฟอร์เนีย 9.แผ่นทองสลักลาย เป็นเทวรูปพระนารายณ์จาก อ.ศรีเทพ เพชรบูรณ์ พุทธศตวรรษที่ 13 พิพิธภัณฑ์นอร์ตัน สหรัฐฯ 10. พระพุทธรูปศิลปะทวารวดีจากศรี

เทพ พุทธศตวรรษที่ 15 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ 11. พระพุทธรูปศิลปะทวารวดี จากศรีเทพ เพชรบูรณ์ พุทธศตวรรษที่ 13 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ - มิเชลล์ เบอร์กเดอเลย์ ฝรั่งเศส

ตารางที่ 127 ประเด็นในข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์

ประเด็นในข่าวทับหลังนารายณ์
-ต่างชาติครองวัตถุโบราณ
-ละเมิดกฎหมาย
-การทวงคืนทับหลังฯ
-ปฏิกิริยาจากผู้เกี่ยวข้อง
-ประวัติความเป็นมาทับหลังฯ
-วัตถุโบราณอื่นๆ

16.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีการนำเสนอในเดือนมกราคม ปี 2531 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 2 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 3 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ โดยมีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 25 มกราคม ปี 2531 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง ได้แก่ ส.ส. รุกขอศินสมบัติล้ำค่า "นารายณ์บรรทมสินธุ์อายุ 850 ปี มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ส.ส.ไทย กรมศิลปากร รุกขอศินทับหลังฯจากสหรัฐฯ โดยเสนอให้สื่อมวลชนสหรัฐฯไปบอกรับทางหนึ่ง

เดือนกุมภาพันธ์ ปี 2531 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 3 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 10 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ มีประเด็นสำคัญได้แก่ หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนของไทยและสหรัฐฯบางแห่งรุกทวงคืนทับหลังฯและต่อมาสหรัฐฯบอกคืนทับหลังฯ อย่างมีเงื่อนไขขณะที่ทางฝ่ายไทยปฏิเสธ และชาวบุรีรัมย์ร่วมใจขอคืนทับหลังฯ

เดือนมีนาคม ปี 2531 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 7 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ มีประเด็นสำคัญคือ สหรัฐฯเล่นแง่กรณีคืนทับหลังฯ โดยมีสิ่งของแลกเปลี่ยน ขณะที่ฝ่ายไทยเสนอจะส่งวัตถุโบราณแลกทับหลังฯแต่ให้ยืมเพียง 5 ปี

เดือนเมษายน ปี 2531 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่และพาดหัวข่าวรอง มีประเด็นสำคัญได้แก่ การขอคืนทับหลังมีปัญหาเพราะสหรัฐฯไม่พอใจของยิม

เดือนพฤษภาคม ปี 2531 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ และพาดหัวข่าวรอง มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความหวังได้ทับหลังฯคืนมารีบหรือ

เดือนมิถุนายน ปี 2531 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่และพาดหัวข่าวรอง มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ตัวแทนไทยลือบับพรรคเดโมแครตให้ช่วยทวงคืนทับหลังฯ

เดือนตุลาคม ปี 2531 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้นไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่และหัวข่าวรองมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ชาวไทยได้ทับหลังฯคืนยังลับสนไม่แน่นอน

เดือนพฤศจิกายน ปี 2531 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น รวม 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวรอง มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ไทยได้ทับหลังฯคืนชาวบุรีรัมย์ดีใจกันถ้วนหน้า

โดยสรุปหนังสือพิมพ์แนวหน้าให้ความสำคัญข่าวทับหลังนารายณ์ฯโดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 12 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 24 ชิ้น รวม 37 ชิ้น (ดูตารางที่ 128)

ตารางที่ 128 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวทับหลังฯ

การให้ความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	1
พาดหัวข่าวรอง	12
พาดหัวข่าวธรรมดา	24
รวม	37

16.3 การเปิดประเด็นและการติดตามข่าว

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์แนวหน้าได้เปิดประเด็นข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ครั้งแรกเมื่อวันที่ 25 มกราคม ปี 2531 ดังนี้ คือ ส.ส.รุกขอสหรัฐฯคืนสมบัติล้ำค่า" นารายณ์บรรทมสินธุ์อายุ 850ปี

เบื้องหลังในการติดตามทวงคืนทับหลังฯ เริ่มจาก หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล อดีตอธิการบดี มหาวิทยาลัยศิลปากร พบทับหลังฯในส่วนที่หายไปโผล่ที่พิพิธภัณฑ์ศิลปะชิคาโก สหรัฐฯ ต่อมาหม่อมเจ้าสุภัทรดิศได้แจ้งให้ทางกรมศิลปากรทราบ เพื่อติดตามทวงคืนแต่ไม่สำเร็จ จนกระทั่งนายยุทธ อังกินันท์ ประธานคณะกรรมการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวสภาผู้แทนราษฎร พร้อมด้วยนายพรเทพ เตชะไพบูลย์ กรรมการฯ สส.บุรีรัมย์ พร้อมด้วยหน่วยงานราชการ ประชาชนชาวไทยร่วมกันทวงทับหลังฯคืนจากสหรัฐอเมริกาด้วยวิธีต่างๆการเจรจาทางการทูต เสนอสิ่งของแลกเปลี่ยน และได้ ส่งตัวแทนไปเจรจาประสานงานสื่อมวลชนสหรัฐฯ ๕ จนกระทั่งในที่สุดทางพิพิธภัณฑ์ชิคาโกยอมคืนทับหลังนารายณ์ฯให้ไทยโดยไม่มีเงื่อนไข

จะเห็นได้ว่าหลังจากหนังสือพิมพ์แนวหน้าเสนอข่าว ส.ส.รุกขทวงคืนทับหลังนารายณ์ฯ อย่างต่อเนื่องทำให้หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน ประชาชนเคลื่อนไหวในการต่อสู้ทวงคืนทับหลังฯจากสหรัฐฯจนประสบความสำเร็จถือเป็นการทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในการปกป้องผลประโยชน์วัตถุประสงค์โบราณ

16.4 ความยาวข่าว

ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 25มกราคม ปี 2531 มีพื้นที่ 35 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ส.ส.รุกขอสหรัฐฯคืนสมบัติล้ำค่า นารายณ์บรรทมสินธุ์อายุ 850 ปี และมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อ วันที่ 11 พฤศจิกายน ปี 2531 มีพื้นที่ 8 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับคำยืนยันทับหลังฯถึงไทยเป็นของจริง

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวทับหลังฯพบว่ามี การนำเสนอข่าวในช่วงเดือน มกราคมถึงเดือนมิถุนายน และเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ปี 2531 รวม 8 เดือน จะเห็นได้ว่าความยาวสูงสุดจะอยู่ในช่วง 21-30 ตารางนิ้ว รวมระยะเวลาในการนำเสนอทั้งหมดจำนวน 36 ครั้ง รวมความยาวข่าว 1,261 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 35.08 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 129)

ตารางที่ 129 แสดงความยาวขาواتบหลังนารายณ์บรมมสินธุ์

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 10	2
11-20	3
21-30	13
31-40	7
41-50	6
51-60	2
61-70	2
มากกว่า 71 ขึ้นไป	1
รวมความยาวขาواتบ	1261 ตร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อขาواتบ	35.03 ตร.นิ้ว

16.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ขาواتบหลังนารายณ์บรมมสินธุ์มีการเสนอข่าวในช่วงเดือนมกราคมปี 2531 จำนวน 3 ชิ้น มีเนื้อที่ 28 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 9.33 ตารางนิ้ว และในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2531 มีการเสนอภาพประกอบข่าว 2 ชิ้น มีพื้นที่ 19.5 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 9.75 ตารางนิ้ว และในเดือนมีนาคม ปี 2531 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าว 2 ชิ้น มีพื้นที่ 17 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 8.5 ตารางนิ้ว เดือนตุลาคม ปี 2531 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าว 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 2 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 2 ตารางนิ้ว และในเดือนพฤศจิกายน ปี 2530 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าว 2 ชิ้น มีพื้นที่ 65 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 32.5 ตารางนิ้ว มีการเสนอภาพประกอบข่าวรวมทั้งหมดรวมจำนวน 10 ชิ้น มีพื้นที่ 131.5 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 62.08 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 130)

ตารางที่ 130 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวทับหลังฯ

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
มค. 31	3	28	9.33
กพ. 31	2	19.5	9.75
มีค. 31	2	17	8.50
ตค. 31	1	2	2
พย. 31	2	65	32.50
รวม	10	131.50	62.08

ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมลินธุ์ มีการนำเสนอบทความในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2531 มีจำนวน 2 ชิ้น มีพื้นที่ 331 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 165.5 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนมีนาคมปี 2531 มีการนำเสนอบทความจำนวน 3 ชิ้น มีพื้นที่ 296 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 98.66 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนพฤศจิกายนมีการนำเสนอบทความ จำนวน 2 ชิ้น มีพื้นที่ 228 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 114 ตารางนิ้ว รวมเสนอบทความทั้งหมดจำนวน 7 ชิ้น มีพื้นที่ 855 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ รวมทั้งหมด 378.16 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 131)

ตารางที่ 131 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่การเสนอบทความข่าวทับหลังฯ

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวน บทความ ที่นำเสนอ	เนื้อที่ บทความ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อ บทความ (ตารางนิ้ว)
กพ. 31	2	331	165.50
มีค. 31	3	296	98.66
พย. 31	2	228	114.00
รวม	7	855	378.16

ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีการเสนอรายงานพิเศษในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ปี 2531 จำนวน 1 ชิ้นมีเนื้อที่ 168 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อภาพ 168 ตารางนิ้ว

ตารางที่ 132 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่รายงานพิเศษข่าวทับหลังฯ

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวน รายงานพิเศษ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่รายงาน พิเศษ (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อรายงาน พิเศษ (ตารางนิ้ว)
ก.พ. 31	1	168	168

16.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ มีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (ข้าราชการกรมศิลปากร) มากที่สุด จำนวน 24 ครั้ง คือ นายสุวินชย์ รัศมีภูติ รองอธิบดีกรมศิลปากร (29ม.ค.31) ให้ข้อมูลในด้านการประชุมหารือเพื่อนำทับหลังฯ คืนสู่เมืองไทย

นายทวีศักดิ์ เสนาณรงค์ อธิบดีกรมศิลปากร (3 ก.พ.31) ให้ข้อมูลในด้านข่าวสารแก่คณะกรรมการวัฒนธรรมฯในการติดตามทวงคืนทับหลังฯ

นายนิคม มุสิกคามะ ผู้อำนวยการกองโบราณคดี กรมศิลปากร (10 ก.พ .31) ให้ข้อมูลในด้านกรมศิลปากร กำลังพิจารณาจัดส่งโบราณวัตถุชิ้นอื่นให้กับพิพิธภัณฑ์ศิลปะชิคาโก เพื่อแลกกับทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์

นายสาโรจน์ ชวนะวิรัช อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงต่างประเทศ (13 ก.พ.31) ให้ข้อมูลในด้านการทวงคืนทับหลังฯในอดีตจากสหรัฐ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ

นายพร อุดมพงษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ (19 ก.พ.31) ให้ข้อมูลในด้านประชาชน น.ศ.จังหวัดบุรีรัมย์หลายพันคนจะแสดงพลังมวลชนลงประชามติเพื่อทวงคืนทับหลังฯ

พล.ต.ท.โอภาส รัตนสิน ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจฝ่ายกิจกรรมพิเศษ (19 ก.พ.31) ให้ข้อมูลในด้านกรมตำรวจยินดีตามทวงคืนทับหลังฯ หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเอกสารมาให้

แหล่งข่าวนักการเมือง จำนวน 22 ครั้ง คือนายพรเทพ เตชะไพบูลย์ ส.ส.บุรีรัมย์ พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะคณะกรรมการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวสภาผู้แทนราษฎร (6 ก.พ.31) ให้ข้อมูลในด้านขอให้ 33 ส.ส. สหรัฐฯช่วยเร่งทวงคืนทับหลังฯอีกทางหนึ่ง

นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ ส.ส.พังงา พรรคประชาธิปัตย์ (2 มี.ค.31) ให้ข้อมูลในด้านพิพิธภัณฑสถานศิลปะชิคาโกให้ความสนใจทับหลังฯโดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาสหรัฐฯ3สถาบันเข้ามาศึกษาหาความรู้

นายยุทธ อังกินันท์ ส.ส.เพชรบุรี ประธานคณะกรรมการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวสภาผู้แทนราษฎร (16 มี.ค.31) ให้ข้อมูลในด้านกรมศิลปากรปล่อยปลະละเลยในการติดตามทวงทับหลังฯ คืน จากทางสหรัฐฯ

แหล่งข่าวผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ครั้ง คือ มจ.สุภัทราดิศ ดิศกุล อธิบดีอธิบดีกรมศิลปากรผู้เชี่ยวชาญในด้านวัตถุโบราณ (14 ก.พ.31) ให้ข้อมูลในด้านการไม่เห็นด้วยกับการที่พิพิธภัณฑสถานชิคาโกจะให้ไทยนำวัตถุโบราณไปแลกเปลี่ยนกับทับหลังฯ

แหล่งข่าวนักวิชาการจำนวน 5 ครั้ง คือ นายสุจิตต์ วงศ์เทศ นักวิชาการด้านศิลปะ (21 พ.ค.31) ให้ข้อมูลในด้านในการทวงคืนทับหลังฯ หากใช้การเจรจาไม่ได้ผลให้ใช้วิธีการรุนแรง

นายไมเคิล ไวท์ เจ้าหน้าที่กรมศิลปากร สหรัฐ (21 พ.ค.21) ให้ข้อมูลในด้านรัฐบาลสหรัฐฯไม่สามารถช่วยเหลือไทยทวงคืนทับหลังฯเนื่องจากทับหลังฯเป็นของเอกชนสหรัฐฯ

แหล่งข่าวนักศึกษา จำนวน 2 ครั้ง คือ นายมานะ ตริยาวัดน์ รองเลขาธิการสหพันธ์นักศึกษาแห่งประเทศไทย (23 มิ.ย.31) ให้ข้อมูลในด้านสหรัฐฯไม่ควรใช้อำนาจทางการเมืองและการทหารมาโจรกรรมหยิบฉวยสมบัติโบราณจากไทย

แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้องจำนวน 1 ครั้ง คือ นางเวอร์จิเนีย วิตซ์ โฆษกหญิงสถาบันชิคาโก (26 ต.ค.31) ให้ข้อมูลในกรณีสถาบันฯจะมอบทับหลังฯคืนให้ฝ่ายไทยแต่ต้องมีโบราณวัตถุมาแลกเปลี่ยน

แหล่งข่าวประชาชนจำนวน 1 ครั้ง คือ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช อดีตนายกรัฐมนตรีนคร (13 ก.พ.31) ให้ข้อมูลในด้านการเรียกร้องขอคืนทับหลังฯจากสหรัฐฯ

โดยสรุปข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (ข้าราชการ) นักการเมือง ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ นักศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง และประชาชน (ดูตารางที่ 133)

ตารางที่ 133 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
ประเภทบุคคล	
ข้าราชการ	24
นักการเมือง	22
ผู้เชี่ยวชาญ	6
นักวิชาการ	5
นักศึกษา	2
ผู้เกี่ยวข้อง	1
ประชาชน	1
รวม	61

16.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ มีองค์ประกอบข่าวในด้าน ความลึกกลับซับซ้อนความ ผิดปกติ ความขัดแย้ง และปฏิกวนสนใจ

ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีองค์ประกอบในด้านความลึกกลับ เช่น ความซับซ้อน ในการติดตามทวงคืนทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ปราสาทหินเขาพนมรุ้งที่หายไปราวปี 2507-2510 ต่อมาในปี 2516 ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ไปพบ ทับหลังฯ อยู่ที่พิพิธภัณฑสถานศิลปะชิคาโก โดยทางเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานอ้างว่าทับหลังฯ เป็นของมูลนิธิ เจมส์ อันสคอฟ

ต่อมาทางฝ่ายไทยโดย ส.ส.ได้ติดตามทวงถามเรื่อยมาแต่สหรัฐฯกลับบ่ายเบี่ยงโดยขอ ให้ทางฝ่ายไทยหาวัตถุชนิดเดียวกันมาแลกคืน และเรียกร้องเงิน 50 ล้านดอลลาร์ซื้อคืน แต่ฝ่ายไทยไม่ ยอมเพราะเห็นว่าไม่ถูกต้องเพราะทับหลังฯ เป็นสมบัติของคนไทย หลังไทยกดดันอย่างหนัก และ ทางสหรัฐฯยอมคืนให้

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบคุณค่าชาวในด้านความผิดปกติ เช่น ความไม่ชอบมาพากลในด้านโบราณสถานของไทยที่ถูกลักลอบนำขายออกนอกประเทศ มักไม่ได้คืนกลับมา แต่หลังจากส.ส.และหน่วยงานต่างๆ ของไทยและต่างประเทศช่วยกันกดดันอย่างหนักทางพิธีกรรมศาสตร์ ศิลปะชิวาโกยอมคืนให้แต่มีข้อแลกเปลี่ยน แต่ทางฝ่ายไทยไม่ยอม ในที่สุดทางสหรัฐฯ ได้คืนทับหลังฯ ให้อย่างไม่มีเงื่อนไข

ชาวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีองค์ประกอบคุณค่าชาวในด้านความขัดแย้งเช่น ความเห็นไม่ลงรอยระหว่างนายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ อดีตส.ส.พังงา ในฐานะโฆษกคณะกรรมการติดตามทวงคืนทับหลังฯ ตำนานายทวีศักดิ์ เสนาณรงค์ อธิบดีกรมศิลปากร ไม่จริงจังในการติดตามทวงคืนทับหลังฯ เนื่องจากกลัวเสียหน้าว่ากลุ่ม ส.ส. เป็นผู้ริเริ่มในการทวงคืนก่อน พร้อมๆ จะแฉเบื้องหลังทั้งหมด

ชาวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีองค์ประกอบคุณค่าชาวในด้านปฏุนสนใจ เช่น คนทั่วไปให้ความสนใจ-ประชาชน-นักศึกษาชาวบุรีรัมย์ 7 พันคน รวมพลังทวงทับหลังนารายณ์ฯ คืนจากสหรัฐฯ ไปประดิษฐานไว้ที่ปราสาทเขาพนมรุ้งที่เดิม เพราะทับหลังฯ เป็นสมบัติของชาวบุรีรัมย์

ตารางที่ 134 แสดงจำนวนองค์ประกอบคุณค่าในชาว

องค์ประกอบคุณค่าชาว	ตัวอย่างประเด็น
ความลึกซึ้งซับซ้อน	- ความซับซ้อนในการทวงคืนทับหลัง
ความผิดปกติ	- เรื่องการลักลอบนำวัตถุโบราณออกนอก
ความขัดแย้ง	- ความขัดแย้งระหว่างสส. กับกรมศิลปากร
ปฏุนสนใจ	- ชาวไทย – บุรีรัมย์สนใจทวงคืนทับหลังฯ

16.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์มีผลต่อเนื่องจากการที่นำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์คือ หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าว ทำให้ ส.ส. กรมศิลปากร สื่อมวลชน นักศึกษา ชาวบุรีรัมย์รวมพลังในการติดตามทวงคืนทับหลังฯด้วยวิธีการต่างๆเช่นใช้วิธีการทูลโดยได้ส่งหนังสือถึงเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยนอกจากนี้สมาคมโบราณคดีไทยได้ทำหนังสือเปิดผนึกถึงสื่อมวลชนไทยและสหรัฐฯ เพื่อช่วยทวงคืนทับหลังฯอีกทางหนึ่ง

ขณะเดียวกันทางคณะกรรมการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯได้เดินทางไปยังอเมริกาเพื่อขอความเห็นใจประชาชนที่นั่น นอกจากนี้กระทรวงการต่างประเทศไทยติดต่อไปยังรัฐบาลสหรัฐฯเพื่อต่อรองขอทวงคืนทับหลังฯอีกทางหนึ่ง โดยไทยขอแลกเปลี่ยนในการเข้าร่วมป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ส่วนทางชมรมศิลปะโบราณคดีและวัฒนธรรมพื้นบ้าน มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้หารือกับชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมอื่นๆ รวมทั้งชาวบุรีรัมย์ พลังมวลชนเพื่อขอแรงสนับสนุนการทวงคืนทับหลังฯหลังจากถูกกดดันอย่างหนักในที่สุดสหรัฐฯยอมคืนทับหลังให้ไทยโดยไม่มีเงื่อนไขในวันที่ 20 พฤศจิกายน ปี 2531 (ดูตารางที่ 135)

ตารางที่ 135 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวทับหลังฯ

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์	สหรัฐฯ คืนทับหลังฯ ให้ไทย

17. ข่าวหลายแก๊งมารศาสนา ปี 2532

ข่าวหลายแก๊งมารศาสนา นำเสนอโดยกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนครั้งแรก เป็นข่าวเกี่ยวกับพระในวัดดัง ข้าราชการในกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันปลอมแปลงใบอนุญาตบริจาจาคเงิน จนกระทั่งกระทรวงศึกษาธิการสั่งสอบสวนลงโทษผู้กระทำผิด

สำหรับข้อเด่นของข่าวหลายแก๊งมารศาสนาที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล ได้แก่หนังสือพิมพ์มติชนนำเสนอข่าวอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งพบพระ ข้าราชการระดับสูงในกรมการศาสนากระทำความผิด และนำตัวมาลงโทษ

17.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ การกระทำผิดกฎหมายชั้นร้ายแรง พฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชัน ละเมิดสิทธิมนุษยชน พระภิกษุละเมิดพระธรรมวินัย การแสดงความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการเสนอเกร็ดชีวิตส่วนตัวของผู้เป็นข่าว

ข่าวแก๊งมารศาสนามีประเด็นข่าวเกี่ยวกับ การกระทำผิดกฎหมาย คือ เบื้องหลังพระและกลุ่มบุคคลในวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กทม. ร่วมกันปลอมหนังสือตราตั้งพระอุปัชฌาย์ วิสามัญให้กับพระครูปัญญาวินัยวิสุทธิคุณ เจ้าอาวาสวัดบางเพ็งใต้ เขตมีนบุรี ก.ทม. และวัดอื่นๆ เพื่อหาผลประโยชน์เป็นเงินมหาศาล (1 ก.ค.32)

ข่าวแก๊งมารศาสนา มีประเด็นเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น กรณีกลุ่มพระบางรูป กลุ่มพระและกลุ่มบุคคลได้อาศัยความชราภาพของสมเด็จพระพุฒาจารย์ ด้วยการปลอมใบตราตั้งอุปัชฌาย์ ในช่วงสมเด็จพระพุฒาจารย์ทำหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราชกลุ่มบุคคลดังกล่าวบังคับให้ท่านฉันยาประเภทยากล่อม ทำให้มีสภาพเบลอ โงนเงน จนอาพาธต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล (1 ก.ค. 32)

ข่าวแก๊งมารศาสนามีประเด็นเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันเช่น ข้าราชการระดับสูงในกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับแก๊งมารศาสนา ปลอมหนังสือตราตั้งพระอุปัชฌาย์ ตราประทับของสมเด็จพระสังฆราช กลุ่มบุคคลอาศัยความใกล้ชิดกับสมเด็จพระพุฒาจารย์ เพื่อหาผลประโยชน์โดยกระทำกันเป็นกระบวนการเชิงลึกลับลับแลแนบตา (12 ก.ค.32)

ข่าวแก๊งมารศาสนามีประเด็นเรื่องพระภิกษุละเมิดพระธรรมวินัยพระครูสมุหสรศักดิ์ กระทำผิดวินัยสงฆ์ร้ายแรงด้วยวิธีการต่างๆ ในด้านทางโลก

ข่าวแก่งมารศาสนา มีประเด็นเรื่องการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง คือนายบรรจง ชูสกุลชาติ เห็นด้วยที่จะให้มีการปรับปรุง พ.ร.บ.คณะสงฆ์ โดยเฉพาะการกระจายอำนาจไปสู่ระดับกลางมากขึ้น เพราะทุกวงการเมื่อมีคนมาก เงินมากและไม่กระจายอำนาจ จะเกิดปัญหาตามมาเสมอ (9 ก.ค.32)

ข่าวแก่งมารศาสนา มีประเด็น เรื่องเกร็ดชีวิตของผู้ที่ตกเป็นข่าว คือ ประวัติชีวิตของพระเจี๊ยะว่า เดิมพระเจี๊ยะเป็นพระในวัดจักรวรรดิราชาวาส และเป็นลูกศิษย์ของพระสุนทรธรรมธาดา รองเจ้าคณะจังหวัดหนองคายได้นำมาฝากตนรับใช้สมเด็จพระพุฒาจารย์ในช่วงที่ท่านรักษาการแทนสมเด็จพระสังฆราช (8 ก.ค 32)

ตารางที่ 136 แสดงประเด็นในข่าวแก่งมารศาสนา

ประเด็นในข่าวแก่งมารศาสนา
ละเมิดกฎหมาย
ทุจริตคอร์รัปชัน
ละเมิดสิทธิมนุษยชน
พระทำผิดวินัยสงฆ์อย่างร้ายแรง
ความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง
เกร็ดส่วนตัวของผู้ที่ตกเป็นข่าว

17.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวแก่งมารศาสนามีการนำเสนอ ข่าวระหว่างช่วงเดือนมิถุนายนปี 2532 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 3 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 3 ชิ้น โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน ปี 2532 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ คือ ปรับโครงสร้างพระทั่วประเทศเคลียร์พื้นที่เตรียม จับแก๊งค์ขุนพลอมตรา "สังฆราช" โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่เผยเบื้องหลังวัดมหาธาตุแหล่งปลอมเครื่องราชฯ ดำรวจจับพระวัดมหาธาตุฯ 11 คน ดำเนินคดี และประเด็นที่กรมศาสนาประชุมรื้อระบบบวชใหม่ จัดการกับพระที่หากินผิดวินัย

เดือนกรกฎาคมปี 2532 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 6 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 10 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 6 ชิ้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ สั่งหาตัว "อุปัชฌาย์

เก็บมอมสมเด็จพุฒาจารย์ และประเด็นจับพระปลอมตราสมเด็จพระสังฆราชรวมทั้งประเด็นพฤติกรรรมของพระเจี๊ยะ

เดือนสิงหาคม ปี 2532 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น และหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ กรมการศาสนาสั่งล้างบางข้าราชการทุจริตคดีปลอมตราสมเด็จพระสังฆราช

สรุปหนังสือพิมพ์มติชนให้ความสำคัญข่าวแก๊งมารศาสนาโดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่จำนวน 7 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 14 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 11 ชิ้น รวม 32 ชิ้น (ดูตารางที่ 137)

ตารางที่ 137 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวแก๊งมารศาสนา

การให้ความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	7
พาดหัวข่าวรอง	14
พาดหัวข่าวธรรมดา	11
รวม	32

17.3 การเปิดประเด็นข่าวและติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์มติชนได้เปิดประเด็นแก๊งมารศาสนาในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ โดยระบุว่ามีการปลอมแปลงลายเซ็นและตราสมเด็จพระสังฆราชเพื่อแต่งตั้งพระครูวิสุทธิคุณ เจ้าอาวาสวัดบางเพ็งใต้ เขตลาดกระบังกรุงเทพฯ เป็นพระอุปัชฌาย์วิสามัญ เหตุการณ์ดังกล่าวสร้างความกระเทือนใจกับผู้นับถือศาสนาพุทธและประชาชนทั่วไปเพราะผู้กระทำผิดไปละเมิดต่อองค์สมเด็จพระสังฆราช หนังสือพิมพ์มติชนเสนอข่าวต่อเนื่องกินเวลานานพยายามขุดคุ้ยต้นตอของแก๊งมารศาสนา จนกระทั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมผู้กระทำผิดประกอบด้วยพระเถรรวม 4 รูป หนึ่งในจำนวนนี้มีพระครูสมุหสรศักดิ์ เลขานุการสมเด็จพะพุฒาจารย์หรือสมเด็จเจี๊ยะบวรมอยู่ด้วย ขณะเดียวกันมติชนเป็นเพียงฉบับเดียวที่เสนอข่าวความเคลื่อนไหวของการแก้ไขระบบบริหารคณะสงฆ์และผลักดันให้มีการแก้ พ.ร.บ. คณะสงฆ์อย่างจริง

17.4 ความยาวข่าว

ข่าวแก๊งมารศาสนามีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน ปี 2532 มีพื้นที่ 100 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเปิดโปงเบื้องหลังพระวัดมหาธาตุแห่งปทุมตราสังฆราช และมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม ปี 2532 เป็นเรื่องเกี่ยวกับกรมการศาสนาสอบทุจริต "อดุลย์" อาจถึงพักราชการ

จากการพิสูจน์หาค่าความยาวข่าวแก๊งมารศาสนาพบที่มีการเสนอข่าวในช่วงเดือน มิถุนายน กรกฎาคมและสิงหาคมรวม 3 เดือน จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวที่วัดได้สูงสุดจะอยู่ในช่วง 51-60 ตารางนิ้วรวมทั้งหมด 6 ครั้ง รวมระยะเวลาในการนำเสนอทั้งหมด 43 ครั้ง รวมความยาวข่าวทั้งหมด 3692.90 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 85.88 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 138)

ตารางที่ 138 แสดงความยาวข่าวแก๊งมารศาสนา

ขนาดตารางนิ้ว	ความถี่
น้อยกว่า 40	4
41-50	3
51-60	5
61-70	3
71-80	3
81-90	2
91-100	4
101-110	1
111-120	1
121-130	1
131-140	2
141-150	2
มากกว่า 150 ขึ้นไป	2
รวมความยาวข่าว	3692.90 ต.ร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	85.88 ต.ร.นิ้ว

17.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวแก๊งมกราคมมีการเสนอภาพประกอบข่าวในเดือนกรกฎาคม ปี 2532 จำนวนทั้งหมด 10 ชิ้น มีเนื้อที่ 36.50 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 3.65 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 139)

ตารางที่ 139 แสดงจำนวนชิ้นและเนื้อที่ภาพประกอบข่าวแก๊งมกราคม

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
กค. 32	10	36.50	3.65

ข่าวแก๊งมกราคมมีการเสนอบทความในช่วงเดือนกรกฎาคม ปี 2532 จำนวนทั้งหมด 5 ชิ้น มีเนื้อที่ 707.50 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทความ 141.50 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 140)

ตารางที่ 140 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่บทความข่าวแก๊งมกราคม

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนบทความ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บทความ (ชิ้น)	เฉลี่ยต่อบทความ (ตารางนิ้ว)
กค. 32	5	707.5	141.50

ข่าวแก๊งมารศาสตร์มีการเสนอขอบรรณาธิการในช่วงเดือนกรกฎาคมปี 2532 จำนวน 1 ชั้นมีเนื้อที่ 60 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อบทความ 60 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 141)

ตารางที่ 141 แสดงจำนวนชั้นและพื้นที่ ของขอบรรณาธิการ ข่าวแก๊งมารศาสตร์

เดือนปีที่ นำเสนอ	จำนวนบทก. ที่นำเสนอ (ชั้น)	เนื้อที่บทก. (ชั้น)	เจลี่ยต่อบทก. (ตารางนิ้ว)
กค. 32	1	60	60

ข่าวแก๊งมารศาสตร์ มีการเสนอ สกู๊ปพิเศษ ในช่วงเดือนกรกฎาคม ปี 2532 จำนวน 1 ชั้นมีพื้นที่ 60 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อสกู๊ปพิเศษ 60 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 142)

ตารางที่ 142 แสดงจำนวนชั้นและพื้นที่ การนำเสนอสกู๊ปพิเศษของข่าวแก๊งมารศาสตร์

เดือนปีที่นำเสนอ	จำนวนสกู๊ปพิเศษ ที่นำเสนอ (ชั้น)	เนื้อที่สกู๊ปพิเศษ (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยสกู๊ปพิเศษ (ตารางนิ้ว)
กค. 32	1	60	60

17.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวแก๊งมารศาสนาที่มีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (ข้าราชการกรมการศาสนา) จำนวน 46 ครั้ง คือ นายเสนาะ พ่วงภิญโญ รักษาการอธิบดีกรมการศาสนา (4 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้านตำรวจนำกำลังเจ้าหน้าที่กรมการศาสนาเข้าจับกุมพระครู 3 รูป ที่มีส่วนพัวพันแก๊งปลอมแปลงใบตราตั้ง

พ.ต.อ.โรจนา นาเจริญ ผ.กก.น.2 (4 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้านการควบคุมตัวนาย นรินทร์ หรือพระครูวินัยธรนรินทร์ ไว้ที่สน.นางเลิ้ง โดยไม่ให้ประกันตัว

พล.ต.อ.แสวง ธีรสวัสดิ์ รองอธิบดีกรมตำรวจ (5 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้านการสอบสวนคดีโพธิ์รักษ์ ยังสรุปสำนวนไม่เสร็จ

นายบรรจง ชูสกุลชาติ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (13 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้านการจับกุมเจ้าหน้าที่กรมการศาสนาที่เกี่ยวข้องของกระทำผิดกฎหมายปลอมใบตราตั้ง

นายจีระศักดิ์ ไทยานนท์ หัวหน้าฝ่ายการคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการเถรสมาคม (16 ก.ค.32)

นายทวี วรรณะพุดิ รองอธิบดีกรมการศาสนา (28 มิ.ย.32)ให้ข้อมูลในด้านการสอบสวนพระบางรูปและกลุ่มบุคคลร่วมกันปลอมแปลงหนังสือตราตั้งพระอุปัชฌาย์

แหล่งข่าวพระภิกษุ (นักบวช) จำนวน 36 ครั้ง คือ พระธรรมมหาวิธานวัตร รองเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุฯ เจ้าคณะ ก.ทม. (6 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้านการออกมาปฏิเสธ ข่าวการเรียกประชุมพระเถระชั้นผู้ใหญ่ในวัดมหาธาตุ และได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการดูแลทรัพย์สินสมบัติพระพุฒาจารย์

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (8 ก.ค.28) ให้ข้อมูลในด้านไม่ทราบเรื่องที่พระครูสมุห์สรศักดิ์ คัมภีร์ปโน หรือพระเจี๊ยะ เป็นผู้ปลอมใบตราตั้งและว่าพระเจี๊ยะมิใช่พระในวัดมหาธาตุ

พระปฏิภนโกศล หัวหน้าเลขานุการสมเด็จพระพุฒาจารย์ (8 ก.ค.28) ให้ข้อมูลในด้านประวัติส่วนตัวของพระเจี๊ยะ ว่าเป็นศิษย์ของพระครูสุนทร ธรรมดา รองเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย

พระธรรมมหาวิธานวัติ เจ้าคณะ ก.ทม. (9 ก.ค.28) ให้ข้อมูลในด้าน การแก้ไข พ.ร.บ. คณะสงฆ์ ปี 2505

แหล่งข่าวนักการเมือง จำนวน 20 ครั้ง คือพล.อ.มานะ รัตนโกเศศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (1 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้านแก๊งมารศาสนาอมยาสมเด็จพระพุฒาจารย์ เพื่อหลอกให้เห็นหนังสือหาผลประโยชน์

นายสมศักดิ์ ชาญด้วยกิจ ส.ส.ระยอง พรรคชาติไทย ประธานคณะอนุกรรมการที่ปรึกษากระทรวงมหาดไทย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน (5 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้านการประชุมพิจารณาเพื่อแก้ปัญหาที่อาจกระทบกระเทือนต่อพุทธศาสนา

นายวัฒนา อัสวเหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (15 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้านพฤติกรรมของสมิเจียบที่แสดงต่อสาธารณชน

แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 20 ขึ้น ได้แก่ นายสรศักดิ์ หรือ เจียบ พรรตนะสมบุรณ์ หรือพระครูสมุทรสรศักดิ์ (13 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้าน ผู้ที่อยู่เบื้องหลังการปลอมแปลงเอกสาร มีด้วยกัน 3 คน

น.ส.จินตนา โพธิราช นักร้องสาว"พลอยคาเฟ่" คู่ชานายเจียบ (13 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างเธอกับสมิเจียบ

นายเสวต เปี่ยมพงศ์สานต์ ไวยาจักร วัดมหาธาตุ (14 ก.ค.22) ให้ข้อมูลในด้านการแจ้งจับนายสามารถ หลงมี ในข้อหาปลอมแปลงลายเซ็นพระพุฒาจารย์ ไปหาผลประโยชน์ส่วนตัว

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช อดีตนายกรัฐมนตรื (17 ก.ค.22) ให้ข้อมูลในด้านความหย่อนยานระเบียบวินัยของสงฆ์

แหล่งข่าวประชาชน จำนวน 6 ขึ้น ได้แก่ นายเชียงอูย แซ่เล ผู้จัดการพลอยคาเฟ่ (16 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนายเจียบ กับนางจินตนา

นางประภาพรรณ ภรรยา ร.อ.อดุลย์ รัตตานนท์ อดีตรองอธิบดีกรมการศาสนา (13 ก.ค.32) ให้ข้อมูลในด้าน ความสัมพันธ์กับนายเจียบ

สรุปข่าวแก๊งมารศาสนา มีการใช้แหล่งข่าวบุคคล ได้แก่แหล่งข่าวข้าราชการ พระภิกษุ นักการเมือง ผู้เกี่ยวข้อง และประชาชน (ดูตารางที่ 143)

ตารางที่ 143 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
ข้าราชการ	46
พระภิกษุ	36
นักการเมือง	20
ผู้เกี่ยวข้อง	20
ประชาชน	6
รวม	128

17.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวแก๊งมารศาสนาเมืองค์ประกอบในข่าวในด้านความผิดปกติ ความลึกลับ ความขัดแย้งและด้านผลกระทบ

ข่าวแก๊งมารศาสนาเมืองค์ประกอบข่าวในด้านความผิดปกติ ได้แก่ พระเจี๊ยะประพฤติตนผิดปกติ ผิดวิสัยพระ เพราะหลังจากตำราวจนุกันกุฎิพระเจี๊ยะในวัดมหาธาตุต้องประหลาดใจเมื่อพบไฟ 1 สำหรับทั้ง 52 ใบ พร้อมรูปการสมสู่หมู่ของชายหญิงในท่าทางต่างๆรวมทั้งภาพลามกอนาจารอื่นๆ บันทึกสัมพันธ์สวาทของสตรีที่มีความผูกผันกับพระเจี๊ยะ นอกจากนี้ยังพบลายเซ็นเลียนแบบพระพุฒาจารย์เต็มลิ้นชักและปากกาที่สมเด็จพระพุฒาจารย์ เช่นชื่อทุกครั้ง

นอกจากนี้ยังมี องค์ประกอบในด้านความลึกลับ เช่น ความซับซ้อนเกี่ยวกับการปลอมแปลงลายเซ็นสมเด็จพระพุฒาจารย์เริ่มจากแก๊งพระและฆราวาสในวัดมหาธาตุฯร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมการศาสนาโดยเฉพาะการแต่งตั้งพระครูศัพทสุนทรซ้อนกันสองรูป รูปแรกอยู่ที่วัดดิพงษ์ธรรมนิมิตร เขตบางเขน อีกรูปอยู่ที่วัดยานนาวา นอกจากนี้พระพุฒาจารย์ยังแต่งตั้งพระครูวิจิตรสังฆการซ้อนอีกสองรูป รูปแรกอยู่วัดมหาธาตุฯส่วนอีกรูปอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศส และมีการแต่งตั้งพระครูฐานานุกรมเถื่อนจำนวนมาก ยังมีกระบวนการการปลอมใบตราตั้งพระอุปัชฌาย์ที่วัดในจังหวัดนครราชสีมาและนครศรีธรรมราช (16 ก.ค. 32)

สำหรับองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง เช่น ความคิดเห็นไม่ลงรอยกันระหว่างพระภิกษุในวัดมหาธาตุฯซึ่งมีอยู่ 400-500 รูป แต่ไม่มีคุณภาพเกิดปัญหา ไม่มีความสามัคคี มีความแตกแยก แบ่งพวกชิงดีชิงเด่น

ส่วนองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ได้แก่ ประเด็นผลกระทบต่อวงการศาสนา เพราะผู้กระทำความผิดเป็นพระและข้าราชการในกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ทำให้เกิดความเสื่อมศรัทธาในวงการพระศาสนาในระยะแรกคนใส่บาตรน้อยลง

ตารางที่ 144 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าว

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ประเด็นตัวอย่าง
ความผิดปกติ	พระภิกษุประพฤติผิดวินัยร้ายแรง
ความลึกลับ	ความซับซ้อนในการแต่งตั้งพระ
ความขัดแย้ง	ความขัดแย้งระหว่างพระในวัดมหาธาตุ
ผลกระทบ	ผลกระทบต่อวงการศาสนา

17.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวแก๊งमारศาสนา มีผลต่อเนื้อที่ตามมาจากการที่นำเสนอโดยมีการลงโทษตามกฎหมาย เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวออกไปทำให้ตำรวจจับครูวินัยรินทร์ อัครีโร แห่งวัดบึงกุ่ม ก.ท.ม.ร่วมพระครูสมุห์สรศักดิ์ คัมภีร์ปัญญา หรือพระครูเจี๊ยะ พระครูใบฎีกาวิฑูรย์ สติธมโม สองเลขานุการส่วนตัวสมเด็จพระพุฒาจารย์ และนายจีระศักดิ์ ไทยานนท์ หัวหน้าฝ่ายคณะสงฆ์สำนักงานเลขานุการเถระสมาคม เจ้าหน้าที่กรมศาสนาทั้งระดับสูงจนถึงระดับล่างอีกจำนวนมาก ในข้อหาร่วมกันใช้เอกสารปลอมในการแต่งตั้งพระครูปัญญาวิสุทธิคุณ เจ้าอาวาสวัดบางเพ็งใต้ มีนบุรี เป็นพระอุปัชฌาย์วิสามัญ (4 ก.ค.32)

ข่าวแก๊งमारศาสนา มีผลต่อเนื้อที่ในด้านการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล เช่น หลังจากเกิดเรื่องอื้อฉาวกรมการศาสนาสั่งย้ายข้าราชการในกรมการศาสนา รวม 35 คนในข้อหาร่วมกันปลอมแปลงเอกสารตราสมเด็จพระสังฆราชและต่อมารกรมการศาสนามีคำสั่งปลดพระสุนทรธรรมธาดา เจ้าอาวาสวัดศรีชะเกษะ จังหวัดหนองคาย ออกจากตำแหน่งรองอธิการบดีมหาจุฬายา เพราะเป็นการแต่งตั้งมิชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้กรมการศาสนายังตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยแก่

นายทวี วรรณพุดธิ และนายพงษ์ศิริ เชาวปรีชา 2 รองอธิบดีกรมการศาสนา และนายอดุลย์ รัตตานนท์ เจ้าหน้าที่กรมศาสนา พัวพันทุจริต คนหลังอาจถูกลงโทษหนักถึงขั้นสั่งพักราชการ

ข่าวแก๊งมารศาสนามีผลต่อเรื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบาย เช่นหลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวออกไปทำให้กรมการศาสนาเตรียมแก้ไข พรบ. คณะสงฆ์ ปี 2505 โดยเฉพาะใน ส่วนของจำนวนลงโทษผู้กระทำผิด และการปรับปรุงมาตราต่างๆ นอกจากนี้กรมศาสนาลงมติปฏิบัติคณะสงฆ์ด้วยการกระจายอำนาจไปยังส่วนกลางเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะภาค รวมทั้งสั่งให้อำนาจแม่กองธรรมสนามหลวง ให้จังหวัดสอบนักรรรมให้พระเกษียณอายุ 70 ปี

ตารางที่ 145 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าว

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
การลงโทษตามกฎหมาย	ตำรวจจับเจ้าหน้าที่กรมการศาสนา
เปลี่ยนแปลงบุคคล	ย้ายข้าราชการกรมการศาสนา 35 คน
เปลี่ยนแปลงนโยบาย	แก้ไขพรบ.สงฆ์ ปี 2505

18. ข่าวสวนป่ากิตติ ปี 2533

ข่าวสวนป่ากิตตินำเสนอโดยกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอเป็นครั้งแรก เป็นข่าวเกี่ยวกับนายกิตติ ดำเนินชาญวณิชย์ วุฒิสมาชิกและเจ้าของสวนป่ากิตติ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ก่อตั้งโรงงานไม้อัดโดยใช้ต้นยูคาลิปตัสเป็นวัตถุดิบโดยขอเช่าพื้นที่จากกรมป่าไม้ โดยบริษัทดังกล่าวได้ทำลายป่าแควระบบ-สียัดพินาศ ต่อมารัฐบาลได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าสอบสวนจับกุม ทำให้นายกิตติลาออกจากตำแหน่งวุฒิสมาชิก

สำหรับจุดเด่นของข่าวสวนป่ากิตติที่ทำให้ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล คือหลังจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอข่าวออกไป ทำให้เจ้าหน้าที่รัฐให้ความสนใจ พร้อมส่งเจ้าหน้าที่ออกไปสอบสวนจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษ เป็นการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมิให้ถูกทำลาย

18.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ พฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชัน ละเมิดกฎหมาย ประเด็นการเมือง ทำลายทรัพยากรทรัพยากรชาติป่าไม้

ข่าวสวนป่ากิตติ มีประเด็นข่าวในเรื่อง พฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชัน คือ กรณีนายกิตติ ดำเนินชาวนวนิชย์ เจ้าของสวนป่ากิตติ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ข้าราชการขอเช่าพื้นที่กรมป่าไม้ จำนวน 40 แปลงๆละ 2,000 ไร่ ปลูกป่ายูคาลิปตัส เพื่อนำเยื่อไม้ไปป้อนโรงงานกระดาษ และได้ รับอนุญาตไปเพียง 30,000-40,000 ไร่ต่อมานายกิตติขออนุญาตกรมป่าไม้ 1800 ไร่ ขณะรอ หนังสืออนุญาตนายกิตติได้สั่งให้คนงานจำนวนดังกล่าวตัดไม้ เป็นการลักลอบตัดและมีพฤติกรรม ไม่สุจริต

ข่าวสวนป่ากิตติมีประเด็นข่าวเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมาย คือ เบื้องหลังนายทุน ร่วมกับข้าราชการ นักการเมือง ลักลอบตัดไม้ทำลายป่าแควระบบ-สียัด ส่งผลทำให้เกิดคดีอุกฉกรรจ์ เพิ่มอย่างเช่น ในช่วงปี 2532 มีคดีอุกฉกรรจ์เกิดขึ้น สมอ. สนามชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา ทั้งสิ้น 44 ราย เป็นคดีความตายที่เกิดจากกรณีพิพาทที่ดินทำกิน 13 คดีซึ่งคดีส่วนใหญ่ ผู้เกี่ยวข้องมักจะถูก ยิงตายในการบุกรุกที่ทำกิน

ข่าวสวนป่ากิตติมีประเด็นข่าวเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง คือนายกิตติ ดำเนินชาวนวนิชย์ เจ้าของสวนป่ากิตติ เป็นวุฒิสมาชิกในโควตาพรรคประชาธิปัตย์ และเป็นบุคคลใกล้ชิดคือนายกรัฐมนตรี คดีบุกรุกป่าเป็นคดีใหญ่ อีกทั้งสวนป่าแห่งนี้มีส่วนโยงเกี่ยวกับบริษัทเกษตรรุ่งเรืองที่ ขยายปุยให้กับกระทรวงเกษตรฯ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร เคยถูกชักฟอกในสภามาแล้ว

ข่าวสวนป่ากิตติมีประเด็นข่าวเกี่ยวกับการทำลายป่าไม้คือการทำลายทรัพยากร ธรรมชาติป่าไม้ครั้งร้ายแรงโดยบริษัทสวนป่ากิตติ ได้บุกรุกป่าสงวนนอกเหนือไปจากพื้นที่ที่ขอ อนุญาตปลูกต้นยูคาลิปตัสจากกรมป่าไม้จำนวน 1800 ไร่เศษ ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแคว ระบบ-สียัด และพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่แบ่งเป็นป่าเศรษฐกิจ

ข่าวสวนป่ากิตติมีประเด็นข่าวที่ปลุขุสนใจ คือ บุคคลที่บุกรุกป่าสงวนแควระบบ- สียัดนับแสนไร่ ได้แก่ นายกิตติ ดำเนินชาวนวนิชย์ วุฒิสมาชิก ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีและมี ตำแหน่งเป็นเจ้าของกิจการ เกษตรรุ่งเรืองและสวนป่ากิตติ นอกจากนี้ยังมีนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ อดีตรองอธิบดีกรมป่าไม้ พล.ต.อ.ณรงค์ มหานนท์ อดีตรองอธิบดีกรมตำรวจ และ พล.อ.ปัญญา สิงห์ศักดิ์ อดีตรองอธิบดีกรมป่าไม้ มีหุ้นส่วน

ตารางที่ 146 แสดงประเด็นที่ปรากฏในข่าวสวนป่ากิตติ

ประเด็นในข่าวสวนป่ากิตติ
พฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น
ละเมิดกฎหมาย
ประเด็นการเมือง
ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
ปลุชนสนใจ

18.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวสวนป่ากิตติมีการเสนอข่าวในช่วงเดือนมกราคม ปี 2533 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 5 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 4 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดาโดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกในวันที่ 23 มกราคม ปี 2533 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง ได้แก่ วุฒิสมาชิกรุกป่า โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ เบื้องหลังนายกิตติ ดำเนินขบวนการอนุรักษ์วุฒิสมาชิก เจ้าของบริษัทสวนป่ากิตติ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี บุกรุกสวนสวนป่าพร้อมด้วยข้าราชการนักการเมืองระดับสูง พบหลักฐานโค่นป่ามหาศาลทำลายป่าไม้ ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนรุกหนักจนนายกิตติ ถูกกดดันอย่างหนักจนไม่ไหวลาออกจากตำแหน่งวุฒิสมาชิก

เดือนกุมภาพันธ์ ปี 2533 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้น พาดพาดหัวข่าวรอง 12 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ตำรวจจับนายนายกิตติ ในข้อหากินป่า แต่นายกิตติตื่นชุกปีกมทไทย ตำรวจจับผู้บุกรุกป่าเพิ่มอีก

โดยสรุป หนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความสำคัญของข่าวสวนป่ากิตติโดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 7 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 16 ชิ้น และพาดหัวข่าว 2 ชิ้น รวมทั้งหมด 28 ชิ้น (ดูตารางที่ 147)

ตารางที่ 147 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวสวนป่ากิตติ

การให้ความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	7
พาดหัวข่าวรอง	16
พาดหัวธรรมดา	2
รวม	25

18.3 การเปิดประเด็นข่าวและการติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้เปิดประเด็นข่าวสวนป่ากิตติครั้งแรกเมื่อวันที่ 23 มกราคม ปี 2533 คือวุฒิสมาชิกรุกป่า

เบื้องหลังนายกิตติ ดำเนินขบวนการวุฒิสมาชิก เจ้าของสวนกิตติ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ร่วมดำเนินการก่อตั้งโรงงานไม้อัดโดยใช้ต้นยูคาลิปตัสเป็นวัตถุดิบโดยขอเช่าพื้นที่จากกรมป่าไม้ และได้บุกรุกป่าสงวน แควระบบ-สียัดโดยบริษัทดังกล่าวมีส่วนโยงใยกับบริษัทเกษตรรุ่งเรืองที่ขายปุ๋ยให้กระทรวงเกษตรจน พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องลาออกจากตำแหน่ง

นายกิตติ อาศัยความเป็นวุฒิสมาชิกในโควตาพรรคประชาธิปัตย์ และใกล้ชิดกับนายกรัฐมนตรีได้ทำลายป่าสงวนแควระบบ - สียัดอย่างย่อยยับ ต่อมา พล.ต.ท.ประทีน สันติประภพ ได้ดำเนินการจับกุมผู้เกี่ยวข้องทำให้หยุดยั้งการทำลายป่าผลการสอบสวนทำให้นายกิตติต้องลาออกจากตำแหน่ง

จะเห็นได้ว่าหลังจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอข่าวออกไปทำให้ พล.ต.ท.ประทีน สันติประภพ และผู้เกี่ยวข้องดำเนินการสอบสวนหาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ ถือเป็นการทำงานหน้าที่ของหนังสือพิมพ์

18. 4 ความยาวข้าว

ข้าวสรวงปากิตติมีการเสนอข้าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 23 มกราคม ปี 2533 มีพื้นที่ 101 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับวุฒิสมาชิกกิตติ ดำเนินชาญวนิชย์ บุกรุกป่าแควระบบ-ลียัด จ.ฉะเชิงเทรา และมีการเสนอข้าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 28 เมษายน ปี 2533 มีเนื้อที่ 38 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับมติ ค.ร.ม.ให้เอกชน ปลูกป่า

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข้าวสรวงปากิตติ พบว่ามีการนำเสนอข้าวในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ และเมษายนปี 2533 รวม 3 เดือน จะเห็นว่าความยาวข้าวสูงสุดที่วัดได้จะอยู่ในช่วงมากกว่า 121 ตารางนิ้วขึ้นไป รวม 7 ครั้ง รวมระยะเวลาในการนำเสนอ 25 ครั้ง ความยาวข้าว 3428 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข้าว 137.12 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 148)

ตารางที่ 148 แสดงความยาวข้าวสรวงปากิตติ

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 40	3
41-50	3
51-60	1
61-70	1
71-80	4
81-90	1
91-100	2
101-110	2
111-120	1
มากกว่า 121 ขึ้นไป	7
รวมความยาวข้าว	3428 ต.ร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข้าว	137.12 ต.ร.นิ้ว

18.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวสวนป่ากิตติมีการเสนอภาพประกอบข่าวในเดือนมกราคม ปี 2533 จำนวน 10 ชิ้น มีเนื้อที่ 244 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 24.40 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2533 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าว 8 ชิ้น มีพื้นที่ 103 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 12.87 ตารางนิ้ว และในเดือนเมษายนปี 2533 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าว 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 18 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 18 ตารางนิ้ว

รวมจำนวนภาพที่นำเสนอทั้งหมด 19 ชิ้น รวมเนื้อที่ ภาพทั้งหมดจำนวน 365 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพทั้ง 55.27 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 149)

ตารางที่ 149 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การเสนอภาพประกอบข่าวสวนป่ากิตติ

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
มค. 33	10	244	24.40
กพ. 33	8	103	12.87
เมย. 33	1	18	18.00
รวม	19	365	55.27

ข่าวสวนป่ากิตติมีการนำเสนอสฎีพิเศษในเดือนมกราคม ปี 2533 จำนวน 1 ชิ้น มีพื้นที่ 40 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อสฎีพิเศษ 40 ตารางนิ้ว และในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2533 มีการเสนอบทความจำนวน 4 ชิ้น มีเนื้อที่ 193 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อสฎีพิเศษ 48.25 ตารางนิ้ว รวมจำนวน สฎีพิเศษที่นำเสนอทั้งหมดจำนวน 5 ชิ้น มีเนื้อที่สฎีพิเศษ จำนวน 233 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อสฎีพิเศษ 88.25 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 150)

ตารางที่ 150 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การนำเสนอสิทธิพิเศษประกอบชาวสวนป่ากิตติ

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนสิทธิพิเศษ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่สิทธิพิเศษ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อสิทธิพิเศษ (ตารางนิ้ว)
ม.ค. 33	1	40	40.00
ก.พ. 33	4	193	48.25
รวม	5	233	88.25

18.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ชาวสวนป่ากิตติมีการแหล่งข่าวประเภทบุคคล (นักการเมือง) จำนวน 99 ครั้งคือ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช หัวหน้าพรรคกิจสังคม (31 ม.ค.33) ให้ข้อมูลในด้านนายกิตติ ดำเนินชาวนุรักษ์ บุกรุกป่าสงวน

นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (1 ก.พ.33) ให้ข้อมูลในด้านกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดูพื้นที่ ป่าแควระบบ-สียัด

พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (1 ก.พ.33) ให้ข้อมูลด้านการตรวจสอบพื้นที่ป่าสงวนและให้ดำเนินการตามกฎหมายแก่ผู้บุกรุกป่าสงวน

แหล่งข่าวข้าราชการ (มหาดไทย) จำนวน 29 ครั้ง นายไพโรจน์ สุวรรณกร อธิบดีกรมป่าไม้ (23 ม.ค.33) ให้ข้อมูลในด้านนักการเมืองสนับสนุนการโค่นป่าแควระบบ รวมทั้งตรวจสอบขั้นตอนในการขอลูกป่าของบริษัทสวนป่ากิตติ

พล.ต.ท.ประทีน สันติประภพ ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจฝ่ายปราบปราม (23 ก.พ.33) ให้ข้อมูลในด้านการตรวจสอบพื้นที่ป่าสงวน และว่าผู้มีอิทธิพลใช้เงินซื้อเจ้าหน้าที่รัฐบาล

นายกิตติ ประทุมแก้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา (1 ก.พ.33) ให้ข้อมูลในด้านกลุ่มนายทุนบุกโค่นป่าไม้เกรงกลัวกฎหมาย เป็นผู้มีอิทธิพล และรัฐให้เอกชนเช่าปลูกป่าในราคาถูกเกินไป

แหล่งข่าวนักศึกษาจำนวน 4 ชิ้นคือ น.ส.สัจจกร เศรษฐวิวัติ (1 ก.พ.33) คือนักศึกษาและกลุ่มประสานงานกลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติของน.ศ.16 สถาบัน ให้ข้อมูลในด้านขอให้เจ้าหน้าที่รัฐเลิกร่วมมือให้นายทุนผลาญป่า

แหล่งข่าวพ่อค้า จำนวน 2 ชิ้น คือ นายกิตติ ดำเนินชาวนุรักษ์ เจ้าของบริษัทสวนป่ากิตติ ให้ข้อมูลในด้านการแถลงข้อเท็จจริงในการบุกรุกป่าสงวนแควระบบ-สียัด

แหล่งข่าวนักวิชาการ จำนวน 2 ชิ้นคือ รองศาสตราจารย์ไภคิน พลกุล รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัทยรามคำแหง ผู้เชี่ยวชาญกฎหมายการปกครอง (29 ม.ค.33) ให้ข้อมูลในด้านการเปิดเผยพฤติกรรมของวุฒิสมาชิกกรณีบุกรุกป่าตามรัฐธรรมนูญจะต้องขาดสภาพจากการเป็นสมาชิกวุฒิสมาชิกทันที

นายพิศิษฐ์ ฒ.พัทลุง เลขาธิการมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่า (29 ม.ค.33) ให้ข้อมูลในด้านสนับสนุนให้รัฐบาลปลูกป่าไม้ชนิดอื่นๆแทนการปลูกไม้ยูคาลิปตัส

แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ชิ้นคือ นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ วุฒิสมาชิกและหุ้นส่วนประธานบริษัทสวนป่ากิตติ (4 ก.พ.33) ให้ข้อมูลในด้านการแถลงข้อมูลกรณีที่มีการกล่าวหานายประสิทธิ์เป็นประธานบริษัทสวนป่ากิตติ โดยบอกว่าได้ลาออกมานานแล้ว

น.ส.สุภาภรณ์ วิไลเรืองสุวรรณ ผู้ประสานงาน คอ.ทส. (9 ก.พ.33) ให้ข้อมูลในด้านเบื้องหลังการตัดไม้ทำลายป่า โดยเผาป่าข้างเคียงให้ลุกลามไปยังเขตป่าไม่สมบูรณ์

สรุป ข่าวสวนป่ากิตติมีการใช้แหล่งข่าวบุคคลได้แก่นักการเมือง ข้าราชการ นักศึกษา พ่อค้า นักวิชาการ ผู้เกี่ยวข้อง (ตามดูตารางที่ 151)

ตารางที่ 151 แสดงลักษณะของการใช้แหล่งข่าวสวนป่ากิตติ

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว(ครั้ง)
ประเภทบุคคล	
นักการเมือง	99
ข้าราชการ	29
นักศึกษา	4
พ่อค้า	2
นักวิชาการ	2
ผู้เกี่ยวข้อง	3
รวม	139

18.7 องค์ประกอบคุณค่าข้าว

ข้าวสวนป่ากิตติมีองค์ประกอบข้าวในด้าน ความขัดแย้ง ความผิดปกติและผลกระทบ องค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง เช่น ความเห็นไม่ลงรอยกันในเรื่องนโยบายป่าไม้ของรัฐบาลซึ่ง ทางองค์การเอก ชนพัฒนาชนบท (อ.พ.ช) แถลงความไม่ไว้วางใจ ต่อนโยบายป่าไม้แห่งชาติโดย ให้เหตุผลระหว่างคำว่า "ป่าไม้ออนุรักษ์ " และ" ป่าเพื่อเศรษฐกิจ" ยังซ้ำซ้อนในการปฏิบัติกลายช่อง ว่าให้นายทุนเข้ามารับผลประโยชน์

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบในด้านความผิดปกติ เช่น หลังจากบริษัทสวนป่ากิตติ ทำลายป่าแควระบบ-สียัดไปแล้ว ทางบริษัทฯใช้วิธีแยบยลด้วยการใช้รถแทรกเตอร์ขูดรากและตอไม้ ออกแล้วฝังไม้ที่ตัดลงไปเพื่อคบตาเจ้าหน้าที่ป่าไม้

ส่วนองค์ประกอบในด้านความสลับซับซ้อน เช่น ความซับซ้อนในเรื่องขั้นตอนการ บุกรุกทำลายป่าไม้โดยเริ่มแรก บริษัทสวนป่ากิตติใช้วิธีทำป่าไม้ที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ให้กลายเป็น สภาพป่าเสื่อมโทรม เพื่อที่จะขอสัมปทานเช่าเป็นพื้นที่ปลูกป่ายุคาลิปตัสและได้บุกรุกทำลายป่า สวนในเขตอื่นๆ

สำหรับองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ได้แก่ กลุ่มนายทุนที่ลักลอบตัดไม้ได้ใช้รถ แแทรกเตอร์และรถเกรด ถมดินปิดต้นน้ำลำธาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแม่น้ำบางปะกงทำให้ชาวบ้าน ราว 3-4 หมู่บ้านได้รับผลกระทบขาดแคลนน้ำใช้แต่ไม่กล้าไว้วางย เพราะเกรงกลัวอิทธิพล

ตารางที่ 152 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข้าวสวนป่ากิตติ

องค์ประกอบคุณค่าข้าว	ประเด็นตัวอย่าง
ความขัดแย้ง	ความขัดแย้งเรื่องนโยบายป่าไม้ของชาติ
ความผิดปกติ	นายทุนใช้รถแทรกเตอร์ขูดไม้ฝังท่อนไม้
ความสลับซับซ้อน	นายทุนทำลายป่าสมบูรณ์ให้เสื่อมโทรม
ผลกระทบ	แม่น้ำแห้งชาวบ้านขาดแคลนน้ำ

18.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอ

ข่าวสวนป่ากิตติมีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการที่นำเสนอ โดยมีการลงโทษตามกฎหมายคือหลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าว บริษัทสวนป่ากิตติบุกรุกป่าสงวนแควระบบ-สียัดในพื้นที่ จ.ฉะเชิงเทรา ไปแล้ว พล.ต.ท.ประทีน สันติประภพ และพวกได้จับคนงานของบริษัทดังกล่าวจำนวน 151 คนในข้อหาบุกรุกในข้อหาบุกรุกโค่นป่าสงวนแห่งชาติ หลังจากพนักงานสอบสวนได้ออกหมายจับผู้เกี่ยวข้องต่อมา นางศิริวรรณ ดำเนินชาญวนิชย์ บุตรสาวนายกิตติ และพนักงานบริษัทสวนป่ากิตติอีกจำนวนหนึ่งเข้ามาบอตัวต่อตำรวจ

ข่าวสวนป่ากิตติมีผลต่อเนื่องจากการนำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอข่าวสวนป่ากิตติ ทางรัฐบาลได้ส่ง พล.ต.ท.ประทีน สันติประภพ หัวหน้าทีมปราบปรามผู้บุกรุกทำลายป่าสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด จนทำให้นายกิตติต้องลาออกจากวุฒิสมาชิก นอกจากนี้ยังพบว่าบริษัทสหวิริยา ได้บุกรุกป่าสงวนด้วย (ดูตารางที่ 153)

ตารางที่ 153 ผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวสวนป่ากิตติ

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
การลงโทษตามกฎหมาย	ตำรวจจับคนงานบุกรุกป่านี้บร้อยคน
การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์	นายกิตติลาออกจากตำแหน่งวุฒิสมาชิก

19. ชาวทำลายป่าดงใหญ่ ปี 2534

ชาวทำลายป่าดงใหญ่โดยกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นผู้เสนอชาวทำลายป่าดงใหญ่เป็นฉบับแรกเป็นข่าวเกี่ยวกับตำรวจจับกุมพระประจักษ์ในข้อหาบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติป่าดงใหญ่และทำลาย ทรัพย์สินของทางราชการสร้างความประหลาดใจให้ประชาชนทั่วไปที่ติดตามผลงานของพระอนุรักษ์ผู้นี้มาตลอดมา

สำหรับข้อเด่นที่ทำให้ชาวทำลายป่าดงใหญ่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิอิศรา อมันตกุล คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความสนใจและติดตามข่าวมาตลอดโดยส่งนักข่าวจากส่วนกลางไปทำข่าวที่ป่าดงใหญ่สามารถขุดคุ้ยเรื่องราวที่เจ้าหน้าที่รัฐบาลใช้อำนาจไม่ถูกต้องต่อพระประจักษ์ที่ได้ชื่อว่าเป็นพระอนุรักษ์ สะท้อนให้เห็นความไม่ถูกต้อง การขุดคุ้ยของหนังสือพิมพ์ทำให้ทุกฝ่าย ประชาชนติดตามจนทำให้รัฐบาลให้ความสนใจแก้ปัญหาอย่างจริงจังจนทำให้สถานการณ์ความขัดแย้งต่างๆคลี่คลาย

19.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ใช้รัฐใช้อำนาจไม่ถูกต้อง การละเมิดกฎหมาย (ทำลายป่า) โครงการจัดที่ดินทำกินให้ราษฎร (ค.จ.ก)

ชาวทำลายป่าดงใหญ่ มีประเด็นข่าวเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐบาลใช้อำนาจไม่ถูกต้องจับพระประจักษ์ ในข้อหาบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติป่าดงใหญ่.จ.บุรีรัมย์ และแจ้งข้อหาพระประจักษ์ทำลายทรัพย์สินของทางราชการ (7 เม.ย.34)

ชาวทำลายป่าดงใหญ่มีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายคือเบื้องหลังนายทุนร่วมข้าราชการบางคนบุกรุกทำลายป่าสงวนแห่งชาติป่าดงใหญ่ จ.บุรีรัมย์ มานาน

ชาวทำลายป่าดงใหญ่มีประเด็นในข่าวเกี่ยวกับโครงการจัดที่ดินทำกินให้กับราษฎร (ค.จ.ก.) คือเจ้าหน้าที่ทหารได้จัดโครงการสรรที่ดินทำกินให้กับราษฎรในเขตป่าดงใหญ่เพื่อแก้ปัญหาขัดแย้งระหว่างราษฎรในการบุกรุกที่ดินในป่าสงวน (25 เม.ย.34) (ดูตารางที่ 154)

ตารางที่ 154 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าวทำลายป่าดงใหญ่

<p>ประเด็นในข่าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่รัฐใช้อำนาจไม่ถูกต้อง - การละเมิดกฎหมาย - โครงการจัดที่ดินทำกินให้ราษฎร (ค.จ.ก)

19.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวทำลายป่าดงใหญ่มีการเสนอข่าวในเดือนเมษายน ปี 2534 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวรองและพาดหัวข่าวธรรมดาโดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 เมษายน ปี 2534 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่คือ เจ้าหน้าที่ ส.ภ.อ. ประคำ จ.บุรีรัมย์ จับกุม "พระประจักษ์" ในข้อหาบุกรุกป่าสวนแห่งชาติป่าดงใหญ่

ส่วนในเดือนพฤษภาคม ปี 2534 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้นและพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น โดยมีประเด็นที่สำคัญคือ ไทยรัฐลุยป่าดงใหญ่ พิสูจน์ความจริง

โดยสรุปหนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความสำคัญข่าวป่าดงใหญ่ในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม ปี 2534 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้นพาดหัวข่าวรองและพาดหัวข่าวธรรมดาอย่างละ 1 ชิ้นรวมทั้งหมด 4 ชิ้น (ดูตารางที่ 155)

ตารางที่ 155 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าว

การให้ความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	2
พาดหัวข่าวรอง	1
พาดหัวข่าวธรรมดา	1
รวม	4

19.3 การเปิดประเด็นและการติดตามข่าว

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้เปิดประเด็นข่าวทำลายป่าดงใหญ่ในวันที่ 7 เมษายน ปี 2534 ดังนี้คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจบริรักษ์จับตัวพระประจักษ์ในข้อหาบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติป่าดงใหญ่"

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความสำคัญกรณีตำรวจจับพระประจักษ์เป็นอันมากเพราะเห็นว่าเจ้าหน้าที่รัฐใช้อำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัดโดยไม่มองเหตุผลสิ่งแวดล้อมอาจจะส่งผลร้ายให้กับส่วนรวมและเกิดความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านผู้สนับสนุนพระประจักษ์กับชาวบ้านกลุ่มอื่นๆ การนำเสนอข่าวอย่างต่อเนื่องทำให้กลุ่มอนุรักษ์ป่าไม้และประชาชนหันมาคัดค้านให้รัฐบาลแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

19.4 ความยาวข่าว

ข่าวทำลายป่าดงใหญ่มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 เมษายน ปี 2534 มีพื้นที่ 65 ตารางนิ้วเป็นตำรวจจับกุมพระประจักษ์ในข้อหาบุกรุกป่าสงวนและมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ปี 2534 จำนวน 152 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องการเปิดโปงเบื้องหลังโครงการจัดสรรที่ดินทำกินในป่าดงใหญ่อันเกี่ยวพันมาถึงการจับกุมพระประจักษ์

ข่าวทำลายป่าดงใหญ่มีการนำเสนอทั้งหมด 4 ครั้ง เสนอข่าวในวันแรกเมื่อวันที่ 7 เมษายน ปี 2534 จำนวน 65 ตารางนิ้ว และในวันที่ 1 พฤษภาคม ปี 2534 มีการเสนอข่าวเพิ่มเป็น 152 ตารางนิ้วจะเห็นได้ว่าความเพิ่มขึ้นจากเดิมสองเท่า ส่วนในวันที่ 4 พฤษภาคม ปี 2535 มีการเสนอข่าวจำนวน 172 ตารางนิ้ว และในวันที่ 18 พฤษภาคม ปี 2535 การเสนอข่าว 180 ตารางนิ้ว รวมระยะเวลาในการเสนอข่าวจำนวน 4 วัน รวมความยาวข่าว 569 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 142.25 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 156)

ตารางที่ 156 แสดงความยาวข่าวโค่นป่าดงใหญ่

วันที่นำเสนอ	ความยาวข่าว(ต.ร.นิ้ว)
7 เม.ย.34	65
1 พ.ค. 34	152
4 พ.ค. 34	172
18 พ.ค.34	180
รวมความยาวข่าว	569
เฉลี่ยต่อข่าว	142.52

19.5 การใช้ภาพ และข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวโค่นป่าดงใหญ่มีการเสนอรูปภาพประกอบข่าวทั้งหมด 2 ชิ้น คิดเป็นพื้นที่ทั้งหมด 36 ตารางนิ้ว ไม่มีการเสนอกภาพฟิกตารางข้อมูล บทความ บทบรรณาธิการ เป็นต้น

ข่าวโค่นป่าดงใหญ่มีการเสนอภาพข่าวในหน้าที่ 1 จำนวน 1 ชิ้น รวมทั้งหมดสองวัน ดังนี้คือวันที่ 15 พฤษภาคม ปี 2534 มีเนื้อที่ 18 ตารางนิ้วเป็นภาพพระประจักษ์ พระอนุรักษ์ และในวันที่ 18 พฤษภาคม ปี 2534 มีเนื้อที่ 18 ตารางนิ้ว เป็นภาพพระประจักษ์กับป่าดงใหญ่ (ดูตารางที่ 157)

ตารางที่ 157 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่การเสนอภาพข่าวโค่นป่าดงใหญ่

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
15 พ.ค. 34	1	18	18
17 พ.ค.34	1	18	18
รวม	2	36	36

ชาวโค่นป่าดงใหญ่มีการเสนอสกุ๊ปพิเศษในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมปี 2534 จำนวน 4 ชั้น มีเนื้อที่จำนวน 480 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อสกุ๊ปพิเศษ 120 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 158)

ตารางที่ 158 แสดงจำนวนสกุ๊ปพิเศษชาวโค่นป่าดงใหญ่

เดือนปี ที่นำเสนอ	จำนวนสกุ๊ปพิเศษ ที่นำเสนอ	เนื้อที่สกุ๊ปพิเศษ (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อสกุ๊ป (ตารางนิ้ว)
พ.ค.34	4	480	120

19.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ชาวทำลายป่าดงใหญ่มีการแหล่งข่าวพระภิกษุจำนวน 2 ครั้ง คือพระประจักษ์ ออกมา ให้ข้อมูลในด้านเบื้องหลังถูกเจ้าหน้าที่จับกุมในข้อหาบุกรุกป่าดงใหญ่ รวมทั้งเรื่องการทำลายป่าดงใหญ่ (7 เม.ย. 34)

แหล่งข่าวข้าราชการ 1 ชั้น คือนายอาณัติ อาภาภิรมย์ รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ข้อมูลในด้านแนวคิดในการอนุรักษ์ป่าไม้ (11 พ.ค.34)

โดยสรุปชาวทำลายป่าดงใหญ่ มีการแหล่งข่าวพระภิกษุ และแหล่งข่าวข้าราชการไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 159)

ตารางที่ 159 แสดงลักษณะของการใช้แหล่งข่าว

ลักษณะการใช้แหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว
1. ประเภทบุคคล	
- พระภิกษุ	2
- ข้าราชการ	1
รวม	3

19.7 องค์ประกอบคุณค่าข้าว

ข้าวโค่นป่าดงใหญ่ในด้านความลึกกลับซับซ้อน ความผิดปกติ และความขัดแย้งและ
 ปุถุชนให้ความสนใจ

สำหรับองค์ประกอบในด้านความลึกกลับ ได้แก่ความซับซ้อนในเรื่องโครงการจัดที่ดินทำ
 กินให้กับประชาชน (คจก.) ที่อาศัยอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติป่าดงใหญ่โดยการดำเนินงานของทหาร
 ในแต่ละพื้นที่ อันเกี่ยวพันถึงการตัดไม้ทำลายป่า

องค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง คือ ความเห็นไม่ลงรอยกันระหว่างกลุ่มนายทุนตัด
 ไม้กับกลุ่มที่สนับสนุนการอนุรักษ์ป่าของพระประจักษ์

องค์ประกอบในด้านปุถุชนสนใจ ได้แก่ คดีป่าดงใหญ่ คณะกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 ล้อม 16 สถาบัน และคนทั่วไปนักวิชาการ ให้ความสนใจเดินทางไปดูสถานที่เกิดเหตุ (ดูตารางที่
 160)

ตารางที่ 160 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข้าวโค่นป่าดงใหญ่

องค์ประกอบคุณค่าข้าว	ตัวอย่างประเด็น
ความลึกกลับซับซ้อน	- เรื่องโครงการ คจก.
ความขัดแย้ง	- ระหว่างนายทุนและพระประจักษ์
ปุถุชนสนใจ	- กลุ่มอนุรักษ์เดินทางไปที่เกิดเหตุ

19.8 ผลต่อเนื่องจากการจากการนำเสนอ

ข้าวโค่นป่าดงใหญ่ มีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการที่นำเสนอข้าว ในด้านการลงโทษ
 ตามกฎหมาย การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ และการเปลี่ยนแปลงนโยบาย

ผลต่อเนื่องในการด้านการลงโทษตามกฎหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจบุรีรัมย์จับกุม
 พระประจักษ์ในข้อหาบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติป่าดงใหญ่และทำลายทรัพย์สินของทางราชการ

ข้าวโค่นป่าดงใหญ่มีผลต่อเนื่องมีตามมาในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ ได้แก่
 หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวอย่างต่อเนื่องทำให้นักวิชาการ องค์การเอกชนและผู้เกี่ยวข้องร่วม
 กันผลักดันให้รัฐบาลแก้ปัญหาเรื่องการบุกรุกป่าดงใหญ่

ส่วนผลต่อเนื่องในการเปลี่ยนแปลงนโยบาย เช่น รัฐบาลสนใจปัญหาและปรับปรุง
 โครงการ ค.จ.ก.ใหม่ ยุติความขัดแย้ง (ดูตารางที่ 161)

ตารางที่ 161 แสดงผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการเสนอข่าวโค่นป่าดงใหญ่

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ลงทะเบียนตามกฎหมาย	ตำรวจจับพระประจักษ์
การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์	กลุ่มอนุรักษ์บุกป่าดงใหญ่
การเปลี่ยนแปลงนโยบาย	รัฐบาลปรับปรุงโครงการ คจก.

20. ข่าวเสียดสองปีนหูน ปี 2535

ข่าวเสียดสองปีนหูนโดยกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ เป็นผู้เสนอข่าวเสียดสองปีนหูนเป็นฉบับแรกโดยมีเนื้อหาข่าวเกี่ยวกับนายสอง วัชรศรีโรจน์ และพรรคพวกกระทำผิดกฎหมายด้วยการจ้างบุคคลกลุ่มหนึ่งมาซื้อหูนผ่านธนาคารและบริษัทหลักทรัพย์หลายแห่ง เพื่อให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่ามีผู้สนใจหูนดังกล่าว และหลงผิดอันไม่ตรงกับสภาพตามปกติของตลาดหูนไทย

ต่อมาตำรวจสืบสวนติดตามจับกุมนายสอง และพรรคพวกรวม 11 คน ในข้อหาปีนหูนสำหรับข้อเด่นของข่าวเสียดสองปีนหูนที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิศรอมั่นตกุล ได้แก่ หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจเสนอข่าวอย่างต่อเนื่องเจาะลึก มีการเสนอบทความ สกิปพิเศษในรูปแบบต่างๆ อย่างละเอียดทุกแง่มุมตีแผ่ข้อเท็จจริง ชี้ให้เห็นพฤติกรรมอันชั่วร้ายของนายสองและพรรคพวก ถือเป็นบทบาทภาระหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในการทำความจริงให้ปรากฏ

20.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ ทุจริตคอร์ปชั่น การละเมิดกฎหมาย การปีนหูน พฤติกรรมการเล่นหูน

ข่าวเสียดสองปีนหูน มีประเด็นข่าวในเรื่องการทุจริตคอร์ปชั่น คือ กรณีนายสองและพรรคพวกส่อทุจริตโดยการจ้างบุคคลกลุ่มหนึ่งมาซื้อหูนผ่านธนาคาร ผ่านบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์หลายแห่ง เพื่อให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่าหูนดังกล่าวมีผู้สนใจจำนวนมากเป็นการอำพรางเพื่อให้บุคคลทั่วไปหลงผิดเรื่องปริมาณการซื้อขายและราคาของหูนปีปี้ อันไม่ตรงกับสภาพปกติของ

ตลาด ชาวเสี้ยสองปันหุ่มมีประเด็นในด้านการละเมิดกฎหมาย คือ กรณีเสี้ยสองพร้อมพรรคพวก
กระทำผิดกฎหมายด้วยการปั่นหุ่มธนาคารกรุงเทพ (บีบีซี) และได้มาซึ่งหุ่ม บีบีซี จำนวนมากถึง
ร้อยละ 37.08 ของจำนวนหุ่มที่จำหน่ายเพื่อครอบงำกิจการโดยไม่ได้รายงานให้ ก.ล.ต. ทราบอัน
เป็นการกระทำผิดกฎหมายมาตรา 243, 246, 247 ของพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์ปี 2535 (22-25 พ.ย.35)

ชาวเสี้ยสองปันหุ่ม มีประเด็นในด้านการปั่นหุ่ม คือ เบื้องหลังกลุ่มนายสองปันหุ่มได้
โยงใยเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ กลุ่มนายสองและพรรคพวกมีมากกว่า 11 คน กลุ่มเจ้าของ
หุ่มตลาดหลักทรัพย์ บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ กลุ่มนักร้องใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์
และกลุ่มนายทุน

ชาวเสี้ยสองปันหุ่มมีประเด็นในด้านพฤติกรรมกรรมการซื้อหุ่มคือ นายสอง วัชรศรีโรจน์ และ
พวก 11 คน ซื้อหุ่มบีบีซีมีการนำเงินของตนและเงินที่ได้จากการรับโอนมาจากกลุ่มบุคคลภายใน
กลุ่มในการชำระหุ่ม สำหรับกลยุทธ์การเล่นหุ่ม นายสองจะใช้สตรีขยายฐานไปยังประชาชนเพื่อ
ดึงนักร้องใหญ่แก๊งกำไรให้ซื้อตาม

ชาวเสี้ยสองปันหุ่มมีประเด็นในด้านเกร็ดชีวิตของผู้เกี่ยวข้อง คือ ประวัติส่วนตัวของ
นายสอง วัชรศรีโรจน์ หรือเสี้ยสอง เดิมมีพื้นเพเดิมอยู่ที่จังหวัดนราธิวาส เกิดเมื่อปีพ.ศ.2500 จบ
การศึกษาจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พญาไท กทม. รุ่นเดียวกับ ดร.ก้องเกียรติ โอบางสงการ
จากนั้นจบการศึกษาคณะนิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี 2520 ประกอบอาชีพทนาย
ความระยะหนึ่งแล้วออกมาตั้งบริษัทธุรกิจคอมมอนเวลล์ ร่วมลงทุนค้าขายที่ดินกับนักธุรกิจชื่อดัง
จนร่ำรวยมีเงินทอง และได้ตัดสินใจเล่นหุ่มจนร่ำรวย (ตามตารางที่ 162)

ตารางที่ 162 แสดงประเด็นในชาวเสี้ยสองปันหุ่ม

ประเด็นชาวเสี้ยสองปันหุ่ม
ทุจริตคอร์ปชั่น
ละเมิดกฎหมาย
การปั่นหุ่ม
พฤติกรรมกรรมการซื้อหุ่ม
เกร็ดชีวิตส่วนตัว

20.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวคดีเสียชีวิตสองพี่น้องมีการเสนอข่าวระหว่าง เดือนกรกฎาคม ปี 2515 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดา โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 12-15 กรกฎาคม ปี 2535 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ คือ แฉขุมข่าว "เสียชีวิต" ร่วมนายเบงกัทับนุ่นจ้าง น.ศ. เปิดบัญชี / วงเงินสูงนับหมื่นล้านบาท โดยประเด็นสำคัญ ได้แก่ แฉประวัติเสียชีวิตนักบินนุ่น เผย 5 นุ่น ดังฟุ้งรับตลาดนุ่น

เดือนตุลาคม ปี 2535 มีการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวรองและพาดหัวข่าวธรรมดามีประเด็นสำคัญ ได้แก่ เลขธิการ ก.ล.ต. แฉแผนคายนุ่นบี.บี.ซี

เดือนพฤศจิกายน ปี 2535 มีการพาดหัวข่าวใหญ่ 5 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวรองและหัวข่าวธรรมดามีประเด็นสำคัญ ได้แก่ เปิดโปงขบวนการบินนุ่นหลักฐานมัด ร.ม.ต.คนหนึ่ง พัวพันเสียชีวิตและประเด็นอ้างอิงชื่อ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ชูทีมสอบสวน

เดือนธันวาคม ปี 2535 มีการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวรอง และหัวข่าวธรรมดา มีประเด็นสำคัญได้แก่ เบื้องหลังคดีเสียชีวิตสองพี่น้องบี.บี.ซี "เสียชีวิต" ทาบ "คิ้ว" ร่วม

เดือนมกราคม ปี 2536 มีการพาดหัวข่าวใหญ่ 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวรองและพาดหัวข่าวธรรมดา มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ เสียสอง บุรุษแสนล้าน

และในเดือนธันวาคม ปี 2536 มีการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวรองและหัวข่าวธรรมดา มีประเด็นสำคัญได้แก่ คีตกฤษฎี๋ยาเสียชีวิตด้วยตนเอง

สรุป หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจให้ความสำคัญข่าวเสียชีวิตสองพี่น้อง โดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ทั้งหมด 11 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น รวมทั้งหมด 12 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดา (ดูตารางที่ 163)

ตารางที่ 163 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าว

ลำดับความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	11
พาดหัวข่าวรอง	1
รวม	12

20.3 การเปิดประเด็นข่าวและการติดตามข่าว

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจได้เปิดประเด็นข่าวเสียดสองบ้านหุ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 12-15 กรกฎาคม ปี 2535 ดังนี้คือ แฉขุมข่าย "เสียดสอง" ร่วมนายเบงก์ทูปหุ้นจ้าง น.ศ.เปิดบัญชี โดยเนื้อหาเริ่มจากสภาพการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยที่ดูเหมือนซบเซาในช่วงเดือนมิถุนายน ปี 2535 หลายคนมองว่าเป็นเหตุการณ์ปกติตามสภาพเศรษฐกิจ แต่ทางกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ กลับมองว่าดัชนีตลาดหุ้นที่ลดลง เป็นผลมาจากนักลงทุนตลาดหุ้นรายใหญ่คนหนึ่ง ไม่พอใจคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) ออกข่าวเล่นงานนักปั่นหุ้น จึงเทขายหุ้นในพอร์ตเพื่อแสดงพลัง

ต่อมาหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจได้เจาะข่าวอย่างละเอียดพบว่า โคร่งข่ายของนายสองนักปั่นหุ้นใหญ่โตมาก ประกอบด้วยบุคคลหลายอาชีพ นักการเมืองนักธุรกิจจนสามารถกำหนด ราคาตลาดหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ผลจากการติดตามข่าวอย่างต่อเนื่องทำให้เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสอบสวนหาหลักฐานมามัดตัวนายสอง และพรรคพวกได้จากกรณีปั่นหุ้นธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ และแจ้งจับนายสองในเวลาต่อมาในข้อหากระทำความผิดต่อ พรบ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ 2535 รวมทั้งกฎหมายอาญา

ผลจากการจับกุมเสียดสองทำให้ได้หลักฐานโยงใยถึงการปั่นหุ้นในกรณีอื่นๆมากมาย และสืบสาวโยงใยถึงเจ้าของตลาดหุ้นทุกตัว นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ แม้จะมีข้อจำกัดที่เป็นหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน แต่ได้เสนอข่าวการปั่นหุ้นของนายสอง เป็นฉบับแรกและติดตามเสนอข่าวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้รูปแบบข่าว เบื้องหลังข่าวมาตลอด

20.4 ความยาวข่าว

ข่าวเสียดสองบ้านหุ้นมีการเสนอข่าวครั้งแรกระหว่างวันที่ 12-15 กรกฎาคม ปี 2535 มีพื้นที่ 193 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับแฉเบื้องหลังเสียดสองร่วมนายเบงก์ทูปหุ้นและมีการเสนอข่าววันสุดท้ายระหว่างวันที่ 6-9 ธันวาคม ปี 2536 เป็นเรื่องเกี่ยวกับ มรว.คึกฤทธิ์ วิจัยณ์ว่าเสียดสองน่าจะตายด้วยมือตัวเอง

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวเสียดสองบ้านหุ้น พบว่ามีการเสนอข่าวในช่วงเดือน กรกฎาคม ปี 2535 ถึงธันวาคม ปี 2536 จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวที่วัดได้สูงสุดจะอยู่ในช่วงมากกว่า 150 ตารางนิ้ว รวมทั้งหมด 6 ครั้ง ระยะเวลาในการนำเสนอ 13 ครั้ง ความยาวข่าว 3807 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 292.85 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 164)

ตารางที่ 164 แสดงความยาวข้าวเลี้ยสองป็นหุ่น

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 80	2
81-90	-
91-100	2
101-110	-
111-120	-
121-130	-
131-140	2
141-150	1
มากกว่า 150 ขึ้นไป	6
ความยาวรวม	3807
เฉลี่ยต่อข้าว	292.85

20.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข้าวเลี้ยสองป็นหุ่นมีการนำเสนอภาพประกอบข่าว ในเดือนกรกฎาคม ปี 2535 จำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 7 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 7 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนพฤศจิกายนปี 2535 มีการเสนอจำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 9 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 9 ตารางนิ้ว ในเดือนธันวาคม ปี 2535 มีการเสนอจำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 48 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 48 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนธันวาคม ปี 2536 มีการนำเสนอจำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 4 ตารางนิ้ว มีพื้นที่ 4 ตารางนิ้ว เฉลี่ยภาพ 4 ตารางนิ้ว

สรุปข่าวเลี้ยสองป็นหุ่นมีการนำเสนอภาพประกอบข่าวทั้งหมด 4 ชิ้น มีเนื้อที่ 68 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 68 ตารางนิ้ว (ตามตารางที่ 165)

ตารางที่ 165 แสดงจำนวนชิ้น และจำนวนพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวเฉลี่ยสองปี

จำนวนพื้นที่ นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
กค. 35	1	7	7
พย. 35	1	9	9
ธค. 35	1	48	48
ธค. 36	1	4	4
รวม	4	68	68

ข่าวเฉลี่ยสองปีมีการเสนอรายงานประกอบข่าวในเดือนพฤศจิกายน ปี 2535 จำนวน 10 ชิ้นมีเนื้อที่ 984 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 98.4 ตารางนิ้ว ในเดือนธันวาคม ปี 2535 มีการนำเสนอรายงานประกอบข่าว 5 ชิ้น มีเนื้อที่ 759 ตารางนิ้วเฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 151.80 ตารางนิ้ว ในเดือน มกราคม ปี 2536 มีการนำเสนอรายงานพิเศษประกอบข่าว 3 ชิ้น มีเนื้อที่ 595 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 198.33 ตารางนิ้ว และในเดือนธันวาคม ปี 2536 มีการเสนอรายงานพิเศษ ประกอบข่าว 2 ชิ้นมีเนื้อที่ 450 ตารางนิ้ว ตารางนิ้วเฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 225 ตารางนิ้ว

สรุป ข่าวเฉลี่ยสองปีมีการเสนอรายงานพิเศษประกอบข่าวทั้งหมด 20 ชิ้น มีเนื้อที่ 2788 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 673.50 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 166)

ตารางที่ 166 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่รายงานพิเศษข่าวเฉลี่ยสองปี

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนรายงาน พิเศษ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่รายงาน พิเศษ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อรายงาน พิเศษ (ตารางนิ้ว)
พย. 35	10	984	98.40
ธค. 35	5	759	151.80
มค. 36	3	595	198.33
ธค. 36	2	450	225
รวม	20	2788	673.50

ชาวเลี้ยวสองปันหูนมีการนำเสนอขบพรรณาธิการในเดือนตุลาคม ปี 2535 จำนวน 1 ชิ้น มีพื้นที่ 52 ตารางนิ้ว เจลี่ยต้อขบพรรณาธิการ 52 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 167)

ตารางที่ 167 แสดงจำนวนชิ้น และจำนวนพื้นที่การนำเสนอขบ บก.

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนขบ บก. ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ขบ บก. (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต้อขบ บก. (ตารางนิ้ว)
ตค. 35	1	52	52

20.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ชาวเลี้ยวสองปันหูน มีการใช้แหล่งข่าวประเภทบุคคล (นักการเมือง) มากที่สุดจำนวน 15 ครั้ง เช่น นายอำนวย วีรวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ให้ข้อมูลในด้านปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นตลาดหลักทรัพย์ เป็นปัญหาอ่อนไหว เป็นเรื่องทางจิตวิทยาไม่ควรอ่อนไหว

นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ให้ข้อมูลในด้านการแก้ปัญหาเรื่องตลาดหลักทรัพย์ ไม่ต้องการให้เกิดปัญหาลุกลามใหญ่โต ทางรัฐขอให้ธนาคารแห่งประเทศไทยขอความร่วมมือไปยังภาคเอกชน ในการแก้ไขสถานการณ์ ตลาดหลักทรัพย์

นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ให้ข้อมูลในด้านคดีปันหูนเป็นคดีอาชญากรรมทำไปต้องใช้เวลาสอบสวนพอสมควร

ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี ให้ข้อมูลในด้านมาตรการเพิ่มเติมในการแก้ไขสถานการณ์ตลาดหลักทรัพย์

ชาวเลี้ยวสองปันหูนมีการใช้แหล่งข่าวข้าราชการจำนวน 12 ครั้ง เช่น นายเอกกมล คีรีวัฒน์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต) ให้ข้อมูลในด้านบทบาทและหน้าที่ตามกฎหมายของคณะกรรมการ กลต.มีหน้าที่กำกับดูแล และ ตรวจสอบสถาบันการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์พัฒนาตลาดการลงทุน

นายกฤษณ์ พรอเร็ท เจ้าหน้าที่ระดับสูงจากส่วนงานพิเศษฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินธนาคารแห่งประเทศไทยให้ข้อมูลในด้านวิธีการตรวจสอบความผิดปกติในตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ การเข้าตรวจสอบฐานะการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้นๆ รวมทั้งการตรวจสอบว่าเป็นไปตามบทบัญญัติตามกฎหมายหรือไม่

นายวิโรจน์ นวลแข นายกสมาคมโบรกเกอร์ ให้ข้อมูลในด้านการออกมาตรการ เพื่อ
มาแก้ไขปัญหา

นายอวยชัย วีรวรรณ เพื่อนสนิทของเสี่ยสองและเป็นบุตรชายของนายอำนาจ วีรวรรณ
ให้ข้อมูลในด้านมีความสัมพันธ์กับนายสองมานาน 10 ปี เพราะเป็นศิษย์ธรรมกายด้วยกัน

นายสุเทพ วงศ์วรเศรษฐ์ กรรมการผู้อำนวยการ บริษัทหลักทรัพย์ศรีมิตร ให้ข้อมูลใน
กรณีที่มีข่าวว่าทางบริษัทศรีมิตร จำกัด ปลอมยืมเงินเกินและเป็นตัวการทำให้ตลาดหุ้นปั่นป่วน

นายวิจิตร สุพินิจ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ข้อมูลในด้านการสอบพบว่ามี
การปล่อยสินเชื่อแบบกระจุกตัว มิใช่เป็นของดี

นายจรุง หนูขวัญ รองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ข้อมูลในด้านการปล่อยตัว
สินเชื่อแบบกระจุกตัว เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

ข่าวเสี่ยสองปั่นหุ้นมีการใช้แหล่งข่าว นักธุรกิจ จำนวน 4 ครั้ง เช่น นายสอง
วัชรศรีโรจน์ ให้ข้อมูลในด้านความเป็นห่วงสถานการณ์ในตลาดหลักทรัพย์

นายสุเทพ วงศ์วรเศรษฐ์ กรรมการผู้อำนวยการ บริษัทหลักทรัพย์ศรีมิตร ให้ข้อมูลใน
ด้านกรณีที่มีข่าวว่าทางบริษัทศรีมิตร จำกัด ปลอมยืมเงิน เกินและเป็นตัวการทำให้ตลาดหุ้นปั่น
ป่วน

นายวิโรจน์ นวลแข นายกสมาคมโบรกเกอร์ ให้ข้อมูลในด้านการออกมาตรการเพื่อมา
แก้ไขปัญหา

นายอวยชัย วีรวรรณ เพื่อนสนิทของเสี่ยสองและเป็นบุตรชายของนายอำนาจ วีรวรรณ
ให้ข้อมูลในด้านมีความสัมพันธ์กับนายสองมานาน 10 ปี เพราะเป็นศิษย์ธรรมกายด้วยกัน

นายชาติรี โสภณพานิช กรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงเทพ ให้ข้อมูลในด้านไม่
เคยเข้าไปเกี่ยวข้องกับการขายหุ้นของนายสอง ไม่ว่าจะซื้อขายหุ้นตัวใดก็ตาม

ข่าวเสี่ยสองปั่นหุ้นมีการใช้แหล่งข่าวพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 ชั้น ได้แก่ นาย
เอกกมล ศิริวัฒน์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ให้ข้อมูลใน
ด้านบทบาทและหน้าที่ตามกฎหมายของ ก.ล.ต.

สรุป ข่าวเสี่ยสองปั่นหุ้นมีการใช้แหล่งข่าวบุคคล ได้แก่ แหล่งข่าวพนักงานการเมือง ข้าราชการ
การนักธุรกิจ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ดูตารางที่ 168)

ตารางที่ 168 แสดงลักษณะของการใช้แหล่งข่าว

ลักษณะของแหล่งข่าว	จำนวน (ชิ้น)
ประเภทบุคคล	
นักการเมือง	15
ข้าราชการ	12
นักธุรกิจ	4
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1
รวม	32

20.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวเสียสองปันหุ้มเมืองค์ประกอบในข่าวในด้านความผิดปกติ ความลึกลับซับซ้อนและผลกระทบ

ความผิดปกติ เช่น เจ้าหน้าที่ก.ล.ต.และเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบของตลาดหลักทรัพย์พบว่าหุ้นหลายตัว มีการซื้อขายที่ผิดปกติโดยปริมาณการซื้อขายพุ่งขึ้นไปถึงวันละ 1000 ล้านบาท และค่าพี/อี 50 เท่าเศษ ลักษณะดังกล่าวถือเป็นเรื่องผิดธรรมชาติ (12-15 ก.ค.35)

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบในด้านความลึกลับซับซ้อน เช่น ความลึกลับในด้านการแก้ปัญหาในการปันหุ้มในตลาดหลักทรัพย์ แบงก์ชาติตรวจพบบริษัทเงินทุนตัวเอง ตั้งลูกหนี้ปลอมเงินกู้ไปเล่นหุ้นรวมทั้งความซับซ้อนในเรื่องกลยุทธ์ปันหุ้มของเสียสองใช้กรรมวิธียกย่อนสร้างราคาหุ้น เปิดบัญชีชื่อคนอื่นกว่าสองร้อยบัญชีกับโบรกเกอร์เป็นสิบๆ ราย ระดมเงินทุนทุกวงการเข้ามาเล่นหุ้นทำข้อตกลงแบบใจถึงขาดทุนใช้คืนให้ร้อยละ 30

สำหรับองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ได้แก่ ประเด็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมนายสองกับพวกในข้อหาปันหุ้ม ของธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรม (บีบีซี) ทำให้บรรยากาศในการซื้อขายตลาดหลักทรัพย์เป็นไปอย่างซบเซา นักลงทุนมีการทยอยเทขายหุ้นเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังมีผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ (ดูตารางที่ 169)

ตารางที่ 169 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข้าว

องค์ประกอบคุณค่าข้าว	ตัวอย่างประเด็น
ความผิดปกติ	- มีการซื้อขายหุ้นผิดปกติ
ความลึกลับ	- ด้านขั้นตอนการปันหุ้น
ผลกระทบ	- บรรยายภาคการลงทุนของเขา

20.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวเสียดสองปันหุ้นมีผลต่อเนื่องที่ตามมาจกนำเสนอ โดยมีการลงโทษตามกฎหมาย คือ เจ้าหน้าที่สำนักงานกำกับตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ (ก.ล.ต.) ได้มอบหมายให้ คณะอนุกรรมการฝ่ายกฎหมายดำเนินการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับนายสอง วัชรศรีโรจน์ และพวกรวม 11 คน ในข้อหาดังกองทุนเถื่อนและร่วมกันปันหุ้นธนาคารกรุงเทพ พณิชยการ

ข่าวเสียดสองปันหุ้นมีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบาย คือหลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวเสียดสองปันหุ้นไป คณะกรรมการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงินและคณะกรรมการวิสามัญเพื่อสอบสวนและศึกษาสอบสวนและแก้ปัญหาการปันหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ทำงานกันอย่างต่อเนื่อง และต่อมาได้มีการกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาการปันหุ้น และมีข้อสรุปให้แก่ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติเกี่ยวกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ปี 2535 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีการปรับโครงสร้างของตลาดหลักทรัพย์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ (ดูตารางที่ 170)

ตารางที่ 170 แสดงจำนวนผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวเสียดสองปันหุ้น

ผลต่อเนื่องจากข่าว	กรณีตัวอย่าง
การลงโทษตามกฎหมาย	ตำรวจจับเสียดสองและพรรคพวก
การเปลี่ยนแปลงนโยบาย	เปลี่ยนนโยบายแก้ปัญหาตลาดหุ้น

21. ข่าวก่อสร้างงบประมาณฯ ปี 2536

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนเป็นผู้เสนอข่าวเปิดโปงงบประมาณ 5 แสนล้านบาท เป็นฉบับแรกและฉบับเดียว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเสนอข่าวเกี่ยวกับงบประมาณประจำปี 2536 ในวงเงิน 560,000 ล้านบาท และต่อเนื่องไปถึงงบประมาณประจำปี 2537 วงเงิน 625,000 ล้านบาท รวมทั้งเรื่องการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณประจำปี 2536 กรรมการบางก้าวร้าย ช่มชู้ข้าราชการประจำ กรรมการหลายคนใช้อำนาจและโอกาสจัดสรรเงินงบประมาณไปลงในจังหวัดของตน อีกทั้งนักการเมืองหาผลประโยชน์จากค่าคอมมิชชั่นเพื่อกินเปอร์เซ็นต์ส่วนแบ่งต่างๆ จากพ่อค้า

ต่อมาหนังสือพิมพ์มติชนรายงานข่าวแบบเจาะลึกชุดคุยเบื้องหน้าเบื้องหลังพฤติกรรมไม่ชอบมาพากลมาตีแผ่ ทำให้ผู้เกี่ยวข้องสนใจแก้ไขและอุดรอยรั่วรักษาผลประโยชน์ของชาติไม่รั่วไหลเข้ากระเป๋าข้าราชการและนักการเมือง

21.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ พฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชัน การละเมิดกฎหมายอภิปรายงบประมาณ การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมาซื้อเครื่องกำจัดยุงลายมูลค่า 143 ล้านบาท ให้กับกรมพัฒนาชุมชนโดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณและกรมพัฒนาชุมชนมีส่วนรู้เห็นด้วย (28 ก.พ.36)

ข่าวเปิดโปงผลลัญงบประมาณ 5 แสนล้านบาท มีประเด็นข่าวการกระทำความผิดกฎหมายและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ที่ขอเพิ่มมาเป็นจำนวนทั้งหมด 29736 ล้านบาท หลังการประชุมพิจารณา 1 หน่วยงาน โดยมีการปรับลดไป 52 ล้านบาท นอกจากนี้คณะกรรมการได้ยุติการพิจารณาของส่วนราชการต่างๆ จากยอดงบประมาณทั้งสิ้น 5.6 แสนล้านบาท กรรมการได้ปรับลดประมาณหนึ่งพันล้านบาท คงเหลือห้าแสนล้านบาท

ข่าวเปิดโปงงบประมาณ 5 แสนล้านบาท มีประเด็นข่าวในด้านการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล คณะกรรมการบางคน ได้ใช้อำนาจและอิทธิพลบีบบังคับหัวหน้าหน่วยราชการ เช่น สำนักงานงบประมาณให้โยกย้ายเงินงบประมาณไปใช้ในจังหวัดของตนอย่างไม่เกรงใจแม้แต่ สส. ด้วย จน สส. ด้วยกันบางคนยอมรับไม่ได้ (ดูตารางที่ 171)

ตารางที่ 171 แสดงประเด็นในข่าวเปิดโปงงบประมาณ 5 แสนล้าน

ประเด็นข่าวเปิดโปงบฯ
พฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชัน
การละเมิดกฎหมาย
อภิปรายร่างงบประมาณฯ
ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

21.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวเปิดโปงงบประมาณ 5 แสนล้านบาท มีการเสนอข่าวระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2536 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 6 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 6 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดา โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ ปี 2536 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่คือ พลังธรรม-ความหวังใหม่รุดอัด/ปปป.ปกป้อง ครม. ย้ำใหญ่สภาพัฒน์ ยั่วจ้องขวางบฯ โดยมีการโดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ การพิจารณาปรับลดเงินงบประมาณฯ ของชาติได้หมื่นกว่าล้านบาท และประเด็นพรรคประชาธิปัตย์ดันลดบ. สส. จาก 10 ล้านบาท เหลือแค่ 7 ล้านบาท และประเด็นสอบเจ้าหน้าที่สำนักงานบัญชีไอโม่งกนิยาฆ่ายุ่งลาย

ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2536 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 8 ชิ้น พาดพาดหัวข่าวรอง 4 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 10 ชิ้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีจูนอาจยกเลิกโครงการงบประมาณยุ่งลาย สั่งสอบนักการเมืองมีส่วนเกี่ยวข้องและประเด็น สส. โวย ผอ. สำนักงานงบประมาณฯ อม"เอกสารยุ่งลาย"

สรุป หนังสือพิมพ์มติชนให้ความสำคัญข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ ในช่วงเดือนมกราคม ถึงถึงเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2536 โดยมีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ รวม 14 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 10 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 10 ชิ้นรวมทั้งหมด 34 ชิ้น (ดูตัวอย่างที่ 172)

ตารางที่ 172 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าว

ลำดับความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	14
พาดหัวข่าวย่อย	10
พาดหัวข่าวธรรมดา	10
รวม	34

21.3 การเปิดประเด็นข่าวและการติดตามข่าว

กองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์มติชน ได้เปิดประเด็นข่าวเปิดโปงกระบวนการผลาญงบประมาณ 5 แสนล้านบาท เป็นครั้งแรกและฉบับเดียวเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ ปี 2536 เป็นการเสนอข่าวเกี่ยวกับงบประมาณประจำปี 2536 วงเงิน 56.0,000 ล้านบาท และต่อเนื่องไปถึงงบประมาณประจำปี 2538 ในวงเงิน 625,000 ล้านบาทอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญมากที่สุด เริ่มต้นด้วยการเปิดเผยการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณ ปี 2536 ซึ่งมีกรรมการบางคนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ประช่มชู้ข้าราชการประจำที่เป็นคณะแพทย์มาจากมหาวิทยาลัยมหิดล และพยายามสืบเสาะหาเทปบันทึกเสียงการประชุมมาตีแผ่เป็นตอนๆ รวม 6 ตอน รายละเอียดจากเทปบันทึกเสียงได้รับการโจษจันอย่างกว้างขวางในหมู่ข้าราชการและประชาชนทั่วไป

หนังสือพิมพ์มติชนยังเปิดโปงกรรมการหลายคนใช้อำนาจการเป็นกรรมการแปรญัตติจัดสรรงบประมาณไปลงจังหวัดของตนเองเช่นจังหวัดบุรีรัมย์ ของนายชัย ชิดชอบ มีการตั้งงบประมาณผูกพันเลื่อมปี มีการเสนองบประมาณที่มุ่งผลประโยชน์จากการค้า ค่าคอมมิชชั่นส่วนแบ่งจากพ่อค้า เช่น งบยุงลาย งบเครื่องครัว งบอุปกรณ์การกีฬา จัดทำสมุดปกเหลืองอัปยศที่สอไปในทางทุจริต สร้างความเป็นธรรมให้กับสส.ที่มีได้เป็นกรรมการ การเฉพพฤติกรรมของกลุ่มมาเฟียในสำนักงานงบประมาณ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าหลังจากหนังสือพิมพ์มติชน เสนอข่าวชุดคุย สะท้อนให้สาธารณชนเห็นถึงความน่าเฟะของระบบราชการ จนเป็นที่ประจักษ์ว่า เงินงบประมาณแผ่นดิน แทนที่จะถูกจัดสรรเพื่อประโยชน์ของประชาชนกลับรั่วไหลไปเข้ากระเป๋านักการเมืองผลจากการเสนอข่าวทำให้มีการโยกย้ายข้าราชการระดับสูง แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์แสดงบทบาทในการรับผิดชอบในการทำความจริงให้ปรากฏ

21.4 ความยาวข่าว

ข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ ปี 2535 มีพื้นที่ 126 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับพรรคการเมืองรวมจวกเรื่องงบประมาณของชาติไม่โปร่งใส ตรม.ยำใหญ่สุภาพพัฒนาฯ และมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 29 มีนาคม ปี 2536 มีพื้นที่ 36 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเสนอเรื่องการแปรญัตติงบประมาณฯใหม่

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวเปิดโปงงบประมาณฯในช่วงเวลา กุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม ปี 2536 รวม 2 เดือน จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวที่วัดได้สูงสุดจะอยู่ในช่วง มากกว่า 200 ตารางนิ้วขึ้นไป รวมทั้งหมด 10 ครั้ง รวมระยะเวลาในการนำเสนอ 38 ครั้ง ความยาว 122 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 1586 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 173)

ตารางที่ 173 แสดงความยาวข้าวเปิดโปงงบประมาณฯ

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 40	3
41-50	-
51-60	3
61-70	1
71-80	1
81-90	1
91-100	2
101-110	2
111-120	1
121-130	1
131-140	-
141-150	1
151-160	-
161-170	1
171-180	1
181-190	1
มากกว่า 191	10
ความยาวรวม	1586
เฉลี่ยต่อข้าว	122

21.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ มีการนำเสนอรูปภาพประกอบข่าวในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2536 จำนวน 1 ชิ้นมีพื้นที่ 30 ตารางนิ้วเฉลี่ยต่อภาพ 30 ตารางนิ้ว และในเดือนมีนาคม ปี 2536 มีการนำ เสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 1 ชิ้นมีพื้นที่ 20 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 2 ตารางนิ้ว

สรุป ข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ มีการนำเสนอรูปภาพประกอบข่าวในเดือนกุมภาพันธ์ และ มีนาคม ปี 2536 รวมสองเดือนจำนวนทั้งหมด 2 ชิ้นมีพื้นที่ภาพ 32 ตารางเฉลี่ยต่อภาพรวม 32 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 174)

ตารางที่ 174 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่ภาพประกอบข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
กพ. 36	1	30	30
มีค. 36	1	20	2
รวม	2	32	32

ข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ มีการเสนอรายงานพิเศษของข่าวเปิดโปงงบฯในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2536 จำนวน 6 ชิ้น มีพื้นที่ 306 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 51 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนมีนาคม ปี 2536 มีการนำเสนอรายงานพิเศษจำนวน 5 ชิ้น มีเนื้อที่ 366 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 73.2 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 175)

ตารางที่ 175 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่รายงานพิเศษของข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนรายงาน พิเศษ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่รายงาน พิเศษ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อรายงาน พิเศษ (ตารางนิ้ว)
กพ. 36	6	306	51
มีค. 36	5	366	73.2
รวม	11	672	124.2

ข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ มีการนำเสนอบทความประกอบข่าวในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2536 จำนวน 3 ชิ้น มีเนื้อที่ 439 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อบทความ 146.33 ตารางนิ้ว และในเดือน มีนาคม ปี 2536 มีการนำเสนอจำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 149 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อบทความ 149 ตาราง นิ้ว (ดูตารางที่ 176)

ตารางที่ 176 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่ บทความของข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนบทความ ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บทความ (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อบทความ (ตารางนิ้ว)
กพ. 36	3	439	146.33
มีค. 36	1	149	149.00
รวม	4	688	295.33

ข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ มีการนำเสนอตารางข้อมูลประกอบข่าวในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2536 จำนวน 2 ชิ้นมีเนื้อที่ 60 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อตาราง 30 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 177)

ตารางที่ 177 แสดงจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่ตารางข้อมูลของข่าวเปิดโปงงบประมาณฯ

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนตารางข้อมูล ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ตารางข้อมูล (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อตารางข้อมูล (ตารางนิ้ว)
กพ. 36	2	60	30

ข่าวเปิดโปงงบประมาณที่มีการเสนอขอทบทวนการของข่าวเปิดโปงงบประมาณใน
กุมภาพันธ์ ปี 2536 จำนวน 2 ชิ้น มีเนื้อที่ 83 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อขอทบทวนการ 41.5 ตาราง
นิ้ว (ดูตารางที่ 178)

ตารางที่ 178 แสดงจำนวนชิ้น และพื้นที่ขอทบทวนการข่าวเปิดโปงงบประมาณ

เดือนที่ นำเสนอ	จำนวนบทก. ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บทก. (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยบท ก. (ตารางนิ้ว)
กพ. 36	2	83	41.5

21.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวเปิดโปงผลาญงบประมาณ 5 แสนล้านบาทมีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (นักการเมือง)
มากที่สุดจำนวน 202 ครั้ง คือ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี (7 ก.พ.36) ให้ข้อมูลในด้านเรื่อง
การพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี 2538

พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงและเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์
(7 ก.พ.36) ให้ข้อมูลในด้านการเรียกร้องให้ยกเลิกพัฒนาจังหวัดของสส.จังหวัดละ 5 ล้านบาท
เพราะอาจทำให้เกิดปัญหาตามมาได้

นายธวัช วิชัยดิษฐ์ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี (7 ก.พ.36) ให้ข้อมูลในด้านการบริหาร
งบประมาณกลาง 7000 ล้านบาทไม่ได้เป็นไปตามสายงานธรรมดา

นายสุธรรม แสงประทุม โฆษกคณะกรรมการมาธิการ พิจารณางบประมาณ (8 ก.พ.36)
ให้ข้อมูลในด้านแนวโน้มงบพัฒนาจังหวัดจะได้ จังหวัดละ 5 ล้าน โดยเปรียบเทียบกับงบประมาณ
ปี 2534 และการแปรรูปงบประมาณผ่านหน่วยงานราชการ

นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประธานคณะกรรมการ
พิจารณาพิจารณางบประมาณฯ (10 ก.พ.36) ให้ข้อมูลในด้านงบพัฒนาจังหวัดของ สส. ยังข้อสรุป
คาดว่าจะได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท

ข่าวเปิดโปงผลลาญเงินงบประมาณ 5 แสนล้าน มีการใช้แหล่งข่าวข้าราชการจำนวน 13 ครั้งคือ นายโกวิท โปรษยานนท์ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ (27 ก.พ.36) ให้ข้อมูลในด้านนโยบายงบประมาณด้านฝ่ายการเมืองเป็นผู้กำหนดนโยบายขึ้นมา หากถูกต้องทางสำนักงานประมาณไม่คัดค้าน

นายสมิต กิจอาจหาญ อธิบดีกรมพัฒนาชุมชน (2 มี.ค.36) ให้ข้อมูลในด้านการรายงานให้นายสุรรัตน์ เงินหมื่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบถึงงบประมาณกำจัดลูกน้ำยุงลาย

ข่าวเปิดโปงงบประมาณ 5 แสนล้านบาท มีการใช้แหล่งข่าวนักวิชาการจำนวน 2 ครั้งคือ นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (7 ก.พ.36) ให้ข้อมูลในด้านไม่เห็นด้วยกับการเพิ่มงบประมาณพัฒนาจังหวัดจากเดิม 5 ล้านบาทเป็น 10 ล้านบาท

สรุป ข่าวเปิดโปงงบประมาณ 5 แสนล้านบาทมีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (นักการเมือง) ข้าราชการ นักวิชาการ ไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร

ตารางที่ 179 แสดง ลักษณะของการใช้แหล่งข่าว

ลักษณะของการใช้แหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
1. ประเภทบุคคล	
นักการเมือง	187
ข้าราชการ	13
นักวิชาการ	2
รวม	202

21.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวเปิดโปงเงินงบประมาณ 5 แสนล้านบาท มีองค์ประกอบในข่าวในด้านความผิดปกติความลึกลับซับซ้อน และความขัดแย้ง

ข่าวเปิดโปงเงินงบประมาณ 5 แสนล้านบาทมีองค์ประกอบในด้าน ได้แก่ความไม่ชอบมาพากลในด้านกลุ่มสส.ฝ่ายค้าน แนนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ดึงงบประมาณลงจังหวัดตรังอย่างผิดปกติ แสดงถึงสิ่งผิดปกติ รวมทั้งงบประมาณพัฒนาจังหวัด ส.ส.

ข่าวเปิดโปงเงินงบประมาณ 5 แสนล้านบาท มีองค์ประกอบในด้านความลึกลับซับซ้อนความลึกลับในด้านคณะกรรมการพิจารณางบประมาณฯ ฮุบเงินงบประมาณ มีการหมกเม็ดมิให้สส.รู้ ระบุมีการของบกำจัดยุลงลายจังหวัดละลือๆ ล้านบาท

ข่าวเปิดโปงงบประมาณ 5 แสนล้านบาท มีองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง ได้แก่ความเห็นไม่ลงรอยกันในเรื่องเงินงบประมาณจังหวัดหรืองบหาเสียงของสส. ซึ่งคณะกรรมการลงมติให้สส. แต่ละคนได้รับเงินคนละ 5 ล้านบาท มีกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายรวมทั้งนักวิชาการได้ออกมาคัดค้าน

ข่าวเปิดโปงเงินงบประมาณ 5 แสนล้านบาท มีองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ได้แก่ผลประโยชน์ของรัฐ หลังจากกรรมาธิการวิสามัญพิจารณางบประมาณร่วมกันถือเงินงบประมาณของส่วนราชการต่างๆ เพื่อที่จะให้เหลือเงินก้อนโตเอามาแจกจ่ายเป็นงบหาเสียง (ดูตารางที่ 180)

ตารางที่ 180 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าว

องค์ประกอบคุณค่าข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ความผิดปกติ	- ดึงงบประมาณลงจังหวัดตรัง
ความลึกลับซับซ้อน	- หมกเม็ดเรื่องงบประมาณฯ
ความขัดแย้ง	- ความเห็นไม่ลงรอยเรื่องงบ
ผลกระทบ	- งบประมาณของชาติ

21.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอ

ข่าวเปิดโปงงบประมาณ 5 แสนล้านบาท มีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการนำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ คือ หลังจากหนังสือพิมพ์มติชนเสนอข่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกรรมการพิจารณางบประมาณเล็กกว่าร่วมชู้ข้าราชการประจำ และได้มีการเลือกเฟ้นคนมาเป็นกรรมการมีการกลั่นกรองมากขึ้น และนำงบประมาณที่ใช้กำจัดยุงลายไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น

ข่าวเปิดโปงงบประมาณ 5 แสนล้านบาท มีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการนำเสนอในด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบาย คือ คณะรัฐมนตรีสั่งรื้อระบบการจัดทำงบประมาณใหม่ให้รัดกุมยิ่งขึ้น รัฐบาลออกมาตรการเสริมสร้างวินัยการคลังและกันเงินเบิกเหลือมปี

ข่าวเปิดโปงงบประมาณ 5 แสนล้านบาทมีผลต่อเนื่องในการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล เช่น ผลจากการเสนอข่าวได้มีการสั่งย้ายหน้าห้องนายไตรรงค์ สุวรรณคีรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เพราะไปร่วมมือกับพ่อค้าทำมาหากินกับทางราชการ และได้ย้ายนายโกวิทโยชยานนท์ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณฯ พ้นจากตำแหน่ง แล้วให้นายบดี จุณณานนท์ เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมารักษาราชการแทน (ดูตารางที่ 181)

ตารางที่ 181 แสดงจำนวนผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวงบประมาณฯ

ผลต่อเนื่องจากข่าว	กรณีตัวอย่าง
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	- กรรมการฯ เลิกข้าราชการ
เปลี่ยนแปลงนโยบาย	- กลั่นกรองผู้ที่จะมาเป็นกรรมการ
เปลี่ยนแปลงตัวบุคคล	- ย้ายผอ. สำนักงานงบประมาณฯ

22. ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูก “ตระกูลศรีธนะขัณฑ์”

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ข่าวสดเป็นผู้เสนอข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯเป็นฉบับแรกเป็นข่าวเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูงในกรมตำรวจ มีส่วนเกี่ยวข้องกับบงการอุ้ม-ฆ่า นางดาราวดีและ ด.ช.เสรี ลูกเมียนายสันติ เลี้ยวร้านเพชรที่มีส่วนรับซื้อเพชรจากนายเกรียงไกร เตชะโม่ง ที่โหมยมาจากพระราชวังของกษัตริย์ไฟซาล แห่งซาอุดีอาระเบีย

ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบพบว่า พล.ต.ท.ชลอ เกิดเทศ พร้อมด้วย พตท.พันศักดิ์ และผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้อยู่เบื้องหลังอุ้มฆ่าสองแม่ลูกฯ โดยใช้ไม้ทุบศีรษะจนเสียชีวิตแล้วนำศพทั้งสองไปใส่รถเบนซ์ของนางดาราวดี นำไปให้รถบรรทุกขนแก๊งค์ทำเป็นว่ารถของนางดาราวดีประสบอุบัติเหตุ แต่จากการสอบสวนพบว่าตำรวจเป็นผู้สังหาร และต่อมามีการจับกุมผู้ต้องหาทั้งหมดไปดำเนินคดี

22.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ ประเด็นฆาตกรรมโหด ละเมิดสิทธิมนุษยชน ละเมิดกฎหมาย รวมทั้งเกร็ดชีวิตส่วนตัวผู้เกี่ยวข้อง และประเด็นเพชรอาชญา

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ มีประเด็นในข่าวเรื่องฆาตกรรมโหด เด็กและสตรี คือ กรณีสองนายตำรวจระดับนายพลของกรมตำรวจพร้อมลูกน้องลักพาตัวนางดาราวดีและด.ช.เสรี ภรรยาและลูกชาย ของนายสันติ พยานปากเอกคดีเพชรซาอุดีฯไปสังหารอย่างเหี้ยมโหด เพื่อบิบบให้นายสันติ เปิดเผยผู้อยู่เบื้องหลังคดีโหมยเพชรซาอุดีฯ

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ มีประเด็นในข่าวเรื่อง เจ้าหน้าที่ตำรวจ ระดับสูงของกรมตำรวจ ละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นร้ายแรงคือ แก๊งตำรวจทมิฬ ลักพาตัวนายสันติ ไปกักขังที่ไร่จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อบังคับให้ชัดทอด้ว่านายตำรวจใหญ่กรมตำรวจเป็นผู้อยู่เบื้องหลังเพชรซาอุดีฯเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง นอกจากนี้กลุ่มคนร้ายได้จับตัวนางดาราวดีและ ด.ช.เสรีสองแม่ลูกฯ ไปสังหารอย่างเหี้ยมโหด เลือดเย็น หลังจากนั้นได้นำศพบุคคลทั้งสองใส่รถเบนซ์ให้รถสิบล้อขนเพื่ออำพรางคดี

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ มีประเด็นในข่าวเรื่องการทำผิดกฎหมาย คือ เจ้าหน้าที่กระทำผิดกฎหมายด้วยการจับนายสันติร้านเพชร ไปรีดเงิน 6.5 ล้านบาทเพื่อแลกกลับตัวนางดาราวดีและด.ช.เสรี พร้อมจับสองแม่ลูก ไปสังหารรวมทั้งได้ยกยอกเพชรซาอุดีฯของกลางไปด้วย

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ มีประเด็นในข่าวเรื่องเกร็ดชีวิตส่วนตัวผู้เกี่ยวข้องคือประวัติของพล.ต.ท.ชลอ เกิดเทศ จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน ได้รับมอบหมายหน้าที่สำคัญในการติดตามจับกุมนายเกรียงไกร เดชะโม่ง ผู้ต้องหาขโมยเพชรซาอุฯเป็นนายตำรวจดังเคยพิชิตคดีสำคัญมาหลายคดี เช่น คดีกวาดล้างอิทธิพลเถื่อนใบคานาคดีสังหาร สส.กำธร ลาขโรจน์ คดีสังหารผู้จัดการพระเอกภาพยนตร์ทุน หิรัญทรัพย์ ล่าสุดเป็นพยานปากสำคัญที่ พล.ต.อ.ประทีป สันติประภพ ตั้งกรรมการสอบสวนเอาผิด พล.ต.อ.สวัสดิ์ อมรวีวัฒน์ และพล.ต.อ.สนอง วัฒนวรางกูร ในข้อหาช่วยเหลือผู้กระทำความผิดในคดีเพชรซาอุฯ สำหรับเกร็ดชีวิตส่วนตัวของ พลต.ท.โสภณ สวีคามิน จบการศึกษาจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมายหน้าที่เข้ามาดูแลคดีเพชรซาอุฯ และเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องส่วนเกี่ยวข้องในการลักพาตัวนายสันติและฆาตกรรมลูกเมียนายสันติ

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ มีประเด็นในข่าวคดีเพชรซาอุฯ คือคือ เบื้องหลังคดีสังหารสองแม่ลูกฯ เกี่ยวพันถึงคดีขโมยเพชรซาอุฯ โดยมีตำรวจระดับสูงของกรมตำรวจ เข้าไปเกี่ยวข้อง

ตารางที่ 182 แสดงประเด็นในข่าวอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ

ประเด็นข่าวอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ
ฆาตกรรมโหด
ละเมิดสิทธิมนุษยชน
กระทำผิดกฎหมาย
เพชรซาอุฯ

22.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ มีการนำเสนอในช่วงเดือนสิงหาคม ปี 2537 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 16 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 9 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดาโดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม ปี 2537 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่คือ เบื้องหลังตำรวจอุ้ม-ฆ่านางดาราวดี และด.ช.สันติ ตระกูลศรีธนะขัณฑ์ ลูกเมียนายสันติ เสี่ยร้านเพชร คดีฆาตกรรม โดยมีการเปิดประเด็นสำคัญ ได้แก่ แฉหลักฐานสำคัญสองนาย พลคนดังยศ พล.ต.ท. มีส่วนเกี่ยวข้องในการสังหารสองแม่ลูกอย่างเหี้ยมโหดหลังจากลี้ภัยแล้ว นำศพสองแม่ลูกใส่รถทำที่ว่าถูกสับลื้อชน ขณะที่ทางสถาบันนิติเวชชี้ชัดเป็นคดีฆาตกรรมมิใช่อุบัติเหตุ

ในเดือนกันยายน ปี 2537 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 29 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดาโดยมีการเปิดประเด็นข่าวที่สำคัญสำคัญคือ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สั่งอธิบดีกรมตำรวจจับ 7 ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีอุ้มฆ่าสองแม่ลูกได้แก่ พล.ต.ท.ชลอ เกิดเทศ และพล.ต.ท.โสภณ สวีคามิน และประเด็นการส่งนายตำรวจเข้าเรือนจำรับโทษ

สรุปหนังสือพิมพ์ข่าวสดให้ความสำคัญข่าวคดีอุ้มฆ่าสองแม่ลูกฯ โดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 45 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 10 ชิ้นรวม 55 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวธรรมดา (ดูตารางที่ 183)

ตารางที่ 183 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าว

ลำดับความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	45
พาดหัวข่าวรอง	10
รวม	55

22.3 การเปิดประเด็นข่าวและการติดตามข่าว

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ข่าวสดเปิดประเด็นข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ เป็นครั้งแรกในวันที่ 2 สิงหาคม ปี 2537 ดังนี้คือ สีกาก็ "อุ้ม-ฆ่า" ลูกเมีย "สันติ" เพชรซาอุฯ

ข่าวสดแฉเบื้องหลังแก๊งสีกาลงมือฆ่าโหดลูกเมียนายสันติ ซึ่งเป็นพยานปากเอกในคดีเพชรซาอุฯ โดยคนร้ายลงมือ "อุ้ม" สองแม่ลูกจากโรงเรียนดังกลางกรุง ก่อนเอาไปยิงทิ้งที่สระบุรี อำพรางให้ดูเหมือนถูกรถชน ต่อมานายสันติส่งบันทึกคำให้การคดีอุ้มฆ่าฯ ให้ตำรวจแจหัดหลักฐานมัดตัว พล.ต.ท.ชวลอ เกิดเทศ และ พล.ต.ท.โสภณ สวีกามิน อยู่เบื้องหลัง

ต่อมาตำรวจกองปราบเข้าคลี่คลายคดีปมรถชนมิใช่อุบัติเหตุ และทางสถาบันนิติเวช ยืนยันมิใช่อุบัติเหตุ และต่อมาได้จับกุม พล.ต.ท.พันธุ์ศักดิ์ มงคลศิลป์ และ พล.ต.ต.ธานี สีดอกบวบ ลูกน้อง พล.ต.ท.ชวลอ รวมทั้งจับ พล.ต.ท.ชวลอ เกิดเทศ พร้อมด้วย พล.ต.ท.โสภณ สวีกามิน ไปรับโทษ

จะเห็นได้หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวอย่างต่อเนื่องติดต่อกันนายสองเดือน ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบสามารถติดตามและจับกุม พล.ต.ท.ชวลอ เกิดเทศ และ พล.ต.ท.โสภณ พร้อมลูกน้องในข้อหามีส่วนร่วมอุ้มฆ่าสองแม่ลูก ถือเป็นการทำงานที่ของหนังสือพิมพ์ในการขุดคุ้ยความไม่ชอบมาพากลในสังคมและทำความจริงให้ปรากฏ ทำให้นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ได้รับโทษตามกฎหมาย

22.4 ความยาวข่าว

ข่าวคดีอุ้มฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม ปี 2537 มีเนื้อที่ 127 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับเบื้องหลังแก๊งสีกาลิ ร่วมกันสังหารสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ และมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2537 เป็นเรื่องเกี่ยวกับกรมตำรวจมีคำสั่งเตรียมพร้อม ในวันที่ พล.ต.อ.ประทีน สันติประภพ อธิบดีกรมตำรวจ เกษียณอายุราชการ เนื่องจากถูกกล่าวหามีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีสังหารสองแม่ลูกฯ

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวคดีฆ่าสองแม่ลูกฯ มีการเสนอข่าวในช่วงเดือน สิงหาคมถึงกันยายน ปี 2537 รวม 2 เดือน จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวสูงสุดที่วัดได้อยู่ในช่วงมากกว่า 220 ตารางนิ้ว รวมทั้งหมด 15 ครั้ง รวมระยะเวลาในการนำเสนอ 45 ครั้ง ความยาวทั้งหมด 10545 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 195.28 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 184)

ตารางที่ 184 แสดงความยาวขาาคดีอุ้มฆ่าสองแม่ลูกฯ

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 80	6
81-90	3
91-100	5
101-110	3
111-120	7
121-130	1
131-140	1
141-150	1
151-160	4
161-170	2
171-180	1
181-190	1
191-200	1
201-210	2
211-220	1
มากกว่า 220ขึ้นไป	15
รวมความยาวขาาค	10545 ตร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อขาาค	195.28 ตร.นิ้ว

22.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ มีการเสนอภาพประกอบข่าวในช่วงเดือนสิงหาคม ปี 2537 จำนวน 22 ชิ้น มีเนื้อที่ 401.5 ชิ้น เฉลี่ยต่อภาพ 18.25 ตารางนิ้ว และในเดือนกันยายน ปี 2537 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 10 ชิ้น มีเนื้อที่ 128.5 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 12.85 ตารางนิ้ว มีการเสนอจำนวนภาพที่นำเสนอทั้งหมดรวม 32 ชิ้น มีเนื้อที่ภาพ 530 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 31.10 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 185)

ตารางที่ 185 แสดงจำนวนชิ้น และภาพประกอบข่าวของข่าวคดีฆ่าสองแม่ลูกฯ

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนภาพที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
ส.ค. 37	22	401.50	18.25
ก.ย. 37	10	128.50	12.85
รวม	32	530	31.10

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์มีการเสนอบทบรรณาธิการในเดือนสิงหาคมปี 2537 จำนวน 7 ชิ้นมีเนื้อที่ 525 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทบรรณาธิการ 7 ตารางนิ้ว และในเดือนกันยายนปี 2537 มีการนำเสนอบทบรรณาธิการจำนวน 6 ชิ้น มีเนื้อที่ 450 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบทบรรณาธิการ 75 ตารางนิ้ว รวมนำเสนอบทบรรณาธิการพิเศษรวม 13 ชิ้น มีเนื้อที่รวม 975 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบรรณาธิการ 150 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 186)

ตารางที่ 186 แสดงจำนวนชิ้น และจำนวนพื้นที่การนำเสนอบทบรรณาธิการข่าวอุ้มฆ่าฯ

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนบทบก.ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บทบก. (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อบทบก. (ตารางนิ้ว)
ส.ค. 37	7	525	75
ก.ย. 37	6	450	75
รวม	13	975	150

ข่าวคดีอุ้มฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ มีการนำเสนอในช่วงเดือนสิงหาคม ปี 2537 จำนวน 2 ชิ้น มีพื้นที่ 382 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อบทความ 164 ตารางนิ้ว และในเดือนกันยายน ปี 2537 มีการเสนอบทความจำนวน 20 ชิ้น มีเนื้อที่ 3,481 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อบทความ 174.05 ตารางนิ้ว รวมบทความที่นำเสนอทั้งหมดจำนวน 22 ชิ้น รวมเนื้อที่ 3,863 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อบทความทั้งหมด 338.05 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 187)

ตารางที่ 187 แสดงจำนวนชิ้น และพื้นที่การนำเสนอบทความคดีอุ้มฆ่าสองแม่ลูกฯ

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนบทบก. ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บทบก. (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อบทบก. (ตารางนิ้ว)
ส.ค. 37	2	382	164
ก.ย. 37	20	3,481	174.05
รวม	22	3,863	338.05

ข่าวคดีอุ้มฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ มีการเสนอสฎิปพิเศษในเดือนสิงหาคม ปี 2537 จำนวน 6 ชิ้น มีเนื้อที่ 675 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อสฎิปพิเศษ 112.50 ตารางนิ้ว และในเดือนกันยายน ปี 2537 มีการเสนอบทความ 20 ชิ้น มีเนื้อที่ 1,562 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อสฎิปพิเศษ 78.10 ตารางนิ้ว มีการเสนอสฎิปพิเศษทั้งหมด จำนวน 26 ชิ้น คิดเป็นเนื้อที่จำนวน 2,237 ตารางนิ้ว เจลี่ยต่อสฎิปพิเศษ 190.60 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 188)

ตารางที่ 188 แสดงจำนวนชิ้น และพื้นที่สฎิปพิเศษข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนสฎิปพิเศษ. ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่สฎิปพิเศษ (ตารางนิ้ว)	เจลี่ยต่อสฎิปพิเศษ (ตารางนิ้ว)
ส.ค. 37	6	675	112.50
ก.ย. 37	20	1562	78.10
รวม	26	2237	190.60

22.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ มีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (นักการเมือง) จำนวน 79 ชิ้นคือ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ให้ข้อมูลในเรื่องที่ทางกระทรวงมหาดไทยรายงานคดีเพชรฆาตให้ทราบแล้ว ส่วนขั้นตอนต่อไปต้องขึ้นกับ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (17 ส.ค.37)

นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์ รัฐมนตรีว่ากระทรวงมหาดไทยให้ข้อมูลในด้านการสอบสวนคดีเพชรฆาตคดีอาระเบีย คืบหน้าไปมากแต่ยังมีบางคนไม่พอใจ (18 ส.ค.37)

พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่ากระทรวงว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้ข้อมูลในด้านกรณีคณะกรรมการสอบสวนคดีเพชรฆาตที่ทำหนังสือขอสอบถามเจ้าชายไฟซาลแห่งซาอุดีอาเบียรวมทั้ง พล.อ.โมฮัมหมัด นาแฮร์ เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเพชรของกลาง (23 ส.ค.37)

แหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้องได้แก่ พล.ต.อ. สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจให้ข้อมูลในเรื่องที่ถูกกล่าวว่ามีส่วนพัวพันกรณีอมเพชรคดีซาอูห์ ว่าถูกผู้ใต้บังคับบัญชาใส่ร้าย (23 ส.ค.37)

แหล่งข่าวข้าราชการ พล.ต.ต. จงรักษ์ จุฑานนท์ ผู้บังคับการกองคดี ให้ข้อมูลในด้านความคืบหน้าเกี่ยวกับการสอบคดีเพชรฆาตฯ ที่มีความเกี่ยวพันถึงคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกโดยกองปราบได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้แล้ว (31 ส.ค.37)

พล.ต.อ.ประทีป สันติประภพ อธิบดีกรมตำรวจ ให้ข้อมูลในด้านกรณี พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้กรมตำรวจแถลงผลสรุปคดีเพชรฆาตฯ และว่าผู้ที่ตกเป็นผู้ต้องหาดังกล่าวได้เข้ามาขอตัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจรวม 7 คนแล้ว (16 ส.ค.37)

พล.ต.ค.ทัศน์ะ สุวรรณจุฑะ ผู้บังคับการสถาบันนิติเวช แห่งโรงพยาบาลตำรวจให้ข้อมูลในด้านสาเหตุการเสียชีวิตของด.ช.สันติ และนางดาราวดี ลูกเมียนายสันติที่เกิดจากอุบัติเหตุ (17 ส.ค. 37)

นายอารีย์ วงศ์อารยะ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ให้ข้อมูลในด้านผลสรุปคดีอุ้มฆ่าสองแม่ของกรมตำรวจและกระทรวงมหาดไทยตรงกัน (17 ส.ค. 37)

แหล่งข่าวผู้เชี่ยวชาญ คือนายสีก กอแสงเรือง นายกสมาคมทนายความแห่งประเทศไทยให้ข้อมูลในด้านการสอบสวนคดีอุ้มฆ่าของตำรวจว่าทางทนายออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลและสส.ให้มีการแก้ไขกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใหม่

แหล่งข่าวนักธุรกิจจำนวน 8 ชิ้นคือ นายสันติ ศรีธนะขัณฑ์ ให้ข้อมูลในด้านสาเหตุที่คนร้ายสังหารลูกและภรรยา

โดยสรุปข่าวคดี-อุ้มฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ใช้แหล่งข่าวนักการเมือง ข้าราชการ ผู้เชี่ยวชาญ นักธุรกิจ (ดูตารางที่ 189)

ตารางที่ 189 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ลักษณะแหล่งข่าว	จำนวน (ชิ้น)
1. ประเภทบุคคล	
- นักการเมือง	79
- ข้าราชการ	23
- นักธุรกิจ	8
- นักวิชาการ	3
- ประชาชนทั่วไป	2
รวม	119

22.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูก ตระกูลศรีธนะขัณฑ์ มีองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ความลึกซึ้งซับซ้อน ความผิดปกติ และความขัดแย้งองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ได้แก่ กรณีผลกระทบในด้านความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย กรณีคนไทยขมขื่นเพชรของกษัตริย์ไฟซาล แห่งซาอุดี และได้มีนายตำรวจ ระดับสูงของร่วมอมเพชรซาอุดี ทำให้กระทบกระเทือนต่อแรงไทยที่ทำงานอยู่ในประเทศดังกล่าว ซาอุดีฯ ประเด็นประกาศงดรับคนไทยไปทำงาน

สำหรับองค์ประกอบในด้านความผิดปกติ ได้แก่ ไม่ชอบมาพากลในเรื่องที่สถาบันนิติเวชสรุปสาเหตุการเสียชีวิตของสองแม่ลูกว่า เป็นอุบัติเหตุรถยนต์ชนเพื่ออำพราง แต่แท้จริงเป็นฆาตกรรมอย่างเหี้ยมโหดด้วยฝีมือของนายตำรวจระดับสูงของกรมตำรวจ

ส่วนองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง เช่นความเห็นไม่ลงรอยกันในด้านผู้รับผิดชอบ ในคดีอุ้ม-ฆ่าภรรยาและลูกชายนายสันติ ซึ่ง พล.ต.ท.โสภณ สุวิคามิน กล่าวหา พล.ต.อ. ประทิน สันติประภพ สั่งให้อุ้มฆ่าสองแม่ลูกฯ แต่ต่อมา พล.ต.อ.ประทิน ออกมาปฏิเสธ

ส่วนองค์ประกอบในด้านความซับซ้อน ได้แก่ความซับซ้อนในเรื่องการลักพาภรรยาลูกของนายสันติ มีตำรวจระดับสูงหลายคนเข้าไปเกี่ยวข้องโดยตั้งแก๊งลักพาตัวนายสันติไปกักขัง

ตารางที่ 190 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าว

องค์ประกอบคุณค่าของข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ผลกระทบ	แรงงานไทยในต่างประเทศ
ความขัดแย้ง	ความเห็นไม่ลงรอยเรื่องคดีฆ่าสองแม่ลูก
ความผิดปกติ	ผลการชันสูตรศพ
ความซับซ้อน	ตำรวจเกี่ยวข้องกับคดีอุ้มฆ่า

22.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกตระกูลศรีธนะขัณฑ์ มีผลต่อเนื้อที่ตามมาจากการนำเสนอ โดยมีการลงโทษตามกฎหมาย คือ เบื้องหลัง พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีคำสั่งปลดพล.ต.ท.ชลอ เกิดเทศ และพล.ต.ท.โสภณ สวีคามิน ในข้อหากระทำความผิดวินัยชั้นร้ายแรง โดยทั้งสองเป็นผู้อยู่เบื้องหลังคดีลักพาตัวนายสันติไปกั๊งซังและอุ้มฆ่าลูกเมียนายสันติ รวมทั้งกรณีกองปราบบุกจับ พ.ต.ท.พันศักดิ์ มงคลศิลป์ ดำเนินคดี 3 ข้อหาอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ และ พ.ต.ท.ธานี สีดอกบวบ นายตำรวจคนสนิทของ พล.ต.ท.ชลอ เกิดเทศ

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลเช่นคดีอุ้มฆ่าสองแม่ลูกฯ กรมตำรวจสั่งย้าย พ.ต.ท.พันศักดิ์ ส.ว.ส.สภอ.เมืองปราจีนบุรี ลูกน้องคนสนิทของ พล.ต.ท.โสภณ หนึ่งในแก๊ง

อุ้มฆ่า พร้อมด้วย ด.ต.ยงค์ นาคกล้า และ จ.ส.ต.จำนง พิชญ์ สองตำรวจคู่ใจ ออกจากพื้นที่ภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อเปิดทางให้ตำรวจกองปราบเข้าสอบสวนสะสางคดี

ข่าวคดีอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ มีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์ข่าวอุ้ม-ฆ่าสองแม่ลูกฯ ออกไปรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องได้มีการสืบสวนติดตามจับกุมคนร้ายมาดำเนินคดีในที่สุดสามารถจับกุม พล.ต.ท.ชลอ พร้อม พล.ต.ท.โสภณ พร้อมตำรวจอีกหลายคนในข้อหาร่วมกันฆ่าสองแม่ลูกฯ (ดูตารางที่ 191)

ตารางที่ 191 แสดงจำนวนผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าว

ผลต่อเนื่องจากข่าว	กรณีตัวอย่าง
ลงโทษตามกฎหมาย	จับสองนายตำรวจใหญ่
เปลี่ยนแปลงตัวบุคคล	ย้ายตำรวจเกี่ยวข้องคดี
เปลี่ยนสถานการณ์	จับกุมทีมฆ่าสองแม่ลูกฯ

23. ข่าวยาม้า ปี 2538

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนเป็นเสนอข่าวยาม้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับยาม้าแพร่ระบาดทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด ยาม้าระบาดเข้าไปสถานศึกษา โรงเรียนมหาวิทยาลัย ปิมน้ำมันพบครู ตำรวจ ทหาร เป็นผู้อยู่เบื้องหลังค้ายาม้า ต่อมารัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องรวมพลังปราบปรามในรูปแบบต่างๆ จับผู้ต้องหาค้ายาม้าและยึดของกลางได้เป็นจำนวนมาก มีการเสนอเพิ่มโทษผู้ค้าและจำหน่ายยาม้า

23.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือการแพร่ระบาดของยาม้า ขบวนการผลิตยาม้า ละเมิดกฎหมาย ละเมิดสิทธิมนุษยชน ยาเสพติดชนิดใหม่

ข่าวยาม้ามีประเด็นในข่าวเรื่องยาม้าแพร่ระบาด คือ ยาม้าแพร่ระบาด 5 โรงเรียนดังใน กทม. และอีก 37 จังหวัดทั่วประเทศ รวมทั้งปิมน้ำมัน สถานที่ราชการและเอกชน

ข่าวยาม้ามีประเด็นในข่าวเรื่องกระบวนการผลิตยาม้า คือการผลิตยาแอมเฟตามีนหรือยาม้า มีลักษณะเป็นผงผลึกสีขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขมนิดๆ ผงแอมเฟตามีน 1 กรัม จะละลายน้ำได้ 9 ซีซี เมื่อนำไปทำยาแล้วก็มีลักษณะเป็นเม็ดเล็กๆ ส่วนแคปซูลที่แพร่ระบาดในปัจจุบันมีลักษณะเม็ดกลมแบนมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 7 มิลลิเมตร

ข่าวยาม่ามีประเด็นในข่าวเรื่องการกระทำความผิดกฎหมาย คือ เบื้องหลังแก๊งค์ค้ายาฆ่า ประกอบด้วยบุคคลหลายสาขาอาชีพเช่น ครู-อาจารย์ นักเรียน ตำรวจ ทหาร ข้าราชการ พ่อค้า นักธุรกิจ ได้กระทำกันมานาน แหล่งขายยาม่าพบในโรงเรียนเอกชน สถานศึกษา ศูนย์การค้าชื่อดัง ปิมน้ำมันมัน มีนักเรียน ตามโรงเรียนต่างๆ 1000 โรงเรียนดังติดยาม่า เจ้าหน้าที่จับยาม่า ได้หมื่นเม็ด

ข่าวยาม่ามีประเด็นในข่าวเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น แจบเบื้องหลังสังคมไทย เสื่อมหนักพ่อ-แม่ตัวร้ายบังคับลูกขายยาม่าในโรงเรียน ทั้งๆ ที่เด็กส่วนใหญ่ไม่รู้จักรูปร่างหน้าตา ยาม่าเป็นอย่างไร

ข่าวยาม่ามีประเด็นในข่าวเรื่องยาเสพติดชนิดใหม่ เช่น แฉยาเช็กส์ชนิดใหม่มีลักษณะ สารระเหยบุกไทยเดือนใช้บ่อยระวัง หัวใจวาย เคยนิยมในหมู่วัยรุ่นออกฤทธิ์เร็ว เมื่อสูดดมครั้งแรก จะเหมือนคนเมา (ดูตารางที่ 192)

ตารางที่ 192 แสดงประเด็นในข่าวยาม่า

ประเด็นในข่าวยาม่า
-การแพร่ระบาดของยาม่า
-กระบวนการผลิตยาม่า
-การทำผิดกฎหมาย
-ละเมิดสิทธิมนุษยชน
-ยาเสพติดชนิดใหม่

23.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวยาม่ามีการเสนอข่าวระหว่างในเดือนสิงหาคม ปี 2538 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 3 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 6 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 9 ชิ้น โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรก เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม ปี 2538 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา คือ นายบรรจง ชูสกุลชาติ แฉยาเสพติดระบาดในโรงเรียนทั่วประเทศโดยมีประเด็นที่สำคัญได้แก่ แจบเบื้องหลังยาม่าระบาดหนักตามโรงเรียนในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด ชี้จังหวัดสุพรรณบุรีแหล่งค้า

ยาบ้าใหญ่ รัฐบาลสั่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งปราบยาบ้าตามห้างสรรพสินค้า บีมน้ำมันมัน ผ่าย ตำรวจ ครู มีส่วนเกี่ยวข้องกระบวนการค้ายาบ้า

เดือนกันยายน ปี 2538 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 7 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 14 ชิ้น โดยมีประเด็นที่สำคัญได้แก่ ผ่าย 55 โรงเรียนดัง แหล่งยาบ้าระบาดมีการผลิตยาบ้าในรูปพระเครื่อง และประเด็นในเรื่องมติชนเปิดตู้ปลน. 113 แจ่ง เบาะแสยาบ้ารวมทั้งมีการเสนอเพิ่มโทษประหารชีวิตแก่นักค้ายาบ้า

เดือนตุลาคม ปี 2538 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น พาดหัวข่าวธรรมดา รวม 8 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ โดยมีประเด็นที่สำคัญได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งหน่วยเฉพาะกิจปราบยาบ้ารวมทั้งประเด็นในด้านสำนักข่าวต่างประเทศรายงานข่าววิจารณ์ เด็กไทยนับแสนถูกตรวจยาบ้า

เดือนพฤศจิกายน ปี 2538 มีการนำเสนอในลักษณะของการพาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ ผ่ายเบื้องหลัง แก๊งค์ค้ายาบ้ามีทั้งทหาร นักการเมือง และในเดือน ปี 2538 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการ พาดหัวข่าวรอง 1 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 2 ชิ้นรวมทั้งหมด 3 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ โดยมีประเด็นที่สำคัญได้แก่ จับเจ้าแม่ลพบุรีค้ายาบ้ายึดเงินของกลาง 26 ล้านบาท

หนังสือพิมพ์มติชนให้ความสำคัญข่าวยาบ้าโดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 4 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 15 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 35 ชิ้น รวมทั้งหมด 54 ชิ้น (ดูตารางที่ 193)

ตารางที่ 193 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าว

ลำดับความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	4
พาดหัวข่าวรอง	15
พาดหัวข่าวธรรมดา	35
รวม	54

23.3 การเปิดประเด็นและการติดตามข่าว

กองบรรณาธิการ ได้เปิดประเด็นข่าวยาบ้าเป็นข่าวเดี่ยวครั้งแรกในวันที่ 14 สิงหาคม ปี 2538 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา คือ "บรรจงแจ ยาเสพติดระบาดในโรงเรียน"

เนื้อหาที่นำเสนอเริ่มจากนายบรรจง พงศ์ศาสตร์ อธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการออกมาเปิดเผยว่าขณะนี้ยาม้ากำลังแพร่ระบาดในโรงเรียนใน กทม. และต่างจังหวัดนักเรียนตกเป็น ทาสยาเสพติดสุดปัญญาแก้ไข แจ กทม.เป็นศูนย์กลาง คูกคามหนัก 37 จังหวัด ระบาดเข้าโรงเรียนและสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งแหล่งผลิตหัวเชื้อ-อัดเม็ดจมูกดำรวจอยู่ใน ก.ท.ม. -นนทบุรี และพื้นที่ภาคกลางเจ้าหน้าที่พบพ่อ-แม่ตัวร้ายบีบบลูกขายยาม้าในโรงเรียน ระบุห้างดังใน ก.ท.ม.แหล่งมั่ว เด็กทาสยาม้าขายตัว เยาวชนตกเป็นชนทาสขายตัวหาเงินมาเสพยาบ้า ระบุโต๊ะสนุกที่เกิดขึ้นราวดอกเห็ดคือแหล่งขายเสพยาบ้า กระทรวงศึกษาธิการยอมรับ ระบาดไปทั่วทุกโรงเรียน จากข้อมูลสำนักงานปราบปรามยาเสพติดระบุนคนไทย 1.2 ล้านคนติดยาเสพติด แจ เด็ก 1000 โรงเรียน ติดก้นงอม จับยาม้าหน้าโรงเรียนดังชวยกแก๊ง 1.2 หมื่นเม็ด

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการตั้งหน่วยเฉพาะกิจลุยปราบ "ยาม้า" ประสานงานกับหน่วยงานต่างเผยคนซบถบรรทุกสืบล่อกว่า 2 แสนรายติดยาม้า ซึ่งเขาย้อยแหล่งผลิตยาม้ารายใหญ่ เด็กมัธยมติดก้นงอมเจ้าหน้าที่เร่งปราบปรามนักค้ายาม้าทั่วประเทศ มีการตั้งตู้ไปรษณีย์ ที่เบาะแสแหล่งค้ายาบ้า

23.4 ความยาวข่าว

ข่าวยาม้ามีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม ปี 2538 มีพื้นที่ 25 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับ แจเบื้องหลังยาเสพติดระบาดในโรงเรียนและตามที่ต่างๆทั่วประเทศ และมีการเสนอข่าวในวันสุดท้ายเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม ปี 2538 มีเนื้อที่ 36 ตารางนิ้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเสนอกฎหมายยึดทรัพย์สินผู้ค้ายาม้า

จากการพิสูจน์เพื่อหาค่าความยาวข่าวยาม้ามีการเสนอข่าวในช่วงเดือนสิงหาคมถึง ธันวาคมปี2538 จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวสูงสุดที่วัดได้จะอยู่ในช่วงจะอยู่ในช่วง 30- 40 ตาราง นิ้ว รวมทั้งหมด 6 ครั้ง ระยะเวลาในการนำเสนอ จำนวน 58 ครั้ง รวมความยาวข่าวทั้งหมด 3820 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 65.86 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 194)

ตารางที่ 194 แสดงความยาวข้าวยาม้า

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 30	4
31-40	13
41-50	4
51-60	-
61-70	5
71-80	4
81-90	5
91-100	11
101-110	2
111-120	3
มากกว่า 121 ขึ้นไป	8
รวมความยาวข้าว	3820ต.ร.นิ้ว
เฉลี่ยต่อข้าว	65.86ต.ร.นิ้ว

23.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข้าวยาม้ามีการนำเสนอภาพประกอบข่าวในเดือนสิงหาคม ปี 2538 จำนวน 3 ชิ้น มีเนื้อที่ ภาพ 54 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 18 ตารางนิ้ว ในเดือนกันยายน ปี 2538 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 3 ชิ้น มีเนื้อที่ 39 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 13 ตารางนิ้ว ในเดือนตุลาคม ปี 2538 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 2 ชิ้น มีเนื้อที่ภาพ 24 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 12 ตารางนิ้ว ในเดือนพฤศจิกายน ปี 2538 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 2 ชิ้น มีเนื้อที่ 36 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 18 ตารางนิ้ว

และในเดือนธันวาคม ปี 2538 มีการนำเสนอภาพประกอบข่าวจำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 36 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 36 ตารางนิ้ว

สรุปข่าวยาม้ามีการเสนอภาพประกอบข่าวในช่วงเดือนสิงหาคม ถึงธันวาคม ปี 2538 จำนวน 11 ชิ้น มีพื้นที่ภาพประกอบข่าวทั้งหมด 189 ตารางนิ้ว พื้นที่เฉลี่ยต่อภาพ 17.18 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 195)

ตารางที่ 195 จำนวนชิ้นและพื้นที่ การนำเสนอภาพประกอบข่าวยาม้า

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนภาพที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
ส.ค. 38	3	54	18
ก.ย. 38	3	39	13
ต.ค. 38	2	24	12
พ.ย. 38	2	36	18
ธ.ค. 38	1	36	36
รวม	11	189	97

ข่าวยาม้ามีการนำเสนอขบพรรณการการประกอบข่าวในเดือนสิงหาคม จำนวน 3 ชิ้นมีเนื้อที่ 135 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อขบพรรณการการ 45 ตารางนิ้ว ในเดือนกันยายน ปี 2538 มีการนำเสนอขบพรรณการการจำนวน 3 ชิ้น มีเนื้อที่ 135 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อขบพรรณการการ 45 ตารางนิ้ว และในเดือนตุลาคม ปี 2538 มีการเสนอขบพรรณการการจำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 45 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อขบพรรณการการ 45 ตารางนิ้ว

สรุป ข่าวยาม้ามีการเสนอขบพรรณการการประกอบข่าวในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม ปี 2538 รวม 3 เดือน จำนวน 7 ชิ้น มีเนื้อที่ทั้งหมด 315 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อขบพรรณการการ 135 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 196)

ตารางที่ 196 แสดงจำนวนชิ้น และพื้นที่บรรณาธิการข่าวยาม้า

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนบทปก.ที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่บทปก. (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อบทปก. (ตารางนิ้ว)
ส.ค. 38	3	135	45
ก.ย. 38	3	135	45
ต.ค. 38	1	45	45
รวม	7	315	135

ข่าวยาม้ามีการนำเสนอรายงานพิเศษประกอบข่าวในเดือนสิงหาคม ปี 2538 จำนวน 1 ชิ้น มีพื้นที่ 60 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 60 ตารางนิ้ว และในเดือนกันยายนปี 2538 มีการเสนอรายงานพิเศษประกอบข่าวจำนวน 8 ชิ้น มีเนื้อที่ 220 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 27.5 ตารางนิ้ว

ส่วนในเดือนตุลาคม ปี 2538 เสนอรายงานพิเศษจำนวน 4 ชิ้นมีเนื้อที่รายงานพิเศษ 100 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 25 ตารางนิ้วในเดือนพฤศจิกายน ปี 2538 มีเนื้อที่รายงานพิเศษ 1 ชิ้น มีเนื้อที่รายงานพิเศษ 25 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 25 ตารางนิ้ว รวมจำนวนการเสนอรายงานพิเศษ 14 ชิ้น รวมเนื้อที่รายงานพิเศษทั้งหมด 14 ชิ้น รวมเนื้อที่รายงานข่าวทั้งหมด 405 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษทั้งหมด 137.5 ตารางนิ้ว

ตารางที่ 197 แสดงจำนวนชิ้นและพื้นที่รายงานพิเศษของข่าวยาม้า

เดือนที่นำเสนอ	จำนวนรายงานพิเศษที่นำเสนอ (ชิ้น)	เนื้อที่รายงานพิเศษ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ (ตารางนิ้ว)
ส.ค. 38	1	60	60
ก.ย. 38	8	220	27.5
ต.ค. 38	4	100	25
พ.ย. 38	1	25	25
รวม	14	405	137.5

23.6 ลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ข่าวยาม้ามีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (ข้าราชการ) มากที่สุด จำนวน 156 ครั้งคือ นายบรรจง พงษ์ศาสตร์ อธิบดีกรมสามัญศึกษา (14 ก.ย.38) ให้ข้อมูลในด้านการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่เยาวชนตามโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ

นายอดุลย์ พลประอินทร์ นายอำเภอแมริม จ.เชียงใหม่ (14 ก.ย.38) ให้ข้อมูลในด้านภาวะวิกฤติของปัญหายาเสพติดมีมากในหมู่ชาวเขาเผ่าม้ง กระเหรี่ยงและลูกหลานมายังพื้นราบ และชาวเขาหนีจากสุมฝิ่นมาเสพเฮโรอีน

นางรัตนา กิจประยูร ศึกษาธิการ อ.โคกสำโรง (15 ส.ค.38) ให้ข้อมูลในด้านการป้องกันปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษาในโรงเรียน อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี

นายจิโรจน์ โชติพันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ (16 ส.ค.38) ให้ข้อมูลในด้านชาวบ้านต่างอำเภอเดินทางเข้ามาแย่งศาลากลางจังหวัดมาร้องเรียนให้เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดที่กำลังระบอบหนัก

นายวิศิษฐ์ ชุมวรฐายี เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (กช) (17 ส.ค. 38) ให้ข้อมูลในด้านกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเอกชนถือเป็นกลุ่มติดยาเสพติดมากที่สุดและเรียกร้องให้หามาตรการป้องกันยาเสพติด

นางกษมา วรวรรณ ณ.อยุธยา อธิบดีกรมวิชาการ (17ส.ค.38) ให้ข้อมูลในด้านมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น เสริมความรู้ให้เด็กคำนึงถึงพิษภัยของยาเสพติด จัดโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน

ข่าวยาม้ามีการใช้แหล่งข่าวนักการเมือง จำนวน 70 ครั้ง ได้แก่ นายสุขวิช รังสิตพล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (17 ส.ค. 38) ให้ข้อมูลในด้านเรื่องปัญหายาเสพติดเกิดขึ้นมานานและได้วางแผนแก้ปัญหาไว้หมดแล้ว

นายประสงค์ บุรณพงศ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กำกับดูแลหน่วยงาน ปปส. (19 ส.ค.38) ปัจจุบันมีการผลิตและเสพยายาม้ามากขึ้น แต่ก่อนชวานากินยาแก้ปวด ปัจจุบันหันมากินยาม้า

นายสุชาติ ตันเจริญ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (22 ส.ค. 38) ให้ข้อมูลในด้านการสั่งให้คณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ให้ตรวจสอบตัวยาหรือหัวเชื้อที่ผลิต

ข่าวยาม้ามีการใช้แหล่งข่าวผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 ชิ้น ได้แก่ นายวิโรจน์ สุ่มใหญ่ ผู้เชี่ยวชาญวัตถุยาเสพติด กองวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (16 ส.ค.38) ให้ข้อมูลในด้านการสำรวจจำนวนผู้เสพยาเสพติดทั่วประเทศ

นายแพทย์ วิชัย ชัยจิตวณิชกุล ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (16 ส.ค.38) ให้ข้อมูลในด้านยาฆ่าแมลงเป็นแหล่งเงินมหาศาล เพราะมีวัตถุดิบในราคาถูกแต่นำมาผลิตขายได้ในราคาแพง

ชาวยาม้ามีการใช้แหล่งข่าวพระภิกษุจำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ พระพยอม กัลยาโณ ประธานมูลนิธิวัดสวนแก้ว ให้ข้อมูลในด้าน การแนะนำให้เยาวชนรู้จักโทษยาเสพติด 15 ก.ย. 38

ชาวยาม้ามีการแหล่งข่าวผู้เกี่ยวข้องจำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ นางเพิ่มพร วิชยการณัฏ กรรมการผู้จัดการบริษัทพีทีที เวิร์ลด์จำกัด เจ้าของบ่อน้ำมันเอสโซ่ บิมน้ำมันใหญ่ที่สุดในโลก (25 ส.ค. 38) ให้ข้อมูลในด้านตำรวจจับกุมยาบ้าตามบิมน้ำมัน และตำรวจค้ายาฆ่าเสียเอง

โดยสรุป ชาวยาม้ามีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (ข้าราชการ) นักการเมือง ผู้เชี่ยวชาญพระภิกษุ และผู้เกี่ยวข้อง ไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 198)

ตารางที่ 198 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ลักษณะแหล่งข่าว	จำนวน (ชิ้น)
ประเภทบุคคล	
ข้าราชการ	156
นักการเมือง	70
ผู้เชี่ยวชาญ	8
นักธุรกิจ	2
ผู้เกี่ยวข้อง	3
รวม	239

23.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ชาวยาม้ามีองค์ประกอบในข่าวในด้านผลกระทบ ความลึกซึ้ง ความผิดปกติ องค์ประกอบในด้านผลกระทบได้แก่ ผลกระทบต่อเยาวชนของชาติ บรรดาญาติพี่น้องของผู้ติดยาเสพติดต้องเสียใจเมื่อรู้ว่าต้องบุตรหลานต้องติดยาเสพติด เป็นการทำลายเยาวชนของชาติ ซึ่งเห็นความเสื่อมโทรมของสังคม นักเรียนที่ติดยาเสพติดไม่เชื่อฟังครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ไม่สนใจสอนนักเรียน พ่อแม่ต้องเสียงานเสียการเพราะต้องมาดูแลบุตรหลาน

องค์ประกอบในด้านความลึกกลับ ได้แก่ ความลึกกลับในเรื่องแหล่งผลิตยาฆ่าแมลงที่ต่างๆ เส้นทางลำเลียงรวมทั้งการผลิตยาฆ่าแมลงในลักษณะต่างๆ เช่น ผสมยาแก้ไอ พระเครื่อง

องค์ประกอบในด้านความผิดปกติ ได้แก่ ความไม่ชอบมาพากลในด้านข้อมูลของสำนักงานปราบปรามยาเสพติดชี้ว่ามีคนไทยติดยาเสพติด 1.2 ล้านคน (ดูตารางที่ 199)

ตารางที่ 199 แสดงองค์ประกอบคุณค่าข้าว

องค์ประกอบคุณค่าข้าว	ตัวอย่างประเด็น
ผลกระทบ	ผลกระทบต่อเยาวชน
ความลึกกลับ	กรรมวิธีผลิตยาฆ่า
ความผิดปกติ	คนไทยติดยาเสพติดมาก

23.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอม้า

ข้าวยาม้า มีผลต่อเนื่องที่ตามมาจากการนำเสนอม้าโดยมีการลงโทษตามกฎหมาย คือ หลังจากมติชนเสนอม้าออกใจไป เจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับปราบปรามนักค้ายาเสพติดบุกจับ 5 นักค้ายาฆ่าแมลงได้คาหนังคาเขาหน้าโรงเรียนดังใน กทม. พร้อมยึดยาบ้า 1.2 หมื่นเม็ด นอกจากนี้ตำรวจจับนักค้ายาเสพติดทั่วประเทศ

ข้าวยาม้ามีผลต่อเนื่องในการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล เช่น สั่งย้ายด่วนผู้บัญชาการเรือนจำ ลำปางพร้อม 3 เจ้าหน้าที่ในข้อหาปล่อยนักโทษค้ายาฆ่าแมลงไปหลบนอนกับภรรยาออกเรือนจำพร้อมตั้งกรรมการสอบสวนวินัย

ข้าวยาม้ามีผลต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เช่น หลังจากหนังสือพิมพ์เสนอม้าออกใจไป รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจปรับสมรรถภาพสารวัตรนักเรียน จัดสัมมนาหาทางขจัดปัญหาเสพติด ส่งตำรวจสายสืบเสาะหาแหล่งผลิตยาเสพติดออกมาตรการ 5 ข้อขจัดยาฆ่าแมลง เพิ่มโทษผู้เสพและนักค้ายาเสพติด ตั้งหน่วยเฉพาะกิจปราบยาฆ่าแมลงรวมทั้งตั้งปณ.113 แจ่งเบาแสบยาฆ่าแมลง ผลจากการตั้งตู้ปณ. มีผู้แจ่งเบาแสบแหล่งค้ายาเสพติดจำนวนมาก

ข้าวยาม้ามีผลต่อเนื่องในการเปลี่ยนแปลงนโยบาย เช่น คณะรัฐมนตรีเตรียมเพิ่มโทษผู้ค้า-ผู้เสพยาฆ่าแมลงพร้อมตั้งคณะกรรมการขึ้นมาแก้ปัญหาโดยเฉพาะสั่งกองปราบลุยศูนย์การค้า (ดูตารางที่ 200)

ตารางที่ 200 แสดงผลต่อเนื่องที่เกิดจากการนำเสนอข่าวยาม้า

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
การลงโทษตามกฎหมาย	ตำรวจจับนักค้ายาม้า
เปลี่ยนแปลงบุคคล	ย้ายผบ.เรือนจำ
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	ตั้งตู้ปณ.แจ้งเบาะแสยาม้า
เปลี่ยนแปลงนโยบาย	เพิ่มโทษนักเสพติด

24. ข่าวทุจริต ธนาคารกรุงเทพ พณิชชการ (BBC)

24.1 ประเด็นในข่าว

ประเด็นในข่าวที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือพฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น การละเมิดกฎหมาย (ระเบียบ) ความเชื่อมโยงกับการเมือง

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพ พณิชชการ มีประเด็นในข่าวในด้านการละเมิดกฎหมาย เช่น ข่าวทุจริต บีบีซี. มีประเด็นในข่าวในเรื่องพฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น นายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ บีบีซี. ปลดปล่อยเงินกู้ 4 พันล้านให้กับผู้บริหาร นักธุรกิจ โดยเฉพาะนักการเมืองกลุ่ม 16 นางมะไซ่ สาวใหญ่ชาวพม่า ที่มีความสัมพันธ์กับนายสุชาติ ตันเจริญ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อครอบงำมหาดไทยเพื่อครอบงำกิจการ หรือเทคโอเวอร์บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ 10 บริษัท

นอกจากนี้ยังพบว่า บีบีซี. และบริษัทในเครือ เช่น บงล.ธนไทย ได้ปล่อยเงินกู้ให้กับกลุ่มนักการเมือง และนักธุรกิจ โดยเฉพาะนายอดันัน คาซ็อกกี นักธุรกิจค้าอาวุธจากซาอุดีอาระเบีย รายเดียว บีบีซี. และบริษัทในเครือปล่อยให้กู้ซื้อหุ้นชลประทานซีเมนต์ และอื่นๆ ไม่ต่ำกว่า 3200 ล้านบาทจากการรวบรวมข้อมูลหลักฐานเกี่ยวกับนายวิจิตร สุพินิจ ผู้ว่าฯ ธปท.รับหุ้น บงล. นครหลวงเครดิตพบหลักฐานการถือหุ้นราคาพาร์ 10 บาท หลักฐานราคาหุ้นที่จัดจำหน่ายให้ประชาชนซึ่งจะทำให้นายวิจิตร จะได้กำไรทันทีกว่า 4 ล้านบาท รวมทั้งประเด็นเรื่องมีผู้ร้องเรียนกรณีมีผู้กล่าวหาเจ้าหน้าที่รัฐทุจริตในการออก นส.3ก ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ข่าวทุจริตบีบีซี. มีประเด็นในข่าวในด้านนักการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้องกับคดีบีบีซี เช่น นักการเมืองกลุ่มนายสุชาติ ตันเจริญ ได้รับสินเชื่อกี๊ 8,000 ล้านบาท รวมทั้งบริษัทในเครือ ตันเจริญ 9 แห่ง ล้วนกู้ธนาคารสตาจค์แดง ซีลาร์อินเตอร์เนชั่นแนลเทรดดิ้ง-เซอร์วิส แค่สองบริษัท ตัวเลขสูงถึง 18,000 ล้านบาท (ดูตารางที่ 201)

ตารางที่ 201 แสดงประเด็นในข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ

ประเด็นข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ
พฤติกรรมทุจริตคอร์ปชั่น
ละเมิดกฎหมาย
ประเด็นการเมือง

24.2 การให้ความสำคัญ

ข่าวทุจริต บีบีซี. มีการเสนอข่าวในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2539 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 15 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 7 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 5 ชิ้น โดยมีการเปิดประเด็นข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ปี 2529 ในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ คือ สურเกียรติ เสถียรไทย รัฐมนตรีการคลัง สั่งสอบ บีบีซี ปลดปล่อยเงินกู้ 4 พันล้าน กลุ่ม 16 มะไซ้ซื้อหุ้น โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ นายสุรเกียรติ์ สังกะสีชาติ กสท. ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ บีบีซี. ปลดปล่อยเงินกู้ บริหารนักธุรกิจกลุ่ม 16 เทคโอเวอร์หุ้นเน่า 9 บริษัท

เดือนมีนาคม ปี 2539 มีเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 5 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 10 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 14 ชิ้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ นายสุชาติ ตันเจริญ รับมนตรีช่วยว่าการมหาดไทย มีความสัมพันธ์กับ บีบีซี โดยนายสุชาติ นำที่ดินไปจำนองกับ บีบีซี

เดือนเมษายน ปี 2539 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 4 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 12 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 10 ชิ้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ปรีกษาทนายแจ้งจับ กลุ่มตันเจริญ มะไซ้แลที่ 3 หมิ่นไร่ นส.3ก ผิดกฎหมาย และประเด็นบีบีซี เรียกลูกค้าค้ายบับหนี้เน่า

เดือนพฤษภาคม ปี 2539 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 4 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 12 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 8 ชิ้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ นายสุรเกียรติ์

เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังนำทีมประกาศยึดบีบีซี และประเด็นย้ายล้างบาง พนักงานบีบีซี สั่งเอาผิดอาญา นายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์ ผู้บริหารบีบีซี

เดือนมิถุนายน ปี 2539 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 14 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 8 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ชิ้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ จับเจ้าหน้าที่ระดับสูง แบงค์บีบีซี นายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์เผ่นหนีไปนอก

เดือนกรกฎาคม ปี 2539 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 3 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 14 ชิ้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ตำรวจแคนาดาจับ นายราเกช สักเสนาผู้ต้องคดีภัยกยศ. บีบีซี 1,657 ล้านบาท

เดือนสิงหาคม ปี 2539 มีการนำเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวใหญ่ 1 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 3 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 7 ชิ้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ตำรวจออกหมายจับ บิดาของสุชาติ ตันเจริญ เนื่องจากบ้มนส.3 ปลอม

เดือนกันยายน ปี 2539 มีการเสนอข่าวในลักษณะของการพาดหัวข่าวธรรมดา 4 ชิ้น ไม่มีการพาดหัวข่าวใหญ่ และพาดหัวข่าวรอง มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ฟ้องเจ้าหน้าที่บีบีซี.คนอื่น คดีภัยกยศ.

สรุป หนังสือพิมพ์มติชนให้ความสำคัญ ข่าวทุจริต บีบีซี โดยมีการพาดหัวข่าวใหญ่ 34 ชิ้น พาดหัวข่าวรอง 55 ชิ้น และพาดหัวข่าวธรรมดา 53 ชิ้น รวมทั้งหมด 142 ชิ้น (ดูตารางที่ 202)

ตารางที่ 202 แสดงลักษณะของการพาดหัวข่าว

การให้ความสำคัญ	จำนวน (ชิ้น)
พาดหัวข่าวใหญ่	34
พาดหัวข่าวรอง	55
พาดหัวข่าวธรรมดา	53
รวม	142

24.3 การเปิดประเด็นข่าวและติดตามข่าว

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนเปิดประเด็นข่าวทุจริต บีบีซี เป็นครั้งแรก โดยเริ่มจากประเด็นข่าวจากคดีกินป่าทำขณะ จ.สุราษฎร์ธานี โยงใยถึงนายสุชาติ ตันเจริญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีความเชื่อมโยงกับนางมะไซ้ ซอ สาวชาวพม่า หลังจากนั้นมติชนได้ติดตามข่าวมาโดยตลอด ต่อมา น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศให้เขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์แนวหน้าตอกย้ำประเด็นความสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสอง จากความสัมพันธ์นั้นเองมติชนติดตามข่าวต่อจนพบว่ากลุ่มนายสุชาติมีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ระดับสูงในบีบีซี. จนกระทั่งพบว่ามีกรทุจริตจริง

24.4 ความยาวข่าว

ข่าวทุจริต บีบีซี. มีการเสนอข่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ปี 2539 มีพื้นที่ 110 ตารางนิ้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสอบสวน บีบีซี ปล่อยเงินกู้ 4 พันล้านบาทให้กับนักการเมือง และมีการเสนอข่าววันสุดท้ายเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม ปี 2539 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแจ้งความดำเนินคดีกับนายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์ ผู้บริหาร บีบีซี ยักยอกหุ้นบริษัทไทยฟูจิ 60 ล้านบาท รวมระยะเวลาในการนำเสนอทั้งหมด 142 วัน

จากการพิสูจน์พบว่าข่าวทุจริต บีบีซี.พบที่มีการเสนอข่าวในเดือน กุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน พฤษภาคม มิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม และกันยายน ปี 2539 จะเห็นได้ว่าความยาวข่าวสูงสุดอยู่ในช่วงมากกว่า 150 ตารางนิ้ว ตารางนิ้ว จำนวน 2.0 ครั้ง รวมระยะเวลาในการเสนอข่าวจำนวน 119 ครั้ง รวมความยาวข่าว 7804 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อข่าว 65.58 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 203)

ตารางที่ 203 แสดงความยาวข่าวทูลจรตธนาคารกรุงเทพมหานครพณิชยการ

ขนาด (ตารางนิ้ว)	ความถี่
น้อยกว่า 40 ลงไป	7
41-50	6
51-60	9
61-70	6
71-80	11
81-90	13
91-100	6
101-110	9
111-120	5
121-130	11
131-140	16
141-150	20
มากกว่า 150 ปีขึ้นไป	41
ความยาวรวม	7804 ต.ร. นิ้ว
เฉลี่ยต่อข่าว	65.58ต.ร.นิ้ว

24.5 การใช้ภาพและข้อเขียนประกอบข่าว

ข่าวทูลจรตธนาคารกรุงเทพมหานครพณิชยการ มีการนำเสนอภาพประกอบข่าวในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2539 จำนวน 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 25 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 25 ตารางนิ้ว ในเดือนมีนาคม ปี 2539 มีการนำเสนอ 2 ชิ้น มีพื้นที่ 1.5 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 1.5 ตารางนิ้ว ในเดือนเมษายน ปี 2539 มีการนำเสนอภาพจำนวน 2 ชิ้น และเนื้อที่ภาพ 3 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 1.5 ตารางนิ้ว ในเดือนพฤษภาคม ปี 2539 มีการนำเสนอ 4 ชิ้น มีพื้นที่ 25 ตารางนิ้ว ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 6.25 ตารางนิ้วเดือนมิถุนายน ปี 25389 มีการนำเสนอ 12 ชิ้น มีเนื้อที่ 106.5 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 8.87 ตารางนิ้ว ส่วนในเดือนกรกฎาคม ปี 2539 มีการเสนอ 1 ชิ้น มีเนื้อที่ 39 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 39 ตารางนิ้ว เดือนสิงหาคม ปี 2539 มีการนำเสนอ 2 ชิ้น มีพื้นที่ 30 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ

15 ตารางนิ้ว และเดือนกันยายน ปี มีการนำเสนอ 1 ชั้น จำนวน 20 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 20 ตารางนิ้ว รวมภาพประกอบข่าวทั้งหมดจำนวน 24 ชั้น มีพื้นที่ 250 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อภาพ 103.62 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 204)

ตารางที่ 204 แสดงจำนวนชั้น และพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวทุจริต ปี.ปี.ซี

วันที่นำเสนอ	จำนวนภาพ ที่นำเสนอ (ชั้น)	เนื้อที่ภาพ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อภาพ (ตารางนิ้ว)
ก.พ. 39	1	25	25
มี.ค. 39	1	1.5	1.5
เม.ย. 39	2	3	1.5
พ.ค. 39	4	25	6.25
มิ.ย. 39	12	106.5	8.87
ก.ค. 39	1	39	39
ส.ค. 39	2	30	1.5
ก.ย. 39	1	20	20
รวม	24	250	103.62

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพณิชยการมีการนำเสนอรายงานพิเศษในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2539 จำนวน 8 ชั้น มีเนื้อที่ 853 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 106.62 ตารางนิ้ว ในเดือน มีนาคม ปี 2539 มีการนำเสนอ 2 ชั้น มีพื้นที่ 133 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 66.5 ตารางนิ้ว ในเดือนเมษายน ปี 2539 มีการนำเสนอ 6 ชั้น มีพื้นที่ 527 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 87.83 ตารางนิ้ว ในเดือนพฤษภาคม ปี 2539 มีการนำเสนอเพียง 17 ชั้น มีพื้นที่ 999 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 58.83 ตารางนิ้ว ในเดือนมิถุนายน ปี 2539 มีการนำเสนอ 40 ชั้น มีเนื้อที่ 1978 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 49.45 ตารางนิ้ว รวมเสนอรายงานพิเศษทั้งหมด 79 ชั้น มีพื้นที่ รายงานพิเศษ 4830 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อรายงานพิเศษ 424.24 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 205)

ตารางที่ 205 แสดงจำนวนชิ้น และพื้นที่การนำเสนอรายงานพิเศษ

วันที่นำเสนอ	จำนวนรายงาน พิเศษที่นำเสนอ (ชิ้น)	พื้นที่รายงาน พิเศษ (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อรายงาน พิเศษ (ตารางนิ้ว)
ก.พ. 39	8	853	106.62
มี.ค. 39	2	133	66.25
เม.ย. 39	6	527	87.83
พ.ค. 39	17	999	58.76
มิ.ย. 39	40	1978	49.45
ก.ค. 39	6	338	56.33
รวม	79	4830	424.24

ข่าวทุจริต ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การมีการนำเสนอสรุปพิเศษ ในเดือนกุมภาพันธ์ปี 2539 2 ชิ้น มีพื้นที่ 135 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบรรณาธิการ 65 ตารางนิ้ว เดือนมีนาคม ปี 2539 มีการนำเสนอ 2 ชิ้น มีพื้นที่ 135 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบรรณาธิการ 65 ตารางนิ้ว เดือนเมษายน ปี 2539 มีการนำเสนอ 5 ชิ้น มีพื้นที่ 225 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบรรณาธิการ 45 ตารางนิ้ว และในเดือนมิถุนายน ปี 2539 มีการนำเสนอ 2 ชิ้น มีพื้นที่ 135 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบรรณาธิการ 65 ตารางนิ้ว รวมเสนอบรรณาธิการทั้งหมด 11 ชิ้น มีเนื้อที่ภาพทั้งหมด 630 ตารางนิ้ว เฉลี่ยต่อบรรณาธิการ 240 ตารางนิ้ว (ดูตารางที่ 206)

ตารางที่ 206 แสดงจำนวนขึ้น และพื้นที่การนำเสนอบรรณาธิการ

วันที่นำเสนอ	จำนวนบท บท ที่นำเสนอ	เนื้อที่บท บท (ตารางนิ้ว)	เฉลี่ยต่อบท บท (ตารางนิ้ว)
ก.พ. 39	2	135	65
มี.ค. 39	2	135	65
เม.ย. 39	5	225	45
มิ.ย. 39	2	135	65
รวม	11	630	240

24.6 ลักษณะการให้แหล่งข่าว

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การมีการใช้แหล่งข่าวบุคคล (นักการเมือง) จำนวน 127 ครั้ง คือนายสุชาติ ตันเจริญ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (10 ก.พ. 39) ให้ข้อมูลในด้านกรณีนายเกริกเกียรติ ซาลีจันทร์ กรรมการผู้จัดการใหญ่บีบีซี ระบุว่าปล่อยเงินกู้จำนวน 30,000 ล้านบาทให้กับกลุ่ม 16 หรือไม่ให้ไปถามนายเกริกเกียรติ

นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (1 ก.พ. 39) ให้ข้อมูลในด้านสั่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทย และเลขาธิการกสท. สั่งตรวจสอบเบ็งค์บีบีซีปล่อยเงินกู้ 4 พันล้านบาทให้นักการเมือง

นายอำนาจ วิรวรณ รองนายกรัฐมนตรี (10 พ.ค.39) ให้ข้อมูลในด้าน กรณีบีบีซีปล่อยเงินกู้ให้กับกลุ่ม 16 ว่าเป็นการพูดกันไปเองเพราะการปล่อยเงินกู้มีระเบียบกฎเกณฑ์ควบคุมอยู่ ไม่ให้กู้เกิน 25 เปอร์เซ็นต์

นายศุภชัย พานิชภักดิ์ ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์ (17 ก.พ. 39) ให้ข้อมูลในด้านแนวในการแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ เรื่องการแต่งตั้งผู้บริหารธนาคาร

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การมีการใช้แหล่งข่าวข้าราชการ จำนวน 63 ครั้ง คือ มรว.จตุมงคล โสณกุล (13 มี.ค. 39) ให้ข้อมูลในด้านความเป็นภาพพจน์ของสถาบันการเงิน

นายวิจิตร สุพินิจ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ข้อมูล ในด้านการเพิ่มเงินลงทุน การเพิ่มเงินทุนของบีบีซีอีกรอบว่าต้องไปดูตัวเลขของผลประกอบ ขณะนี้ยังอยู่ในขั้นสุมกันอยู่

นายจรุง หนูขวัญ ผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ก.พ. 39) ให้ข้อมูลในด้านปีปีซี สนับสนุนด้านการเงินในการเทคโนโลยี บริษัทต่างๆ ในตลาดหุ้น ในฐานะที่เบ็งค์ชาติ เป็นธนาคารกลางมีหน้าที่เพียงดูแลในการกู้ยืมเงินให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพณิชยการมีการใช้แหล่งข่าวนักธุรกิจจำนวน 7 ครั้ง ได้แก่ นายบุญสม เกษมประดิษฐ์ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายวิเคราะห์หลักทรัพย์ ของบริษัทสินเชือเอเชีย ให้ข้อมูลในด้าน การถือหุ้นของนายวิจิตร สุพินิจ ไม่ใช่เรื่องเสียหาย

นายชาติร์ โสภณพานิช ประธานบริหารธนาคารกรุงเทพ (16 ก.พ. 39) ให้ข้อมูลในด้านการคัดค้านการแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคาร เพราะไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพณิชยการมีการใช้แหล่งข่าวนักวิชาการจำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ นายวิระพงษ์ รามางกูร อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (5 ก.พ. 39) ให้ข้อมูลในด้านการปีปีซี ปล่อยเงินกู้ให้กับนักธุรกิจ นักการเมือง เป็นเรื่องไม่ชอบมาพากล

นายวิระพงษ์ บุญโยภาส อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (5 ก.พ.) ให้ข้อมูลในด้านการเสนอกฎหมายฟอกเงิน

สรุป ข่าวทุจริตเบ็งค์ปีปีซีว่ามีการใช้แหล่งข่าวบุคคล นักการเมือง ข้าราชการ นักธุรกิจ นักวิชาการ ไม่มีการใช้แหล่งข่าวเอกสาร (ดูตารางที่ 207)

ตารางที่ 207 แสดงลักษณะการใช้แหล่งข่าว

ลักษณะการใช้แหล่งข่าว	จำนวนแหล่งข่าว (ครั้ง)
ประเภทบุคคล	
นักการเมือง	127
ข้าราชการ	63
นักธุรกิจ	7
นักวิชาการ	3
รวม	200

24.7 องค์ประกอบคุณค่าข่าว

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ มีองค์ประกอบในด้านความผิดปกติ ความลึกลับ ซับซ้อน ความขัดแย้ง

องค์ประกอบในด้านความผิดปกติ ได้แก่ ความไม่ชอบมาพากลในเรื่อง เบื้องหลัง กรณี นายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์ แอบอนุมัติเงินกินอำนาจกรรมการผู้จัดการใหญ่ ให้บริษัทซัพพอร์ต ซิสเต็มส์ กู้เบิกเงินเกินบัญชี 1,300 ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีความผิดปกติที่นายเกริกเกียรติ และ นายราเกษ ลักเสนา 2 คู่หูเล่นกลแปลงเป็นหนี้แบบตัวเงินแค่บริษัทเดียวตัวเลขพุ่งสูงกว่า 2,000 ล้านบาท และกรณีนายเกริกเกียรติ และนายเอกชัย อธิคมนันท์ อนุมัติเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชีลูกค้ารายใหญ่ 40 ราย

ส่วนองค์ประกอบในด้านความลึกลับซับซ้อน ได้แก่ แฉเบื้องหลังผู้บริหารบีบีซี สมคบ บริษัทต่างๆ ประเมินหลักทรัพย์สูงกว่ามูลค่าจริงหลายสิบเท่าเพื่อใช้กู้เงินระบุเข้าข่ายโกงแบงก์

นอกจากนี้ยังองค์ประกอบในด้านความขัดแย้ง ในกรณีความเห็นขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทย และแคนาดา ในเรื่องการส่งตัวนายราเกษ ลักเสนา ผู้ต้องหายกยอกเงินบีบีซีกลับมาจับโทษที่ไทย (ดูตารางที่ 208)

ตารางที่ 208 แสดงองค์ประกอบคุณค่าในข่าว

แสดงองค์ประกอบคุณค่าข่าว	ประเด็นตัวอย่าง
ความผิดปกติ	เกริกเกียรติอนุมัติเงินกู้
ความลึกลับซับซ้อน	ผู้บริหารบีบีซีประเมินหลักทรัพย์สูง
ความขัดแย้ง	รัฐบาลไทย-แคนาดาเรื่องราเกษ

24.8 ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอข่าว

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การมีผลที่ตามมาจากการที่นำเสนอโดยมีการลงโทษตามกฎหมาย ตำรวจไทยร่วมมือกับตำรวจแคนาดาจับกุมตัวนายราเกษ ลักเสนา ผู้ต้องหาสำคัญคดียกยอกทรัพย์แบงก์บีบีซี 1,657 ล้านบาท ได้ที่เซฟ เฮ้าส์ เมืองแวนคูเวอร์ แคนาดา และเตรียมดำเนินคดีหลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย และเตรียมส่งตัวกลับเมืองไทย

นอกจากนี้ทางกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ(สศค.)ได้จับตัวนายเกริกเกียรติ ชาติจันทร์ อดีตกรรมการผู้จัดการบีบีซี นายเอกชัยอริคมั่นนทะ อดีตผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บีบีซี อดีตที่ปรึกษานายเนวิน ชิดชอบ ส.ส.บุรีรัมย์ แกนนำกลุ่ม 16 นายสุนันทา หาญวรเกียรติ น้องภรรยา นายราเกษ สักเสนา อดีตที่ปรึกษานายเกริกเกียรติ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ ในข้อหายักยอกทรัพย์เบ็งค์บีบีซี 1657 ล้าน และรพท. แจ้งเพิ่ม 19 ข้อหาแก่นายเกริกเกียรติ อดร.บอกใบ้คนเบ็งค์ใช้พัฟฟัน

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพ มีผลต่อเรื่องในด้าน การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล คือนาย วิจิตร สุภินิจ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งลาออกตำแหน่งก่อนถูกปลดกรณีรับหุ้นจากเรื่อง บีบีซี

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพินัยกรรมมีผลต่อเรื่องในด้านผลกระทบ คือคณะกรรมการ การการคลังชุดหน้าธนาคารแห่งประเทศไทยจนยอมรับว่าปล่อยสินเชื่อบริษัทโอเวอร์แบบกระจุกตัว จนหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มพรวด

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพินัยกรรมมีผลต่อเรื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ได้แก่ นายราเกษ ดันรนส์คดีสุดฤทธิ์ โดยตั้งทนายความ 6 คนสู้คดี ไม่ต้องการถูกส่งตัวกลับ เผยขั้นตอนยึดเยื่อสามารถยื่นอุทธรณ์ได้ 5 ครั้ง ต้องใช้เวลานานกว่า 6 เดือน (ดูตารางที่ 209)

ตารางที่ 209 แสดงผลต่อเนื่องจากการนำเสนอ

ผลต่อเนื่องจากข่าว	ตัวอย่างประเด็น
ลงโทษตามกฎหมาย	ตำรวจแคนาดาจับราเกษ
เปลี่ยนแปลงบุคคล	นายเกริกเกียรติลาออก
ผลกระทบ	หนี้สูญ
เปลี่ยนแปลงสถานการณ์	ราเกษสู้คดี

ตอนที่ 3 วิเคราะห์วิธีการทำข่าวและการนำเสนอข่าวศึกษากรณีข่าวทุจริต ธนาคารกรุงเทพฯ พานิชยการ (บีบีซี)

นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ อดีตผู้ช่วยบรรณาธิการหนังสือพิมพ์และหัวหน้าข่าวหนังสือพิมพ์มติชน ปัจจุบันเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำข่าวทุจริต ธนาคารกรุงเทพฯ พานิชยการจนได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของ มูลนิธิอิศราฯ ได้ให้สัมภาษณ์เพื่อทราบถึงรายละเอียดของการทำข่าวในประเด็นต่อไปนี้

1. กระบวนการทำข่าว

1.1 ประเด็นข่าว

หนังสือพิมพ์มติชนเปิดประเด็นข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพฯ พานิชยการ (บีบีซี) ครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ปี 2539 ดังนี้ "สุรเกียรติ" ลังสอบบีบีซี ปล่อยกู่ 4 พันล้าน กลุ่ม 16 มะไซ้ซื่อหู้น

นายประสงค์การกล่าวถึงการเปิดประเด็นข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพฯ พานิชยการว่าได้โดยมาบังเอิญโดยเริ่มจากกรณีทุจริต กินป่าในพื้นที่เขต อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี ซึ่งในขณะนั้นพรรครัฐบาล ได้มอบหมายให้นายสุชาติ ตันเจริญ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ในช่วงของนายบรรหาร ศิลปอาชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้สั่งรื้อฟื้นคดีกินป่าท่าชนะโดยมีเป้าหมายขุดคุ้ย พฤติกรรมของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรซึ่งเป็นผู้ให้สัมปทานนายทุนเข้าไปปลูกพืชเกษตรในป่าเขตอ.ท่าชนะ โดยกลุ่มนายทุนลักลอบเข้าไปบุกทำลายป่า นายประสงค์กล่าวว่ น.ต.ประสงค์ สุนศิริ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ และคอลัมนิสต์ ชื่อดังได้เขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์ แนวหน้ารายวัน เกี่ยวกับเรื่องรัฐมนตรีคนหนึ่งมีความสัมพันธ์สาวพม่าคนหนึ่งอย่างลึกซึ้ง

"น.ต.ประสงค์ระบุว่ารัฐมนตรีคนหนึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับในการทำลายป่าท่าชนะมานานแล้วโดยมีสาวพม่าคนหนึ่งชื่อมะไซ้ ซอ เข้ามามีอิทธิพลโดยบีบบังคับให้รัฐบาลเปิดให้มีการนำเข้ามาไม้จากชายแดนไทยพม่า ทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทำนองชู้สาว"

นายประสงค์กล่าวอีกว่า จากความสัมพันธ์ของคนทั้งสองทำให้บุคคลทั่วไปพากันสงสัยว่า สาวมะไซผู้นี้เป็นใคร และต่อมามีข่าวว่านางมะไซเข้าไปเทคโอเวอร์หุ้นของบริษัทอินดัสเทรียล โดยมีที่ปรึกษาของนายเนวิน ชิดชอบ รัฐมนตรีเป็นผู้ร่วมในการเทคโอเวอร์ หลังจากนั้นได้เทขายหุ้นได้กำไรหลายร้อยล้านบาท และต่อมาได้สืบทราบว่ากลุ่มของนางมะไซได้เข้าไปกู้เงินจากธนาคารกรุงเทพ พณิชยการ เพื่อนำมาซื้อหุ้น หลังจากนั้นได้นำไปขายให้อีกบริษัทหนึ่ง ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงเทพ พณิชยการ ได้เป็นที่ปรึกษาการเงินแก่กลุ่มของนางมะไซ

นายประสงค์ เล่าเกี่ยวกับขั้นตอนการวางแผนการทำข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพ ว่า หลังจากได้ประเด็นข่าวกรณีนางมะไซ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนายสุชาติ โดยสืบพบว่าบริษัทอินดัสเทรียลที่นางมะไซเข้าไปเทคโอเวอร์ได้ไปเช่าโกดังเก็บสินค้าของนายพิเชษฐ ต้นเจริญ พี่ชายของนายสุชาติ จุดนี้ทำให้เรา (มติชน) รู้ว่าต้องเป็นนางมะไซคนเดียวคนที่คาดไว้แน่นอน

1.2 การวางแผนทำข่าว

นายประสงค์เล่าเกี่ยวกับ ขั้นตอน การวางแผนทำข่าวว่าหลังจากได้ ประเด็นข่าวทางกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ได้ประชุมนักข่าว หัวหน้าข่าวและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการทำข่าวโดยมีการเปลี่ยนน้ำหนักการจัดลำดับความเป็นไปได้ของประเด็นสมมติฐานโดยเฉพาะประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างนายสุชาติ กับนางมะไซ ซอ ซึ่งประเด็นสมมติฐานที่มีอยู่ควรจัดให้ใกล้ความเป็นจริงมากที่สุดโดยนำมาแนวคิดของนักข่าวหลายๆ คนมาวิเคราะห์

หลังจากนั้นได้จัดลำดับความน่าจะเป็นของสมมติฐานเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ความน่าจะเป็นความเป็นได้จนมั่นใจว่า อะไรเป็นสาเหตุหลัก อะไรเป็นสาเหตุรอง นอกจากนี้ยังมีการตั้งสมมติฐานหลายหลายอย่าง หลายประเด็นเพื่อสะดวกต่อการวางแผนติดตามข้อเท็จจริง สามารถกำหนดเป้าหมายขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนว่าจะเริ่มเปิดประเด็นใดก่อน-หลัง และจะไปพบกับแหล่งข่าว หรือบุคคลใด ต่อไป

นายประสงค์ เล่าถึงการได้ประเด็นข่าวใหม่ๆ เกี่ยวกับเรื่องทุจริตธนาคารกรุงเทพ พณิชยการว่าขณะที่หนังสือพิมพ์ได้เสนอข่าวดังกล่าวอย่างต่อเนื่องนั้นได้มี น.ส.เสาวรส รณเกียรติ ผู้สื่อข่าวประจำโต๊ะข่าวเศรษฐกิจของมติชนได้มาแจ้งให้กองบรรณาธิการมติชนทราบว่าขณะนี้ธนาคารกรุงเทพ พณิชยการปล่อยเงินกู้ ให้กับบุคคลกลุ่มหนึ่ง ขณะนั้นมีการปั่นหุ้นสูงหลังจากนั้นได้ขายออกไปต่อมาทางกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชน ได้พยายามรวบรวมเกี่ยวกับพฤติกรรมของบีบีซี. มาตลอดโดยเฉพาะพฤติกรรมปล่อยเงินกู้จำนวนหลายพันล้านบาทให้แก่ 10 บริษัท

โดยเน้นประเด็นสนใจเรื่องที่ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การให้นางมะไซ่กู้เงิน และต่อมานางมะไซ่ได้นำไปเงินไปปล่อยกู้อีกครั้งหนึ่งเหมือนอัฐยายซื้อขนมยาย

วิธีการบริหารทีมข่าว

นายประสงค์เล่าถึงวิธีการบริหารทีมข่าวเพื่อเจาะลึกว่ามีการวางแผนทำข่าวเริ่มจากเรียกประชุมนักข่าวจากโต๊ะข่าวเศรษฐกิจในกองบรรณาธิการรวมทั้งนักข่าวมติชนประจำกระทรวง ทบวง กรม กอง ต่างๆ โดยมอบหมายงานให้ชุดข่าวดังกล่าวโดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่าง นายสุชาติ ตันเจริญ กับผู้บริหารบีบีซี.

โดยกำหนดให้นักข่าวสายต่าง ๆ ส่งข้อมูลข่าวสารความคืบหน้ามายังกองบรรณาธิการ ทุกวันนอกจากนี้ยังขอให้นักข่าวมติชนสายการเมืองที่ประจำอยู่ทำเนียบรัฐบาล ประจำรัฐสภา และประจำกระทรวงมหาดไทยช่วยกันชุดค้นหาข้อมูล

"หลังจากกองบรรณาธิการ ได้ข้อมูลข่าวบีบีซี.มาแต่ละวัน แล้วนำมาทำตารางข้อมูล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ถึงวงเงินที่ผู้บริหารบีบีซีให้ลูกค้ากู้ยืมโดยเฉพาะกลุ่มผู้กู้เงินกลุ่มที่เป็นนักการเมือง นักธุรกิจ ที่ค่อนข้างมีปัญหา เช่นกลุ่มของนายไพโรจน์ เปี่ยมพงศานต์ หลังจากนั้นได้นำเอาข้อมูลที่ได้ไปหารือ ในที่ประชุมข่าวแต่ละวัน ขณะเดียวกันกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชน ได้พบตัวเลขเงินที่ทางบีบีซีให้ลูกค้ากู้เงินมีมากขึ้นพร้อมตั้งข้อสังเกตว่าบุคคลกลุ่มต่างๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไรนอกจากนี้ยังการตั้งข้อสงสัยกรณีเสียสองปีนั้นมีความสัมพันธ์กับ บีบีซีด้วย"

แหล่งข้อมูลเอกสาร

นายประสงค์กล่าวว่าการทำข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การทางกองบรรณาธิการมติชน ใช้แหล่งข่าวเอกสารชิ้นแรกได้แก่ เอกสารจากกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ว่ามีบริษัทต่างๆเข้ามาจดทะเบียนการค้านั้นมีความเกี่ยวข้องกันอย่างไรและมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

"หลังจากได้หลักฐานเอกสารจากกรมทะเบียนการค้ากระทรวงพาณิชย์ทางกองบรรณาธิการมติชนได้พบว่ากลุ่มนายราเกช สักเสนา ที่ปรึกษาบีบีซี. มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มของนายสุชาติ ตันเจริญ แกนนำ กลุ่ม 16 โดยนายราเกช ได้ ตั้งบริษัทหนึ่งขึ้นมาและโอนให้กับนายสุชาติ และให้นายสุชาติได้ไปกู้เงิน บีบีซี.นอกจาก นายราเกช ได้ว่าจ้างให้กลุ่มบุคคลต่างๆ ไป

กู้เงินบีบีซีแล้วยังพบเอกสารหนี้เสียบีบีซี. จำนวนหลายหมื่นล้านบาท ขณะเดียวกันทางกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชน ได้พบว่าการที่บีบีซี อาจมีพฤติกรรมไม่โปร่งใส"

การเจาะข้อมูล

นายประสงค์เล่าว่าต่อมาทางกองบรรณาธิการฯ ได้ส่งนักข่าวมติชนประจำตลาดหลักทรัพย์รวมทั้งนักข่าวมติชนประจำกระทรวงพาณิชย์ไปหาข้อมูลเพิ่มเติมพร้อมกับเสนอข่าวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังยังใช้แหล่งข่าวเปิด โดยมอบหมายให้นักข่าวไปค้นเอกสารข้อมูลตามตลาดหลักทรัพย์กรมทะเบียนการค้า จนกระทั่งค้นพบสายสัมพันธ์โยงใยระหว่างกลุ่มของนายสุชาติ กับนายราเกช รวมทั้งยังใช้เอกสารต่างๆ ที่ทางบริษัทต่างๆ ที่ได้แจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์ เอกสารกรมทะเบียนการค้า เอกสารบีบีซี.และเอกสารที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นำมาเปิดเผย

"นอกจากนี้ยังให้แหล่งข่าวบุคคลมีทั้งแหล่งข่าวเปิดเผยและแหล่งข่าวปกปิดเช่น แหล่งข่าวข้าราชการแหล่งข่าวนักธุรกิจ เป็นต้น"

การสร้างฐานข้อมูล

นายประสงค์กล่าวถึงเรื่อง การสร้างข้อมูลในการเสนอข่าวว่า ทางกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชน ได้เอาเอกสารที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ นำมาอภิปรายต่อสภาผู้แทนราษฎรนำมาเป็นฐานข้อมูลในการเจาะข่าวเพื่อนำเสนอโดยกลุ่มนักธุรกิจ นักการเมืองเข้าไปขอกู้เงินบีบีซี.ให้เกิดความเสียหายเพราะมีการกู้ยืมเงินหมื่นล้านบาทโดยธนาคารกลางแห่งประเทศไทยไปกำกับตรวจสอบดูแล ทำให้น่าสงสัยว่าน่าจะมีการพฤติกรรมทุจริตภายในแบงก์ชาติ หนังสือพิมพ์มติชนติดตามข่าวนี้ เป็นฉบับแรกซึ่งในขณะนั้นในตอนแรกหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นไม่ได้ติดตามเพราะมองดูว่าเป็นเรื่องเก่า เพราะเคยมีข่าวทำนองนี้ได้หยิบยกนำพูดบ้างแต่ไม่ชัดเจน และไม่มีใครรวบรวมข่าวอย่างเป็นระบบ

การนำเสนอข่าว

นายประสงค์กล่าวถึงการวางแผนในการนำเสนอ ว่าทางบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนเห็นว่าข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การเป็นข่าวสำคัญมาก และในขณะนั้นยังไม่มีหนังสือพิมพ์ ฉบับใดให้ความสำคัญข่าวบีบีซี. มากนอกจากนี้มติชนมีการนำเสนอข่าวอย่างชัดเจนอย่างต่อเนื่องติดต่อกันนานเกือบหนึ่งปีมีการนำเสนอข่าวในรูปแบบต่างๆ อาทิ ภาพบทความบท

บรรณาธิการ รายงานพิเศษ สก๊อฟพิเศษ บทสัมภาษณ์พิเศษ ตารางข้อมูลสถิติ กราฟิค จนกระทั่งผู้
ว่าฯ เบ็งค์ชาติลาออกและมีการดำเนินคดีต่อผู้เกี่ยวข้อง

นโยบายในการนำเสนอข่าว

นายประสงค์เล่าเกี่ยวกับนโยบายในการเสนอข่าวว่ามติชนได้เสนอข่าวหลายด้านในรูปแบบต่าง เพื่อแสดงความเชื่อมโยงของบุคคลกลุ่มต่างๆ จะทำให้เห็นภาพชัดเจน นอกจากนี้ นักข่าวจะต้องมีความรู้เรื่องวิชาการเงินการธนาคาร เพราะเอกสารเชื่อมโยงกับบุคคลต่าง ๆ การนำเสนอข่าวบีบีซี ต่างจากข่าวเชิงสืบสวนอื่น ๆ มติชนจะต้องนำข้อมูลมาสร้างเครือข่ายวิเคราะห์ ในเรื่องการกู้เงินขึ้นมาเอง เช่น นายราเกช ตั้งบริษัทขึ้นมา และโอนให้นายสุชาติ ไปกู้เงิน บีบีซี ดังเช่นเอกสารที่นายราเกชกระทำที่กระทรวงพาณิชย์

"กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนมีส่วนสนับสนุนและส่งเสริมในการทำข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพ พนิตยการเพราะมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของชาติและประชาชน เนื่องจากนักการเมือง นักธุรกิจเข้าไปหาผลประโยชน์จากเบ็งค์บีบีซีอย่างน่าเกลียด หากมติชนไม่เสนอข่าวออกไปจะมีการโกงทุจริตในปีบีซีต่อไป" นายประสงค์กล่าว

ผลต่อเนื่องจากการนำเสนอ

ผลจากการเสนอข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพของหนังสือพิมพ์อย่างต่อเนื่องนายวิจิตร สุพินิจ ผู้ว่าการธนาคารกลางแห่งประเทศไทยต้องลาออกจากราชการตำแหน่ง ก่อนถูกปลดกรณีเรื่องการรับหุ้น ต่อมาตำรวจไทยร่วมกับตำรวจแคนาดาพร้อมสามารถจับตัวนายราเกช ในข้อหายักยอกทรัพย์สินของบีบีซี เป็นเงิน 1657 ล้านบาทที่แคนาดาพร้อมดำเนินคดีในข้อหาหลบหนีเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย นอกจากนี้ทางตำรวจไทยยังได้จับกุมนายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์ อดีตผู้จัดการบีบีซี นายเอกชัย อธิคมนันท์ อดีตผู้ช่วยผู้จัดการบีบีซี พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่บีบีซีและเจ้าหน้าที่เบ็งค์ชาติอีกหลายคนมาดำเนินคดีในข้อหาทุจริต

อุปสรรคข้อจำกัด

นายประสงค์กล่าวถึงอุปสรรคข้อจำกัดในการทำข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพ พนิตยการ (บีบีซี) คือนักข่าวจะต้องมีความรู้ในด้านการเงินการธนาคารเป็นอย่างดี เพราะจะต้องอาศัยข้อมูลสถิติตัวเลขข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจากธนาคารระเบียบการกู้ยืมเงิน พระราชบัญญัติ

ธนาคารพาณิชย์ เรื่องการแต่งตั้ง ผู้บริหารธนาคาร การเพิ่มทุนของธนาคาร การจดทะเบียนการค้าของบริษัทต่างๆ เป็นต้น โดยเฉพาะกรณีนายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การปล่อยเงินกู้ 3,000 ล้านบาท ให้กับกลุ่ม -16 ของนายสุชาติ ตันเจริญ รวมทั้งต้องไปสัมภาษณ์บุคคลที่มีความรู้ในด้านการเงิน การธนาคารเป็นอย่างดี อาทิ นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง นายอานวย วีรวรรณ

สรุป

ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพ พนิกขการมีการเปิดประเด็นข่าวจากกรณีข่าวกินป่าทำ ขณะจ.สุราษฎร์ธานี โยงใยถึงรัฐมนตรีคนหนึ่งมีความเชื่อมโยงกับนางมะไซ้ ขอ สว.ชาวพม่า ทำให้งองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนสงสัยในพฤติกรรมของบุคคลทั้งสอง ประจวบเหมาะช่วงนั้น น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์แนวหน้าชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสอง

จากความสัมพันธ์เช่นนี้ทำองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนสืบหาหลักฐานในเวลาต่อมาพบว่านางมะไซ้ ขอ เข้าไปเทคโอเวอร์บริษัทหนึ่งซึ่งมีความเชื่อมโยงถึงรัฐมนตรีคนดัง

ต่อมาทางองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนได้จัดตั้งทีมงานข่าวประกอบด้วย นักข่าว หัวหน้าข่าวบรรณาธิการข่าว ระดมสรรพกำลังในการระดมความคิดเจาะลึกเบื้องหน้าเบื้องหลังหาหลักฐานจากเอกสารที่กระทรวงพาณิชย์ ในเรื่องที่น่างมะไซ้ขอจัดตั้งบริษัทนอกจากนี้ยังได้ สัมภาษณ์แหล่งข่าวระดับสูงในกระทรวงพาณิชย์ เจ้าหน้าที่แบงค์ชาติ จนได้หลักฐานแน่ชัดว่ากลุ่มของนางมะไซ้และนายสุชาติมีส่วนเกี่ยวข้องในการกู้ยืมเงินจากธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การแล้ว เชื่อมโยงไปถึงบุคคลกลุ่มอื่นๆ

องบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชนได้เสนอข่าวดังกล่าวในด้านต่างๆหลายลักษณะ เช่น บทความ สกู๊ปพิเศษ รายงานพิเศษรูปทั้งสร้างรูปแบบเครือข่ายความสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่มบุคคลโยงใยถึงกลุ่มบุคคลในธนาคารกรุงเทพ พนิกขการ

จากการเสนออย่างต่อเนื่องของมติชนทำให้ตำรวจนำหลักฐานจากการรายงานข่าวไปประกอบเป็นแนวทางการสอบสวนจนกระทั่งตำรวจสามารถจับตัวนายราเกรซ ลักเสนาและผู้ร่วมทุจริตในธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ ทำให้ข่าวทุจริตธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การได้รับรางวัลยอดเยี่ยมของมูลนิธิศรียุติธรรม อำนวยคุณ เพราะไปประกอบไปด้วยคุณภาพ การเสนอข่าวดังกล่าว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตการเงินของชาติครั้งใหญ่